

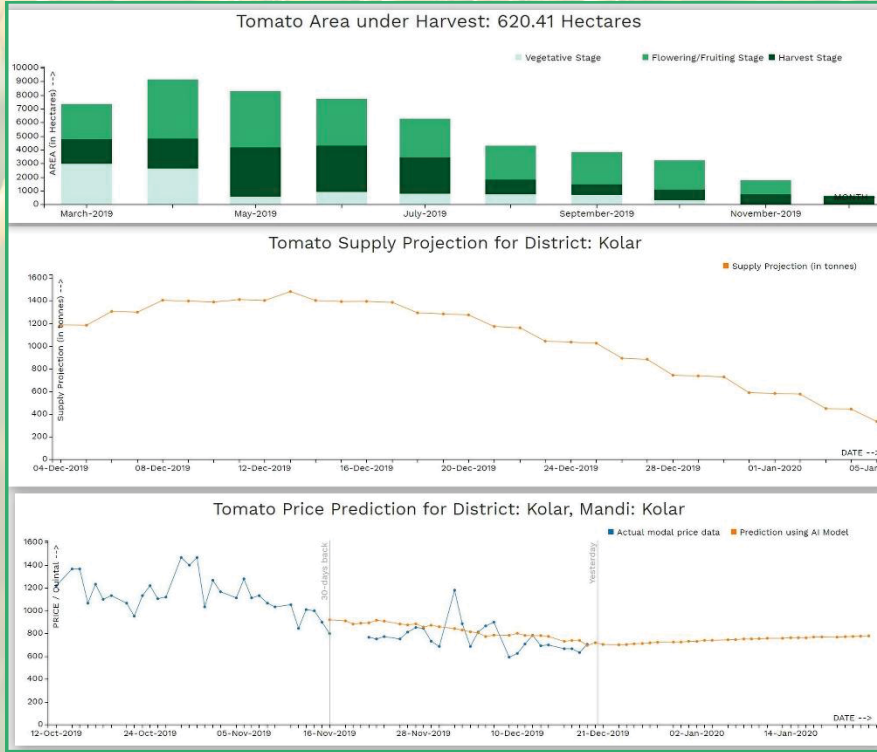
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

(Karnataka Agriculture Price Commission)

ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ,
ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

2018 – 2019ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿ
ಹಾಗೂ
ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಡಿಸೆಂಬರ್-2019

ಕೃಷಿ ಅಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು

1.	ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಡಾ. ಎನ್ ನಾಗಾಂಜಿಕಾ ದೇವಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
3.	ಶ್ರೀ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಕಟಾಲಿಯಾ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
4.	ಶ್ರೀ. ಐ.ವೈ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
5.	ಶ್ರೀ.ಬ್ರಜೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ದೀಕ್ಷಿತ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
6.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
7.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
8.	ಆಯುಕ್ತರು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ.	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
9.	ಡಾ. ಎನ್. ವಿ. ಕಮಲ, ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
10.	ಶ್ರೀಮತಿ. ಐ.ವಿ. ಸುಮ, ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಕಾರ್ಯ ತಂಡ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಡಾ.ಕೆ.ಜೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು

ಡಾ. ಜನಾರ್ದನ ಕೆ.ಎಸ್

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ ಎನ್.

ಕುಮಾರಿ ನಿಶಿತಾ ಕೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪೂರ

ಶ್ರೀ ಅಭಿಷೇಕ್ ಎ.ಕೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಶ್ರೀ. ನಿರಂಜನ್ ಐತಾಳ್

ನಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಅಡಿಗ (ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್.ಆನಂದ ಕುಮಾರ್ (ಪ್ರ.ದ.ಸ)

ಶ್ರೀ.ಸಂದೀಪ ಆರ್(ಸಹಾಯಕರು)

ಶ್ರೀ.ಸುಮಂತ್ ಎ(ಸಹಾಯಕರು)

ಕುಮಾರಿ ಎಂ.ಚಂಪಕಲಾ (ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು)

ಶ್ರೀ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಾಷಾ (ವಾಹನ ಚಾಲಕರು)

ಶ್ರೀ. ಡಿ.ಜಿ. ಶಂಕರ್ ('ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರರು)

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳು

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು - ಡಾ. ಸಿ.ಪಿ. ರೇಸಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು. ಪ್ರಿಯಾಂಕ ಕೆ.ಐ & ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಎಮ್.ಐ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡ- ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು.ಪವಿತ್ರ ಎ.ಎಸ್&ಶ್ರೀದೇವಿ ಎ.ಸಂಕರ ಹೆಚ್ಚು (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ರಾಯಚೂರು- ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಐ. ಜೋಷಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಶ್ರೀ. ಹರ್ಷನ್ ಹೆಚ್.ಎಸ್ & ಶ್ರೀ. ಮಂಜುನಾಥ ದೊಡ್ಡಮನಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ-ಡಾ. ಎಮ್.ಜಿ. ಕೆರುಟಲಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಶ್ರೀದೇವಿ ಸಿ.ಗಂಗನ್ನಾವರ್& ನಿರಂಜನ್ ಐ ನಡೋನಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ಮ.ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ- ಶ್ರೀ.ವೈ.ಎಸ್. ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್ & ಶ್ರೀ. ಸಂತೋಷ್ ಎನ್.ಎ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು, ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಟಮಕ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಬ್ಬೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಂಕನಾಡಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ವಿಸ್ತರಣಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಘಟಕ, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ
(Karnataka Agriculture Price Commission)

(ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014)

(ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ57ಕೃಷಿ2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 14.07.2017)

ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. AGRI-ACT/86/2019 ದಿ: 04.09.2019)

ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ,
ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

2018 – 2019ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿ

ಹಾಗೂ

ಶಿಫಾರಸುಗಳು

ಡಿಸೆಂಬರ್ -2019

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ,

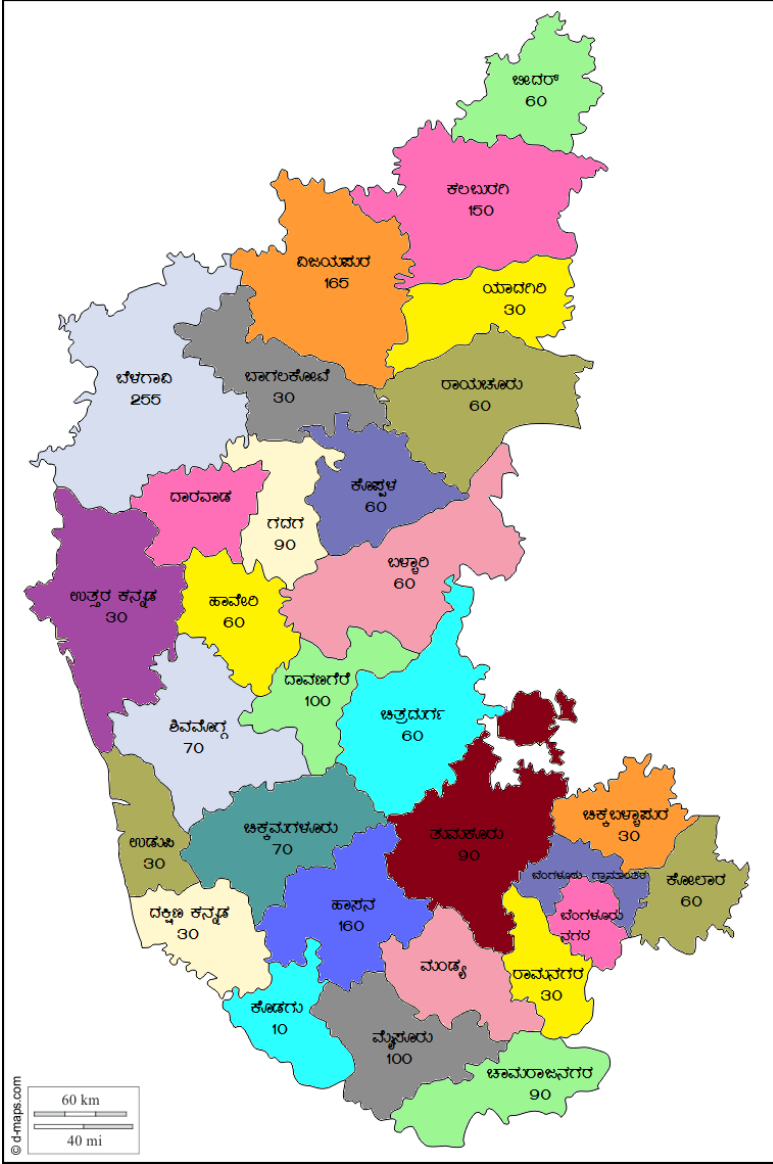
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560001

ದೂರವಾಣಿ: 080-22115496,

ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ
ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಾದರಿ ರೈತರ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರ

ವಿ. ಸೂ.: ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಬೆಳೆಗಳು	ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಬೆಳಗಾವಿ	ಭತ್ತ (ಮೆಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ಬಟಾಟೋ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ, ಮೊಮೆಮೊ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್), ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ರೇಸಿನ್ಸ್), ಅರಿಶಿಣ	255
2	ದಾವಣಗೆರೆ	ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ), ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ, ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ.	100
3	ಮೈಸೂರು	ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ), ಉದ್ದು, ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ, ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	100
4	ರಾಯಚೂರು	ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ), ಸಜ್ಜೆ	60
5	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಭತ್ತ (ಮೆಳೆಯಾಶ್ರಿತ)	30
6	ಹಾಸನ	ರಾಗಿ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ತೆಂಗು, ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ, ಶುಂಠಿ, ಕರಿ ಮೆಣಸು	160
7	ತುಮಕೂರು	ರಾಗಿ, ಶೇಂಗಾ, ತೆಂಗು	90
8	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ಪಚ್ಚ ಬಾಳೆ (ಜಿ-9), ಅರಿಶಿಣ	90
9	ಬೀದರ್	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ	60
10	ಬಿಜಯಪುರ	ಬಟಾಟೋ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್), ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ರೇಸಿನ್ಸ್), ದಾಳಂಬೆ	165
11	ಕಲಬುರಗಿ	ಬಟಾಟೋ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಕಡಲೆ	150
12	ಹಾವೇರಿ	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಹತ್ತಿ.	60
13	ಕೊಪ್ಪಳ	ಸಜ್ಜೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	60
14	ಗದಗ	ಹೆಸರು, ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಈರುಳ್ಳಿ	90
15	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಶೇಂಗಾ, ಈರುಳ್ಳಿ	60
16	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬಣ್ಣ)	30
17	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ದಾಳಂಬೆ	60
18	ಯಾದಗಿರಿ	ಹತ್ತಿ	30
19	ಕೊಲಾರ	ಮೊಮೆಮೊ, ಮಾವು	60
20	ರಾಮನಗರ	ಮಾವು	30
21	ಕೊಡಗು	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	10
22	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ, ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ, ಕರಿ ಮೆಣಸು	70
23	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಬಟಾಟೋ	30
24	ಉಡುಪಿ	ಬಟಾಟೋ	30
25	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ, ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ, ಬಟಾಟೋ	70
26	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	30
ಒಟ್ಟು			1980

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ, ರೈತರಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆ ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಆಯೋಗ, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಕೃಷಿ ಸಾವಯವ ಮಿಷನ್, ಕೃಷಿ ಮಿಷನ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿವೆ. ರಚನೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ, ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಔಷಧಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಇನ್ನಿತರ ಪರಿಕರಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಪೋಷಣ್ಣ, ಲಿಯಾಯ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ತಜ್ಞರು, ರೈತರು, ಮತ್ತಿತರ ಭಾಗೀದಾರರೊಡನೆ ಸಭೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿ, ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ.

ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ, ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಜೂನ್ 2014ರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಐದು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: Agri Act 88/2019 ದಿನಾಂಕ:24.10.2019ರ ಅನ್ವಯ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನುಸಾರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ರೈತರ ಚೌಕಾಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ, ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ವಿಧಾನ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸೂರೈಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯಯತೆ, ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಮನ್ವಯತೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹತ್ತು ಧೈಯೋದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಹತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಯೋಗದಲ್ಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸರ್ಕಾರದ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ (ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ) ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಉಳ್ಳ ಇಬ್ಬರು ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸದಸ್ಯರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ರೈತ ಸದಸ್ಯರ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದಲ್ಲೆ ನಾನು 2014 ರಿಂದ 2017ರ ವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು, 5 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2019 ರಿಂದ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಅನುಭವ ಇರುವ ರೈತರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಹತ್ತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಟಿ.ಎನ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪರವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ,

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಯೋಜನ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವಂತಹ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಹೊರತರುತ್ತಿರುವ ಈ ವರದಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ 27 ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಲೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಗಮ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರದಿಯು ರೈತರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ, ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸ್ಪೋಟಾಹಧನ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ (ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ), ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕೃಷಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ, ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳ, ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸಲು ವಿತರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ ಹಾಗೂ ರಾಲಿಯಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನಸೂರ್ಣ ಯೋಜನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಲವು, ಅಡಮಾನ ಸಾಲ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೈತ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಲು, ಇತ್ತುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು, ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ, ಸಾವಯವ ಒಕ್ಕಲುತನ, ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಹಣಕಾಸು, ರೈತರಿಗೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗದ ಲೀತಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಮುಂತಾದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ.ನಾಗಾಂಚಕ ದೇವಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಶ್ರೀ.ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಕಟಾಲಿಯಾ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಶ್ರೀ.ಇಜೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ದೀಕ್ಷಿತ್, ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಶ್ರೀ.ಇ.ವೈ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಶ್ರೀ.ಇ.ವೆಂಕಟೇಶ್, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ ಮತ್ತು ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2019
ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ.ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಮುನ್ನುಡಿ	iii-iv
2	ಕಾರ್ಯಕಾಲಿ ಸಾರಾಂಶ	1-7
3	ಅಧ್ಯಾಯಗಳು	8-73
ಅಧ್ಯಾಯ 1	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ	8-12
	1.1 ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ	8-9
	1.2 ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳು	9-10
	1.3 ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ	11-12
ಅಧ್ಯಾಯ 2	ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಇವುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	13-38
	2.1 ಬೆಲೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	13-17
	2.2 ಬೆಲೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ	17-20
	2.3 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	20-22
	2.4 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕತೆ	23-24
	2.5 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ	24-25
	2.6 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ	25-28
	2.7 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು, ಲಾಭ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟ	29-33
	2.8 ವೆಚ್ಚ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ, ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ, ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದು	33-35
	2.9 ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆಗಳು	36-38
ಅಧ್ಯಾಯ 3	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	39-60
	3.1 ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ	39-40
	3.2 ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ	40-41
	3.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ	41-44
	3.4 ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ - ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ	44-57
	3.5 ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸಲು - ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು	57-60
ಅಧ್ಯಾಯ 4	ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು	61-72
	4.1 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು	61-62
	4.2 ಕೃಷಿ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಬಳಕೆ	62

4.3	ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಧಾನಗಳು	63-64
4.4	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು	65-66
4.5	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಭರವಸೆ	66
4.6	ರೈತರ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ	66
4.7	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು	67
4.8	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ	67-68
4.9	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ - ರೈತರ ಆದಾಯ	68-69
4.10	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ	69-70
4.11	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ	70-71
4.12	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು	71-72
4.13	ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ	72
4.14	ಇನ್ನಿತರೆ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸು	72-73

ಪಟ್ಟಿಗಳು

ಪಟ್ಟಿಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ	11
2	(ಅ) 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ,ಉತ್ಪಾದನೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ	14
	(ಆ) 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ,ಉತ್ಪಾದನೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ	15
	(ಇ) 2019-20 ನೆ ಸಾಲಿಗೆ ಮುನ್ನಂದಾಜಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು 2019-20 ನೆ ಸಾಲಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ	27
3	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ (KAPC) ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಹೋಲಿಕೆ	28
4	(ಅ) 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ	30
	(ಆ) 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ	31
5	ತೊಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಲಿಪ್ತಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ	34
6	ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವ ಪಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ	35
7	(ಅ) 2017-18 ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2018-19 ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	37
	(ಆ) 2018-19 ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2019-20 ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	38
8	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	42
9	ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಕ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆಯ ಏರಿಳಿತ	43
10	ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಅಧಿಕ ಅವಕದ ತಿಂಗಳುಗಳು	45
11	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	48
12	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರ	49
13	(ಅ) 2018-19 ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೇ.60ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮೌಲ್ಯದ ವಿವರ (25%)	51
	(ಆ) 2018-19 ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೇ.60ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮೌಲ್ಯದ ವಿವರ (10%)	52
14	ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳದ ವಿವರ	53
15	ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	58

ಚಿತ್ರಗಳು

ಚಿತ್ರಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರ	12
2	(ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	16
	(ಆ) ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	17
3	(ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	18
	(ಆ) ರಾಜ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ	18
4	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ	19
5	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜು	19
6	(ಅ) ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ-ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	21
	(ಆ) ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	21
7	(ಅ) ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ - ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	22
	(ಆ) ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ - ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	22
8	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	24
9	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	24
10	ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ	33
11	ತೊಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ತ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ	34
12	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ	41
13	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ	41
14	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಶೇಕಡಾ ಬದಲಾವಣೆ	43
15	(ಅ) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)	46
	(ಆ) ಕರ್ನಾಟಕದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)	
16	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ	47
17	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿಯ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	48
18	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ	48
19	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದ ಆವಕ	50

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ				
1	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ	74-75				
2	ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತಿತರ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಗಳು	76-84				
3	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ	85-				
	ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
	1	(ಅ) ಭತ್ತ (ನೀಲ)	85	15	ಮೊಮೆಮೊ	101
		(ಆ) ಭತ್ತ (ಮಳೆ)	86	16	ಈರುಳ್ಳಿ	102
	2	ರಾಗಿ	87	17	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	103
	3	(ಅ) ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	88	18	(ಅ) ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ	104
		(ಆ) ಬಳಿ ಜೋಳ	89		(ಆ) ಪಚ್ಚೆ ಬಾಳೆ (ಜಿ-9)	105
	4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	90	19	(ಅ) ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್)	106
	5	ಸಜ್ಜೆ	91		(ಆ) ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	107
	6	ತೊಗರಿ	92		(ಇ) ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲೂ)	108
	7	ಹೆಸರು	93	20	ದಾಳಂಬೆ	109
	8	ಉದ್ದು	94	21	ಮಾವು	110
	9	ಕಡಲೆ	95	22	ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ	111-112
	10	ಶೇಂಗಾ	96	23	(ಅ) ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	113
	11	ಸೋಯಾ ಅವರೆ	97		(ಆ) ಬಳಿ ಅಡಕೆ	114
			24	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	115	
12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	98	25	ಶುಂಠಿ	116	
13	ಹತ್ತಿ	99	26	ಅರಿಶಿಣ	117	
14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	100	27	ಕಲಿ ಮೆಣಸು	118	
4	(ಅ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ (2009-10 ರಿಂದ 2018-19) ಬದಲಾವಣೆ	119				
	(ಆ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ (2009-10 ರಿಂದ 2018-19) ಬದಲಾವಣೆ	120				
5	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	121-122				
6	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ	123				
7	2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆ	124				
8	(ಅ) ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ಹೋಲಿಕೆ.	125				
	(ಆ) ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ಹೋಲಿಕೆ.	126				

9	ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳ	127
10	ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕದಾಯತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ- ಕಳೆದ ಸಾಲುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಫಲಿತಾಂಶ	128
11	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿತ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ರೈತರು ಪಡೆದ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (Cost A ₁ +FL) ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ತ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)	129-143
12	(ಅ) ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಆವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	144
	(ಆ) ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್-ವರೆಗಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ	145
13	(ಅ) ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)	146
	(ಆ) ಕರ್ನಾಟಕದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)	147
14	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ (2013-14 ರಿಂದ 2018-19 ವರೆಗೆ) ಖರೀದಿ ವಿವರ	148-149
15	ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ-ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯೋಜನೆಯ (ಐ ಎಸ್ ಏ ಎಂ) ಉಪ ಯೋಜನೆ (NABARD)	150-153
16	Policy Initiatives - Reserve Bank of India	154-159
17	Extract from NITI Aayog Working Group Report February 2018-Demand & Supply Projections Towards 2033: Crop, Livestock, Fisheries and Agricultural Inputs	160-161
18	(ಅ) ಮಾನಕವಾಗಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ (ಭತ್ತ)ದ ವಿವರ	162
	(ಆ) ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ (ಭತ್ತ)ದ ವಿವರ	163
	(ಇ) ಮಾನಕವಾಗಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ (ಅಕ್ಕಿ)ದ ವಿವರ	164
	(ಈ) ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ (ಅಕ್ಕಿ)ದ ವಿವರ	165
19	ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಮಾನಕ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ (Price Forecasting)	166-167
	1. Price Projection of Rice – up to 2025 as per knoema.com	168
	2. Price Projection of Soyabean – up to 2025 as per knoema.com	169
	3. Price Projection of Maize – up to 2025 as per knoema.com	170
20	Pradhan Mantri Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan (PM-AASHA)	171-202

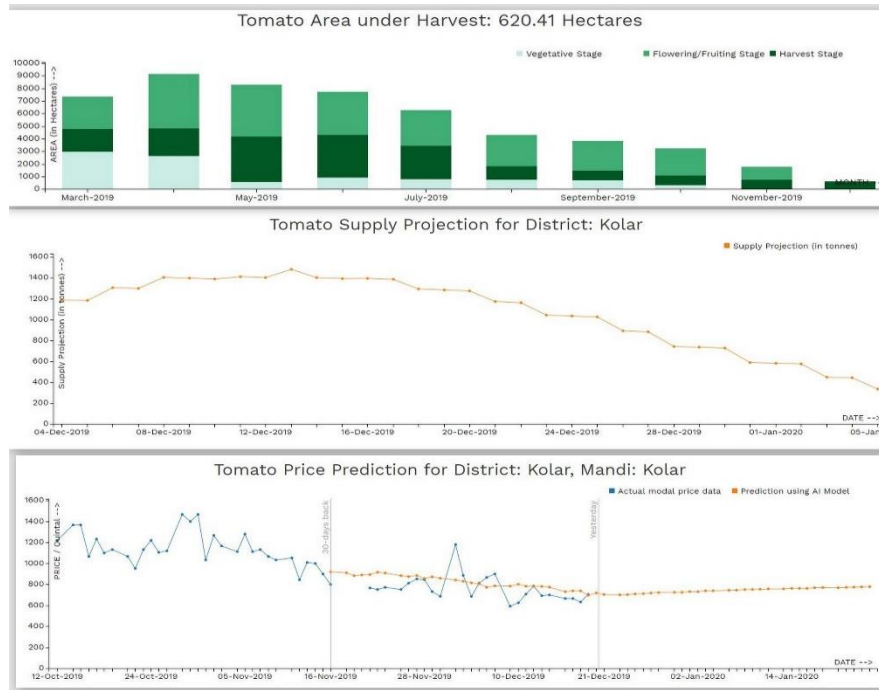

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ
(Karnataka Agriculture Price Commission)

ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ,
ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

2018 – 2019ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿ
ಹಾಗೂ
ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಡಿಸೆಂಬರ್-2019

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560001

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು

1.	ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಡಾ. ಎನ್ ನಾಗಾಂಜಕಾ ದೇವಿ,ಭಾ.ಆ.ಸೇ,ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
3.	ಶ್ರೀ. ರಾಜೇಂದರ್ ಕುಮಾರ್ ಕಬಾಲಿಯಾ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
4.	ಶ್ರೀ. ಬಿ.ವೈ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
5.	ಶ್ರೀ.ಬ್ರಜೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ದೀಕ್ಷಿತ್, ಭಾ.ಅ.ಸೇ, ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
6.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
7.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
8.	ಆಯುಕ್ತರು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ.	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
9.	ಡಾ. ಎನ್. ವಿ. ಕಮಲ, ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
10.	ಶ್ರೀಮತಿ. ಬಿ.ವಿ. ಸುಮ, ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಕಾರ್ಯ ತಂಡ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಡಾ.ಕೆ.ಜೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು

ಡಾ. ಜನಾರ್ಧನ ಕೆ.ಎನ್

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ ಎನ್.

ಕುಮಾಲಿ ನಿಶಿತಾ ಕೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪೂರ

ಶ್ರೀ ಅಭಿಷೇಕ್ ಎ.ಕೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಶ್ರೀ. ನಿರಂಜನ್ ಐತಾಳ್

ನಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಅಡಿಗ (ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್.ಆನಂದ ಕುಮಾರ್ (ಪ್ರ.ದ.ಸ)

ಶ್ರೀ.ಸಂದೀಪ ಆರ್(ಸಹಾಯಕರು)

ಶ್ರೀ.ಸುಮಂತ್ ಎ(ಸಹಾಯಕರು)

ಕುಮಾಲಿ ಎಂ.ಚಂಪಕಲಾ (ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು)

ಶ್ರೀ. ಅಬ್ದುಲ್ ಬಾಷಾ (ವಾಹನ ಚಾಲಕರು)

ಶ್ರೀ. ಡಿ.ಜಿ. ಶಂಕರ್ ('ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರರು)

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳು

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು – ಡಾ. ಸಿ.ಸಿ. ಗ್ರೇನಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು. ಪ್ರಿಯಾಂಕ ಕೆ.ಐ & ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಎಮ್.ಐ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡ– ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು.ಪವಿತ್ರ ಎ.ಎನ್&ಶ್ರೀದೇವಿ ಎ.ಸಂಕರ ಹೆಚ್ಚು (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ರಾಯಚೂರು– ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಐ. ಜೋಷಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಶ್ರೀ. ಹರ್ಷನ್ ಹೆಚ್.ಎನ್ & ಶ್ರೀ. ಮಂಜುನಾಥ ದೊಡ್ಡಮನಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ–ಡಾ. ಎಮ್.ಜಿ. ಕೆರುಟಿ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು),ಶ್ರೀದೇವಿ ಸಿ.ಗಂಗನ್ನಾವರ್& ನಿರಂಜನ್ ಐ ನಡೋನಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ಮ.ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ– ಶ್ರೀ.ವೈ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್ & ಶ್ರೀ. ಸಂತೋಷ್ ಎನ್.ಎ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು, ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಟಮಕ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಬ್ಬೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಂಕನಾಡಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ವಿಸ್ತರಣಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಘಟಕ, ಅರಬಾವಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕಾರ್ಯಕಾಲಿ ಸಾರಾಂಶ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2019ರ ವರದಿಯು ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಛ್ವುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ದಶಕಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ, ರೈತರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭ/ನಷ್ಟದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ, ಆವಕ ಮತ್ತು ಜಾವಕಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ, ಗೋದಾಮುಗಳು, ಅಡಮಾನ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ 3 ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆಧರಿಸಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲೆಯೇತರ ಹಾಗೂ ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಕಾರ್ಯ ಪದ್ಧತಿ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಧೈಯೋದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅನುಸಾರ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ರಾಜ್ಯದ 27 ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ 2018-19ರ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾಗಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೆಲೆಯು ರೈತರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭಾಂಶ ಬರುವಂತಿರಬೇಕು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತಗೊಂಡಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಕಾಲಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಣೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಧನ ನೀಡಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣವು ವಿವಿಧ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು, ಆಳುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇತ್ತನೇಗಾಗಿ ಇಣಿಗಗಳ ಖರೀದಿ, ಭೂಮಿಯ ನಿಧಿತೆಗಾಗಿ ಎತ್ತುಗಳು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು (ಸ್ವಂತ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಇತ್ತನೆ, ನಾಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ರಸ ಗೊಬ್ಬರಗಳ/ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ, ಪೀಡನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ, ನೀರಾವರಿ, ಮಧ್ಯಂತರ ಬೇಸಾಯ, ಕಟಾವು, ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಒಣಗಿಸುವಿಕೆ, ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ (Packing), ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಖರ್ಚುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ, ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ / ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿ ಗೇಣಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚರ್ಮಿರ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕೆಲವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಬೆಂಗಳೂರು, ರಾಯಚೂರು ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ

ಆಯ್ದು ರೈತರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಈ ಘಟಕಗಳು ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲಾ 27 ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ, ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತವೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಪೈಕಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಶೇ. 34 ರಷ್ಟು, ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು, ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಶೇ. 14 ರಷ್ಟು, ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಶೇ. 29 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಶೇ. 3 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನಜೋಳ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಪೈಕಿ ನೆಲಗಡಲೆ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಹತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಟೊಮ್ಯಾಟೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆ ಹಾಗೂ ಮಾವುಗಳನ್ನು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆಗಳನ್ನು, ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಶುಂಠಿ, ಅಲಿಶಿಣ ಹಾಗೂ ಕರಿಮೆಣಸುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಪ್ರಮುಖ 27 ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು 1980 ರೈತರಿಂದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪಡೆದು, ಆಯೋಗವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ "ಅಮೇಯ ಕೃಷಿ" ತಂತ್ರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

2. ಹಿಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ

ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತದ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ 2ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲದ ವಿವಿಧ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಏರಿಕಡೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ರೈತರ ಪಾಲಿಗೆ ಫಸಲು ಕೈಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿ, ಕೈಗೆ ಹಣ ಬರುವುದೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಲಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

3. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ರೈತರು ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಸಂಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಲೆಯಲು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಿನಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಪಡೆದು ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ CACPಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಆಧರಿಸಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಎರಡು ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿಗಳನ್ನು

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲರುವ ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ, ನ್ಯಾಫೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಭಾರತೀಯ ಹತ್ತಿ ನಿಗಮ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 158 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 105 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 2 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 16 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದೆ.

4. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆರ್ಥಿಕತೆ

2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶದಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರವು ಭತ್ತ, ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಶೇಂಗಾ, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ A_1+FL ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಉಳಿದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಕರಿ ಮೆಣಸು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (Cost C_2) ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳು ರೈತರಲ್ಲಿ ಅದಾಯ ಭದ್ರತೆ ನೀಡಿ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು, ಟೊಮೆಟೊ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಕರಿ ಮೆಣಸು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಲಾಭ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ.

5. ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2019ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮೂರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

5.1 ಬೆಲೆ ಏರಿಕತೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ. ಆದರೆ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಹಂಗಾಮುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಆಯಾ ಹಂಗಾಮಿನ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಏರಿಕತೆವಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರಿಕತೆವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಲೆ ಏರಿಕತೆಗಳಿಂದ ನಷ್ಟಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆತಂಕದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Directive Crop Plan) ಸಾಧಿಸುವುದು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕರ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಉದಾಹರಣೆ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆ, ಒಪ್ಪಂದ ಕೃಷಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಲಾಭ ನಷ್ಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

5.2 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Weighted Average) ಪರಿಗಣಿಸಿ ರೈತ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ($A_2 + FL$) ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ($A_2 + FL$) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಏಳು ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಶೇಂಗಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಲಾಭಾಂಶದ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ ಶೇ.17 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ($Cost C_2$) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಉದ್ದು ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾವುದೇ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭಾಂಶ ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ $A_2 + FL$ ಬದಲಾಗಿ $Cost C_2$ ಅನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ 2022ರೊಳಗೆ ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಹಾತ್ಮಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೋಷಣೆ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗಲಿದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ ರೈತರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ “ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ” ಹಾಗೂ “ಶೀಘ್ರ ಹಣ ಪಾವತಿ”ಯಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಈ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 44 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅವಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ (ಜಿಲ್ಲಾ TASK FORCE ಸಮಿತಿ ಸಭೆ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಉಪ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ, ಕೇಂದ್ರ ಅನುಮೋದನೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಧಾರಣೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ / ಪಾವತಿಗಳ ವಿಳಂಬ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅವಕ ಮುನ್ಸೂಚನೆ, ಬೆಳೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಆಧರಿಸಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ (ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ) ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

5.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸದೃಢತೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ “ಸಲಿಯಾದ ತೂಕ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ” ಹಾಗೂ “ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಸಂದಾಯ”ಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೆಡೆ ರೈತ ಬದಲಾಗಿ ರೈತನೇಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ” ಎಂಬ ಘೋಷ ವಾಕ್ಯ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ.

5.4 ಕೃಷಿ ಗಂಡಾಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕೃಷಿ ಗಂಡಾಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ NDRF ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ SDRF ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು ಪರಿಕರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದ್ದು (Input subsidy) ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ರೈತರು ಹೊಂದಿದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯು ರೈತರ ಕೃಷಿ ಗಂಡಾಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದ್ದು, ಈಗಿರುವ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ರೈತ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯು ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಗಂಡಾಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ "ಬೆಲೆ ವಿಮೆ"ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

5.5 ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ

ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಾಗಿ, ಹಣದ ಹರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಲಾಭ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ರೈತರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ರಶೀದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು, ರೈತರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರವೇ ಗೋದಾಮು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು RBI ನಿಯಮಾವಳಿಯಂತೆ ಲಿಯಾಂಟಿ ದರದ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿನ SLBC ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಸಭೆ ಜರುಗಿಸಿ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಕೂಡ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

5.6 ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಎತ್ತುವಳಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ (De-centralized Procuring State -DPS). ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಗಳನ್ನು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಖರೀದಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಮರು ಪಡೆದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 2019ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗುವ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ಇವುಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಿತಿ, ಪ್ರತಿ ರೈತರಿಂದ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಿತರಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ವಿಮುಲ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಿತಿ ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ದೃಢೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಂಪರಾಗತ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Food Culture) ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಭದ್ರತೆ (Nutrition Security)

ಕಾಪಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

5.7 ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ಬಲವರ್ಧನೆ

ರೈತರ ಚೌಕಾಶಿ ಶಕ್ತಿ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವಾಗಿದ್ದು, FPO, SHG, PACS, MPCs ಗಳಂತಹ ರೈತರ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು.

5.8 ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ಹೊಲಕ್ಕೊಂದು ಕೆರೆ” ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ “ಹೊಲಕ್ಕೊಂದು ಕೆರೆ” ಯೋಜನೆಯು ಗುರಿ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ದಿವಂಗತ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ಅಟಲ್ ಭೂಜಲ್ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೂ ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ರೈತರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

- ಬೆಲೆ ನಿಖರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರೈಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗಿ ರೈತರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿ ಆವೇಶಭರಿತರಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಂತಹ ಅತಿರೇಕದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ “ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಆಯೋಗ” (CACP) ಘೋಷಿಸಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (KAPC) ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹವಾಗುಣ, ಮಣ್ಣು, ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ರೈತರು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚುಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರ್ಚಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಕಾರಣ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೊಗರಿ, ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲ-ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.ಹಾಲ ಹಂಗಾಮಿಗೂ ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ನಿರ್ದಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ಸೋಷಕಾಂಶಯುಕ್ತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ, ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ, ಖರೀದಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

- ಇದಿರು ಬೆಲೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದಿರು ಬೆಲೆಯನ್ನು “ಬ್ಯಾಂಬೂ ಗೋಲ್ಡ್” ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ National Bamboo Mission ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಆನೆ, ಚಿರತೆ, ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳು, ಜಂಕೆಗಳು, ಕರಡಿ, ಮಂಗಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಆಹಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳ ಬೀಜಗಳ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ ಇತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಕೆಲ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ (GST Council) ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ (GST) ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ರೈತರು ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ರೈತ ಆವಿಷ್ಕಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಈ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶವಿಷ್ಟೇ-

“ಬೇಡಿಕೆ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆ”

“ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಲೆ”

“ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆ ಆಧರಿಸಿ ನಿಧ್ಧ ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆ “

ಉತ್ಪಾದಕ - ಗ್ರಾಹಕ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ.

ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಜೀವಧ ಸಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಹತ್ತಿ, ಬಾಳೆ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ/ರಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಬೇಲ್ ಕಟ್ಟುವ ಸೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಯಂತ್ರ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಅಧ್ಯಾಯ - 1

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ರೈತರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

1.1 ವೆಚ್ಚದ ಸಮಗ್ರ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

'ಚರ ವೆಚ್ಚ' (Variable Cost) ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (Fixed Cost) ಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ'ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವುದು ಫಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (Farm Management Economics) ದ ಮೂಲ ತತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅ) ಚರ ವೆಚ್ಚ (Variable Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ಒಂದು ಬೆಲೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ದಿನಗೂಲಿ, ಖರೀದಿ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚು.

ಆ) ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (Fixed Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಗೇಣಿ, ಭೂ ಕಂದಾಯ, ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇ) ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ (Opportunity Cost): ರೈತರ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಲ್ಲಾದರೂ ದುಡಿದು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ' ವೆಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ) ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ (Amortized Cost): ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ (Establishment Cost) ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು (Amortized Cost) ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ ಈ ಲೀತಿ ಇದೆ:

$$\text{ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ (Amortized Establishment Cost)} = P * \left[\frac{(1+i)^n * i}{(1+i)^n - 1} \right]$$

p= ನಿವ್ವಳ ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚ

i=ಬಡ್ಡಿ ದರ

n= ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳ ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಉ) ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ (Depreciation Cost): ಖರೀದಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದಾಗ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆಯಾ ಸಮಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಬಹುಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯಂತ್ರ, ಸಲಕರಣೆ, ಕಟ್ಟಡ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವು ಬಳಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲೀತಿಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೌಲ್ಯ

ಕುಸಿತವನ್ನು ಸವಕಳಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸವಕಳಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

$$\text{ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ} = \frac{\text{ಖರೀದಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.) - ಗುಜರಿ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)}{\text{ಬಾಳಕೆಯ ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)}}$$

1.2 ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳು

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುವ ವಿವಿಧ ಸಹಾಯಧನ / ಲಿಯಾಯ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ϵ_1 = ವೆಚ್ಚ ϵ_2 ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ		ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ (Opportunity Cost)
	ನೇರವಾಗಿ (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ)	ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ (ಪರೋಕ್ಷ)	
ಚರ ವೆಚ್ಚ	ದಿನಗೂಲಿ, ಎತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರಮ, ಖಜ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ, ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ.	ರೈತರೇ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಖಜ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಇತ್ಯಾದಿ	ಮನೆ ಆಳನ ಕೂಲಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ
ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ	ಭೂ ಕಂದಾಯ, ತೆರಿಗೆ, ವಿಮಾ ಕಂತಿನ ಮೊತ್ತ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ.	ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ, ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತನೇರಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು (Department of Economics and Statistics) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ವೆಚ್ಚ A_1 = ಶ್ರಮ (ಮಾನವ, ಎತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ), ಖಜ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ, ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ, ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ, ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೈತ ಮಾಡಿರುವ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚಗಳು.

ವೆಚ್ಚ A_2 = ವೆಚ್ಚ A_1 + ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ A_2 = ವೆಚ್ಚ A_1 ಆಗುತ್ತದೆ).

ವೆಚ್ಚ B_1 = ವೆಚ್ಚ A_1 + ಭೂಮಿ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ

ವೆಚ್ಚ B_2 = ವೆಚ್ಚ B_1 + ಹೊರಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ / ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ವೆಚ್ಚ C_1 = ವೆಚ್ಚ B_1 + ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ C_2 = ವೆಚ್ಚ B_2 + ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ C_3 = ವೆಚ್ಚ C_2 + ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (C_2 ವಿನ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಭಾಗ)

ಈ ರೀತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಕರೆವಾರು ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರಂತೆ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚರ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಲಿಯಾಯಿತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ: ಬೀಜ ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳು, ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಕೇಂದ್ರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ (Methodology) ಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

1. ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ (Gross Income) ಶೇ. 25ರಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
2. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದ CACP ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶೇ. 10 ರ ಬದಲಾಗಿ ಶೇ. 15 ನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (Managerial Cost) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
3. ಒಟ್ಟು ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ (ಬೆಳೆ ಸಾಲ)ದ ಮೇಲೆ ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 2.0, ಹಿಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 1.5 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.5.0 ರಷ್ಟನ್ನು ಗಂಡಾಂತರ (Risk) ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
4. ಚರ ವೆಚ್ಚದ (Working Capital) ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 15 ರಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
5. ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ (Fixed Capital) ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 15 ರಷ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
6. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಚರವೆಚ್ಚ, ಸ್ಥಿರವೆಚ್ಚ, ಅವಕಾಶವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಹಂತ, ಮೊಳಕೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮಾರುವುದು ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲುಗಳಲ್ಲೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.
7. ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ (Establishment Cost) ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು (Amortized Cost) ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

ನೀರಾವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಮೂಲಕದ ನೀರಾವರಿಗೆ ರೈತರು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಫಲವಾಗಿ, ರೈತರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಾಚ್ಚಿನಲ್ಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ರೈತರು ಇಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದು ಅಧಿಕ ದರದ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು (Methodology) ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ, ಊಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನೂ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಕಟಾವು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (CACP) ದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ (A₂+FL) ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಇದರ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು CACP ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

1.3 ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ 5 ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು (ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜೆ), 4 ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು (ತೋಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು), 3 ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು (ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾ ಅವರೆ), 2 ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು (ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ), 4 ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು (ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ದಾಳಂಬೆ ಮತ್ತು ಮಾವು), 3 ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು (ಬೊಂಬೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅಲೂಗಡ್ಡೆ), 3 ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು (ತೆಂಗು, ಅಡಕೆ ಮತ್ತು ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ) ಹಾಗೂ 3 ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು (ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿನ ಮತ್ತು ಕರಿಮೆಣಸು) ಹೀಗೆ 27 ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದ ಭತ್ತಗಳೆಂದು, ಜೋಳವನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಬೀಜ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೀಜ ಜೋಳಗಳೆಂದು, ಬಾಳೆಯನ್ನು ಏಲಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಪಚ್ಚೆಬಾಳೆ, ಎಂದು ದ್ರಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ರೆಸಿನ್, ಬೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲೂಗಳೆಂದು, ತೆಂಗನ್ನು ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿಗಳೆಂದು ಮತ್ತು ಅಡಕೆಯನ್ನು ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಅಡಕೆಗಳೆಂದು ಮರು ವಿಂಗಡಿಸಿ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಈ 27 ಬೆಳೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.87 ರಷ್ಟು ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಈ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು 26 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಂತೆ 95 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಮಧ್ಯಮ, ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿಯ ಹೀಗೆ ಐದು ವರ್ಗದ ಸುಮಾರು 1980 ರೈತರಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 1 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

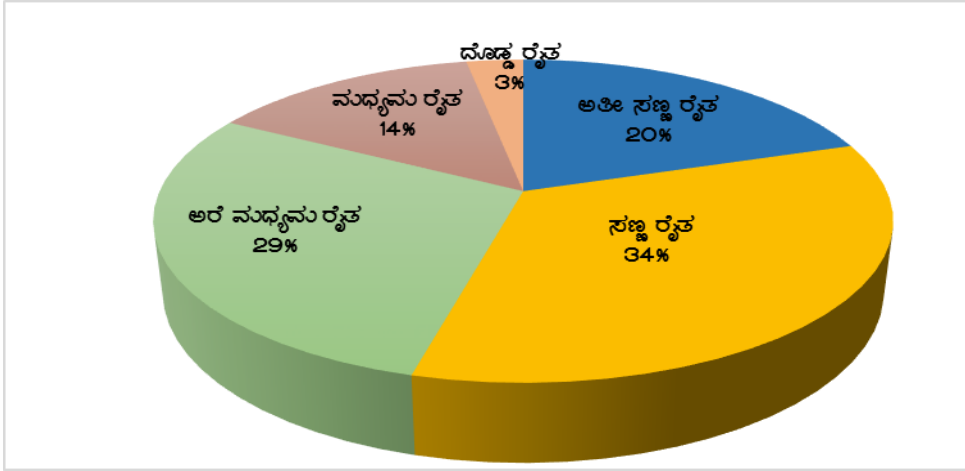
ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ರೈತರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 1 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ 1 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕುವಾಗ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪದ್ಧತಿ (Survey Method) ಮೂಲಕ ರೈತರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಾಗುವಳಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ (ಮೊಳಕೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮಾಗುವ ಮತ್ತು ಕೊಯಲು) ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಐದು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ 'ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ' (Cost of Cultivation and Market Intelligence Cells) ಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-1: 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹಿಡುವಳಿ ವರ್ಗೀಕರಣ*	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡೆ
1	ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತ (1 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ)	395	20
2	ಸಣ್ಣ ರೈತ (1 ರಿಂದ 2 ಹೆ.)	673	34
3	ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ರೈತ (2 ರಿಂದ 4 ಹೆ.)	573	29
4	ಮಧ್ಯಮ ರೈತ (4 ರಿಂದ 10 ಹೆ.)	280	14
5	ದೊಡ್ಡ ರೈತ (10 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆ.)	59	3
ಒಟ್ಟು		1980	100

* ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆ ಅನುಸಾರ

ಚಿತ್ರ -1 ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರೈತರ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರ

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ರೈತರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಪಡೆದು ದಾಖಲುಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಫಲತಾಂಶ ಪಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು "ಅಮೀಯಾ ಕೃಷಿ" ಎನ್ನುವ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಫಲತಾಂಶವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ (Online Data Collection and Processing).

ರೈತರಿಂದ ಪಡೆದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಚಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಯೋಗದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಆಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರೈತರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧಿಕೃತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ (ಅನುಬಂಧ 2).

ದಿನಾಂಕ: 20-12-2019 ರಂದು ಜರುಗಿದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ 21 ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಚಾರದ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಂಬೈನ್ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್

ಕಂಬೈನ್ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶೇ.33 ರಷ್ಟು ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಬಹುಬೆಲೆ ಒಕ್ಕಣೆ /ರಾಶಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶೇ.27 ರಷ್ಟು ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಅಧ್ಯಾಯ -2

ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಇವುಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 27 ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ 27 ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು, ಲಾಭ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟ, ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಮ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.1 ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ

ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ 27 ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 2(ಅ) ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿ (ಆ) ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಬಾಳೆ, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಈರುಳ್ಳಿ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆ, ತೆಂಗು, ಕಲಿಮೆಣಸು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ.

ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಭತ್ತವನ್ನು 11.99 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಗಿಯನ್ನು 5.5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ಜೋಳವನ್ನು 9.94 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು 14.09 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು 1.94 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಯನ್ನು 15.61 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಸರನ್ನು 4.43 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ಉದ್ದನ್ನು 0.90 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಡಲೆಯನ್ನು 11.88 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ನೆಲಗಡಲೆಯನ್ನು 5.41 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ, ಸೋಯಾ ಅವರೆಯನ್ನು 2.62 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯನ್ನು 1.45 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದ ಎಳೆಯ ಹತ್ತಿಯನ್ನು 7.18 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು 0.78 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮೊಮೆಮೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು 2.79 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ದಾಳಿಂಬೆ ಮತ್ತು ಮಾವುಗಳನ್ನು 3.23 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ

ಪಟ್ಟಿ-2 (ಅ) : 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಲೆಗಳು	ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ		ಉತ್ಪಾದನೆ		ಸರಕಾರಿ ಇಳುವರಿ (ಅಂಶ/ನಕರ)	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರದ ಹೋಲಿಸುವಿಕೆ (ಶೇ.)		2018-19 ರ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಹೋಲಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)
		ಪೂರ್ವ (ಲಕ್ಷ ಹೆ.)	ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)	ಪೂರ್ವ (ಲಕ್ಷ ಹೆ.)	ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)		ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		
I	ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು												
1	ಫವ್ವ (ಶೇ)	11.99 (XIII)	-19	51.85	-11	30.63	1179	1718	1844	56	7	1750	48
	ಫವ್ವ (ಮಳೆ)					18.45	1185	1734	1714	45	-1	1750	48
2	ರಾಗಿ	5.55 (I)	-27	6.78	-43	7.99	2441	3483	2363	-3	-32	2897	19
3	ಹೈಲ್ಡ್ ಜೋಳ	9.94 (II)	-27	9.31	-28	6.77	2423	3108	1237	-49	-60	2430	0
	ಜಳ ಜೋಳ					4.66	2558	3571	2526	-1	-29	2450	-4
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	14.09 (I)	14	37.77	29	19.52	1051	1618	1737	65	7	1700	62
5	ಸಜ್ಜೆ	1.94 (VI)	-36	1.77	35	6.03	2956	3521	1386	-53	-61	1950	-34
	ಒಟ್ಟು/ಸರಾಸರಿ	43.51	-17	107.48	-6					9	-24		20
II	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು												
6	ಹೋಲಿ	15.61 (II)	158	9.47	238	3.66	4668	6533	5881	26	-10	5675	22
7	ಹಸರು	4.43 (III)	17	1.43	198	1.93	7201	8936	4417	-39	-51	6975	-3
8	ಉದ್ದು	0.90 (V/III)	-24	0.43	231	3.47	4355	5569	3985	-8	-28	5600	29
9	ಕಡಲೆ	11.88 (IV)	22	5.75	3	3.24	4956	6262	4135	-16	-34	4620	-6
	ಸರಾಸರಿ	32.82	44	17.08	67					-9	-31		10
III	ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು												
10	ಶೆಂಗಣ್ಣೆ	5.41 (IV)	-34	3.97	-13	4.47	5039	6509	4068	-19	-38	4890	-3
11	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	2.62 (IV)	43	2.57	213	6.70	2939	3955	3140	7	-21	3399	16
12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	1.45 (I)	-82	1.08	-57	3.38	4821	6339	3383	-30	-47	5388	12
	ಸರಾಸರಿ	9.48	-50	7.62	-12					-14	-35		8
IV	ನಾಣಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು												
13	ಹತ್ತಿ (ಉದ್ದ ನಳೆ)	7.18 (V)	57	14.00	99	9.11	3676	5069	4899	33	-3	5450	48
14	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	0.78 (III)	-36	1.41	4	9.51	7696	9814	7844	2	-20		
	ಸರಾಸರಿ	7.96	74	15.41	33					18	-12		48
ಅ	ಕೃಷಿ-ಒಟ್ಟು/ಸರಾಸರಿ	94	-1	148	23					1	-26		17

ಐ. ಸೂ. ಅವರಜೆಗಳನ್ನು ರೋಮನ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಾಸರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚ A1 = ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C2 = ವೆಚ್ಚ A1+ FL + ಫೂಲಿಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮೂಲದ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಪಮೂಲದ ವೆಚ್ಚ

ಪಟ್ಟಿ-2 (ಅ) : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ರೋಟೇಷನಲ್ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಶ್ವೇಷಣಾ ಉತ್ಪಾದನೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ವೇಷಣೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಿತ್ರಣ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ವಿಶ್ವೇಷಣೆ		ಉತ್ಪಾದನೆ		ಸರಕಾಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಕ್ವಂ./ಎಕರ)	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಂಟಾಲ್)		ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾರಿಕೆ (ರೂ./ಕ್ವಂಟಾಲ್)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿದ ಲಾಭ/ನಷ್ಟ (ಶೇ.)		2018-19 ರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಬೆಲೆ/ಕರಣ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಂಟಾಲ್)	ಕರಣ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಶೇ.)	
		ಪ್ರಸಕ್ತ (ಲಕ್ಷ ಹೆ.)	ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)	ಪ್ರಸಕ್ತ (ಲಕ್ಷ ಟನ್)	ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)		ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (A1+FL)	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (C2)		ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (A1+FL) ದ ಮೊಲೆ	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (C2) ದ ಮೊಲೆ		ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (A1+FL) ದ ಶ್ರಮ ಮೊಲೆ	ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ (C2) ದ ಶ್ರಮ ಮೊಲೆ
V	ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು													
15	ಬೊಂಬಾಯಿ	0.58(III)	18	17.76	6	153.84	823	1074	958	16	-11			
16	ಕುರುಳ್ಳಿ (ಉ)	1.91 (II)	5	26.46	7	64.36	727	969	861	18	-11			
17	ಅರೋಗಿ	0.30 (XI)	-22	3.93	4	31.99	1533	1949	1244	-19	-36			
	ಸರಾಸರಿ	2.79	4	48.15	7					5	-19			
VI	ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು													
18	ಬಿಲ್ವ ಬೀಜ	0.91(I)	-13	22.76	7	98.13	1095	1805	2758	152	53			
	ಪೆಪೆರ ಬೀಜ (ಉ-9)					321.66	358	614	985	175	60			
	ಬ್ರಾಡ್ (ಬೀಜ)					111.81	1575	2658	4287	172	61			
19	ಒಣ ಬ್ರಾಡ್	0.28 (II)	62	5.27	66	39.86	4949	9364	17455	253	86			
	ಬ್ರಾಡ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಡಿ)					179.46	966	1426	1792	86	26			
20	ದಾಳಂಬೆ	0.29(II)	121	2.88	108	68.28	2012	3176	4528	125	43			
21	ಮಾವು	1.75 (V)	14	16.05	-5	21.20	1475	2077	2158	46	4			
	ಸರಾಸರಿ	3.23	12	46.96	10					144	48			
VII	ವೋಟನ್ ಬೆಳೆಗಳು													
22	ತೆಂಗು	6.15 (II)	26	2.57	-90	4369	10	13	12	22	-6			
	ಕೊಬ್ಬಿ					6.24	8224	10753	15811	92	47	9920		21
23	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	4.53(I)	110	6.08	91	8.00	13564	22405	34060	151	52			
	ಬಳಿ ಅಡಕೆ					8.74	12748	19446	25119	97	29			
24	ಶಾಕೆ ಎಣ್ಣೆ	0.05	NA	0.54	NA	59.32	1055	1354	1037	-2	-23			
	ಸರಾಸರಿ	10.73	52	9.19	-71					72	20			21
VIII	ಸಾಂವಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು													
25	ಬುರಿ	0.19(I)	-59	2.26	-59	111.81	1680	2826	4513	169	60			
26	ಅಲಿಶಾ	0.21(VI)	-8	1.33	-53	26.67	3106	4848	6379	105	32			
27	ಕೆರಿ ಮುಜು	0.79(II)	256	0.34	330	2.00	33419	41348	29152	-12	-29			
	ಸರಾಸರಿ	1.19	18	3.93	-47					87	21			
ಅ	ವೋಟನ್ ಬೆಳೆಗಳು/ಸರಾಸರಿ	18	31	108	-14					92	24			
	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ವೋಟನ್ ಬೆಳೆಗಳು/ಸರಾಸರಿ (ಅ+ಆ)	112	2	256	15					49	0.45			

ಐ. ಸೂ. ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ರೋಟೇಷನಲ್ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಂಶವನ್ನು

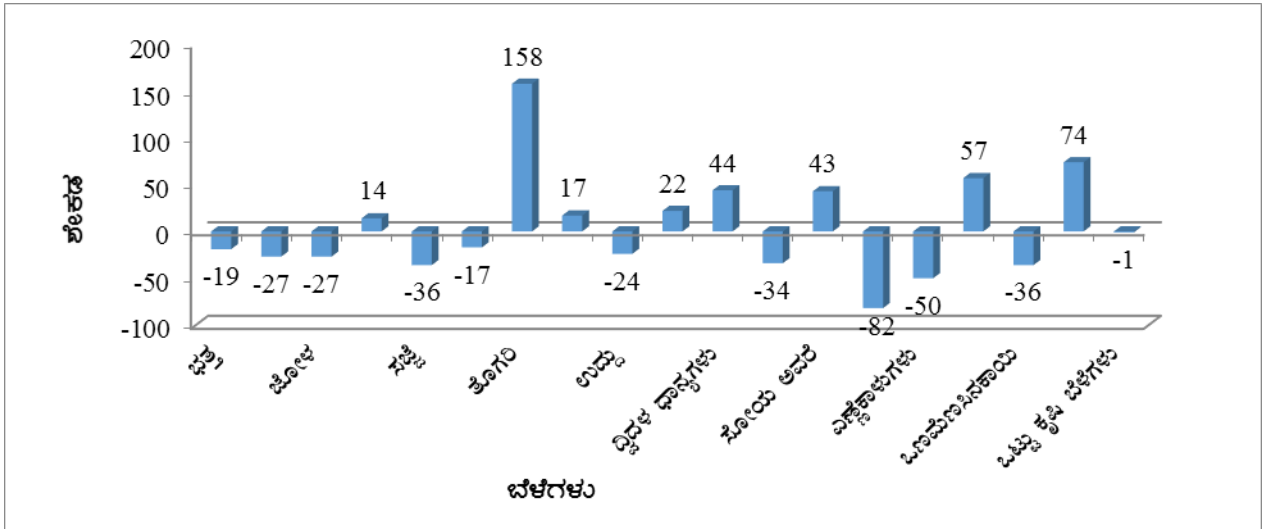
* ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ (ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ)

ವೆಚ್ಚ A1= ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮೂಲದ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ; C2 = ಕುಟುಂಬದ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ; FL = ಕುಟುಂಬದ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚ; A1 + FL + ಭೂಮಿಯ ರೇಷಿಯಂ ಹೋಲಿಸಿದ ಮೂಲದ ಬಿಡಿ ಸೇರಿ

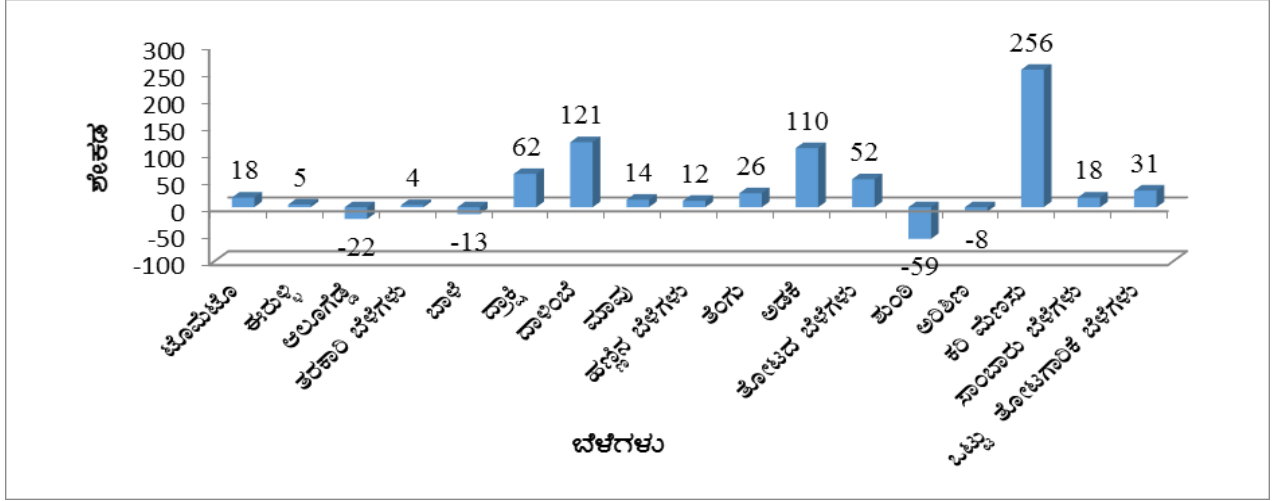
ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಾಳೆಗಳನ್ನು 10.73 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ ಮತ್ತು ಕಲಿ ಮೆಣಸುಗಳನ್ನು 1.19 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ 2 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 2 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ)ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದಲ್ಲೂ ಶೇ.19 ರಷ್ಟು, ರಾಲಿಯಲ್ಲೂ ಶೇ.27 ರಷ್ಟು, ಜೋಳದಲ್ಲೂ ಶೇ.27 ರಷ್ಟು, ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ಶೇ.36 ರಷ್ಟು, ಉದ್ದಿನಲ್ಲೂ ಶೇ.24 ರಷ್ಟು, ನೆಲಗಡಲೆಯಲ್ಲೂ ಶೇ.34 ರಷ್ಟು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಲ್ಲೂ ಶೇ.82 ರಷ್ಟು, ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲೂ ಶೇ.36 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ (ಪಟ್ಟಿ 2 ಆ) ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲೂ ಶೇ.22 ರಷ್ಟು, ಬಾಳೆಯಲ್ಲೂ ಶೇ.13 ರಷ್ಟು, ತಾಳೆಎಣ್ಣೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲೂ ಶೇ.61 ರಷ್ಟು, ಶುಂಠಿಯಲ್ಲೂ ಶೇ.59 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅರಿಶಿಣದಲ್ಲೂ ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಶೇ.1ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶವು ಕೃಷಿಯೇತರ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ವಿವರಗಳನ್ನು **ಅನುಬಂಧ -4ರಲ್ಲೂ** ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತೋಗರಿ ಬೆಳೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಸೋಯಾಅವರೆ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕಲಿಮೆಣಸಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಎರಡೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ದಾಳಂಬೆ ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೆಳೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ರೈತರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ, ಧಾರಣೆಯ ಸ್ಥಿರತೆ, ನಿರಾವಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. **(ಚಿತ್ರ 2-ಅ)**

ಚಿತ್ರ-2 (ಅ): ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ

ಚಿತ್ರ- 2(ಆ): ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ

2.2 ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ:

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 3 ಅ ಮತ್ತು ಆ)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 107.48 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 17.08 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 7.62 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 15.41 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 147.59 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 48.15 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 46.96 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 9.19 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ 3.93 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 108.23 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

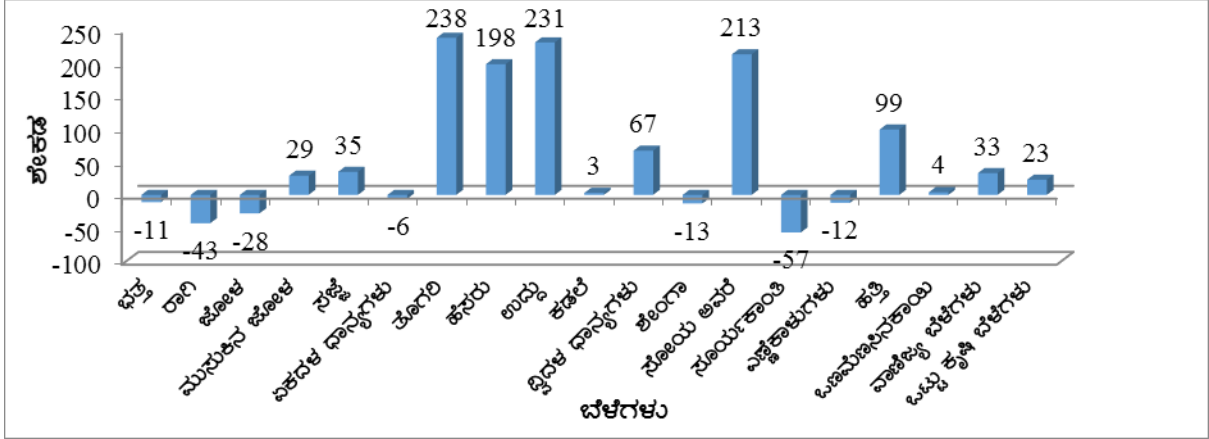
ಪಟ್ಟಿ 2 (ಆ) ವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದಲ್ಲ ಶೇ.11 ರಷ್ಟು, ರಾಠಿಯಲ್ಲ ಶೇ.43 ರಷ್ಟು, ಜೋಳದಲ್ಲ ಶೇ.28 ರಷ್ಟು, ನೆಲಗಡಲೆಯಲ್ಲ ಶೇ.13 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಲ್ಲ ಶೇ.57 ರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ, ಉದ್ದು, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸೋಯಾಅವರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಎರಡರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಹತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿಕೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಠಿಮೆಣಸಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲ 3 ಪಟ್ಟರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ದಾಳಿಂಬೆಯಲ್ಲ 1 ಪಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ತೆಂಗು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಈ ಏರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ಖಚಿತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ ಇವುಗಳು ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೋ, ಆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. (ಚಿತ್ರ 3 ಅ ಮತ್ತು ಆ ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧ 4).

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ 27 ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಗಳ ವೆಚ್ಚ (Cost A₁ + FL) ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯಂತಹ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು (Opportunity Cost) ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (Cost

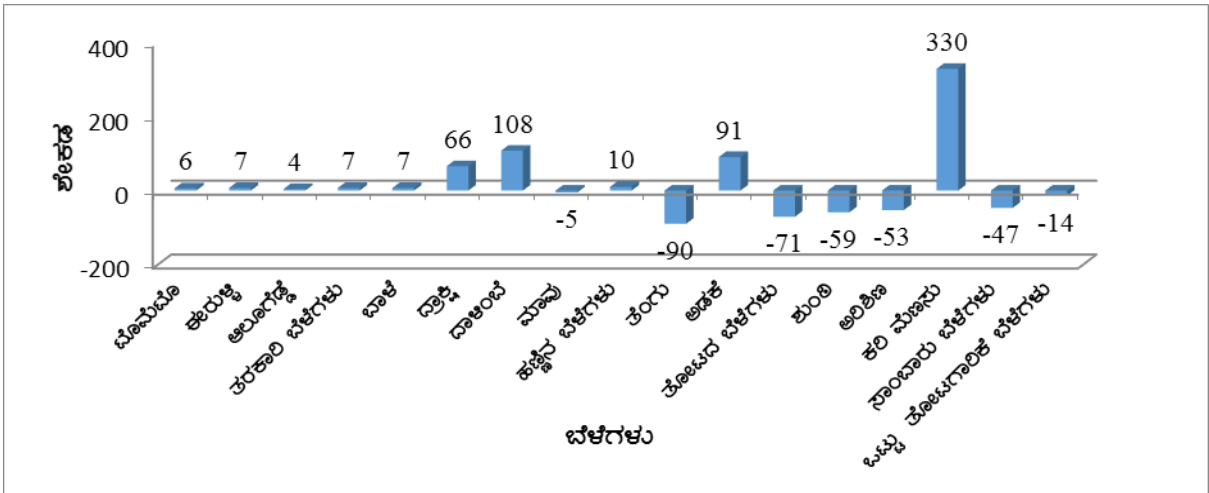
C2) ಹೀಗೆ, ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ರೈತರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (Cost C₃) ದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ, ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸರಾಸರಿ ಸಗಟು ಧಾರಣೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಈ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-3 (ಅ): ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕಲ್ಪದ ಬದಲಾವಣೆ

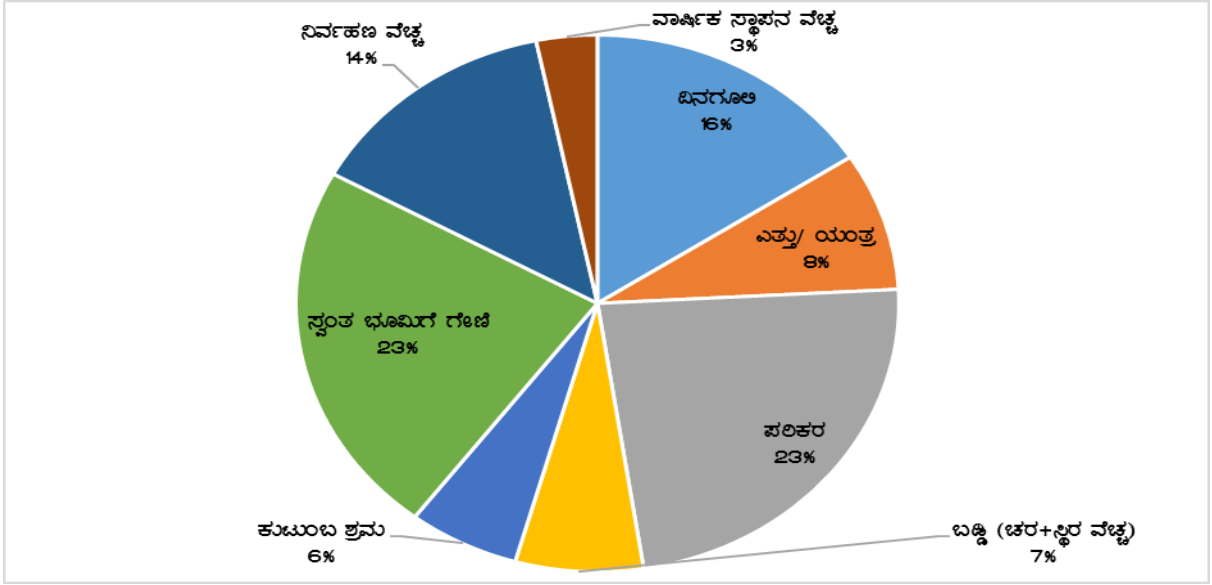
ಚಿತ್ರ-3 (ಆ): ರಾಜ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕಲ್ಪದ ಬದಲಾವಣೆ

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊರಗಿನ ದಿನಗೂಲಿ, ಜಾನುವಾರು ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಶ್ರಮದ ಬಾಹ್ಯನ ಖರ್ಚು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.31 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

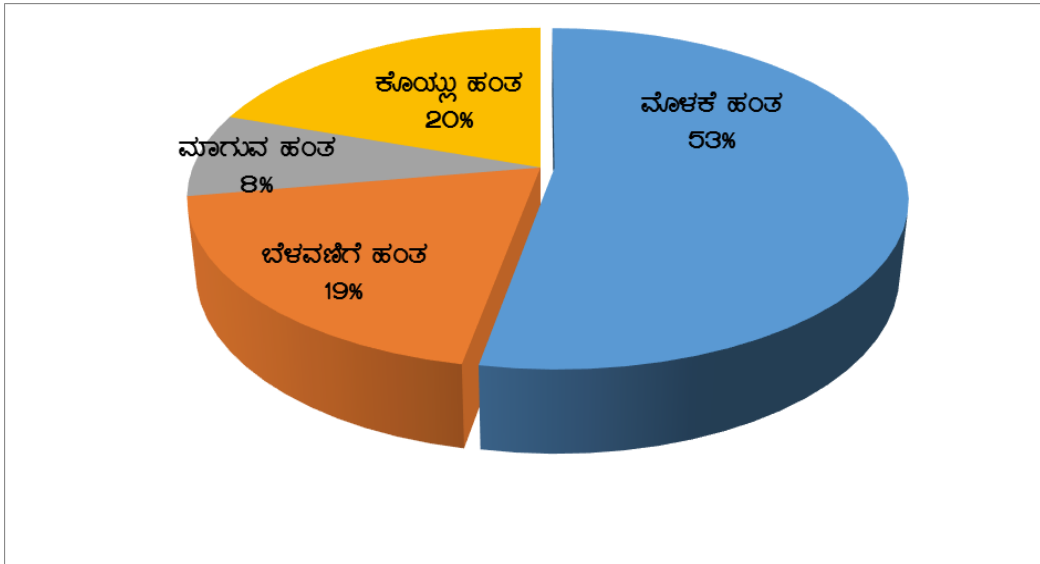
ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಔಟ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕರಗಳ ಪಾಲು ಶೇ.23 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ರೈತರ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯಂತಹ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಶೇ.23 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಶೇ.14 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆವಾರು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾವಾರು ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ 5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ -4 : ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳ ವಿವರ (ಶೇ.)

ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ಶೇ.53 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ನಾಣಿ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿ ಹಾಕಿ ಸಸ್ಯ ಮೊಳಕೆ ಬರುವ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ.19 ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಚಿತ್ರ 5). ಬೆಳೆವಾರು ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 6 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲೀಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆವಾರು ವಿವಿಧ ಸಾಗುವಳಿ ಹಂತಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-5 : ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜು

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP)ವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಇಳುವರಿ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 8 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.3 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ:

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 27 ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ 1ರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿ 2 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ)ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವನ್ನು (A₁+FL) ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚವಾದ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಒಳಗೊಂಡ ಒಟ್ಟಾರೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

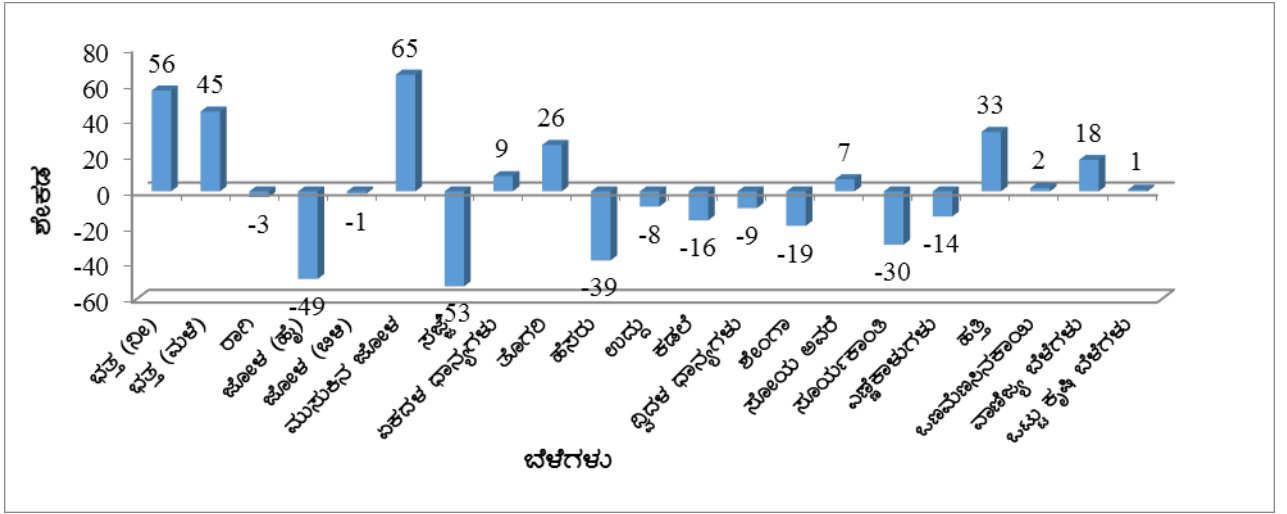
ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳು ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪನ್ನದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯವಾಗುವುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 400 ಲಿಂದ 600 ರೂಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು 1000 ರೂಗಳಿಂದ 1500 ಸಾವಿರ ರೂಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ. ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ 800 ರೂಗಳಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಗಳಷ್ಟೂ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ 1300 ಲಿಂದ 2000 ರೂಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಟೊಮೆಟೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕೇವಲ 200 ರೂಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಾಗೂ ದಾಳಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 1000 ಡಿಂದ 4000 ರೂಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ. ಕೊಬ್ಬಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು 5 ಸಾವಿರ ರೂಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ 6 ಲಿಂದ 8 ಸಾವಿರ ರೂಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಅರಿಶಿಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು 1500 ಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕರಿಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ 7000 ರೂಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಆಯಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಶೇ.25 ರಷ್ಟನ್ನು ಭೂಮಿ ಗೇಣಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A₁+FL) ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (C₂) ಇವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಂಡು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಧಾರಣೆ ಲಾಭ ದೊರಕಿಸಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಿ 2 ರಲ್ಲಿ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

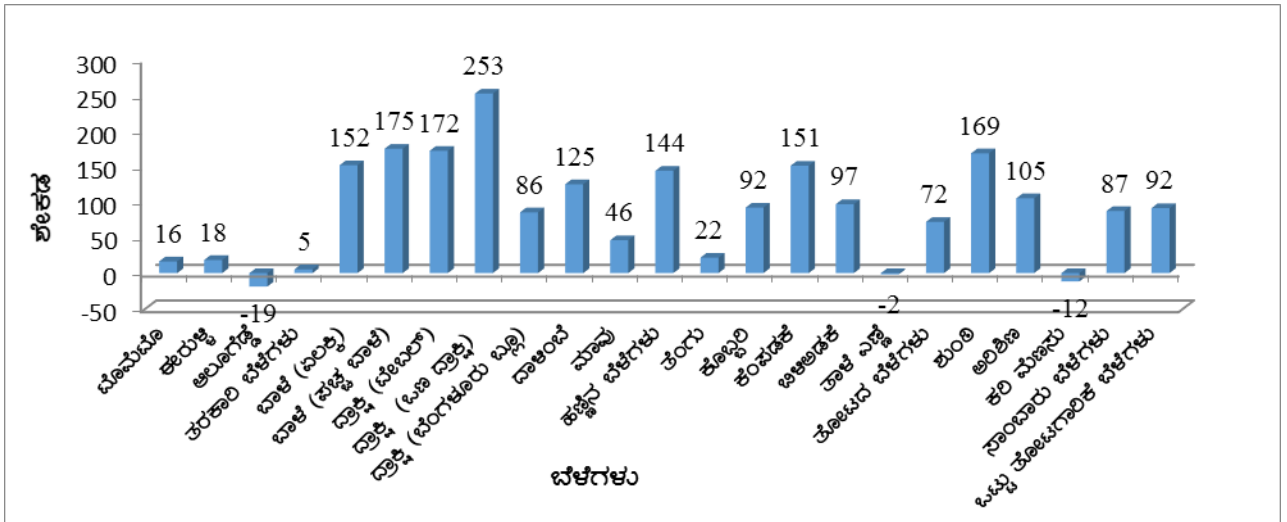
ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (Cost A₁ + FL) ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಧಾರಣೆ ಮುಸುಕಿನಜೋಳದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.65 ರಷ್ಟು, ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇ.56 ರಷ್ಟು, ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇ.45 ರಷ್ಟು, ತೊಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.26 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.33 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಳಿ ಜೋಳ / ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಚಳಿ ಜೋಳ (-49), ಸಜ್ಜೆ (-53), ಹೆಸರು ಕಾಳು (-39), ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ (-30) ಖರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭದ ಬದಲು ರೈತರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ.1ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ 6 (ಅ)

ಚಿತ್ರ-6 (ಅ): ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ / ಕೊರತೆ-ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

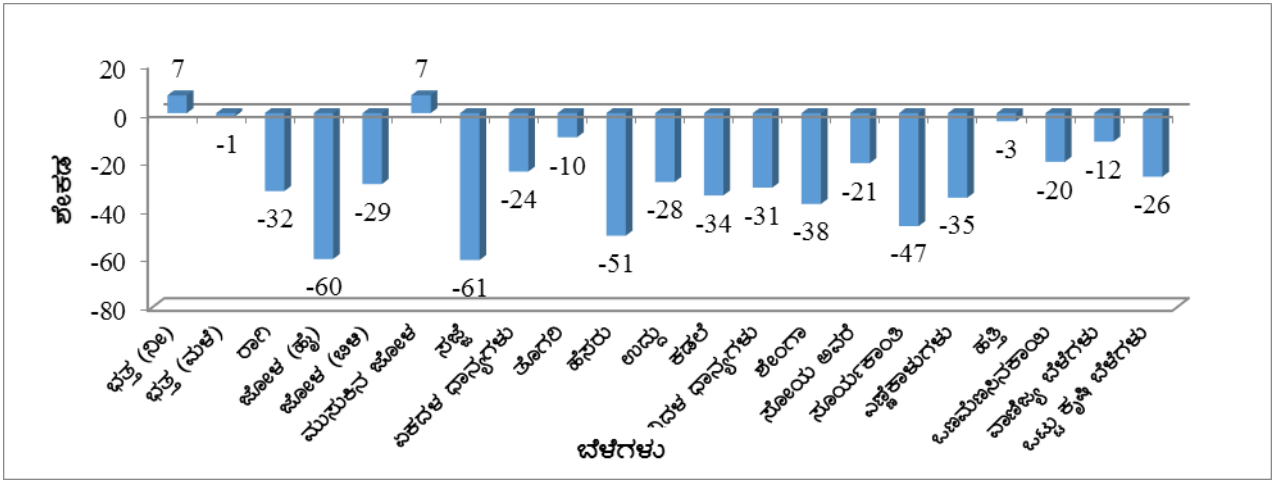
ಆದರೆ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ ಖರ್ಚುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಖತರೆ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕಿಂತ (A₁+FL) ಅಧಿಕ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸರಾಸರಿ ಲಾಭಾಂಶ ಶೇ.92 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ 6 (ಆ)

ಚಿತ್ರ-6 (ಆ): ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

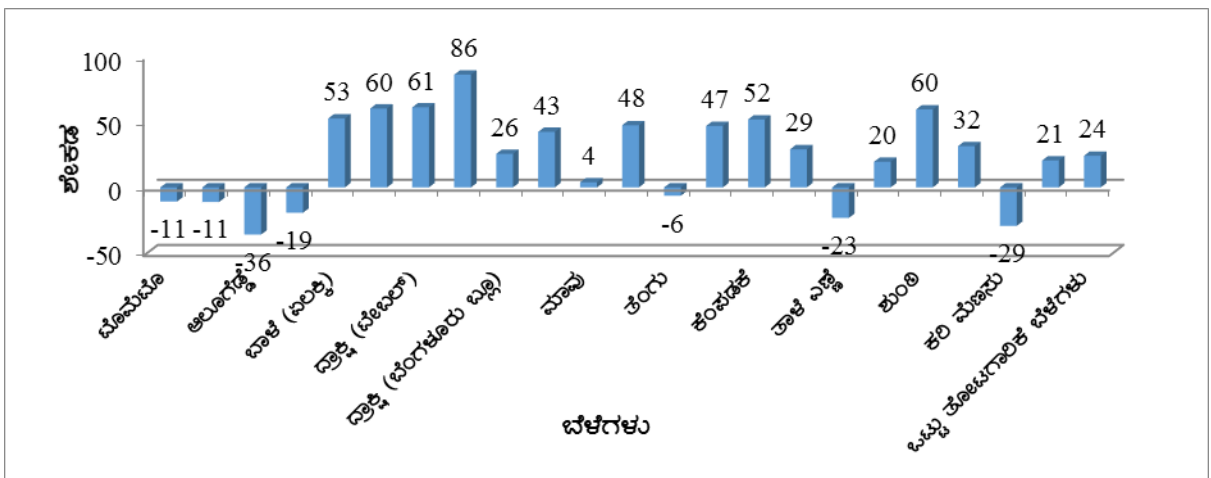
ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯಂತಹ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ ಸಮೇತ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಭತ್ತದ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನಜೋಳದ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಧಾರಣೆ ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಶೇ 26 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ದರವು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಟೊಮೆಟೊ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಹಾಗೂ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ 7 ಅ)

ಚಿತ್ರ - 7 (ಅ): ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ - ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ಆದರೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ರೈತರಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಭದ್ರತೆ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಸಹ ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ (ಶೇ.53), ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆ (ಶೇ.48) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ.-19) ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.24 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ 7 ಆ).

ಚಿತ್ರ-7 (ಆ): ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ - ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

2.4 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕತೆ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು / ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ 25 ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು (Minimum Support Price) ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು (Price Support Scheme Operational Guidelines) 2014 ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚೇತರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಲೆಯು ರೈತರಿಗೆ ನಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ (Market Intervention Scheme), ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ (Market Assurance Scheme) ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾ (AASHA) ಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶದ ನಂತರ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ದೊರಕಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೂ ಇವೆ.

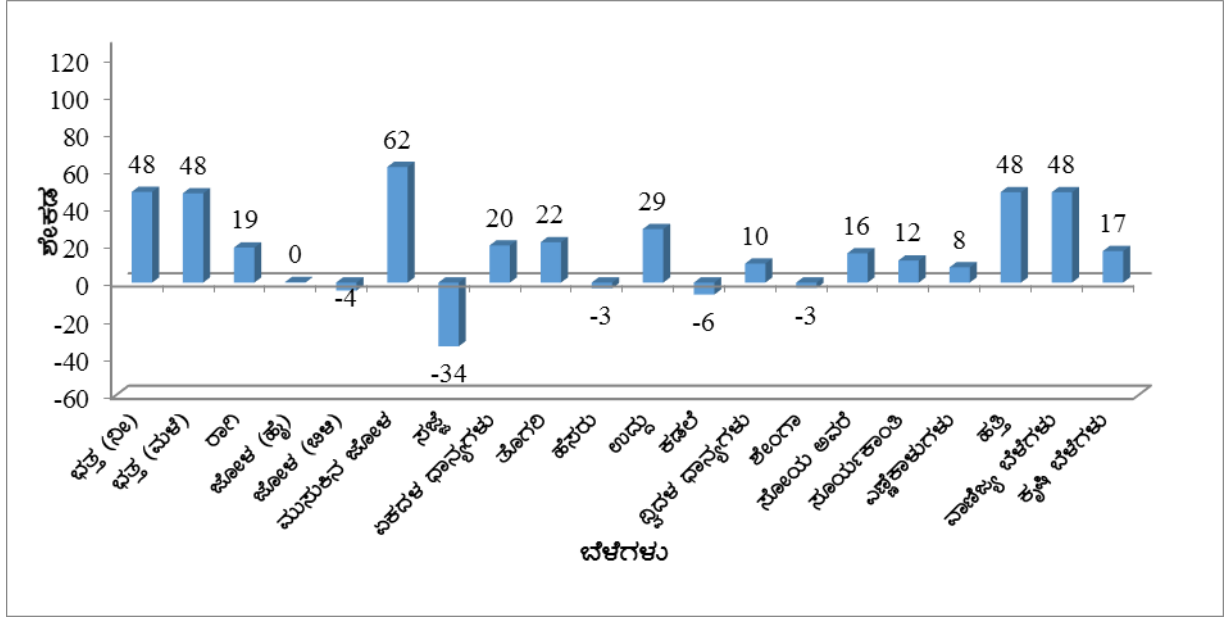
ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೂಲಿ (A₁+FL) ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಿ 2 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ಸಜ್ಜೆ, ಬೀಜ ಜೋಳ, ಹೆಸರು, ಶೇಂಗಾ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುವ ರೈತರು ಭರಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 8 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೊರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 34 ರಷ್ಟು, ಬೀಜ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಶೇ.4 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶೇಂಗಾದಲ್ಲಿ ಶೇ 3 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ 6 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.17 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭಾಂಶ 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

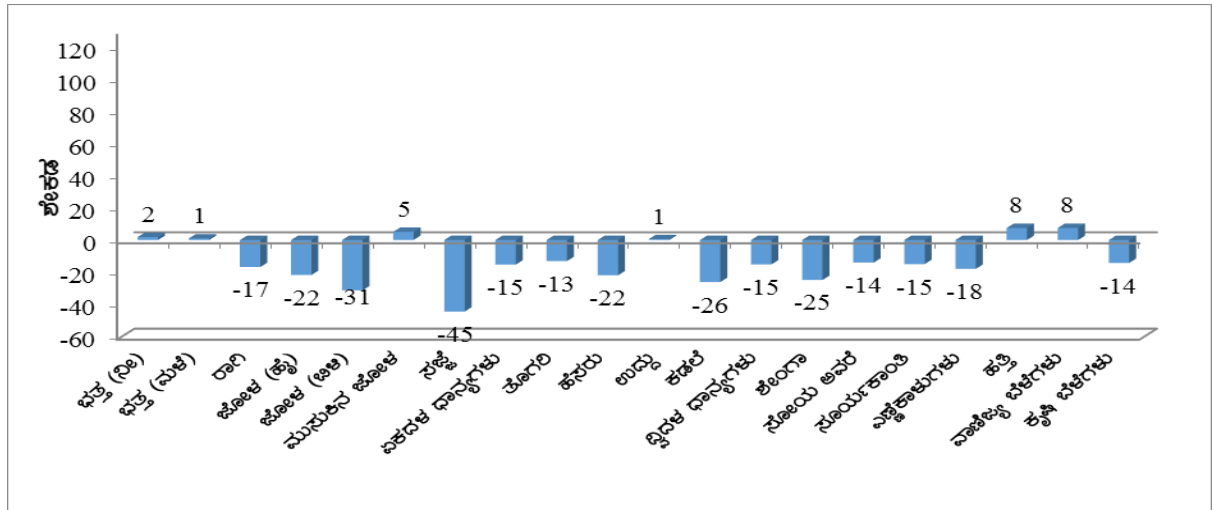
ಅಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ + ಶೇ. 50 ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರೂ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ (A₁+FL) ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರ - 8: ಭಲಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ

ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (C₂) ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲೂ ಲಾಭ ನೀಡುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ (ಚಿತ್ರ 9) ಜೊತೆಗೆ ರೈತರು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ (C₂) ಲಾಭಂಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರ-9: ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ

2.5 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ

2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ಲಾಭಾಂಶ ಸೇರಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ಒತ್ತಾಯವಾದ ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ರವರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಅನ್ವಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ + ಶೇ.50 ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು A₁+FL ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ

ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (C₂) ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C₃) ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೆಲವೊಂದು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪೋನ್ಸರ್‌ಡ್ ಧನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಒಂದು ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತ್ಯನೇ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೂಲಿ, ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟನಾಶಕ, ನೀರಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಾಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (Farm Management)ದ ನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ, ಸ್ವಂತ ಆದಾಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಗೇಣಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₃) ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರೈತರು ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C₂) ವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C₃) ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2018-19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ 14 ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.65 ರಷ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಲಾಭ ದೊರಕಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುವ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ದೊರೆತ ಲಾಭಾಂಶವು ಶೇ.24 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದ ಬದಲಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.12ರಷ್ಟು ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ 7).

ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ರವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಅನ್ವಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (Cost C₂) ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಘೋಷಿಸಬೇಕಾದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2.6 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ

ಪಟ್ಟಿ. 2 (ಇ) ರಲ್ಲಿ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಆ ಸಾಲಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ಹೊಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಸಲು 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಹೆಚ್ಚಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮುನ್ನಾಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ CACP ಯು ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳು ರೈತರು ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ (Cost A₂+FL) ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು ಲಾಭಾಂಶದ ಮೊತ್ತ ಶೇ.50ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರೈತರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 9 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಹೆಚ್ಚಳವು ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.6.38 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ರಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಶೇ.12.49 ರಷ್ಟಿದೆ.

ಆದರೆ, ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಮಣ್ಣು, ಹವಾಗುಣ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಮತೋಲನ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿಯ ಅನುಸಾರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಪಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿತ 14 ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯು ಶೇ.83 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ, ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ + ಭೂಮಿ ಗೇಣಿ = C₂, ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ + ಭೂಮಿ ಗೇಣಿ + ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ = C₃. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C₃)ದ ಮೇಲೆ ಶೇ.50ರಷ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೃಷಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ರೈತರ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ + 50% ಗೆ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರ ಒತ್ತಾಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಅಂತರವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೋಷಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಔಚಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣ.

ಹಸಿರೇ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಉಪಕರಣ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಹ್ಯ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಪಟ್ಟಿ 2 (ಬಿ): 2019-20 ನೆ ಸಾಲಗೆ ಮುನ್ನಂದಾಜಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು 2019-20 ನೆ ಸಾಲನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	KAPC ಯ 2019-20 ನೆ ಸಾಲಗೆ ಮುನ್ನಂದಾಜಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		CACP ಯ 2019-20 ನೆ ಸಾಲನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		2019-20 ರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಶೇ.) (KAPC)		ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಶೇ.) (CACP)	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ (C ₂)	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ (C ₂)
I	ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು									
1	ಭತ್ತ (ಸೀ)	1334	1920	1208	1619	1815	36	-5	50	12
2	ಭತ್ತ (ಮೆಳೆ)	1435	2043	1208	1619	1815	26	-11	50	12
3	ರಾರಿ	2636	3762	2100	2672	3150	19	-16	50	18
4	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	2617	3357	1698	2324	2550	-3	-24	50	10
5	ಜಳ ಜೋಳ	2763	3798	1698	2324	2570	-7	-32	51	11
6	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	1135	1747	1171	1570	1760	55	1	50	12
7	ಸಜ್ಜೆ	3192	3803	1083	1463	2000	-37	-47	85	37
	ಸರಾಸರಿ						13	-19	55	16
II	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು									
8	ತೊಗರಿ	5041	7056	3636	5417	5800	15	-18	60	7
9	ಹೆಸರು	7777	9651	4699	6359	7050	-9	-27	50	11
10	ಉದ್ದು	4703	6015	3477	5460	5700	21	-5	64	4
11	ಕಡಲೆ	5331	6763	2637	3838	4875	-9	-28	85	27
	ಸರಾಸರಿ						5	-19	65	12
III	ನಿಜ್ಜೆ ಕಾಳುಗಳು									
12	ಶೇಂಗಾ	5442	7030	3394	4352	5090	-6	-28	50	17
13	ಸೋಯಾಅವರೆ	3174	4271	2473	3422	3710	17	-13	50	8
14	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	5207	6846	3767	4957	5650	9	-17	50	14
	ಸರಾಸರಿ						6	-19	50	13
IV	ನಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು									
15	ಹತ್ತಿ (ಉದ್ದ ಎಳೆ)	3970	5475	3501	4678	5550	40	1	59	19
	ಸರಾಸರಿ						11	-18	57	15

ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ

ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ಯಶಸ್ವಿ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ

ಪಟ್ಟಿ-3 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ (KAPC) ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಹೋಲಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ 2018-19 (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂) (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		ಎಂ. ಎಸ್. ಸ್ಟ್ಯಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿಯ ಅನುಸಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂) +50%)	
			CACP ಪ್ರಕಾರ	KAPC ಪ್ರಕಾರ	CACP	KAPC
1	ಭತ್ತ (ಸಾಮಾನ್ಯ)	1750	1560	1718	2340 (34)	2577 (47)
2	ಜೋಳ (ಹೈ)	2430	2183	3108	3275 (35)	4662 (92)
3	ಜೋಳ (ಬಳ)	2450	2183	3571	3275 (34)	5357 (119)
4	ಸಜ್ಜೆ	1950	1324	3521	1986 (2)	5282 (171)
5	ರಾಗಿ	2897	2370	3483	3555 (23)	5225 (80)
6	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	1700	1480	1618	2220 (31)	2427 (43)
7	ತೊಗರಿ	5675	4981	6533	7472 (32)	9800 (73)
8	ಹೆಸರು	6975	6161	8936	9242 (32)	13404 (92)
9	ಉದ್ದು	5600	4989	5569	7484 (34)	8354 (49)
10	ಕಡಲೆ	4620	3526	6262	5289 (14)	9393 (103)
11	ಶೇಂಗಾ	4890	4186	6509	6279 (28)	9764 (100)
12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	5388	4501	6339	6752 (25)	9509 (76)
13	ಸೋಯಾಅವರೆ	3399	2972	3955	4458 (31)	5933 (75)
14	ಹತ್ತಿ (ಉದ್ದ ಎಳೆ)	5450	4514	5069	6771 (24)	7604 (40)
ಸರಾಸರಿ					27	83

ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣ
ವೆಚ್ಚ C₂= ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ (CACP) ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿರದೇ ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.27 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. (ಪಟ್ಟಿ 3)

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯು ರಾಜ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶ ಒಂದು ಬೆಲೆ ನೀತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸುನರ್ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ

2.7 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು, ಲಾಭ, ನಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲದ ವಿವಿಧ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ರೈತನ ಪಾಲಿಗೆ ಫಸಲು ಕೈಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಕೈಗೆ ಹಣ ಬರುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಲಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಟ್ಟಿ 4 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ)ಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ನಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಗಮ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ರೈತರು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಬೆನ್ನಲುಬಾಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವು ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ರೈತರೂ ಸಹ ಪರ್ಯಾಯ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಸುಬನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ ಸಹ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ವತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಭೂಮಿ ಉಳಿಸಿ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಸಹ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಬರದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕನಿಷ್ಠ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚ ಬಂದರೂ ಸಾಕೆಂದು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ (A₁+FL) ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತವು ಎಕರೆಗೆ 20,387 ರೂಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನಜೋಳವು 13,406 ರೂಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತವು 9767 ರೂಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಉಳಿದಂತೆ ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಬೆಳೆಕಾಲುಗಳ ಪೈಕಿ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯು ಮಾತ್ರ ಎಕರೆಗೆ ರೂ.4,437 ರೂಗಳಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉದ್ದು ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಖೇದಕರವಾಗಿದೆ. ಎಣ್ಣೆಕಾಲು ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಸೋಯಾ ಅವರೆಯು ಮಾತ್ರ ರೂ.1345ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ನೆಲಗಡಲೆ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಲಾಭ ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿದೆ.

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಪೆಂಟೊ ಬೆಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು (ಎಕರೆಗೆ ರೂ. 20,840) ಗಳಿಸಿದೆ. ಈರುಳ್ಳಿಯೂ ಸಹ ಎಕರೆಗೆ ರೂ.8681 ಗಳ ಆದಾಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಾತಾವರಣದ ಏರುಪೇರಿನಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ತೇವಾಂಶ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 9234 ರೂಗಳನ್ನು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಪಟ್ಟಿ -4 (ಅ): 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ

ಗುಂಪು	ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (ರೂ./ಎಕರೆ) (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ) (C ₂)	ಬಿಳುವಲಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ಎಕರೆ)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (ರೂ./ಎಕರೆ)*	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ/ನಷ್ಟ		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ/ನಷ್ಟ	
								ರೂ./ಎಕರೆ	ಶೇ.	ರೂ./ಎಕರೆ	ಶೇ.
I ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	1	ಭತ್ತ (ನೀ)	38608	55121	30.63	1844	58995	20387	53	3874	7
		ಭತ್ತ (ಮೆಳೆ)	23672	33797	18.45	1714	33439	9767	41	-358	-1
	2	ರಾಗಿ	22944	31269	7.99	2363	22322	-622	-3	-8947	-29
	3	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	19026	23665	6.77	1237	10998	-8028	-42	-12667	-54
		ಜಿಜಿ ಜೋಳ	13927	18644	4.66	2526	13777	-150	-1	-4867	-26
	4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	21333	32404	19.52	1737	34739	13406	63	2335	7
	5	ಸಜ್ಜೆ	19681	23085	6.03	1386	10211	-9470	-48	-12874	-56
ಸರಾಸರಿ			22742	31141	13.44	1829.57	26354	3613	16	-4786	-15
II ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	6	ತೊಗರಿ	17086	23912	3.66	5881	21523	4437	26	-2389	-10
	7	ಹೆಸರು	14723	18070	1.93	4417	9349	-5374	-37	-8721	-48
	8	ಉದ್ದು	15139	19351	3.47	3985	13857	-1282	-8	-5494	-28
	9	ಕಡಲೆ	15993	20289	3.24	4135	13399	-2594	-16	-6890	-34
	ಸರಾಸರಿ			15735	20406	3.08	4604.50	14532	-1203	-8	-5874
III ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು	10	ಶೇಂಗಾ	23100	29675	4.47	4068	18759	-4341	-19	-10916	-37
	11	ಸೋಯಾಅವರೆ	19694	26500	6.70	3140	21039	1345	7	-5461	-21
	12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	16639	21770	3.38	3383	11778	-4861	-29	-9992	-46
	ಸರಾಸರಿ			19811	25982	4.85	3530.33	17192	-2619	-13	-8790
IV ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	13	ಹತ್ತಿ	33854	46537	9.11	4899	44988	11134	33	-1549	-3
	14	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	73192	93336	9.51	7844	74597	1405	2	-18739	-20
	ಸರಾಸರಿ			53523	69937			59793	6270	12	-10144
ಅ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು			24288	32339			25861	1572	6	-6478	-20

* ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನದ ಆದಾಯವು ಕೂಡಾ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 4(ಆ): 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ

ಗುಂಪು	ಕ್ರ. ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (ರೂ./ಎಕರೆ) (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆ) (C ₂)	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ ಎಕರೆ)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (ರೂ./ಎಕರೆ)**	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ/ನಷ್ಟ		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ/ನಷ್ಟ	
								ರೂ./ಎಕರೆ	ಶೇ.	ರೂ./ಎಕರೆ	ಶೇ.
V ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	15	ಬೊಂಬೆಬೊ	126582	165181	153.84	958	147422	20840	16	-17759	-11
	16	ಕೇರುಳ್ಳಿ	46762	62344	64.36	861	55443	8681	19	-6901	-11
	17	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	49037	62345	31.99	1244	39803	-9234	-19	-22542	-36
	ಸರಾಸರಿ			74127	96623	83.40	1021.00	80889	6762	9	-15734
VI ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	18	ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಕೆ	107499	177088	98.13	2758	270643	163144	152	93555	53
		ಪೆಚ್ಚೆ ಬಾಕೆ (ಜಿ-9)	115299	197431	321.66	985	316874	201575	175	119443	60
	19	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್)	176143	297171	111.81	4287	479352	303209	172	182181	61
		ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	197257	373250	39.86	17455	695753	498496	253	322503	86
		ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್)	173404	255950	179.46	1792	321671	148267	86	65721	26
	20	ದಾಳಿಂಬೆ	137393	216833	68.28	4528	309185	171792	125	92352	43
	21	ಮಾವು	31270	44037	21.20	2158	45752	14482	46	1715	4
	ಸರಾಸರಿ			134038	223109	120.06	4851.86	348461	214424	160	125353
VII ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	22	ತೆಂಗು*	42197	57983	4369	12	53555	11358	27	-4428	-8
		ಕೊಬ್ಬರಿ	51325	67111	6.24	15811	98676	47351	92	31565	47
	23	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	108512	179242	8.00	34060	272478	163966	151	93236	52
		ಬೀಜ ಅಡಕೆ	111414	169961	8.74	25119	219541	108127	97	49580	29
	24	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	62557	80329	59.32	1037	61499	-1058	-2	-18830	-23
	ಸರಾಸರಿ			75201	110925			141150	65949	88	30225
VIII ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು	24	ಶುಂಠಿ	187797	315954	111.81	4513	504566	316769	169	188612	60
	25	ಅರಿಶಿನ	92606	139080	26.67	6379	179898	87292	94	40818	29
	26	ಕರಿ ಮೆಣಸು	66839	82696	2.00	29152	58304	-8535	-13	-24392	-29
	ಸರಾಸರಿ			115747	179243			247589	131842	114	68346
ಆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು			104661	163555			229468	124807	119	65913	40

* ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ (ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ), ರೂ./ ಕಾಯಿಗೆ

** ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಪಉತ್ಪನ್ನದ ಆದಾಯವು ಕೂಡಾ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ

ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉತ್ತಮ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಣದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಎಕರೆಗೆ 4.98 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಪಚ್ಚೆಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯು ಎಕರೆಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ ದಾಳಂಬೆ ಬೆಳೆಯು ರೂ.1.70 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಲಾಭ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾವಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ 14,482 ಸಾವಿರ ರೂಗಳ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆಯು ಬಹು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 1.60 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳಷ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಲಾಭ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಯಾದ ಶುಂಠಿಯು ಎಕರೆಗೆ 3.16 ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ಲಾಭ ಗಳಿಸಿರುವುದು ರೈತರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅರಿಶಿನವೂ ಸಹ ಎಕರೆಗೆ 87 ಸಾವಿರ ರೂಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕರಿಮೆಣಸು 8 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಪೈಕಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬೊಂಬೊ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಕರಿಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೂ ಸಹ ರೈತರು ಲಾಭಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಕರೆವಾರು ಲಾಭ, ನಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ, ವೆಚ್ಚ, ಲಾಭ, ನಷ್ಟಗಳು ಹಾಗೂ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ **ಬೆಲೆ ಏರಿಳಿತ** ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಹಾಗೂ ಉದ್ದವಾದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಆದಾಯದತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಹರಿಸುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು, ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಕರಿಮೆಣಸು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

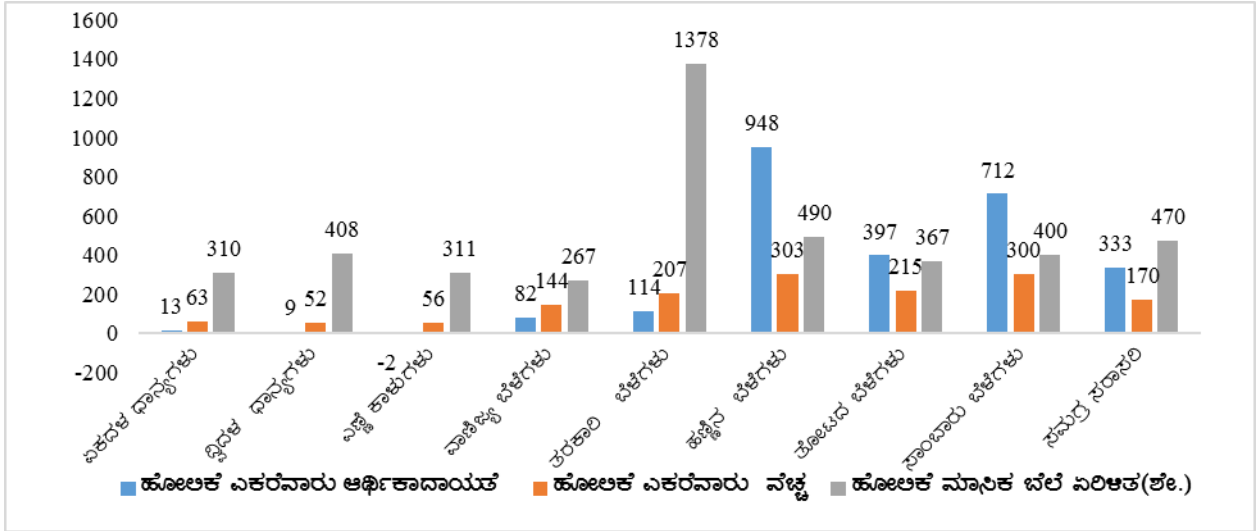
ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸರಾಸರಿ ಏರಿಳಿತವನ್ನೆಳೆಯುವ **“ಗುಣಾಂಶ”** ವೊಂದು (Co-efficient of Variation - CV) ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಎಕರೆವಾರು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಮಾಸಿಕ ಏರಿಳಿತದ ಗುಣಾಂಶ ಇವುಗಳನ್ನು 100 ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ವಿವರಗಳನ್ನು **ಅನುಬಂಧ 10** ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಏರಿಳಿತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಧಾರಣೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಲಿಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇತರೆ ಏಕದಳ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಲಾಭದಾಯಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಲಿಗುವ ಎಕರೆವಾರು ಹೋಲಿಕೆ ಲಾಭ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬೊಂಬೊ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.86, ಅಡಿಕೆಯಿಂದ **ಶೇ.682**, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ **ಶೇ.848** ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ **ಶೇ.612** ರಷ್ಟು ಎಕರೆವಾರು ಲಾಭ ದೊರಕಿರುತ್ತದೆ

ಚಿತ್ರ - 10 : ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಅರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ

ಈ ಲಾಭದಾಯಕತೆಗೆ ಅರ್ಥಿಕತರಾಳಿ, ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಸಹಜವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವರು. ಆದರೆ, ಲಾಭದಾಯಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಎಕರೆನಾರು ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚವು ಸಾಂಬಾರು ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.200ರಷ್ಟು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.115 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.107 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಈ ಮೇಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತತೆಯು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಆದಾಯ ನಿಗುವುದು ಆ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾಸಿಕ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುಣಾಂಶವು (CV) ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.267 ರಷ್ಟು, ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.300 ರಷ್ಟು, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.390 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.1278 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಮಾಸಿಕ ಬೆಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತತೆಗಳನ್ನು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈರುಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ 1400 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಬೊಂಬೆದಳದಲ್ಲಿ ಶೇ. 2333 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರತೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2.8 ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಗೊಳಿಸಿ, ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ, ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದು

ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲ, ಸದ್ಯದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈ ರೀತಿ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಸದ್ಯದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಫಲಾನುಭವವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವರು.

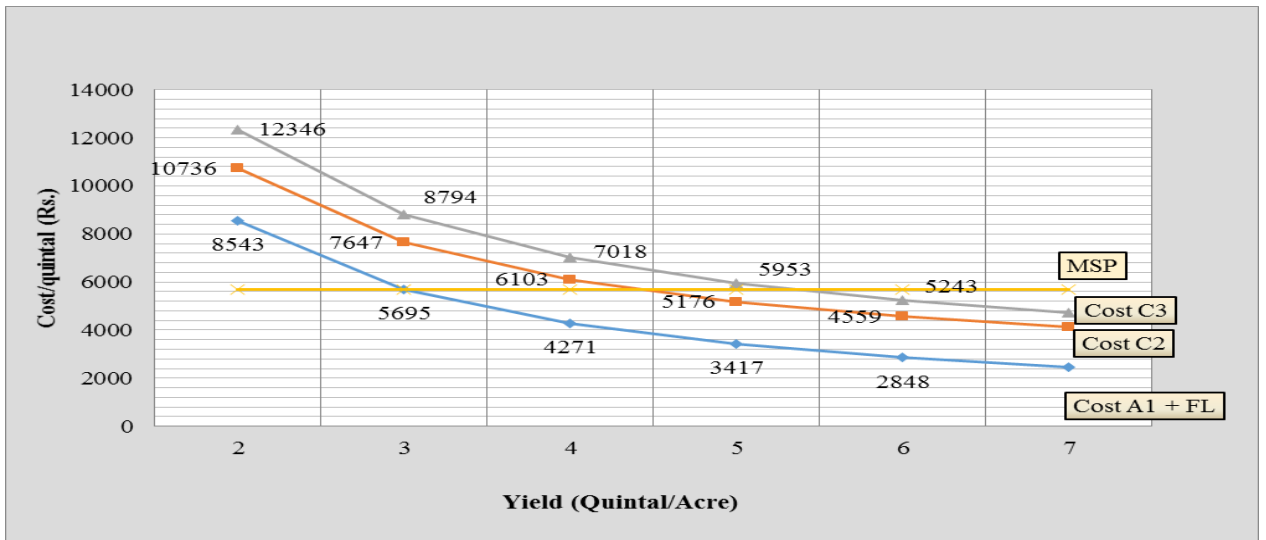
ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ಪಡೆದ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯು ಸುಮಾರು 3.7 ಕ್ವಿಂ./ಎಕರೆ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ರೈತರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A₁+FL) ರೂ.4271 ಕ್ವಿಂಟ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ (ರೂ. 5675/ಕ್ವಿಂ) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಪಟ್ಟಿ 5, ಚಿತ್ರ 11)

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು (ಶೇ.27 ಭಾಗ) ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಇವರ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಅದು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರೂ.425/ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಧಿಕ ಸ್ಪೋಟಾಹ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಪೋಟಾಹಧನ ಸೇರಿಸಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಿಂದಾದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಎರಡು ವಿಧದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 6 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧ 11 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-5: ತೊಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ (Cost A₁+FL) ಗಳ ನಡುವಿನ ವೈತಿರಿಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
2	8543	10736	12346	5675	17
3	5695	7647	8794	5675	35
4	4271	6103	7018	5675	22
5	3417	5176	5953	5675	7
6	2848	4559	5243	5675	13
7	2441	4118	4735	5675	7

ಚಿತ್ರ-11 : ತೊಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ (Cost A₁+FL) ಗಳ ನಡುವಿನ ವೈತಿರಿಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)

ಪಟ್ಟಿ-6: ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವ ಪಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (2017-18)	ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ಇಳುವರಿ ಮಟ್ಟ (ಕ್ವಿ./ಎಕರೆ)			
				ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ	ಲಾಭದಾಯಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದ ರೈತರು(ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ	ಲಾಭದಾಯಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದ ರೈತರು(ಶೇ.)
1	ಭತ್ತ (ನೀ)	1750	30.63	24 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	86	31 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	67
2	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)		18.45	15 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	98	22 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	42
3	ರಾಗಿ	2897	7.99	9 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	53	20 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	6
4	ಜೋಳ (ಹೈ)	2430	6.77	9 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	65	12 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	65
5	ಜೋಳ (ಉಳಿ)	2450	4.66	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	64	8 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	11
6	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	1700	19.52	17 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	95	20 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	57
7	ಸಜ್ಜೆ	1950	6.03	11 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	18	13 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	4
8	ತೊಗರಿ	5675	3.66	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	48	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	27
9	ಹೆಸರು	6975	1.93	2 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	86	3 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	26
10	ಉದ್ದು	5600	3.47	3 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	76	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	33
11	ಕಡಲೆ	4620	3.24	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	47	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	17
12	ಶೇಂಗಾ	4890	4.47	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	48	7 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	5
13	ಸೋಯಾ ಅವರೆ	3399	6.70	6 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	86	10 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	20
14	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	5388	3.38	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	50	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	13
15	ಹತ್ತಿ	5450	9.11	8 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	65	10 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	30
ಸರಾಸರಿ					66		28

2.9 ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತಗಳು

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನ (2019-20) ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ 7 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋಲಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 2017-18 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 1.42 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 1.16 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರಾಗಿ ಪ್ರದೇಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದಾದರೂ, 2018-19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ರಾಗಿ ಪ್ರದೇಶವು 1.04 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವು ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ 3.33 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 2017-18ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 26.83 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದ್ದು, 2018-19ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಿಢೀರನೆ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ 2019-20 ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 26.54 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಈ ವರ್ಷ (2019-20) ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ (10.88 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್). ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 2017-18ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 87.39 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದ್ದು, 2018-19ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 94.13 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದು ಏರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 86.18 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ.

ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 2017-18ರಲ್ಲಿ 127.60 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 17.54 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 12.09 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 19.92 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು (ಒಟ್ಟು 177.15 ಲಕ್ಷ ಟನ್) ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 2018-19ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು 146.18 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 2018-19ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 2019-20ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 121.29 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 16.67 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 10.58 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು (ಒಟ್ಟು 164.02 ಲಕ್ಷ ಟನ್) ಬೆಳೆದು 2017-18ರ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಹ, ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗಿದ್ದುದೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಪಟ್ಟಿ- 7 (ಅ): 2017-18 ಸಾಲಿಗೆ ಹೂಲಿಗಳಿಗಿಂತ 2018-19 ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ

(ಏಕಮಾನ: ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೋಗ್ರಾಂಗಳು, ಉತ್ಪಾದನೆ: ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವರ್ಗಗಳು	2018-19		2017-18		ಶೇಷಠಾಸಾರು ಬದಲಾವಣೆ	
		ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಭತ್ತೆ	11.99	51.85	9.68	42.10	23.86	23.16
2	ಜೋಳ	9.94	9.31	10.89	11.96	-8.72	-22.16
3	ಸಜ್ಜೆ	1.94	1.77	2.32	3.67	-16.38	-51.77
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	14.09	37.77	12.88	54.32	9.39	-30.47
5	ರಾಗಿ	5.55	6.78	7.75	15.55	-28.39	-56.40
	ಒಟ್ಟು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	43.51	107.48	43.52	127.60	-0.02	-15.77
1	ತೊಗರಿ	15.61	9.47	8.85	8.40	76.38	12.74
2	ಉದ್ದು	0.90	0.43	1.36	0.65	-33.82	-33.85
3	ಹೆಸರು	4.43	1.43	3.97	1.28	11.59	11.72
4	ಕಡಲೆ	11.88	5.75	12.65	7.21	-6.09	-20.25
	ಒಟ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	32.82	17.08	26.83	17.54	22.33	-2.62
1	ಶೇಂಗಾ	5.41	3.97	6.15	6.43	-12.03	-38.26
2	ನೋಯಾ ಅವರೆ	2.62	2.57	2.76	4.22	-5.07	-39.10
3	ನೂರ್ಯಕಾಂತಿ	1.45	1.08	1.89	1.44	-23.28	-25.00
	ಒಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು	9.48	7.62	10.80	12.09	-12.22	-36.97
1	ಹತ್ತಿ*	7.18	14.00	5.46	18.51	31.50	-24.37
2	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	1.14	1.90	0.78	1.41	46.15	34.75
	ಒಟ್ಟು ನಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	8.32	15.90	6.24	19.92	33.33	-20.18
	ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು	94.13	148.08	87.39	177.15	7.71	-16.41

* Cotton Production in Lakh Bales of 170 Kgs each in lint form

ಪಟ್ಟಿ-7 (ಆ): 2018-19 ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2019-20 ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ

(ವಿಸ್ತೀರ್ಣ: ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ: ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	2019-20		2018-19		ಶೇಕಡಾವಾರು ಬದಲಾವಣೆ	
		ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಭತ್ತ	11.90	52.95	11.99	51.85	-0.75	2.12
2	ಜೋಳ	7.56	8.18	9.94	9.31	-23.94	-12.14
3	ಸೆಣ್ಣೆ	2.57	2.95	1.94	1.77	32.47	66.67
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	13.47	45.12	14.09	37.77	-4.40	19.46
5	ರಾಗಿ	6.59	12.09	5.55	6.78	18.74	78.32
	ಒಟ್ಟು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	42.09	121.29	43.51	107.48	-3.26	12.85
1	ತೊಗರಿ	13.00	9.10	15.61	9.47	-16.72	-3.91
2	ಉದ್ದು	0.69	0.30	0.90	0.43	-23.33	-30.23
3	ಹೆಸರು	3.10	0.93	4.43	1.43	-30.02	-34.97
4	ಕಡಲೆ	9.75	6.34	11.88	5.75	-17.93	10.26
	ಒಟ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	26.54	16.67	32.82	17.08	-19.13	-2.40
1	ಶೇಂಗಾ	6.12	6.09	5.41	3.97	13.12	53.40
2	ನೋಯಾ ಅವರೆ	3.01	3.31	2.62	2.57	14.89	28.79
3	ನೋಯಾ ಕಾಂತಿ	1.75	1.18	1.45	1.08	20.69	9.26
	ಒಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಲುಗಳು	10.88	10.58	9.48	7.62	14.77	38.85
1	ಹತ್ತಿ*	6.67	15.48	7.18	14.00	-7.10	10.57
	ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು	86.18	164.02	92.99	146.18	-7.32	12.20

* Cotton Production in Lakh Bales of 170 Kgs each in lint form

ಅಧ್ಯಾಯ -3

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯು ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರ (ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಅಧಿನಿಯಮ 1966ರಡಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 162 ಮುಖ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಹಾಗೂ 352 ಉಪ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ರೂ.50 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 484.79 ಕೋಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ರೂ. 43.82 ಕೋಟಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದೆ.

3.1 ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

3.1.1 ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆ: ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವಾಲಯದಡಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಉಪ / ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯು ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನೀತಿ -2013ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಏಕೀಕೃತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ರೈತರು, ವರ್ತಕರು, ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರಾಟ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಲೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ e ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದೆಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಏಕೀಕೃತ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

3.1.2 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರ (ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಅಧಿನಿಯಮ 1966 ರಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ರೈತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಯೋಜನೆ, ಆವರ್ತ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ, ಶ್ರಮಿಕರ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

3.1.3 ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ರೇಮ್ಸ್ (ReMS) ಸಂಸ್ಥೆ: ರೇಮ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ NCDEX. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಮ್ಸ್ (ReMS) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗಣಕೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಿ ರೂಪಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.1.4 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು: ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಂದ, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ, TAPCMS ಗಳಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ 18 ಸದಸ್ಯರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ದೈನಂದಿನ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರೈತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿವೆ.

ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ರೈತರು ತಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜು, ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದ ಹಾಗೂ ಬೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 129 ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ 11 ತರಹದ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. 2017-18 ರ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶದಂತೆ, ಸುಮಾರು 1.77 ಲಕ್ಷ ಪೇಟೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ 33527 ವರ್ತಕರು, 20713 ದಲ್ಲಾಲರು, 26712 ಆಮದುದಾರರು, 28247 ರಫ್ತುದಾರರು, 29529 ಹಮಾಲರು ಹಾಗೂ 21514 ದಾಸ್ತಾನುದಾರರು ಪ್ರಮುಖ ಪೇಟೆ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ರೈತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಯೋಜನೆ, ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ, ಗೋದಾಮುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹೊಲ ರಸ್ತೆಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ರೈತಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.1.5 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿಗಳು

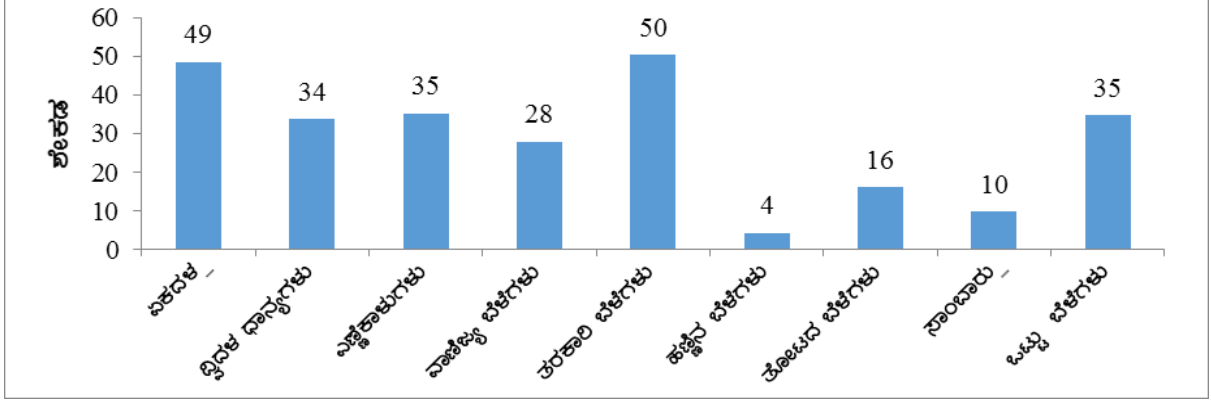
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ / ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಟವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 8 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.2 ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ

2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಅಂದಾಜು ಉತ್ಪಾದನೆ 278.88 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ಮಾರಾಟವಾದ ಪ್ರಮಾಣ 96.95 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.35 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶೇ.65 ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಹೊರಗಡೆ ಜರುಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.49 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.34 ರಷ್ಟು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಾದ ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.35 ರಷ್ಟು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಹತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.28 ರಷ್ಟು, ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬೊಂಬೆ, ಈರುಳ್ಳಿ,

ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಮಾವುಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.4 ರಷ್ಟು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೆಂಗು, ಕೊಬ್ಬರಿ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆಗಳ ಮಾರಾಟ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.16 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ಶುಂಠಿ, ಕರಿಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಅರಿಶಿನಗಳ ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ-8ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ -12ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

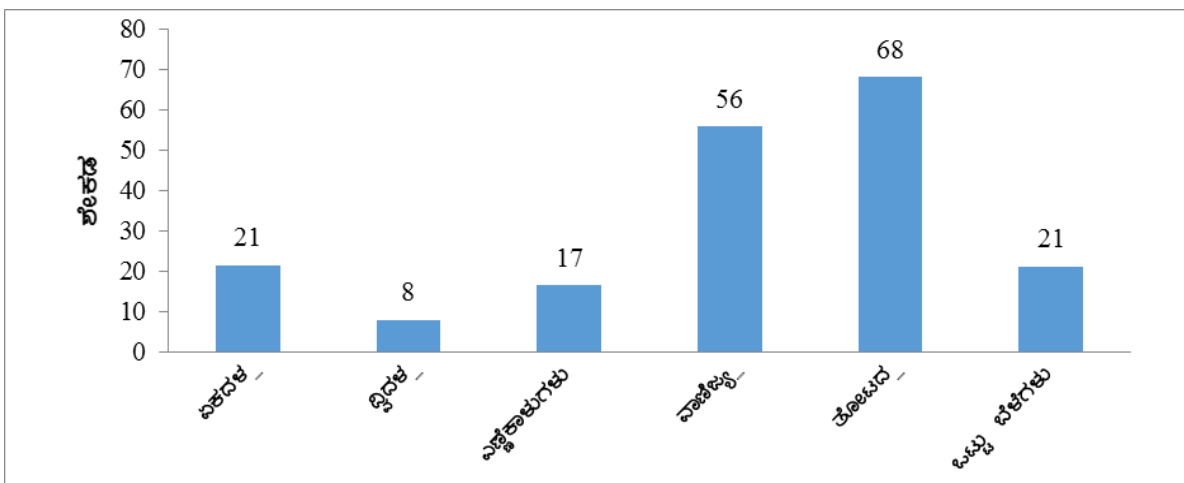
ಚಿತ್ರ: 12 - ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ

3.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಆಯಾ ವರ್ಷದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆವಕ ಮತ್ತು ಜಾವಕಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ದೈನಂದಿನ ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ದೈನಂದಿನ ಧಾರಣೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿಯ ಜಾಲತಾಣ (Website) ದಲ್ಲಿ ಇತ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ-8 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ -13ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸರಾಸರಿ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಶೇ.21 ರಷ್ಟು ಏಕದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಶೇ.17 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು, ಶೇ.56 ರಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆ, ಶೇ.68 ರಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಳೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಶೇ.21 ರಷ್ಟರ ಪ್ರಮಾಣವು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ 13)

ಚಿತ್ರ-13 : ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ

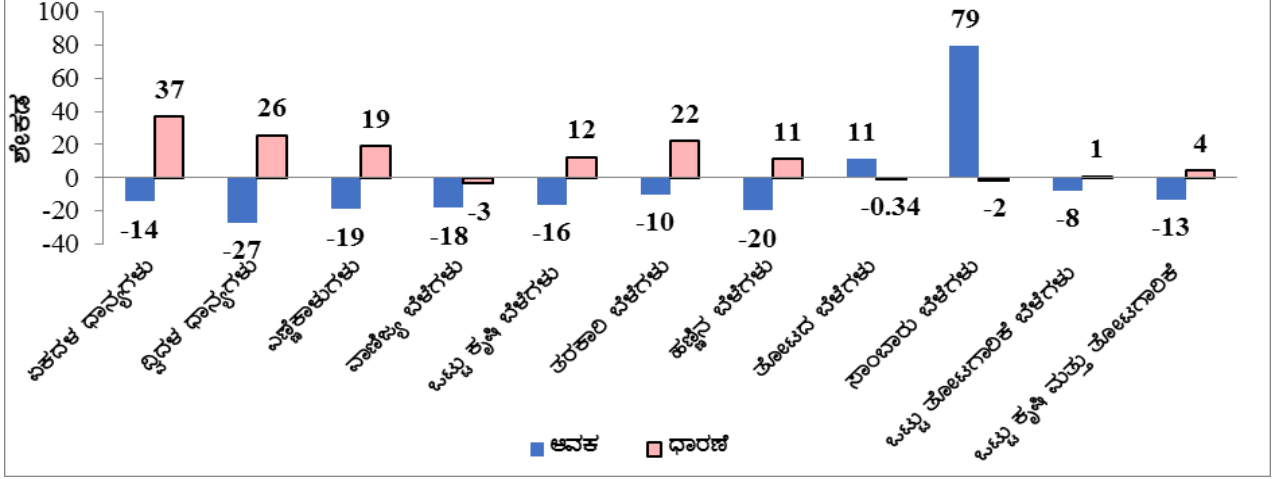

ಪಟ್ಟಿ - 8 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ

ಗುಂಪು	ಬೆಲೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇ.)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಸರಾಸರಿ ಬೆಲೆ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ (ಶೇ.)
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಭತ್ತ	51.85	29.29	56	1810	1750	59
	ರಾಲಿ	6.78	0.83	12	2211	2897	7
	ಜೋಳ(ಹೈಬ್ರಿಡ್)	9.31	0.63	7	1494	2430	1
	ಜೋಳ (ಉಳಿ)		0.39	4	2148	2450	34
	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	37.77	20.49	54	1468	1700	21
	ಸಜ್ಜೆ	1.77	0.58	33	1486	1950	7
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		107.48	52.21	49			21
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ತೊಗರಿ	9.47	2.50	26	4048	5675	0.27
	ಹೆಸರು	1.43	1.42	99	5098	6975	3
	ಉದ್ದು	0.43	0.28	66	4220	5600	7
	ಕಡಲೆ	5.75	1.55	27	4062	4620	22
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		17.08	5.76	34			8
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು	ಶೇಂಗಾ	3.97	1.62	41	3729	4890	2
	ಸೋಯಾಅವರೆ	2.57	0.81	32	3326	3399	31
	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	1.08	0.26	24	3611	5388	0
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		7.62	2.69	35			17
ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಹತ್ತಿ (ಉದ್ದ ಎಳೆ)	14.00	2.64	19	5164	5450	56
	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	1.91	1.80	94	9040		
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		15.91	4.44	28			56
ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	ಮೊಮ್ಮೊ	17.76	5.84	33	810		
	ಕೆರುಳ್ಳು	26.46	13.94	53	900		
	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	3.93	4.53	115	1403		
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		48.15	24.31	50			
ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	ಬಾಳೆ (ಪಚ್ಚ)	22.76	0.12	0.53	1309		
	ಬಾಳೆ (ಏಲಕ್ಕಿ)		0.27	1.18	2450		
	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್)	5.27	0.03	0.55	3787		
	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಒಣ)		0.01	0.23	20942		
	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಲೂರು ಬಲ್ಲೂ)		0.01	0.14	2370		
	ದಾಳಂಬೆ	2.88	0.45	16	7349		
	ಮಾವು	16.05	1.17	7	1917		
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		46.95	2.06	4			
ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	ತೆಂಗು	25.67	1.54	10.28	2565	9920	68
	ಕೊಬ್ಬರಿ		1.10		12066		
	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	6.08	2.46	40	32649		
	ಉಳಿ ಅಡಕೆ				22925		
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		31.75	5.10	16			68
ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು	ಶುಂಠಿ	2.26	0.03	1	7988		
	ಅರಿಶಿಣ	1.33	0.16	12	7657		
	ಕರಿ ಮೆಣಸು	0.34	0.20	57	31173		
ಒಟ್ಟು / ಸರಾಸರಿ		3.94	0.39	10			
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ / ಸರಾಸರಿ		278.88	96.95	35			21

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅವಕ ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ: 2018 ಹಾಗೂ 2019ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅವಕ ಹಾಗೂ ಧಾರಣೆಯ ತಿಂಗಳುವಾರು ಶೇ. ಏರಿಳಿತದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ -12 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ -14ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-14: 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಶೇಕಡಾ ಬದಲಾವಣೆ

ಪಟ್ಟಿ 9: ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಕ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆಯ ಏರಿಳಿತ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ವಾರ್ಷಿಕ ಏರಿಳಿತದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	
		ಅವಕ	ಧಾರಣೆ
1	ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	-14	+37
2	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	-27	+26
3	ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು	-19	+19
4	ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	-18	-3
5	ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು	-16	+12
6	ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	-10	+22
7	ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	-20	11
8	ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	+11	-0.34
9	ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು	79	-2
10	ಒಟ್ಟಾರೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು	-8	1
11	ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು	-13	4

ಪಟ್ಟಿ 9 ರಲ್ಲಿಯ ಅಂಕಿ-ಅಂಶದಿಂದ ಅವಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ, ಅವಕ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅವಕ ಸೂಚಕ: ಚಿತ್ರ -15 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ) ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧ - 13ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಅವಕ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಕವಾಗುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 10 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಂತಾಗಿ, ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನಾ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೂರ್ವ ನಿಧ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3.4 ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ - ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ

ಈ ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಸುಲ್ಪಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ

ಅ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಖರೀದಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ. ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಭಾಗಿದಾರರಿಗೆ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ವ್ಯವಹಾರ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಚುರುಕುಗೊಳುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಇ. ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿ ರೈತರ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ಈ. ಅಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.4.1 ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ರೈತರು ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಸಂಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಭರಿಸಿದ ಖರ್ಚಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಪಡೆದು ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ (CACP) ವರದಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನದೊಂದಿಗೆ ಖರೀದಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಆಯ್ದು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಕೆ, ಕೊಬ್ಬರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತದೆ. ಓಮೆಮೊ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ

ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಲೀತಿಯ ಖಲೀದಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI), ನ್ಯಾಫೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ (NAFED), ಭಾರತೀಯ ಹತ್ತಿ ನಿಗಮ (CCI) ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಖಲೀದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಾರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಖಲೀದಿಗಾಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ್ತನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ಅವರ್ತನಿಧಿಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶೇ.0.5ರ ಪ್ರಮಾಣದ ವಂತಿಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಫೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ನಿಗಮ (KFCSC), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ (KSCMF), ಕರ್ನಾಟಕ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮ (SWC) ಮತ್ತು ತೊಗಲಿ ಮಂಡಳಿ (Tur Board) ಹಾಗೂ ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪಟ್ಟಿ -10: ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಗಳ ಅಧಿಕ ಅವಕದ ತಿಂಗಳುಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಅವಕದ ಅವಧಿ	ತೋಟಗಾಲಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಅವಕದ ಅವಧಿ
1	ಭತ್ತ	ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಮೊಮೆಮೊ	ಜೂನ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್
2	ರಾಲಿ	ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ	ಈರುಳ್ಳಿ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್
3	ಜೋಳ (ಹೈಬ್ರಿಡ್)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	ಆಗಸ್ಟ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್
4	ಜೋಳ (ಬಳಿ)	ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಮೇ	ಬಾಳೆ	ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಮೇ
5	ಮುಸುಕಿನಜೋಳ	ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್	ದ್ರಾಕ್ಷಿ	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮೇ
6	ಸಜ್ಜೆ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಜನವರಿ	ದಾಳಂಬೆ	ಜೂನ್ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್
7	ಕಡಲೆ	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಮಾವು	ಮೇ ಯಿಂದ ಜುಲೈ
8	ತೊಗಲಿ	ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆ	ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್
9	ಉದ್ದು	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್	ಬಳಿ ಅಡಿಕೆ	ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಜುಲೈ
10	ಹೆಸರು	ಆಗಸ್ಟ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಶುಂಠಿ	ಮೇ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್
11	ಶೇಂಗಾ	ಫೆಬ್ರವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಅಲಿಶಿಣ	ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಜೂನ್
12	ಸೋಯಾ ಅವರೆ	ಫೆಬ್ರವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಕಲಿಮೆಣಸು	ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಮೇ
13	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಜನವರಿ	ತೆಂಗು	ಜುಲೈ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್
14	ಹತ್ತಿ	ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್	ಕೊಬ್ಬಲಿ	ಜುಲೈ ನಿಂದ ಜನವರಿ
15	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್		

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಫೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಅಥವಾ ರೈತರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ನಂತರವೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಸ್ಕಾ ಪೋರ್ಸ್ ಸಭೆ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ, ಉಪ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಹಾಗೂ ಖಲೀದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕ ನಿಯಮದಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಳಗಾಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕವಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರೈತರು ವಂಚಿತರಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಲಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-15 (ಅ) : ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)

ಮಾನಗಳು	ಭತ್ತ	ರಾಗಿ	ಜೋಳ (ಹೈ)	ಜೋಳ (ಆಳ)	ಮುಲಕಿನ ಜೋಳ	ಸಜ್ಜೆ	ಕಡಲೆ	ತೊಗರಿ	ಉದ್ದು	ಹೆಸರು	ಶೇಂಗಾ	ನೋಯಾ ಅವರೆ	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಹತ್ತಿ	ಒಣಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ
ಜೂನ್															
ಜುಲೈ															
ಆಗಸ್ಟ್															
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್															
ಅಕ್ಟೋಬರ್															
ನವೆಂಬರ್															
ಡಿಸೆಂಬರ್															
ಜನವರಿ															
ಫೆಬ್ರವರಿ															
ಮಾರ್ಚ್															
ಏಪ್ರಿಲ್															
ಮೇ															

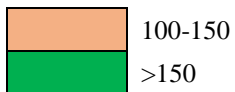
ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ (krishimaratavahini.kar.nic.in)

ಚಿತ್ರ-15 (ಆ) : ಕರ್ನಾಟಕದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಲೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)

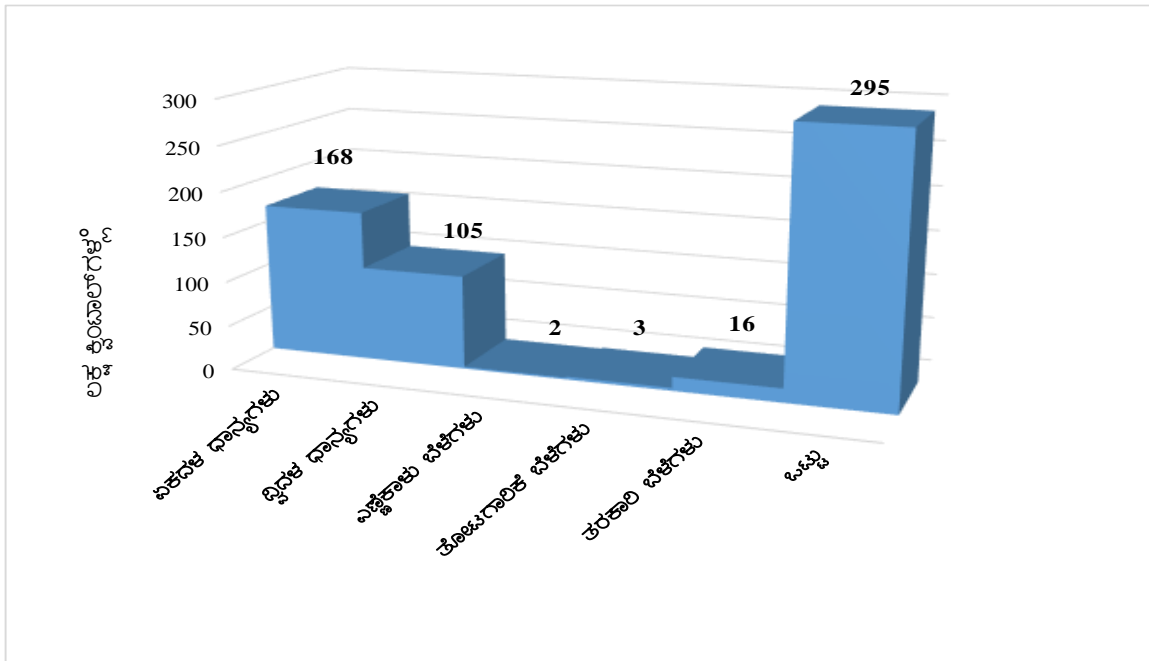
ಮಾನಗಳು	ಬೊಂಬೆ	ಕರುಳು	ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ	ಬಾಳೆ	ದ್ರಾಕ್ಷಿ	ದಾಳಂಬೆ	ಮಾವು	ಅಡಕೆ		ಶುಂಠಿ	ಅರಿಶಿನ	ಕರಿ ಮೆಣಸು	ತೆಂಗು	ಕೊಬ್ಬರಿ
								ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	ಬಣ್ಣ ಅಡಕೆ					
ಜೂನ್														
ಜುಲೈ														
ಆಗಸ್ಟ್														
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್														
ಅಕ್ಟೋಬರ್														
ನವೆಂಬರ್														
ಡಿಸೆಂಬರ್														
ಜನವರಿ														
ಫೆಬ್ರವರಿ														
ಮಾರ್ಚ್														
ಏಪ್ರಿಲ್														
ಮೇ														

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ (krishimaratavahini.kar.nic.in)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಖರೀದಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (2018-19) 2.8 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ 37.94 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 1400 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (2017-18) ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ 51.49 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು 4.38 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಂದ ಸುಮಾರು 2800 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಖರೀದಿಯನ್ನು 3 ಲಕ್ಷ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ, 8 ಲಕ್ಷ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ (ಒಟ್ಟು 6 ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ), ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದಲೂ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 12 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಪಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 14ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ - 16: ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ

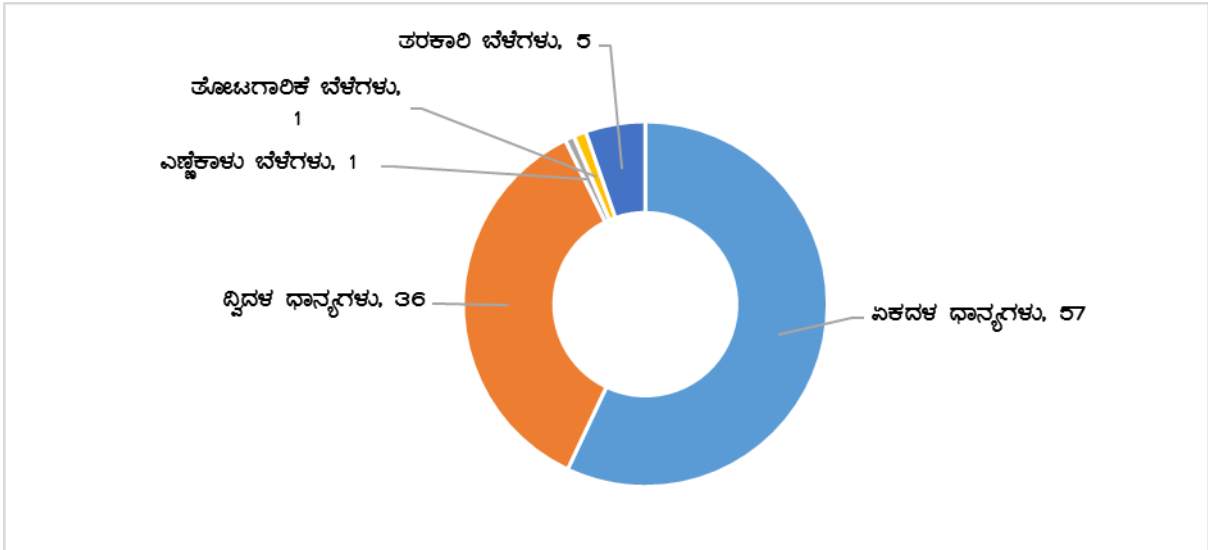

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 168 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 105 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು, 2 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳನ್ನು, 3 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 16 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಖರೀದಿಯನ್ನು ಶೇ.57 ರಷ್ಟು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಶೇ.36 ರಷ್ಟು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ತಲಾ ಶೇ. 1 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ತರಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖರೀದಿಯಾಗಿದೆ. (ಪಟ್ಟಿ - 11 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳು 16, 17, 18).

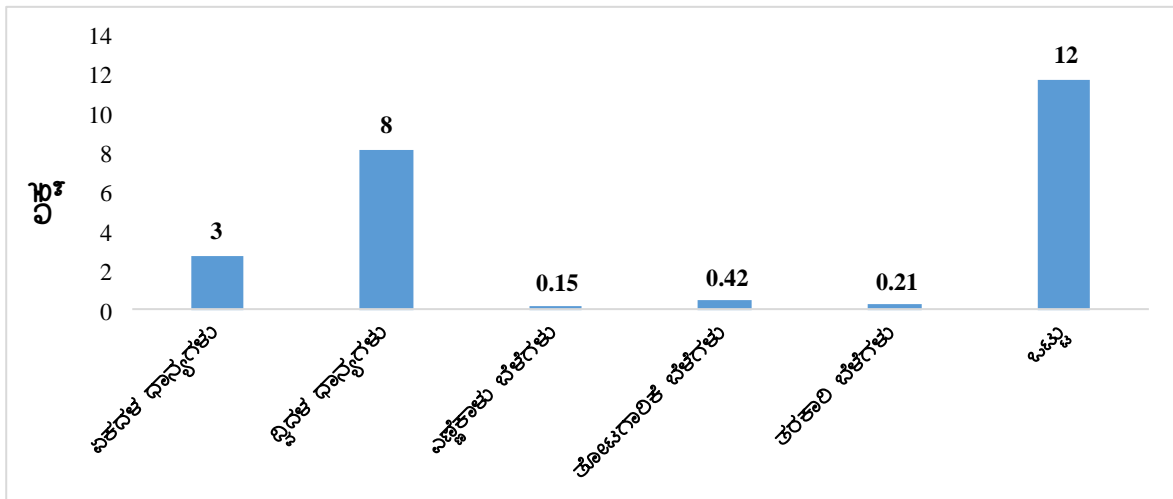
ಪಟ್ಟಿ - 11: ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ವಿವರ

ವರ್ಷ	ಖರೀದಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ನಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ರೈತ ಪಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
2013-14	104.52	1718	1,62,012
2014-15	27.28	464	49,867
2015-16	29.21	566	78,835
2016-17	44.07	2045	1,63,282
2017-18	51.49	2842	4,37,828
2018-19	37.94	1393	2,77,434
ಒಟ್ಟು	294.51	9028	11,69,258

ಚಿತ್ರ -17 : ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿಯ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ

ಚಿತ್ರ - 18 : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಫಲಾನುಭವ ಪಡೆದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಸರ್ಕಾರವು 2018-19ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಗ್ಗಿದು, ರೈತರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು 7 ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ (ಪಟ್ಟಿ -12 ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ -19). ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 518.50 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕೇವಲ 292.93 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 8.23 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಷ್ಕಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಮುನ್ನವೇ 185.92 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ಮಾರಾಟವಾಗಿತ್ತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಭತ್ತದ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆಯು ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಜೋಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ, ಭತ್ತದಂತೆಯೇ ಜೋಳದ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆಯೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

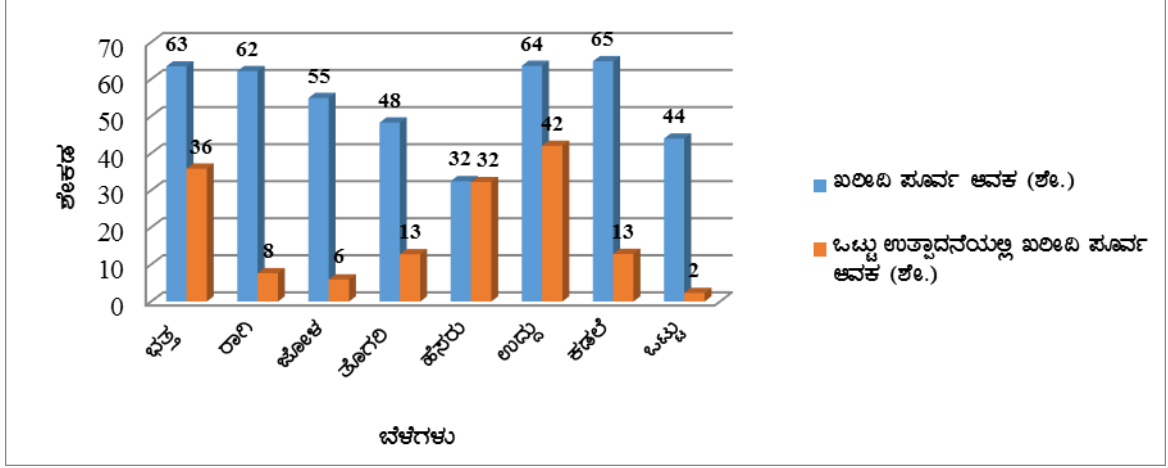
ಪಟ್ಟಿ-12 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸಿದ ವಿವರ (ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಒಟ್ಟು ಅವಕ	ಖರೀದಿಯ ದಿನಾಂಕ	ಒಟ್ಟುಖರೀದಿ	ಖರೀದಿ ಪೂರ್ವ ಅವಕ	ಖರೀದಿ ಪೂರ್ವ ಅವಕ (ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಪೂರ್ವ ಅವಕ (ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇಕಡವಾರು ಪ್ರಮಾಣ	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)
1	ಭತ್ತ	518.50	292.93	15.12.20 18 to 31.03.20 19	8.23	185.92	63	36	1.59	1770	1810
2	ರಾಗಿ	67.80	8.34	01.01.20 19 to 31.03.20 19	8.82	5.19	62	8	13.01	2897	2158
3	ಜೋಳ	93.10	10.12	01.01.20 19 to 31.03.20 19	0.07	5.56	55	6	0.08	1770	2251
4	ತೊಗರಿ	94.70	25.00	22.12.20 18 to 10.04.20 19	12.67	12.07	48	13	13.37	6100	3569
5	ಹಸರು	14.30	14.19	30.08.20 18 to 27.11.20 18	2.97	4.61	32	32	20.77	6975	5104
6	ಉದ್ದು	4.30	2.84	15.10.20 18 to 12.01.20 19	0.01	1.80	64	42	0.40	5600	3837
7	ಕಡಲೆ	57.50	11.39	09.05.20 19 to 27.06.20 19	0.003	7.38	65	13	0.01	4620	4488
	ಒಟ್ಟು	792.7	42.05		15.65	18.50	44	2	1.97		

ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ, ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯ ಸರಾಸರಿ ಧಾರಣೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನವೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ತೊಗರಿಯ ಶೇ.48 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.13 ರಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ

ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಬೆಂಬಲೆ ಬೆಲೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಕಡಲೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 2.97 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್, ಉದ್ದು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 0.01 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ (1000 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್) ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 0.003 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ (300 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್) ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ - 19 : 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದ ಆವಕ (ಶೇ.)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಬೆಳೆ ದರ್ಶಕ) ತಂತ್ರಾಂಶ, ಬೆಳೆ ಹಂಗಾಮು ದತ್ತಾಂಶ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಾಂಶವು (ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ) ನಿಖರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಯಾ ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ರಕ್ಷಣೆ, ಆದಾಯ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಈಗಿರುವಂತಹ ಹಲವು ಹಂತಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು (ಜಿಲ್ಲಾ ಟಾಸ್ಕ್ ಫೋರ್ಸ್ ಸಭೆ, ಸಂಪುಟ ಉಪ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅನುಮೋದನೆ) ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತವಾದ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭರವಸೆನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ರೈತರ ಬಹು ವರ್ಷಗಳ ಹಕ್ಕೋತ್ತಾಯವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಹಣದ ಮೊತ್ತ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, 13 ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2018-19ರ ಸಾಲಿನ ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಅಂದಾಜು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊತ್ತದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿ -13 (ಅ) ಮತ್ತು (ಆ)ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರ	2018-19 (ತೋಟ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	2019-20 (ತೋಟ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊತ್ತ	4298	5377
ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊತ್ತ	10742	13460

ಪಟ್ಟಿ-13 (ಅ): 2018-19 ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಶೇ.75ರ ಮೌಲ್ಯದ ವಿನರ ಉತ್ಪಾದನೆ: (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ; ಮೌಲ್ಯ : (ರೂ ಕೋಟಿ ಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳ ಹೆಸರು (ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ)	ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯ	ಪ್ರಮುಖಉತ್ಪಾದನಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣ		ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ 2019-20ರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ				ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 75ರ ಮೌಲ್ಯದಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಹಣ		
				2018-19	2019-20	ಪ್ರಮಾಣ 2018-19	ಪ್ರಮಾಣ 2019-20	ಮೌಲ್ಯ 2018-19	ಪ್ರಮಾಣ 2019-20	ಮೌಲ್ಯ 2019-20	2018-19	2019-20
1	ಭತ್ತ (1835)	ಜನವರಿ, ಮೇ,ಜೂನ್, ಡಿಸೆಂಬರ್	ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಯಾದಗಿರಿ	51.85	60.11	12.96	15.03	2379	2758	1784	2068	
2	ರಾಗಿ (3150)	ಜನವರಿ, ಜೂನ್, ನವೆಂಬರ್	ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ರಾಮನಗರ, ಮಂತ್ಯ, ಕೋಲಾರ	6.78	12.61	1.70	3.15	553.9	993	400	745	
3	ಜೋಳ (2570)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮೇ	ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಇದೇರ್, ಬೆಳಗಾವಿ,ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮೈಸೂರು (ಹೈಬ್ರಿಡ್), ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ರಾಯಚೂರು (ಇಳಿ ಜೋಳ).	9.31	14.01	2.33	3.50	598.2	900	449	675	
4	ಮುಸುಕಿನಜೋಳ (1760)	ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್	ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾಸನ, ಗದಗ	37.77	45.37	9.44	11.34	1662	1996	1246	1497	
5	ತೊಗರಿ (5800)	ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಇದೇರ್, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು	9.47	9.81	2.37	2.45	1373	1422	1030	1067	
6	ಕಡಲೆ (4875)	ಜನವರಿ ಯಿಂದಏಪ್ರಿಲ್	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಇದೇರ್, ಯಾದಗಿರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ	5.75	8.74	1.44	2.19	700.8	1065	526	799	
7	ಹೆಸರು (7050)	ಆಗಸ್ಟ್ ನಿಂದಅಕ್ಟೋಬರ್	ಗದಗ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಇದೇರ್, ಯಾದಗಿರಿ	1.43	1.44	0.36	0.36	252	254	189	190	
8	ಉಡು (5700)	ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದಅಕ್ಟೋಬರ್	ಕಲಬುರಗಿ, ಇದೇರ್, ಮೈಸೂರು, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ	0.43	0.45	0.11	0.11	61.28	64	46	48	
9	ಶೆಂಗಾ (5090)	ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ, ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ	3.97	7.77	0.99	1.94	505.2	989	379	742	
10	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ (5650)	ಫೆಬ್ರವರಿ, ಜನವರಿ, ನವೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ	2.06	1.08	0.52	0.27	291	153	218	114	
11	ಸೋಯಾಬೀನ್ (3710)	ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್	ಇದೇರ್, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ	2.57	4.04	0.64	1.01	238.4	375	179	281	
12	ಹತ್ತಿ (5530)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್	ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ, ಯಾದಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು	14.00	16.58	3.50	4.15	1866	2209	1399	1657	
13	ಒಣ ಮೆಣಸು (8,000 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ	1.41	1.41	0.35	0.35	282	282	212	212	
				ಒಟ್ಟು	146.80	183.42	36.70	45.86	10742	13460	8056	10095

ಪುಟ-13 (ಅ): 2018-19 ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಶೇ.75ರ ಮೌಲ್ಯದ ವಿಸರ ಉತ್ಪಾದನೆ: (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ; ಮೌಲ್ಯ : (ರೂ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳ ಹೆಸರು (ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ)	ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯ	ಪ್ರಮುಖಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟ್ಟಗಳು	ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣ		ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ 2019-20ರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ				ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 75ರ ಮೌಲ್ಯದಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಹಣ	
				2018-19	2019-20	ಪ್ರಮಾಣ 2018-19	ಮೌಲ್ಯ 2018-19	ಪ್ರಮಾಣ 2019-20	ಮೌಲ್ಯ 2019-20	2018-19	2019-20
1	ಭತ್ತ (1835)	ಜನವರಿ, ಮೇ,ಜೂನ್, ಡಿಸೆಂಬರ್	ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ, ಯಾದಗಿರಿ	51.85	60.11	5.19	952	6.01	1103	714	827
2	ರಾಗಿ (3150)	ಜನವರಿ, ಜೂನ್, ನವೆಂಬರ್	ತುಮಕೂರು, ಹಾಸನ, ರಾಮನಗರ, ಮಂಡ್ಯ, ಕೋಲಾರ	6.78	12.61	0.68	214	1.26	397	161	298
3	ಜೋಳ (2570)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮೇ	ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಇದೇ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮೈಸೂರು (ಹೈಬ್ರಿಡ್), ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಸಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ರಾಯಚೂರು (ಇಳಿ ಬೆಳೆ)	9.31	14.01	0.93	239	1.40	360	179	270
4	ಮುಸುಕಿನಜೋಳ (1760)	ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್	ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾಸನ, ಗದಗ	37.77	45.37	3.78	665	4.53	797	499	598
5	ತೋಗರಿ (9600)	ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಸಯಪುರ, ಇದೇ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು	9.47	9.81	0.95	551	0.98	568	413	426
6	ಕಡೆಲೆ (4875)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಸಯಪುರ, ಇದೇ, ಯಾದಗಿರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ	5.75	8.74	0.58	283	0.87	424	212	318
7	ಹೆಸರು (7050)	ಆಗಸ್ಟ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಗದಗ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಇದೇ, ಯಾದಗಿರಿ	1.43	1.44	0.14	99	0.14	99	74	74
8	ಉದ್ದು (5700)	ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಕಲಬುರಗಿ, ಇದೇ, ಮೈಸೂರು, ವಿಸಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ	0.43	0.45	0.043	25	0.045	26	18	19
9	ಶೆಂಗಾ (5090)	ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ, ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಸಯಪುರ	3.97	7.77	0.397	202	0.777	395	152	297
10	ನೋಯ್ಕಾಂಟಿ (5650)	ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ, ನವೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್	ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಸಯಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ	2.06	1.08	0.20	113	0.11	62	85	47
11	ನೋಯ್ಕಾಟನ್ (3710)	ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್	ಇದೇ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ	2.57	4.04	0.26	96	0.40	148	72	111
12	ಹತ್ತಿ (5350)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್	ರಾಯಚೂರು, ಕಲಬುರಗಿ, ಹಾವೇರಿ, ಯಾದಗಿರಿ, ಮೈಸೂರು	14.00	16.58	1.40	746	1.66	885	560	664
13	ಒಣ ಮೆಣಸು (8,000 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ)	ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್	ಧಾರವಾಡ, ಗದಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ	1.41	1.41	0.14	112	0.14	112	84	84
				146.80	183.42	14.69	4298	18.32	5377	3223	4032

ಪಟ್ಟಿ-14: ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳದ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)			ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 25. (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)			ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)					
		ಕೃಷಿ	ತೋಟಗಾರಿಕೆ	ಒಟ್ಟು	ಕೃಷಿ	ತೋಟಗಾರಿಕೆ	ಒಟ್ಟು	KSWC	CWC	FCI	KSCMF	APMC	ಒಟ್ಟು
1	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	6.55	6.66	13.21	1.64	1.66	3.30	1.35	0.00	0.00	0.02	0.05	1.42
2	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	0.35	0.79	1.14	0.09	0.20	0.29	0.94	1.00	1.41	0.07	0.00	3.41
3	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	1.47	2.30	3.78	0.37	0.58	0.94	0.77	0.04	0.00	0.00	0.01	0.82
4	ಬೆಳಗಾವಿ	13.59	7.75	21.34	3.40	1.94	5.33	0.89	0.30	0.20	0.08	0.13	1.59
5	ಬಳ್ಳಾರಿ	12.50	5.95	18.45	3.12	1.49	4.61	1.00	0.44	0.25	0.09	0.10	1.87
6	ಬೀದರ್	6.03	1.43	7.46	1.51	0.36	1.87	1.08	0.10	0.00	0.05	0.09	1.32
7	ವಿಜಯಪುರ	7.89	5.09	12.98	1.97	1.27	3.25	0.72	0.00	0.20	0.05	0.00	0.97
8	ಚಾಮರಾಜನಗರ	2.78	5.56	8.33	0.69	1.39	2.08	0.38	0.00	0.00	0.00	0.09	0.47
9	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	4.23	4.62	8.84	1.06	1.15	2.21	0.55	0.00	0.00	0.01	0.01	0.57
10	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	2.56	5.65	8.21	0.64	1.41	2.05	0.54	0.07	0.00	0.06	0.05	0.73
11	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	5.94	11.30	17.24	1.48	2.83	4.31	0.52	0.24	0.00	0.02	0.13	0.91
12	ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ	1.37	2.65	4.01	0.34	0.66	1.00	0.04	0.32	0.00	0.04	0.01	0.41
13	ದಾವಣಗೆರೆ	12.84	5.89	18.73	3.21	1.47	4.68	1.41	0.25	0.00	0.06	0.41	2.12
14	ದಾರವಾಡ	2.85	4.31	7.16	0.71	1.08	1.79	0.39	0.76	0.14	0.11	0.17	1.57
15	ದಾದಗ	3.34	4.87	8.21	0.83	1.22	2.05	0.82	0.58	0.00	0.05	0.14	1.58
16	ಕಲಬುರಗಿ	11.07	5.88	16.95	2.77	1.47	4.24	1.44	0.48	0.00	0.03	0.13	2.09
17	ಹಾಸನ	8.94	6.15	15.08	2.23	1.54	3.77	1.47	0.00	0.10	0.08	0.05	1.71
18	ಹಾವೇರಿ	9.17	7.29	16.46	2.29	1.82	4.12	1.47	0.00	0.00	0.07	0.27	1.80
19	ಕೊಡಗು	1.23	0.82	2.05	0.31	0.21	0.51	0.31	0.11	0.03	0.00	0.01	0.46
20	ಕೋಲಾರ	2.24	11.74	13.98	0.56	2.94	3.50	0.47	0.00	0.06	0.03	0.02	0.57
21	ಕೊಪ್ಪಳ	8.81	4.14	12.94	2.20	1.03	3.24	1.20	0.01	0.10	0.07	0.14	1.53
22	ಮಂಡ್ಯ	3.52	5.36	8.89	0.88	1.34	2.22	0.77	0.05	0.10	0.09	0.04	1.05
23	ಮೈಸೂರು	6.41	5.94	12.35	1.60	1.48	3.09	0.87	0.00	0.32	0.07	0.11	1.37
24	ರಾಯಚೂರು	8.16	3.31	11.48	2.04	0.83	2.87	1.64	0.05	0.15	0.08	0.20	2.11
25	ರಾಮನಗರ	2.28	3.43	5.72	0.57	0.86	1.43	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
26	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	7.16	3.38	10.53	1.79	0.84	2.63	0.95	1.28	0.33	0.06	0.23	2.86
27	ತುಮಕೂರು	3.67	11.83	15.51	0.92	2.96	3.88	0.45	0.12	0.20	0.06	0.18	1.00
28	ಉಡುಪಿ	2.19	1.58	3.77	0.55	0.39	0.94	0.13	0.00	0.10	0.00	0.01	0.24
29	ಉತ್ತರಕನ್ನಡ	2.44	2.83	5.27	0.61	0.71	1.32	0.07	0.00	0.00	0.01	0.06	0.14
30	ಯಾದಗಿರಿ	7.46	4.43	11.89	1.86	1.11	2.97	0.70	0.00	0.00	0.06	0.06	0.81
	ಒಟ್ಟು	169.04	134.48	303.52	42.26	33.62	75.88	23.37	6.20	3.68	1.39	2.88	37.50

3.4.2 ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಡಮಾನಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯು ಸೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.90 ರಷ್ಟು ರೈತರು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತರುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದೆ. ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆವಕವಾಗಿ, ಬೇಡಿಕೆ ಸೂರೈಕೆ ನಿಯಮದಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ನೀಡುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಕೊಯ್ಲು ಅವಧಿ ಮುಗಿದ 5-6 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರೈತರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೆ, ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ, ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮಗಳ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ರೈತರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯ್ತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಡವಾಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ (ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಅಧಿನಿಯಮ 1966ರನ್ವಯ ಶಾಸನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲ 3 ತಿಂಗಳು ಯಾವುದೇ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ನಂತರದ ಅವಧಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ರಶೀದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಡವಾಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) / ನೀತಿ ಆಯೋಗವು ಬೆಲೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿದರ ವಿಧಿಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ರೈತರು ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರ ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 50 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಇಂದ 10000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಹಾಯ ಧನ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಪಾಸಣಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು (Directorate of Marketing and Inspection) ಸಹಾಯ ಧನ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ (NABARD) ಇದರ ಪುನರ್ ಹಣಕಾಸು (Re-Finance) ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶೇಷವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವೊಂದು ರೈತರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಕೂಡಾ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಯು

ಗೋದಾಮು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದವುಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ - 15 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಉತ್ಪನ್ನವಾದ 1000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಶೀತಲೀಕರಣ ಗೋದಾಮು ಘಟಕಗಳು.
2. ಕಚ್ಚಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೂಲಗುಣ ಬದಲಾಯಿಸದ ಹಾಗೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
3. ದೇಶೀಯ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಯೋಗ್ಯ ತೈಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತೈಲ ವಿಸರ್ಜಕ (FSSAI ಪ್ರಕಾರ ಅದರ ಶುದ್ಧೀಕರಣವಿಲ್ಲದಂತೆ)
4. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಕೆಕಾಳು ಠರಣಿಗಳು
5. ರೈತರು - ಗ್ರಾಹಕರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು
6. ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಇ - ವ್ಯಾಪಾರ, ರೈತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಒಣಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಸೋಲಾರ್ / ಸೆಕಜ), ತೂಕ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯುತ್ ತಕ್ಕಡಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಉಪಕರಣ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಕರಣ, ಗೋದಾಮು, ಶೀತಲೀಕರಣ ಕೋಣೆ, ಶೈತ್ಯಾಗಾರ, ಸಂಸ್ಕರಣಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ಫಲ ಮಾರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೋಣೆ, ಹೊರಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಧಾನ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕರಣ, ವಿಂಗಡೀಕರಣ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಕೆ ಠರಣಿ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತೈಲ ವಿಸರ್ಜಕ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಭತ್ತದ ಹೊಟ್ಟು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೂರಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ತಂಗುದಾಣಗಳು, ಒಳಗಿನ ರಸ್ತೆಗಳು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶೌಚಾಲಯ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ 13 ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರೈತರು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮಾಹಿತಿ ಪಟ್ಟಿ -13ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 75 ಮೌಲ್ಯದಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಅಡಮಾನ ಸಾಲದಲ್ಲ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.10 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಪರಿಗಣಿಸಿ, 2018-19 ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ.3200 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ರೂ.4000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ನೀಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ರೂ.8000 ಸಾವಿರದಿಂದ ರೂ.10000 ಕೋಟಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI), ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮ (CWC&SWC), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ (KSCMF) ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಗೋದಾಮುಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆವಾರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋದಾಮುಗಳ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿ -14ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೈತರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ ಗೋದಾಮು, ಖಾಸಗಿ ಗೋದಾಮು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗೋದಾಮುಗಳು ಕೂಡ ಲಭ್ಯವಿದೆ. (ಭಾರತೀಯ ಲಿಸರ್ವೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಹಾಗೂ ನೀತಿ ಆಯೋಗವು 2033ರ ವರೆವಿಗೆ ಮುನ್ನೂಚಿಸಿದ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 16 ಮತ್ತು 17 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ).

3.4.3 ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆ (FPO)/ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ/ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಬಲ ವರ್ಧನೆಯಿಂದ ರೈತರ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶೇಕಡಾ 90 ರಷ್ಟು ರೈತರು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದು, ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಮನೆಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಕೊಯ್ಲು ಆದ ತಕ್ಷಣ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ರೈತರಲ್ಲಿ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದೆಯಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕಾ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲು ಆಂತರಿಕ ಪಟ್ಟಿ ರಾಶಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಹೊಲದಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆ (FPO), ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಶುದ್ಧೀಕರಣ (Cleaning), ಗುಣಮಟ್ಟ (Grading) ಸಂಸ್ಕರಣಾ (Processing), ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Marketing), ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘ-Farmer Producer's Organization (FPO): ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ, ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾಯ್ದೆ ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (NABARD) ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನೆರವು, ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಬೆಳೆ ನಂತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿಮಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು (SHGs): ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಲವಾರು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೆ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೆ TAPCMS, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೆ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ (PACS) ಹಾಗೂ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘ (MPCS) ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಿವೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ TAPCMS ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳ, ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡಿ ಬೆಳೆ ಹಂತದಿಂದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹಂತದವರೆಗೂ ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ರೈತರ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ: ರೈತರು ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ಮನೋಭಾವದ 5 ರಿಂದ 10 ಜನ ರೈತರು ಗುಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ,

ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಬಹುದು.

3.4.4 ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದು ಹಾಗೂ ರಫ್ತು

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳು ಸೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂರೈಕೆಯು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಆಯಾ ವರ್ಷದ ಹವಾಮಾನ, ಮಳೆ ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ) ಮತ್ತು ಆಮದು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯು, ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆ (Domestic Demand) ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ತಪ್ಪಿಸಲು ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಖರ್ಚಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.5 ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸಲು – ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಪರಿಕರಗಳ ಸೂರೈಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ. ಆದರೆ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಹಂಗಾಮುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಆಯಾ ಹಂಗಾಮಿನ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಏರಿಕೆತವಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆವಕ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರಿಕೆತವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆತಗಳಿಂದ ನಷ್ಟಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆತಂಕದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ (Directive Crop Plan) ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕರ. ಆದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಉದಾಹರಣೆ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆ, ಒಪ್ಪಂದ ಕೃಷಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಲಾಭ ನಷ್ಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

3.5.1 ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು

ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ಅನುಸಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನಗರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಲಿಯಾಂತ್ಯ ದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ಕೆಜಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1). ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಅನ್ನ ಯೋಜನೆ (AAY); 2). Non-Priority Household Scheme (NPHH) ಮತ್ತು 3). Priority Household Scheme (PHH), ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಇಲಿಯೂಟ, ಇತರೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದಾದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ -16 ಅ.ಆ.ಇ.ಈ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

AAY ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 35 ಕೆ.ಜಿ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ 7.64 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ 3.21 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ NPHH ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 10 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2.39 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ PHH ನಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 5 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿಯಂತೆ ಗರಿಷ್ಠ 5 ಜನರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 3.95 ಕೋಟಿ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ 23.72 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 5 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 2 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವಿತರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 9.48 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯಡಿ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ 29.32 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವ 2 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು 40 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. **ಅನುಬಂಧ -18 (ಅ), (ಆ), (ಇ) ಮತ್ತು (ಈ) ಗಳಲ್ಲಿ** ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 51.85 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ, 9.31 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಜೋಳ ಹಾಗೂ 6.78 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಜೊತೆ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜೋಳ ಕೂಡ ವಿತರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸಹಕಾರವಾಗಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

2019-20ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಅಂದಾಜು 53.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ, 12.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ 8.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಜೋಳ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುವ ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲಾಗಿ ತಲಾ 2 ಕೆ.ಜಿ. ರಾಗಿ / ಜೋಳ ವಿತರಿಸಿದಲ್ಲಿ, 6.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ 6.00 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಜೋಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ ವಿತರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ದಶಕಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಪಟ್ಟಿ-15: ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ	2018-19		2019-20		2009-10		ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಶೇ. ಬದಲಾವಣೆ (2018-19ರ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ)		ದಶಕದಲ್ಲಾದ ಶೇ. ಬದಲಾವಣೆ (2019-20ರ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ)	
		ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಭತ್ತ	11.99	51.85	11.90	52.95	14.86	58.11	-2.87	-6.26	-19.92	-8.88
2	ಜೋಳ	9.94	9.31	7.56	8.18	13.69	12.96	-3.75	-3.65	-44.78	-36.88
3	ರಾಗಿ	5.55	6.78	6.59	12.09	7.64	11.96	-1.25	-1.01	-13.74	1.09

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭತ್ತ, ಜೋಳ ಹಾಗೂ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ, ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಿ ಖರೀದಿಸಿದಂತಹ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಲಭಿಸಿದಂತಾಗಿ, ರಾಜ್ಯವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿದೆ.

3.5.2 ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗದೆ ರೈತರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಆಧರಿಸಿ ತಮಗೆ ಲಾಭವೆನಿಸಿದ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆದು ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಅಸಮತೋಲನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆಯುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಂದಾಜಿಸಿ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು (ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ) ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ: ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನಗಳ 10 ವಲಯಗಳನುಗುಣವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದರಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಅಂದಾಜಿಸುವುದು: ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಬೆಲೆಯುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಬೆಲೆಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಅವರು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ನಿಖರವಾದ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮುನ್ನೂಚನಾ ಬೆಲೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ ಕೂಡ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನಾ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು

- **ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ:** ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ “ಕೃಷಿ ಫಲಕ”ವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತರು ತಾವು ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 2019ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ 2020ರ ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - 19ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳ (COCMIC) ಮುಖಾಂತರ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು:** ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಇವುಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗಿನ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತರು ತಾವು ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಬಳಸಬಹುದು.
- **IBM India Pvt Ltd ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು:** (ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ IBM India Pvt Ltd ಸಂಸ್ಥೆ ಇವುಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ): ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರವಾಗಿ ನೀಡಲು ಬೆಲೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳ ಮುನ್ನಂದಾಜುಗಾಗಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಾದ ಕೃತಕ

ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (Artificial Intelligence), ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಲಿಕೆ (Machine Learning), ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಸುಕಿನಜೋಳದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮೇಬೊ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಇವುಗಳು ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿವೆ. ಈ ಕುರಿತು ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, IBM India Pvt Ltd ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಂತಿಮ ವರದಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕುರಿತು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

- **ನಿಯೋಮಿಯಾ (KNOEMA), ಆಗ್ರಿವಾಚ್ (AgriWatch) ಹಾಗೂ Commodity.com ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು:** ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜುಗಳನ್ನು ನಿಯೋಮಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು 2025ರ ವರೆಗೆ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜನ್ನು ನಿಯೋಮಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು **ಅನುಬಂಧ - 19ರಲ್ಲಿ** ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬೆಳೆ ದತ್ತಾಂಶ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳ ದತ್ತಾಂಶ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬೆಳೆ ದರ್ಶಕ ತಂತ್ರಾಂಶ, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ ತಂತ್ರಾಂಶ, ಭೂಮಿ ತಂತ್ರಾಂಶ, ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಾಂಶ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಸಿರಲೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಉಪಕರಣ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಸ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಬದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಉಪಕರಣ

ಈ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಸ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಅಧ್ಯಾಯ - 4

ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬೆಲೆಯೇತರ, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಲೆಯೇತರ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

4.1 ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ದಶಕದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ರೈತರು ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಆಯಾ ಬೆಳೆಗಳ ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತನೆ ಅವಧಿ, ಬೆಳೆ ಹಂಗಾಮು ಸಲಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. “ಹದನೋಡಿ ಹರಗುವುದು ಬೆದನೋಡಿ ಬಿತ್ತುವುದು” ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಕೃಷಿಯ ಜ್ಞಾನ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

4.1.1 ತಳಿ ಸಂಶೋಧನೆ: ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಇಂಜ ಅಥವಾ ಸುಧಾರಿತ ಇಂಜಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಗಮ್ಯ ಅಂಶಗಳಾದ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವಂತಹ ತಳಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಇತ್ತನೆಗಾಗಿ ಬರ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ.

4.1.2 ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಅಥವಾ ಮಿತ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

4.1.3 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವುಮಾಡುವುದು.

4.1.4 ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ಹೊಲಕ್ಕೊಂದು ಕೆರೆ” ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಗುರಿನಿಗಧಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಗುರಿನಿಗಧಿತ ಸಫಲತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೂ ವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆ ಸಫಲಗೊಳ್ಳಲು ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ದಿವಂಗತ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಟಲ್ ಭೂಜಲ್ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

4.1.5 ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಜ್ಞರು ರೈತರ ಆದಾಯ ದಿಗ್ವಿಭಾಗಗೊಳಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು (IFS) ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲಕ್ಕೊಂದು ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಬೆಳೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಕುಕ್ಕುಬೋಧ್ಯಮ (ಕೋಳಿಸಾಕಾಣಿಕೆ) ಮತ್ಸ್ಯೋದ್ಯಮ (ಮೀನುಗಾರಿಕೆ), ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ, ಶ್ವೇತ ಕ್ರಾಂತಿ, ನೀಲ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

- 4.1.6 ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾಜ್ಯದ್ಯಂತ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- 4.1.7 ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೆಲೆ ಸರದಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

4.2 ಕೃಷಿ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ:

4.2.1 ಬೆಳೆ ಪರಿಹಾರ:

ಕೃಷಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದ್ಯೋಗ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಖನಿಜ, ಮಳೆ, ಗಾಳಿ, ಮಣ್ಣು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಸ್.ಡಿ.ಆರ್.ಎಫ್. (SDRF), ಎನ್.ಡಿ.ಆರ್.ಎಫ್. (NDRF), ಮೂಲಕ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಪರಿಹಾರ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ (Input Subsidy) ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ವಿಧಿಸುವ ಷರತ್ತು/ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

4.2.2 ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ: ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭಿಮಾ ಯೋಜನೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಲೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬೆಳೆವಿಮೆಯನ್ನು ರೈತ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿಸಲು, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ದೋಷಗಳು, ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮಾಲಿಕವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (KDP) ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಯ ವಿಷಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿರಬೇಕು. PMFBY-First Agenda for KDP meeting monthly at Block level and quarterly at District level.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ರೈತರನ್ನು ಬೆಲೆ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ “ಬೆಲೆ ವಿಮೆ”ಯಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

4.3 ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಧಾನಗಳು

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹವಾಮಾನ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಪರಿಕರಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ. ಆದರೆ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಹಂಗಾಮುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಆಯಾ ಹಂಗಾಮಿನ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಏರಿಕತವಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆವಕ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರಿಕತವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಲೆ ಏರಿಕತಗಳಿಂದ ನಷ್ಟಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆತಂಕದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತದಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Directive Crop Plan) ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕರ. ಆದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಿತ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಉದಾಹರಣೆ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆ, ಒಪ್ಪಂದ ಕೃಷಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಲಾಭ ನಷ್ಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

4.3.1 ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ವಿತರಣೆ

1. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯಡಿ ವಿತರಿಸುವ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜೋಳವನ್ನು ಕೂಡಾ ವಿತರಿಸಬೇಕು. ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜೋಳಗಳಂತಹ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಲೆ ಬೆಲೆಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲ ಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜೋಳ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರೈತರು ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಜೋಳ ಮತ್ತು ರಾಗಿ ಬೆಲೆಯುವುದನ್ನೇ ರೈತರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ, ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ರೈತರನ್ನು ಮೆಳೆಯಾತ್ರಿತ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ಬೆಲೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು 5 ಕೆ.ಜಿಯ ಬದಲಾಗಿ 3 ಕೆ.ಜಿ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2 ಕೆ.ಜಿಯಂತೆ ರಾಗಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2 ಕೆ.ಜಿಯಂತೆ ಜೋಳ ಸೇರಿಸಿ ಹಂಚಿದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

4.3.2 ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು

1. ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಮಾಹಿತಿ ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಬೆಲೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಖರವಾದ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಇತ್ತನಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ “ಕೃಪ” ಡ್ಯಾಷ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಆಧಾರಿತ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಮಾಹಿತಿ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಅಂದಾಜಿಸುವ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನಾ ಮಾಹಿತಿ, KNOEMA, ಅಗ್ರಿವಾಚ್ ಹಾಗೂ Commodity.Com ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಇನ್ನಿತರ ಲಭ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮುನ್ಸೂಚನಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ತಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದು.

4.3.3 ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಯೋಜನೆಗಳು

1. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈಸಾನ್ ಸಮ್ರಾನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ.6000 ಗಳನ್ನು 3 ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರೈತ ಸಮ್ರಾನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ.4000 ಗಳನ್ನು 2 ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.
2. ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ರೈತ ಸಿರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟಾರ್ಗೆ ರೂ.10 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
3. ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕರಾವಳಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟಾರ್ಗೆ ರೂ.7500 ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದ ನಾಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಬಂಧನೆ ವಿಧಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟಾರ್ಗೆ ರೂ.10 ಸಾವಿರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
4. ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟಾರ್ಗೆ ರೂ.10 ಸಾವಿರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಗುರಿ ನಿಗದಿತ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ರೈತರು ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ರೈತ ಆವಿಷ್ಕಾರ ನಿಧಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಲು ಚಕ್ರ ಕುಂಟೆ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ತೊಗಲಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಕಡಲೆ, ಶೇಂಗಾ ಮತ್ತು ಅವರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ನೈಕಲ್ ಚಾಲಿತ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶೇ.65 ರಷ್ಟು ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಪ್ತಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಸಬಹುದು

ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

4.4 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು

ಅಧ್ಯಾಯ 1 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ರೈತರು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ವಸ್ತುವಿನ ವಾಸ್ತವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ತಿಳಿಯಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಸ್ತುವಿನ ವೆಚ್ಚ ಈಗಿರುವ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರುವ ಅಮೂಲ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮರು ಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ (ಉದಾ: ನೆಲ, ಜಲ, ಪರಿಸರ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರೈತರು ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಾಸ್ತವ ಬೆಲೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿಕರ ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಇಂಗಾಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಮಣ್ಣು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ, ಉದಹಾರಣೆಗೆ: ಹಸಿರಲೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಗುರಿನಿಗಧಿತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಧನಗಳಾದ ಭೂಮಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ, ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಒಳಗೊಂಡು ವಸ್ತುವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ 4 ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಮಿಯು ನೀರು, ಖನಿಜ, ಸಾವಯವ ಅಂಶ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೂ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಭೂಗೇಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂಗೇಣಿಯು ಹೊರಗಿನ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಭೂಮಿ: ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಪ್ರತಿಫಲ
2. ಕಾರ್ಮಿಕ: ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವೇತನ ಪ್ರತಿಫಲ
3. ಬಂಡವಾಳ: ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರತಿಫಲ
4. ನಿರ್ವಹಣೆ: ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರತಿಫಲ.

ಭೂಮಿ ಗೇಣಿಯು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾಗಿದ್ದು, ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಭೂಗೇಣಿಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (KAPC) ಎರಡು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಗೇಣಿ (ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ / ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ) ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು, C₂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹೇಳುವಾಗ ಭೂಗೇಣಿ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ CACP ಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಭಾಗಶಃ ಭೂಗೇಣಿ (ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ) ಯನ್ನು (A₂+FL) ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಪರಿಗಣಿಸದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು C₂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಬೆಲೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪರಿಕರಗಳ ಧಾರಣೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು CACP ಸಹಾ ತನ್ನ 2020ರ ಮುಂಗಾರು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.4.8 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಾಗಿ, ಇನ್‌ಪುಟ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (CIPI-Composite Input Price Index) ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 14 ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 6 ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಪರಿಕರಗಳ ಬೆಲೆ (4.8) ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ (3.6) ಸೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

4.5 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಭರವಸೆ

ಈಗಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದವರ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಆಯೋಗವು (MSP- Minimum Support Price) ಬದಲಾಗಿ (MRP – Minimum Reserve Price) ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾತ್ರಿ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೆಲೆ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಯ್ದೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

4.6 ರೈತರ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ

- 4.6.1 ರೈತರ ಚೌಕಾಶಿ ಶಕ್ತಿ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು (FPO) ರಚಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲದೆ PACS, MPCS ಮತ್ತು TAPCMS ಗಳ ಮುಖಾಂತರವು ಸಹ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- 4.6.2 ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಮುಂದಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನೀಡಿ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- 4.6.3 ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ರೈತರ ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲು ನಂತರದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಬಳಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳು ವೃತ್ತಿಪರತೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಕ್ಲಿನಿಂಗ್, ಗ್ರೇಡಿಂಗ್, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಗೋದಾಮುಗಳು, ಶೀತಲ ಘಟಕಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಹೊಂದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

4.7 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- 4.7.1 ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆ, ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಬೆಲೆಗಳು ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದರಿಂದ ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆ, ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರವಿದ್ದಾಗ, ಕೊರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಮದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಪೂರೈಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ರಫ್ತಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- 4.7.2 ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಮುನ್ನಾಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.
- 4.7.3 ಕೆಪೆಕ್ ಹಾಗೂ ಅಪೆಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಮದು ಹಾಗೂ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಆಮದಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- 4.7.4 ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮಣ್ಣು, ಹವಾಗುಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲಬುರಗಿ -ತೊಗರಿ, ತಿಪಟೂರಿನ - ಕೊಬ್ಬರಿ, ಬ್ಯಾಡಗಿ - ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಮಂಗಳೂರಿನ - ಗೊಂಡಂಜಿ, ರಾಯಚೂರಿನ - ಸೋನಮಸೂರಿ ಅಕ್ಕಿ, ಕೊಡಗಿನ - ಕಾಫಿ, ತುಮಕೂರಿನ - ಹಲಸು, ಧಾರವಾಡದ - ಅನಾನಸ್, ಬಿಜಾಪುರದ - ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಕೋಲಾರದ - ಮೊಮೆಮೊ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ಲಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಂಡು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

4.8 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ

- 4.8.1 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬೆಲೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸುಲ್ಕಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯಮಾವಳಿಗನುಸಾರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಗೋದಾಮು ರಸೀದಿ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶ ವಿಪುಲವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಎಲ್.ಬಿ.ಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಪೂರಕ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಒದಗಿಸಿ, ಈಗಿರುವ ನಬಾರ್ಡ್ ನಿಯಮಾವಳಿಗನುಸಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ FPO, MPCS, TAPCMS, PACS ಹಾಗೂ ರೈತರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

- 4.8.2 ರೈತರು ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು, ಗೋದಾಮು ರಶೀದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಿ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು.
- 4.8.3 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೆಪೆಕ್‌ಗಳಂತಹ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಲಿಯಾಯ್ತು ದರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಬೇಕು.
- 4.8.4 ರೈತರು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮಗಳ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಸ್ವಂತ ಗೋದಾಮು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖಾತಲಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು RBI ನಿಯಮದಂತೆ ಹಾಗೂ ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಗಳನ್ವಯ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಿಯಾಯ್ತು ಬಡ್ಡಿದರ ವಿಧಿಸಬೇಕು.
- 4.8.5 ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಲೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಡಮಾನ ಸಾಲವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಲಿಯಾಯ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತೇಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- 4.8.6 FPO, PACS, TAPCMS, MPCs ಅಥವಾ ರೈತರ ಸಮೂಹಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ಕುಲಿತು ಖಾತಲಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅಡಮಾನ ಸಾಲವನ್ನು ಲಿಯಾಯ್ತು ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.
- 4.8.7 ಅಡಮಾನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.
- 4.8.8 ಅಡಮಾನ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಲಿಯಾಯ್ತು ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, RBI ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಖಲೀದಿದಾರಲಿಗೂ, ಸಂಗ್ರಹಣಾಗಾರಲಿಗೂ ಒದಗಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಹಲಿವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಹಿವಾಟು ಹೆಚ್ಚಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

4.9 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ - ರೈತರ ಆದಾಯ

- 4.9.1 ರೈತರ ಆದಾಯವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಕೊಳ್ಳುವವನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Buyers Market) ಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿರುವುದಲಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ದೊರಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಲಿತರಾಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಲಿ ಚಳುವಳಿ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತಡಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಖರ್ಚಾಧಾಲಿತವಾಲಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ 1969ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ವರ್ಷ ಮೂಲ ವರ್ಷವಾಲಿಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೈತರ ಆಯೋಗ (NCF) ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ|| ಎಂ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ರವರ ವರದಿ 2006ರ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು

“Minimum Support Price (MSP) should be atleast 50% more than the weighted average cost of production” & “Net take home income of farmers should be comparable to those of civil servants”.

4.9.2 ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಯೋಜನೆಯಾದ ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೂ ಯುವಕರು ಕೃಷಿಯಿಂದ ವಿಮುಖಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಯಲ್ಲಿ $A_2+FL+50%$ ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C_2)ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತಡ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

4.10 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ

4.10.1 ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಂದಾಗಿ (ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಫೋರ್ಸ್ ತೀರ್ಮಾನ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಉಪಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ನಂತರ ಪೂರಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು) ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ದೇಶವಾದ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಲೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು, ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರು ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

4.10.2 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೆಳೆ ದರ್ಶಕ ತಂತ್ರಾಂಶ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಹತ್ತು ಕೃಷಿ ಹವಾವಾನ ವಲಯ ದತ್ತಾಂಶ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ ದತ್ತಾಂಶ, ಅದೇ ರೀತಿ “ಕೃಷಿ” ತಂತ್ರಾಂಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೆಲೆ ಮುನ್ನಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಅನಿಧಿ ಆಧರಿಸಿ, ಆಯಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಅವಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ (Automatized) ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾದೊಡನೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

4.10.3 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಉಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅವರ್ತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ್ತ ನಿಧಿಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೂ.5 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸ. ಅವರ್ತನಿಧಿಯನ್ನು ಭಾವಾಂತರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮರು ಪಾವತಿ ವಿಳಂಬವಾದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಅವರ್ತ ನಿಧಿಗೆ ಜಮೆ ಆಗುವಂತೆ ಆದರೆ ಅವರ್ತ ನಿಧಿಯು ಮೊತ್ತ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

- 4.10.4 ನಿರ್ದಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಆಧರಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- 4.10.5 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ, ಸಮರ್ಥ ಹಾಗೂ ರೈತ ನ್ನೇಹಿಯಾಗಿರಲು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಜಾಗೃತದಳವನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕು.

4.11 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ

- 4.11.1 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ / ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 4.11.2 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ 425 ಸೇರಿಸಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 6100 ರಂತೆ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೂಡ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.425 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಬೇಕು.
- 4.11.3 ಕಡಲೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.4875 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.125 ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಸೇರಿಸಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.5000 ರಂತೆ ಖರೀದಿಸಬೇಕು.
- 4.11.4 ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಲಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಧಾರಣೆಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಭತ್ತ ಬೆಳೆಗಾರರು ಅದರಲ್ಲೂ ಸೋನ ಮಸೂರಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಗಾರರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.1815 ಮತ್ತು ಗ್ರೇಡ್ ಎ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.1835 ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರೂ.200 ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಉತ್ತಮ.
- 4.11.5 ನಿರ್ದಾನ್ಯಗಳಾದ ನವಣಿ, ಸಾಮೆ, ಕೊರಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಖರೀದಿಸಿ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಬಾಂಜಿಯರಿಗೆ, ಇಸಿ ಊಟ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಅಲ್ಪೋಪಹಾರಕ್ಕೆ ವಿತರಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- 4.11.6 ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೋಳಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

2018-19ರ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C₂) ರಾಗಿ, ಐಟಿ ಜೋಳ (ಮಾಲ್ಟಿ ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್), ಸಜ್ಜೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ರೂ.3483, ರೂ.3517 & ರೂ.3108, ರೂ.3521 ಇರುತ್ತದೆ. ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳು ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.3500 ರಿಂದ 4000 ಗಳಾದರೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4.12 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

- 4.12.1 ರೈತರು ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ / ಹೊಲದಲ್ಲ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ನೇರ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು (Direct Purchase Centre - DPC) ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ. FPO / PACS / TAPCMS / MPCs ಗಳಿಗೆ ನೇರ ಖರೀದಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ಲಿಯಾಯ್ತು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖರೀದಿಗಾಗಿಯೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.
- 4.12.2 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಪರವಾನಿಗಿ (ಲೈಸೆನ್ಸ್) ಸಹಿತ /ರಹಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ / ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಖರೀದಿದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಭದ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಪರವಾನಿಗಿ (ಲೈಸೆನ್ಸ್) ನೀಡಬೇಕು.
- 4.12.3 ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಫಲಕ ಇತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 4.12.4 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒದಗಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳ ಸದ್ಭವಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ತುರ್ತಾದ ಕ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಟ್ಟು, ರೈತ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 4.12.5 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು FPO / PACS / TAPCMS / MPCs ಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಲಿಯಾಯ್ತು ಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳ / ಗೋದಾಮು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಕ್ಲಿನಿಂಗ್ / ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಲ್ಲದೆ, ಪಂಚಾಯತಿ / ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.
- 4.12.6 ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ 3400 ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳ ಪೈಕಿ 2120 ಹುದ್ದೆಗಳು ತೆರವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 'ಸಿ' ಪದವ್ಯದ ಅಂದಾಜು 1600 ಹುದ್ದೆಗಳು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮರ್ಪಕ ನೇಮಿಯ ಅಡಚಣೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಿನದ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಗದಿತ ಸಮಯವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರೈತರ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡುವುದು.

4.12.7 ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಆದಾಯ ಅಂದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕದ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರುವ ಆವಕ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾನದಂಡವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

4.13 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಖಾತಲಿ ಯೋಜನೆ

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಖಾತಲಿ ಯೋಜನೆ (Market Assurance Scheme)ಗೆ ಸುಧಾರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಭಿಯಾನ (PM AASHA) ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಸೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದು, 1. ಬೆಲೆ ಬೆಂಬಲ ಯೋಜನೆ (PSS), 2.ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ (PDPS), 3.ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಗಾರ ಯೋಜನೆ (PPSS)ಗಳಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಜರುಗಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. (ಅನುಬಂಧ-20)

4.14 ಇನ್ನಿತರೆ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸು

4.14.1 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು, ಬೇಡಿಕೆಯು ಸ್ಥಾನಿಕ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆಯು ಸ್ಥಾನಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಆಮದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಅಂದರೆ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದತ್ತಾಂಶದ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಲೆ ದರ್ಶಕದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

4.14.2 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಜಗಜಾಂತರವಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಲು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಧ್ಧ ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಬೆಲೆ ಪ್ರಸರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ (Food Technology Park) ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಅಳವಡಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ FPO, MPCS, TAPCMS, PACS ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

4.14.3 ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡು ಮಾದರಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ರೈತ ಸಂತೆಯಂತಹ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.

- 4.14.4 ಇದಿರು ಬಹು ಬೇಡಿಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ, ಇಳು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊಲದ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.
- 4.14.5 ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಕಾಡಾನೆ, ಮಂಗ, ಕರಡಿ ಮತ್ತು ಜಂಕೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ದೊರಕದೆ, ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡು ಇಟ್ಟು ಬಂದು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ, ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವೈಮಾನಿಕವಾಗಿ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- 4.14.6 ಗುಜರಾತಿನ ಅಮೂಲ್ ಮಾದರಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆ.ಎಂ.ಎಫ್ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಸೇಬು ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿನ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿವರ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕೂಲಿ ಆದಾಯವು ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕೂಲಿ ನಿಗುವುಡಿಲ್ಲ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸಹಾ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಗರಗಳಿಗೆ, ಇತರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗುಂಪು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಯಂತ್ರಗಳು, ಬಳಕೆಗಾಗಿ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ, ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರೆ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು.

ಅನುಬಂಧ-1 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ	
ಅ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು					
1	ಅ. ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ)	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹಲಿಹರ	ದಾವಣಗೆರೆ	90
		ಮೈಸೂರು	ಬಿ. ನರಸೀಪುರ	ಕೆ. ಆರ್ ನಗರ	
		ರಾಯಚೂರು	ಮಾನ್ವಿ	ಸಿಂಧನೂರು	
	ಆ. ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)	ಬೆಳಗಾವಿ	ಖಾನಾಪುರ	ಬೆಳಗಾವಿ	60
		ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಹಳಿಯಾಳ	ಮುಂಡಗೋಡು	
2	ರಾಗಿ	ಹಾಸನ	ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ	ಅರಸೀಕೆರೆ	60
		ತುಮಕೂರು	ತುರುವೇಕೆರೆ	ಕುಣಿಗಲ್	
3	ಅ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	90
		ಬೆಳಗಾವಿ	ಗೋಕಾಕ	ಹುಕ್ಕೇಲಿ	
		ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಹುಮನಾಬಾದ್	
	ಆ. ಬೆಳೆ ಜೋಳ	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ವಿಜಯಪುರ	90
		ಬೆಳಗಾವಿ	ಹುಕ್ಕೇಲಿ	ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ದಾವಣಗೆರೆ	60
		ಹಾವೇರಿ	ಹಿರೇಕರೂರು	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರ	
5	ಸಜ್ಜೆ	ಕೊಪ್ಪಳ	ಕುಷ್ಟಗಿ	ಕೊಪ್ಪಳ	60
		ರಾಯಚೂರು	ದೇವದುರ್ಗ	ಅಂಗನೂರು	
6	ತೊಗರಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಜೀವರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	60
		ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಸಿಂದಗಿ	
7	ಹೆಸರು	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	ಸೇಡಂ	60
		ಗದಗ	ಗದಗ	ರೋಣ	
8	ಉದ್ದು	ಮೈಸೂರು	ಬಿ ನರಸೀಪುರ	ನಂಜನಗೂಡು	60
		ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಆಳಂದ	
9	ಕಡಲೆ	ಕಲಬುರಗಿ	ಆಳಂದ	ಚಿತ್ತಾಪುರ	60
		ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ವಿಜಯಪುರ	
10	ಶೇಂಗಾ	ತುಮಕೂರು	ನಿರಾ	ಮಧುಗಿರಿ	60
		ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ	ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು	
11	ಸೋಯಾ ಅವರೆ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ್	ಹುಕ್ಕೇಲಿ	60
		ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕಿ	ಜಿರಾದ್	
12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಕೊಪ್ಪಳ	ಯಲಬುರ್ಗ	ಕೊಪ್ಪಳ	60
		ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಬಾದಾಮಿ	ಹುನಗುಂದ	
13	ಹತ್ತಿ	ಯಾದಗಿರಿ	ಸುರಪುರ	ಷಹಾಪುರ	60
		ಹಾವೇರಿ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರ	ಹಾವೇರಿ	
14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಗದಗ	ಶಿರಹಳ್ಳಿ	ರೋಣ	60
		ಬಳ್ಳಾರಿ	ನಿರಗುಪ್ಪ	ಬಳ್ಳಾರಿ	

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.....

ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.....

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ	
ಆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು					
15	ಮೊನೆಮೊ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ್	ಬೆಳಗಾವಿ	60
		ಕೋಲಾರ	ಕೋಲಾರ	ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ	
16	ಕುರುಳ್ಳಿ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಳ್ಳಕೆರೆ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	60
		ಗದಗ	ರೋಣ	ಗದಗ	
17	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಖಾನಾಪುರ	ಬೆಳಗಾವಿ	60
		ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	ಹಾಸನ	
18	ಅ. ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಹೆಚ್ ಡಿ ಕೋಟೆ	30
	ಆ. ಪಚ್ಚೆ ಬಾಳೆ (ಜಿ-9)	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	30
19	ಅ. ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೇಬಲ್)	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	ರಾಯಬಾಗ್	60
		ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	
	ಆ. ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ರೇಸಿನ್)	ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಥಣಿ	-	30
ವಿಜಯಪುರ	ವಿಜಯಪುರ	-			
	ಇ. ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್)	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	30
20	ದಾಳಂಬೆ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಹಗಲಿ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ಹೋವಿನ ಹಡಗಲ	60
		ವಿಜಯಪುರ	ಇಂಡಿ	ವಿಜಯಪುರ	
21	ಮಾವು	ಕೋಲಾರ	ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ	ಕೋಲಾರ	60
		ರಾಮನಗರ	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ	ರಾಮನಗರ	
22	ತೆಂಗು	ತುಮಕೂರು	ತಿಪಟೂರು	ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	60
		ಹಾಸನ	ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ	ಅರಸೀಕೆರೆ	
23	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	ಹಾಸನ	ಅರಕಲಗೂಡು	-	60
		ಮೈಸೂರು	ಎಚ್ ಡಿ ಕೋಟೆ	-	
		ಕೊಡಗು	ವಿರಾಜ ಪೇಟೆ	-	
		ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ	-	
		ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಹೊಸನಗರ	-	
		ದಾವಣಗೆರೆ	ಹೊನ್ನಳ್ಳಿ	-	
24	ಅ. ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ತರಿಕೆರೆ	ಕೊಪ್ಪ	90
		ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಭದ್ರಾವತಿ	ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ	
		ದಾವಣಗೆರೆ	ಹೊನ್ನಾಳಿ	ಚನ್ನಗಿರಿ	
24	ಆ. ಚಿಳಿ ಅಡಕೆ	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಬೆಟ್ಟಂಗಡಿ	ಬಂಟ್ವಾಳ	60
		ಉಡುಪಿ	ಕಾರ್ಕಳ	ಕುಂದಾಪುರ	
25	ಶುಂಠಿ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸೊರಬ	ಶಿಕಾರಿಪುರ	60
		ಹಾಸನ	ಆಲೂರ	ಹಾಸನ	
26	ಅರಿಶಿಣ	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಬಾಗ್	ಅಥಣಿ	60
		ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ಚಾಮರಾಜನಗರ	
26	ಕಲಿ ಮೆಣಸು	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಮೂಡಿಗೆರೆ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	60
		ಹಾಸನ	ಬೇಲೂರ	ಸಕಲೇಶಪುರ	
ಒಟ್ಟು		26	95	1980	

ವಿ.ಸೂ : ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಹದಿನೈದು ಮಾದರಿ ರೈತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಅನುಬಂಧ-2

ದಿನಾಂಕ 11-09-2019ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 11.30 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ ಕೋಶಡಿ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಕೋಶದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು:

ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರು:

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪದನಾಮ	
1.	ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಗುರುಮೂರ್ತಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು	
3.	ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಸಮಾಲೋಚಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು	
4.	ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ. ನಾಗೇಶ ರಾವ್, ಅಗಲಿ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು, ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸದಸ್ಯರು
5.	ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ	ಸದಸ್ಯರು
6.	ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್, ಬಿ.ಎನ್., ಅಂದಗಾರು, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು, ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸದಸ್ಯರು
7.	ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎಂ. ವಿಜಯಾ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಮಹಿಳಾ ರೈತರು, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ	ಸದಸ್ಯರು
8.	ಶ್ರೀ ಯೋಗೇಶ್, ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸದಸ್ಯರು
9.	ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್., ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ
10.	ಶ್ರೀ ಇಂದುಧರ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಮಾನಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸದಸ್ಯರು
11.	ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ, ಎಂ.ಪಿ., ಅಕ್ಕಿ ವರ್ತಕರು, ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ., ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸದಸ್ಯರು
12.	ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಸೌಮ್ಯಲತಾ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ, ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಆವರಣ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ
13.	ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ವೈ ಎಸ್., ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಘಟಕ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	
14.	ಡಾ. ರವೀಶ್ ಎಸ್., ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಘಟಕ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಫಾರಂ	
15.	ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್, ಎನ್.ಎ., ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಕೋಶ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	
16.	ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್., ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಕೋಶ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷ್ಣೇಶಣಾ ಕೋಶ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ವೈ.ಎಸ್.ರವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಗುರುಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರಾಸ್ಥಾನಿಕ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದರಿ ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು ಹಾಗೂ ಅವರ ತಂಡದವರಿಗೆ ಈ ಕೋಶಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಕೂಲಿ ಆಳು, ಸಾಮಗ್ರಿ, ಇಳುವರಿ, ಬೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಎನ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್ ರವರು ಸದರಿ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದವರು ವಹಿಸಿದ 10 ಬೆಳೆಗಳಾದ ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ), ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಶೇಂಗಾ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಈರುಳ್ಳಿ (ನೀರಾವರಿ), ಕೆಂಪಡಿಕೆ (ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ), ಬಿಳಿಅಡಿಕೆ (ಚಾಲಿ), ಶುಂಠಿ (ನೀರಾವರಿ), ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಆದಾಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು.

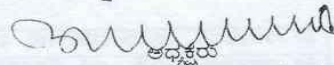
ಸಭೆಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

- ಶ್ರೀಯುತ ನಾಗೇಶ್ ಅಗಳಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಯುತ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾವಯವ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
- ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪೀಡನಾಶಕ ಅಂಶದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

- ಡಾ ಕೆ. ಜಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಬಿಳಿ ಅಡಕೆ (ಚಾಲಿ)ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಸಿಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪರಿಕರಗಳ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.
- ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪರಿಕರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೀಡಿ, ಅದರ ಶೇಕಡಾವಾರು ವೈತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಹಾಗೂ ಪೀಡನಾಶಕಗಳ ಮೇಲಿನ (ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾರ್ಬ್ ಸಲ್ಫೇಟ್) ಜಿ.ಎಸ್.ಟಿ. ಶೇ 18 ಇದ್ದು ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶೇ 5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಶ್ರೀಯುತ ಹನುಮನಗೌಡ ಬೆಳಗುರ್ಕಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿ, ಈಗಿರುವ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ಮಾಹಿತಿಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

 ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ
 ವಿಷ್ಣುಶಾಹಿ ಕೋಶದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ
 ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
 ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
 ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ
 ಜೈವ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
 ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577225

ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ
 ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ
 ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು- 560 065

ನಡಾವಳಿ

ದಿನಾಂಕ 26.09.2019 ರಂದು ಡಾ|| ಎ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಸಭಾಂಗಣ, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ನಡಾವಳಿ.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದವರು:

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಹೆಸರು	ಪದನಾಮ	ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ
1.	ಡಾ ಆರ್.ಸಿ. ಗೌಡ	ಸಹ ಸಂಶೋಧನ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಡಾ ಬಿ. ಕೃಷ್ಣ	ಜಂಟಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಸದಸ್ಯರು
3.	ಡಾ ಸಿ.ಪಿ. ಗ್ರೇಸಿ	ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ	ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು
4.	ಶ್ರೀ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ	ಸಲಹೆಗಾರರು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ	
5.	ಡಾ ಎನ್.ವಿ. ಕಮಲ	ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ	
6.	ಶ್ರೀ. ಸಿ. ಉಮಾಶಂಕರ	ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಂಶೋಧನ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ	ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು
7.	ಶ್ರೀ. ಎಸ್.ಸಿ. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ	ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	ರೈತ ಸದಸ್ಯರು
8.	ಶ್ರೀ. ಎಮ್.ಬಿ. ಅಶ್ವತ್ಥಯ್ಯ	ಸಹಾಯಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು
9.	ಶ್ರೀ. ಟಿ.ಕೆ. ಪಂಜಣ್ಣ	ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	ರೈತ ಸದಸ್ಯರು
10.	ಶ್ರೀ. ಎಮ್. ಜಗದೀಶ್	ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	ರೈತ ಸದಸ್ಯರು
11.	ಶ್ರೀ. ಇ. ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್	ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	ಸದಸ್ಯರು
12.	ಡಾ ಎಮ್.ಎನ್. ವೆಂಕಟರಮಣ	ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ	ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು
13.	ಡಾ ಎಮ್. ಎಸ್. ಗಣಪತಿ	ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ	ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು
14.	ಶ್ರೀ. ಎಮ್.ಬಿ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್	ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರು, ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	
15.	ಶ್ರೀ. ಕೆ.ಟಿ. ಪ್ರಿಯಾಂಕ	ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರು, ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	
16.	ಶ್ರೀ. ಪಿ.ಕೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರ	ಹಿರಿಯ ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರು	
17.	ಶ್ರೀಮತಿ. ಅಪ್ಸರ	ಪ್ರಾಯೋಜನಾ ಸಹಾಯಕರು	

ಡಾ|| ಎಮ್. ಎಸ್. ಗಣಪತಿ, ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೋರಿದರು. ನಂತರ ಡಾ|| ಸಿ.ಪಿ. ಗ್ರೇಸಿ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರು.

ಸಲಹೆಗಳು:

1. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಳು ಕೂಲಿ ವಜ್ಜೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ (ರೂ. 244) ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
2. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಬಾವಿಸಿ (ರೂ. 885/ಕ್ವಿ) ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
3. ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಲಘುಪೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಮಾದರಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು POP ಪ್ರಕಾರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
4. ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್) ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವರ್ಷದ ಒಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ವರ್ಷದ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.
5. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಣೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ತೆರೆಯಲು ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.
6. ಮುಂದಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಯವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲು ಜಂಟಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸೂಚಿಸಿದರು.
7. ಶ್ರೀ. ಎಮ್. ಬಿ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ರವರು ಸಭೆಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

 Professor P. I.
 KAPC Project on Cost Cultivation &
 Market Intelligence Cell
 Dept. of Agril. Marketing, Co-operation &
 Business Management
 University of Agricultural Sciences
 GKVK, Bengaluru - 560 065

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 03-12-2019 ರಂದು ನಡೆದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ "ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ" ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಟೋಮೆಟೊ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಈರುಳ್ಳಿ, ದಾಳಿಂಬೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆನ್ ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ದಿನಾಂಕ 03-12-2019 ರಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘಟಕದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಎಮ್. ಜಿ. ಕೆರುಟಗಿ ಇವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ.ಎನ್. ಬಸವರಾಜ ರವರು ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯ ವೈಕರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು.

ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಧರವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಡಾ.ಎನ್. ಬಸವರಾಜ, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋ.ವಿ.ವಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಫುಭುರಾಜ, ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಇವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಆದಾಯವು ಪ್ರತಿಶತ 40 ರಿಂದ 50 ರಷ್ಟು ತಾಜಾ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಗೋಡಂಬಿ, ಪೇರಲ, ಸಪೋಟ ಮತ್ತು ಕೋಸು ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಂದಾಜಿಸದರೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಜಿ.ಆರ್. ಓದುಗೌಡರ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಮ್. ದೇಸಾಯಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ ಇವರು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಿಶಿಣವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಪಾದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಸಹ ಸಂಶೋಧಕರು ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಹೇಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು.

Principal Investigator
Cast of Cultivation & Market Intelligence Cells
UHS BAGALKOT

ದಿನಾಂಕ 19-12-2019 ರಂದು ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಚೂರಿನ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಭವನದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು.

ಹಾಜರಿವಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು:

1. ಡಾ. ಬಿ.ಕೆ. ದೇಸಾಯಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಯಚೂರು
2. ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಟಿ. ಜೋಷಿ, ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು (COC-MIC) ಕೃ.ವಿ.ವಿ., ರಾಯಚೂರು
3. ಡಾ. ಜಿ.ಬಿ. ಲೋಕೇಶ, ಸಹ ಪ್ರಧಾನ ಅನ್ವೇಷಕರು (COC-MIC) ಕೃ.ವಿ.ವಿ., ರಾಯಚೂರು
4. ಶ್ರೀಮತಿ. ದೀಪಾ ಎಲ್. (ADA) ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಯಚೂರು ಇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ
5. ಶ್ರೀ. ಎಸ್.ಎಮ್. ಸಿದ್ದಾರ್ಥ್, ರೈತ ಸದಸ್ಯರು, ರಾಯಚೂರು
6. ಶ್ರೀ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಡದಳ್ಳಿ, ರೈತ ಸದಸ್ಯರು, ಯಾದಗಿರಿ
7. ಶ್ರೀ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಭವಿತಾಳ, ರೈತ ಸದಸ್ಯರು, ಸಿಂಧನೂರು
8. ಶ್ರೀ. ಸತೀಶ ನನ್ನೂರೆ, ಚಿಂಕೇರಾ, ರೈತ ಸದಸ್ಯರು, ಬೀದರ
9. ಶ್ರೀ. ಕೆ. ವಿರೇಶ, (SWARD NGO) ಸದಸ್ಯರು, ರಾಯಚೂರು
10. ಶ್ರೀ. ಹರವಿ ನಾಗನಗೌಡ, (Trader) ಸದಸ್ಯರು, ರಾಯಚೂರು
11. ಶ್ರೀ. ರಂಗನಾಥ, ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸದಸ್ಯರು, ರಾಯಚೂರು
12. ಶ್ರೀ. ಮಂಜುನಾಥ ಮೊಡಮನಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು(COC-MIC)ಕೃ.ವಿ.ವಿ., ರಾಯಚೂರು
13. ಶ್ರೀ. ರಮೇಶ, ಸಹಾಯಕರು, (COC-MIC)ಕೃ.ವಿ.ವಿ., ರಾಯಚೂರು

ಸಭೆಯು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿವಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಘಟಕದ ಪರವಾಗಿ ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಟಿ. ಜೋಷಿಯವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಬಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಯಚೂರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯಿತು.

... ಮುಂದುವರಿದಿದೆ

ಸಭೆಯ ತಿರ್ಮಾನಗಳು:

- ಒಟ್ಟು 12 ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.
- ತೂಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಜೋಳ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಅವುಗಳ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿ ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.
- ಹತ್ತಿ, ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎಂದು ಸಭೆಯ ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು.
- ರೈತರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ವಾಸ್ತವಿಕ ದರಗಳು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಬೆಳೆಗಳ ದರ ಸ್ಥಿರಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ವಿನಂತಿಸಿದರು.
- ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ರೈತ ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿದರು.
- ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯ ಎಕರೆವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸರಿಯಾಗಿವೆಂದು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಭೆಯು ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

-ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ
ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕ್ಯ. 2, ಐ. ಡಾ. ಕಾಂಪುಯನುರು

ಪ್ರತಿ: ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ

ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ: ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 21-12-2019 ರಂದು ನಡೆದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ
 "ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ" ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು

ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು:

1. ಡಾ. ಪಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
2. ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ.
3. ಡಾ. ಬಾಲಚಂದ್ರ ಕೆ. ನಾಯ್ಕ, ಸಹಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ.
4. ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಬಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿ, ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಧಾರವಾಡ
5. ಶ್ರೀ ವಿ.ವಿ ವಿಠಲರಾವ, ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಧಾರವಾಡ
6. ಶ್ರೀ ಪಕ್ಕೀರಗೌಡ ವಿ. ಪಾಟೀಲ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಹಾವೇರಿ
7. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕೋ. ಕಡೇಮನಿ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಬೆಳಗಾವಿ
8. ಶ್ರೀ ಗೌರಿಶಂಕರ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಭೈರಮಟ್ಟಿ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ
9. ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ ಅಂದಪ್ಪ ಪಾಗದ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ರೋಣ
10. ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಕುಂದಗೋಳ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಧಾರವಾಡ
11. ಶ್ರೀಮತಿ ಮಧು ಬಿ. ಪಾಟೀಲ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ವಿಜಯಪುರ
12. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪ ಸಂ. ಮಾಗನೂರ, ರೈತರು
13. ಪವಿತ್ರ. ಎ.ಎಸ್, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ.
14. ಶ್ರೀದೇವಿ. ಅ. ಸಂಕರಟ್ಟಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ.ವಿ., ಧಾರವಾಡ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳಾದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಬಿಳಿಜೋಳ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಸೋಯಾಬಿನ್ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆನ್-ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ದಿನಾಂಕ 21-12-2019 ರಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ.ಪಿ.ಎಲ್.ಪಾಟೀಲ್ ಇವರು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘಟಕದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ ರವರು ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಕುಂದಗೋಳ ಅವರು ಬಿಳಿ ಜೋಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲು ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳ ಈಗಿನ ಪ್ರಾಮಾಣದ ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 4 ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು 3 ಕೆ.ಜಿ ಜೋಳವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜೋಳದ ಮಾರಟ ದರವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೋಳದ ಪ್ರದೇಶವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸದ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಾದ ಗೌರಿಶಂಕರ ಎಮ್. ಬೈರಮಟ್ಟಿ ಅವರು ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಇರಬಾರದು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ 2018-19ರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಯವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು 2018-19ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವ ವಿಧಾನ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು.

ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಹೇಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು

(ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ)

Project Entitled, SOC
and MI Cell
Dept of Agribusiness Management
College of Agriculture IAS Dharwad-580 001

ಪ್ರತಿಗಳು:

- 1) ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು.
- 2) ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಇವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ.

ಅನುಬಂಧ-3
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19
1(ಅ). ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ದಾವಣಗೆರೆ (ನೀರಾವರಿ), ಮೈಸೂರು (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು(ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		37823	59.67
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		53.75	18.13
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	13.05	6.03
		ಹಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	26.16	6.40
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.89	4.57
		ಹಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.65	1.14
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		7013	11.06
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.79	5.33
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.17	0.23
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.85	3.06
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.43	1.63
	ಟಿಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.26	0.22
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.83	0.60
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		16344	25.78
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.60	2.80
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		28.87	1.35
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		411.16	11.63
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		8.28	9.19
	ವೀಡಿಸ್ಟ್ರೆಡ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.54	0.46
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆಂಟ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		8.86	0.36
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		335	0.53
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		2639	4.16
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		25567	40.33
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		432	0.68
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.02
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		338	0.53
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		14749	23.27
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		8268	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1765	2.78
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	38608	60.91
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	55121	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	63389	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	30.63	56496
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1844
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.87	2499
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2808
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		58995
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL)		20387
		ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		3874
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		3874
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-4395
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	1179	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	1718	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	1988	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿಸಿ ಕಂತಿನ ಹಣ
** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ:2018-19

1(ಆ). ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		22995	59.16
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		34.81	21.21
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.71	7.12
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	12.1	5.97
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.11	5.21
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.89	2.91
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		5139	13.22
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.29	3.74
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.6	6.06
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.06	0.08
	ಒಕ್ಕಣೆ(ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.84	2.88
	ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲೇಂಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.3	0.46
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		7900	20.32
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.84	7.18
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		27.79	1.98
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		198.9	8.80
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		2.29	1.96
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.65	0.41
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆಂಟ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.03	0.00
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		109	0.28
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1604	4.13
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		15872	40.84
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		432	1.11
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.04
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		230	0.59
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		8360	21.51
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		5070	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1765	4.54
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	23672	60.91
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	33797	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	38866	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	18.45	31629
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1714
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.01	1810
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1792
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	33439	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	9767	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-358	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-5427	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	1185	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	1734	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	2008	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ:2018-19

2. ರಾಗಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ರಾಮನಗರ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		22481	62.52	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		31.66	26.68	
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	10.15	3917	10.89
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	16.5	4112	11.43
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.32	895	2.49
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.69	670	1.86
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4190	11.65	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.1	2858	7.95
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.34	975	2.71
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.17	170	0.47
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.08	72	0.20
	ಟಿಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.15	115	0.32
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		6788	18.88	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.52	4543	12.63
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		10.4	307	0.85
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		93.88	1869	5.20
	ಇತರೆ		0.03	68	0.19
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		339	0.94	
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1568	4.36	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		13478	37.48	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		304	0.85	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		80	0.22	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		79	0.22	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		5580	15.52	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		4690	13.04	
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2745	7.63	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	22944	63.80	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	31269	86.96	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	35959	100	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	7.99	18878	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		2363	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.26	3444	
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2363	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	22322		
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-622		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-8947		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-13637		
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	2441		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	3483		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	4070		

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

3(ಅ). ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಬೀದರ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		18415	67.67	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ	28.45	7302	26.83	
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ) ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.71 12.21	2537 2417	9.32 8.8
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ) ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.04 3.49	1658 691	6.09 2.54
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4659	17.12	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	0.96	2257	8.29	
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	1.94	1839	6.76	
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	0.87	459	1.68	
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	0.05	41	0.15	
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು	0.21	63	0.23	
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		4816	17.70	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.07	2493	9.16	
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)	3.74	561	2.06	
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)	73.94	1485	5.46	
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)	0.5	277	1.02	
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		353	1.30	
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1285	4.72	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		8800	32.33	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		320	1.18	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.06	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		277	1.02	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		2750	10.10	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		3550	13.04	
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1889	6.94	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	19026	69.91	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	23665	86.96	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	27214	100	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	6.77	8375	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1237	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.12	2624	
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2342	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		10998	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-8028	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-12667	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-16216	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		2423	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		3108	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		3632	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

3(ಆ). ಬೆಳೆ ಜೋಳ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ಕಲಬುರಗಿ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		13626	63.55
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		23.79	4880
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.95	1624
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	10.62	1622
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.42	1207
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.8	428
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4170	19.45
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.7	1841
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.64	1786
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.81	506
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.13	38
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		3331	15.54
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.63	1573
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		3.9	164
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		69.1	1385
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.36	197
	ವೀಡಿಸ್ಟ್ರಾಡ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.02	12
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		293	1.37
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		951	4.43
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		7815	36.45
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		204	0.95
2	ಭೂ ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.07
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		82	0.38
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		3444	16.06
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		2797	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1273	5.94
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	132927	64.96
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	18644	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	21441	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	4.66	11772
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		2526
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.93	2005
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2156
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	13777	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-150	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-4867	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-7664	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	2558	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	3517	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	4171	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

4. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಹಾವೇರಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			20273	55.61
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.93	6785	18.21
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.8	2620	7.03
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.31	1850	4.96
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.69	1694	4.55
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.13	622	1.67
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			4917	13.20
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.45	2249	6.14
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.3	1797	4.82
	ಬಕ್ರಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		1.48	870	2.34
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			7297	19.58
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.68	2198	5.90
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		8.03	1970	5.29
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		129.95	2321	6.23
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.24	244	0.66
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.46	525	1.41
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆನ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		18.22	39	0.10
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			278	0.75
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			1446	3.88
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			16541	44.39
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *			400	1.07
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			15	0.04
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			195	0.52
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			8685	23.31
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			4861	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			2386	6.40
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)		21333	57.25
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)		32404	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		37264	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	19.52	33915	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1737	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.72	824	
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1144	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		34739	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		13406	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		2335	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-2526	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		1051	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		1618	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		1867	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

5. ಸಜ್ಜೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಕೊಪ್ಪಳ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		19286	72.65
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		33.87	26.06
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.08	5.86
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	18.35	10.37
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.67	7.70
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.77	2.13
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4978	18.75
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.7	7.58
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		2.19	8.25
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		1.12	2.92
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		5564	20.96
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.26	13.87
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		1.92	1.73
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		87.14	5.32
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆಂಟ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ./ಲೀಟರ್)		1.68	0.04
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		480	1.81
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1346	5.07
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		7262	27.35
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		235	0.89
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		20	0.08
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		141	0.53
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		2553	9.62
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		3463	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		851	3.21
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	19681	74.14
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	23085	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	26548	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	6.03	8355
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1386
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.79	1856
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2349
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		10211
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-9470
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-12874
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-16337
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		2956
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		3521
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		4095

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ $C_3 =$ ವೆಚ್ಚ $C_2 +$ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ:2018-19

6. ತೋಗರಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಕಲಬುರಗಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡಾವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		16636	60.50
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.66	20.82
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.56	7.99
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	11.81	6.58
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.37	4.62
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.92	1.63
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4026	14.64
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.13	7.20
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.27	5.48
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ(ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.09	0.61
	ಒಕ್ಕಣೆ(ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.27	0.71
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.65	0.65
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		5383	19.57
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.74	6.68
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		3.64	1.22
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		70.37	5.49
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.95	6.18
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		341	1.24
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1161	4.22
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		10863	39.50
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		336	1.22
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.05
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		99	0.36
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		5381	19.57
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		3587	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1446	5.26
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A_1+FL)	17085	62.13
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C_2)	23912	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C_3)	27499	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	3.66	21523
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		5881
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	21523	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ($A_1 + FL$) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	4438	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C_2) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-2389	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C_3) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-5976	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ($A_1 + FL$)	4668	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C_2	6533	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C_3	7513	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ $A_1 =$ ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ $C_2 =$ ವೆಚ್ಚ $A_1 + FL +$ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ $C_3 =$ ವೆಚ್ಚ $C_2 +$ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

7. ಹೆಸರು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಗದಗ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡಾವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		14388	69.24
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	4979
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.26	1178
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	12.96	2357
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.67	1015
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.36	429
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		3902	18.78
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.63	2065
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.95	950
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.12	416
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.35	223
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.85	249
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		4228	20.34
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.55	1586
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		5.13	445
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		50.57	1238
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.88	868
	ವೀಡಿಸ್ಟ್ರೆಡ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.06	90
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		275	1.32
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1004	4.83
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		6393	30.76
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		235	1.13
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		20	0.10
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		80	0.38
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		2337	11.25
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		2710	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1010	4.86
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	14723	70.85
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	18070	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	20780	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	1.93	8525
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4417
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.72	824
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1144
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	9349	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-5374	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-8721	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-11432	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	7201	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	8936	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	10340	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

8. ಉದ್ದು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಕಲಬುರಗಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		14764	66.35
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	5827
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.71	2090
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	14.96	2345
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.05	950
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.82	442
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		3617	16.25
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.66	1748
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.20	1194
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.66	372
	ಟಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.13	85
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.75	218
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		3903	17.54
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.89	1794
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		6.91	563
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		42.11	862
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.81	620
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.05	52
	ಮೈಕ್ರೋನೋಟ್ರೀಯನ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		1.10	11
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		387	1.74
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1030	4.63
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		7489	33.65
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		227	1.02
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		20	0.09
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		128	0.58
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		3464	15.57
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		2903	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		747	3.36
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	15140	68.03
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	19351	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	22253	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ಷಿಂಚಾಲ್)	3.47	13830
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ಷಿಂಚಾಲ್)		3985
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.10	28
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		276
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	13857	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-1282	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-5494	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-8396	
VI	ಕ್ಷಿಂಚಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	4355	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	5569	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	6405	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮರ್ಸ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ:2018-19

9. ಕಡಲೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:ಕಲಬುರಗಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		15756	67.53
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		27.15	5700
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.70	1928
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	12.60	1967
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.40	1266
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.45	539
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		3883	16.64
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.97	2116
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.09	1207
	ಒಕ್ಕಣೆ		0.73	410
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.53	150
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		4846	20.77
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.63	1648
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		24.78	1258
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		58.24	1230
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.81	673
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ./ಲೀಟರ್)		0.04	37
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		228	0.98
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1099	4.71
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		7577	32.47
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		192	0.82
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		15	0.06
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		30	0.13
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		3350	14.36
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		3043	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		947	4.06
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	15993	68.54
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	20289	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	23333	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	3.24	13398
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4135
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	13398	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-2594	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-6891	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-9934	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	4936	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	6262	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	7202	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

10. ಶೇಂಗಾ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ತುಮಕೂರು (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			22462	65.82
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		41.33	7931	23.24
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.52	2300	6.74
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	20.36	3222	9.44
		ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	3.93	1061	3.11
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.52	1348	3.95
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			4005	11.74
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.89	2344	6.87
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.39	1646	4.82
	ಬಕ್ಯಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.02	16	0.05
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			8470	24.8
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.71	3080	9.03
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		39.29	3418	10.02
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		74.29	1972	5.78
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			488	1.43
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			1567	4.59
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			11664	34.18
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *			368	1.08
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			34	0.10
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			236	0.69
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			4690	13.74
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			4451	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1885	5.52
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)		23100	67.69
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)		29675	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		34126	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	4.47	18182	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4068	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.14	577	
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		4125	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		18759	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-4340	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-10915	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-15366	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		5039	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		6509	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		7505	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

11. ಸೋಯಾ ಅವರೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೀದರ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			19252	63.17
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	6278	20.60
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.09	2088	6.85
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	15.14	2552	8.37
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.21	1240	4.07
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.26	398	1.31
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			5132	16.84
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.15	2703	8.87
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.86	912	2.99
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		1.17	1043	3.42
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.15	300	0.98
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.58	174	0.57
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			5664	18.58
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.78	1712	5.62
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		29.09	1385	4.54
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		67.83	1348	4.42
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1.12	948	3.11
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ./ಲೀಟರ್)		0.14	192	0.63
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆನ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ./ಲೀಟರ್)		0.44	79	0.26
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			836	2.74
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			1343	4.41
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			11224	36.83
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *			288	0.95
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			15	0.05
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			140	0.46
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			5260	17.26
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			3975	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1546	5.07
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	19694	64.62
			ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	26500	86.96
			ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	30475	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ		ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	6.70	21039
			ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	3140	
			ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
			ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ		ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	21039	
			ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	1345	
			ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-5461	
			ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-9436	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	2939	
			ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	3955	
			ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	4549	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

12. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಕೊಪ್ಪಳ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತುಬಾಗಲಕೋಟೆ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		16083	64.24
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	23.83
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.3	7.16
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	14.61	9.05
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.93	5.60
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.2	1.99
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		3706	14.80
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.76	7.59
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.45	5.78
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.94	1.26
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.28	0.17
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		4984	19.91
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.96	8.81
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		2.37	2.03
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		91.63	7.11
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.41	1.90
	ವೀಡಿಸೈಡ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.01	0.02
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆನ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.24	0.03
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		304	1.21
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1122	4.48
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		8953	35.76
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		280	1.12
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಶೆರಿಗೆ		15	0.06
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		261	1.04
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		2944	11.76
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		3266	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2187	8.74
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	16639	66.46
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	21770	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	25036	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	3.38	11434
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		3383
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.25	344
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1377
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	11778	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-4861	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-9993	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-13258	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	4821	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	6339	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	7305	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

13. ಹತ್ತಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಹಾವೇರಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ (ನೀರಾವರಿ/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			32296	60.35
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		55.44	11140	20.82
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.02	2395	4.47
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	34.76	5505	10.29
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.81	2630	4.92
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.85	610	1.14
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			4522	8.45
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.5	2420	4.52
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.68	1751	3.27
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.25	350	0.65
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			13551	25.32
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.98	2749	5.14
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		1.08	1720	3.21
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		309.81	6160	11.51
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		2.75	2922	5.46
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			830	1.55
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			2253	4.21
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			21221	39.65
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *			1340	2.50
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			15	0.03
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			203	0.38
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			11247	21.02
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			6981	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1436	2.68
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		33854	63.26
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		46537	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		53517	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	9.11	44627	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4899	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.32	361	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1129	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		44988	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		11134	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-1549	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-8529	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		3676	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		5069	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		5835	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿಸಿ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

14. ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬಳ್ಳಾರಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಗದಗ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡಾವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			71662	66.76
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	25528	23.78
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	15.13	4638	4.32
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	88.91	14681	13.68
		ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	14.47	4436	4.13
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	10.74	1773	1.65
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			7213	6.72
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.57	3484	3.25
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		3.04	2622	2.44
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		3.72	1107	1.03
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			30930	28.82
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.08	809	2.62
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		0.87	454	0.42
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		8295.13	6055	5.64
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		446.67	9818	9.15
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		6.69	11570	10.78
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.01	12	0.01
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		5.86	211	0.20
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			2992	2.79
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			5000	4.66
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			35674	33.24
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*			1440	1.34
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			20	0.02
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			71	0.07
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			18649	17.37
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			14000	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1494	1.39
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		73193	68.19
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		93336	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		107336	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	9.51	74597	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		7844	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		74597	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		1404	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-18739	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-32739	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		7696	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		9817	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		11287	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

15. ಟೊಮೆಟೊ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		123559	65.04
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	42001
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	37.80	12128
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	100.04	20770
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	22.97	7370
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.35	1734
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			5108
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.37	4475
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.57	550
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.05	50
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.37	33
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			52953
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		16.30	8853
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		5871.06	5284
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		262.72	6024
	ದ್ರವ ರೂಪದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ		4.66	453
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		7.88	12220
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		6.62	378
	ಪೋಲ್ (ಸಂಖ್ಯೆ)		1045.38	6774
	ವೈರ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		22.06	2206
	ಥ್ರೇಡ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		49.07	4907
	ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಪೇಪರ್		38.50	5855
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			14876
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			8620
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		66406	34.96
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		2360	1.24
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		12	0.01
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		651	0.34
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		36855	19.40
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		24783	13.05
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1744	0.92
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	126582	66.63
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	165181	86.95
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	189965	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	153.84	147422
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		958
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		147422
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		20840
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-17760
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-42543
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		823
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		1074
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		1235

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2018-19

16. ಈರುಳ್ಳಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿತ್ರದುರ್ಗ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಗದಗ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		45009	62.78
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		77.85	24.14
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	15.41	6.19
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	38.82	10.39
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.22	3.71
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	14.4	3.85
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		5077	7.08
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		6.67	5.93
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.56	0.91
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.20	0.23
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.04	0.02
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು(ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.02	0.00
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		15321	21.37
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.08	5.03
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		3.67	6.89
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		239.40	5.41
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		3.94	2.21
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.63	1.82
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		4161	5.80
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		3140	4.38
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		26687	37.22
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*		1500	2.09
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		5	0.01
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		248	0.35
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		13861	19.33
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		9352	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1721	2.40
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	46762	65.22
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	62344	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	71695	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	64.36	55443
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		861
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	55443	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	8681	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-6901	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-16252	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	727	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	969	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	1114	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2018-19

17. ಆಲೂಗಡ್ಡೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಹಾಸನ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			47320	66.00	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		44.74	10776	15.03	
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	11.29	3375	4.71	
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	23.39	4743	4.71	
		ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.42	1919	2.68
			ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.64	738	1.03
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			5604	7.82	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.25	2014	2.81	
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		2.65	3504	4.89	
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		1.13	87	0.12	
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			24420	34.06	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.31	6266	8.74	
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		555.49	9577	13.36	
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		272.59	5795	8.08	
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		3.16	2782	3.88	
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			3219	4.49	
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			3301	4.60	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			24377	34.00	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2)*			1400	1.95	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			12	0.02	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			307	0.43	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			9951	13.88	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			9352	13.04	
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			3356	4.68	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		49038	68.40	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		62345	86.96	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		71696	100	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	31.99	39803		
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1244		
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0		
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0		
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		39803		
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-9236		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-22543		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-31894		
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		1533		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		1949		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		2241		

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

18(ಅ). ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಮೈಸೂರು (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		105490	68.66	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	16.99	
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	36.48	14071	9.16
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	31.30	5951	3.87
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	12.92	4984	3.24
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.80	1103	0.72
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		7436	4.84	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		7.46	5978	3.89
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.08	26	0.02
	ಟಿಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.79	1433	0.93
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		57192	37.23	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		4.03	13984	9.10
	ಬಾಳೆ ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		1155.54	9834	6.40
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		609.94	12473	8.12
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		5.53	7459	4.86
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1.10	594	0.39
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		53.88	453	0.29
	ಪೋಲ್ (ಸಂಖ್ಯೆ)		889.52	7463	4.86
	ವೈಲ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		15.85	3452	2.25
	ಫ್ಲೇಡ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		2.03	395	0.26
	ಮಲ್ಚಿಂಗ್ ಪೇಪರ್		6.90	1084	0.71
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		994	0.65	
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		13760	8.96	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		98161	31.34	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		1300	0.85	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		76	0.05	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		634	0.41	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		24167	15.73	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		20039	13.04	
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1928	1.25	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	107499	69.97	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	177088	86.96	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	203651	100.00	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	98.13	270643	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		2758	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	270643		
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	163143		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	93555		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	66991		
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	1095		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	1805		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	2075		

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಂಧವ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19
18(ಆ). ಪಟ್ಟಿ ಬಾಳೆ (ಬಿ-9)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಾಮರಾಜನಗರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		112881	49.72
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.1	33213
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	58.29	20117
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	34.61	6283
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	16.27	5615
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.60	1198
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			10052
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		6.51	5460
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.37	167
	ಕೊಯ್ಲು ಯಂತ್ರ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.15	45
	ಟಿಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.77	4380
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			54868
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		4.76	15177
	ಬಾಳೆ ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		1148.08	14144
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		631.84	14368
	ದ್ರವ ರೂಪದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ		0.98	98
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		7.90	7785
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		19.69	197
	ಪೋಲ್ (ಸಂಖ್ಯೆ)		78.77	601
	ವೈರ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		6.04	2388
	ಥೇಡ್ (ಕೆ.ಜಿ.)		0.20	100
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			25
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			14724
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			114164
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		1700	0.75
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		72	0.03
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		646	0.28
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		79218	34.89
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		29615	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2913	1.28
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		115299
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		197431
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		227045
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	321.66	316874
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		985
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		316874
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		201574
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		119443
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		89828
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		358
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		614
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		706

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಂಧವ ವೆಚ್ಚ
ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

19(ಅ). ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಟೇಬಲ್)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		149264	44.18
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	54880
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	85.79	25273
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	69.81	12887
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	52.83	15563
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.21	1157
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4901	1.45
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.86	9927
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		25.81	1905
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		60507	17.91
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.04	5167
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		438.81	13757
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		26.56	36810
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1.73	988
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		41.12	3786
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		9506	2.81
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		19469	5.76
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		188621	55.82
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		0	0.00
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಶೆರಿಗೆ		0	0.00
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		1136	0.34
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		119838	35.47
5	ಸ್ವಾಧೀನ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		25743	7.62
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		40714	12.05
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1190	0.35
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	176143	52.13
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	297171	87.95
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	337885	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	111.81	479352
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4287
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	479352	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	303209	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	182181	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	141467	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	1575	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	2658	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	3022	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

19(ಆ). ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			163155	38.01
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ			246.91	14.82
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	99.71	29582	6.89
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	81.23	15272	3.56
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	58.4	17326	4.04
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.57	1423	0.33
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			5050	1.18
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		6.07	2900	0.68
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		27.6	2150	0.50
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			64510	15.03
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.07	5323	1.24
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		425.71	12299	2.87
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		47.12	43505	10.14
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1.67	802	0.19
	ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		44.09	2581	0.60
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			8710	2.03
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			21281	4.96
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			266083	61.99
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5)*			5600	1.30
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			12	0.00
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			1251	0.29
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			173938	40.52
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			27239	6.35
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			55988	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			2055	0.48
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		197257	45.96
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		373250	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		429238	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ(ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	39.86	695753	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		17455	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		695753	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		498496	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		322503	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		266515	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		4949	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		9364	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		10769	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

19(ಇ). ದ್ರಾಕ್ಷಿ(ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		142044	48.26
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		142.41	17.14
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	66.87	8.94
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	56.64	5.78
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	15.54	2.08
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3.36	0.34
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		2088	0.71
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.54	0.67
	ಟಿಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.87	0.04
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		70966	24.11
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		7.38	8.76
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		471.61	3.99
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		15.68	10.75
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1.42	0.47
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		24.64	0.14
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		0	0.00
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		18527	6.29
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		152298	51.74
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5)*		0	0.00
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		81	0.03
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		2588	0.88
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		80418	27.32
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		28691	9.75
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		38393	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2128	0.72
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	173404	58.91
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	255950	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	294343	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ(ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	179	321671
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1792
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	321671	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	148267	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	65721	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	27328	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	966	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	1426	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	1640	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಭಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

20. ದಾಳಿಂಬೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬಳ್ಳಾರಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		124840	15.64
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		151.05	6.94
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	59.58	6.94
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	42.02	3.15
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	44.15	5.15
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.3	0.40
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4811	1.93
	ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		5.93	1.08
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		23.13	0.85
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		53597	21.49
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.12	2.33
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		455.38	5.41
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		32.66	11.14
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		2.82	0.82
	ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		53.47	1.79
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		11153	4.47
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		16283	6.53
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		124518	49.94
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		2540	1.02
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		12	0.00
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		921	0.37
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		77296	31.00
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		9081	3.64
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		32525	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2143	0.86
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	137393	55.10
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	216833	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	249358	100
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ(ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	68.28	309185
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4528
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		309185
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		171791
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		92352
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		59827
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	2012	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	3176	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	3652	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

21. ಮಾವು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಕೋಲಾರ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ), ರಾಮನಗರ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		19399	38.31
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		5078	10.03
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	3070	6.06
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	931	1.84
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	856	1.69
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	220	0.44
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		3309	6.53
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	3.60	2982	5.89
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	0.06	60	0.12
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	0.47	267	0.53
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		6260	12.36
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.63	3877	7.65
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)	26.95	653	1.29
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)	1.61	1731	3.42
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		2221	4.39
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		2530	5.00
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		31244	61.69
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		1600	3.16
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		54	0.11
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		1004	1.98
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		11438	18.19
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		9213	22.59
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		6606	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1329	2.62
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	31270	61.75
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	44037	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	50642	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ(ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	21.20	45752
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	2158	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	45752	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	14482	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	1715	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	-4890	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	1475	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	2077	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	2389	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ :2018-19

22. ತೆಂಗು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಹಾಸನ (ನೀರಾವರಿ/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು (ನೀರಾವರಿ/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			27615	41.64	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		20.89	7360	11.10	
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.87	4242	6.40	
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	6.33	1592	2.40	
		ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	1.94	834	1.26
			ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.75	692	1.04
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			3591	5.41	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.32	3110	4.69	
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.18	116	0.17	
	ಟಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.44	365	0.55	
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			10904	16.44	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.3	6683	10.08	
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		40.85	926	1.40	
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		19.49	125	0.19	
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		11.63	3169	4.78	
4	ಕಾಯಿ ಸುಲಿಯುವುದು			1736	2.62	
5	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			423	0.64	
6	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			3602	5.43	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			38705	53.86	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *			834	1.26	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			67	0.10	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			1287	1.94	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			13389	20.19	
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			12394	18.69	
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			8338	12.57	
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			2397	3.61	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		42197	63.63	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		57983	87.43	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		66321	100	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ	ಕಾಯಿ (ಸಂಖ್ಯೆ)	4398.79	53168		
		ಮಾರಾಟ ದರ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		12		
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.49	387		
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		789		
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		53555		
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		11358		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-4428		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-12766		
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL)		10		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂		13		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ C ₃		15		

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ (ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಯಿಂದ ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ)				
	ಕಾಯಿ ಒಡೆಯುವುದು		1748	
	ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿರ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ		6380	
	ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮಿತವ್ಯಯ ವೆಚ್ಚ (ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ)		1000	
ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		51325	
	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		67111	
	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		75449	
ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	6.24	98676	
	ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		15811	
ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		98676	
	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		47351	
	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		31565	
	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		23227	
ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		8224	
	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		10753	
	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		12089	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ:2018-19

23(ಅ). ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (ನೀರಾವರಿ), ದಾವಣಗೆರೆ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			82561	40.05
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		128.12	41393	20.08
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	46.29	18773	9.11
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	50.46	11833	5.74
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	20.06	8135	3.95
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	11.31	2652	1.29
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			1958	0.95
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.37	1720	0.83
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.05	75	0.04
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.87	163	0.08
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			24745	12.00
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		12.44	11150	5.41
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		15.43	478	0.23
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		318.40	5941	2.88
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1.97	2646	1.28
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1.29	491	0.24
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		71.64	251	0.12
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		4.69	3788	1.84
4	ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ			2853	1.38
5	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			844	0.41
6	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			10769	5.22
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			123567	59.95
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *			2560	1.24
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			50	0.02
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			2939	1.43
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			20401	9.90
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			68119	33.05
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			26886	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			2611	1.27
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		108512	52.64
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		179242	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		206128	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	8	272478	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		34060	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		272478	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		163966	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		93236	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		66349	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		13564	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		22405	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		25766	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2018-19

23(ಆ). ಬಳಿ ಅಡಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		82216	42.06
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		26.12	39946
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	37.45	24513
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	1.23	492
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	22.43	14682
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	0.65	260
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		0	0.00
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		28357	14.51
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.4	15352
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		17.71	682
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		349.57	6887
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1	4957
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		1	450
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.95	30
4	ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ		1762	0.90
5	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		1427	0.73
6	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		10724	5.49
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		113238	57.94
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5)*		2560	1.31
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		50	0.03
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		5138	2.63
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		54885	10.97
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		21450	28.08
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		25494	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		3661	1.87
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		111414
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		169961
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		195455
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	8.74	219541
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		25119
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		219541
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		108127
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		49581
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		24087
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		12748
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		19446
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		22363

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

24. ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:ನೀರಾವರಿ : ಶಿವಮೊಗ್ಗ ದಾವಣಗೆರೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಸನ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			51569	55.82
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		67.09	24655	26.69
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	40.49	14912	16.14
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	0.46	127	0.14
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	26.02	9583	10.37
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	0.12	33	0.04
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			1113	1.20
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.1	1113	1.20
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			17801	19.27
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.8	5843	6.32
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		488.06	7960	8.62
	ದ್ರವ ರೂಪದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ		0.68	31	0.03
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		0.05	16	0.02
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		2.21	847	0.92
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		98.86	1521	1.65
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		3.33	1582	1.71
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			1273	1.38
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			6726	7.28
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			40809	44.18
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *			0	0
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			86	0.09
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			1687	1.83
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			15375	16.64
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			9215	9.98
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			12049	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			2397	2.59
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		62557	67.72
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		80329	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		92378	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	59.32	61499	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1037	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		61499	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-1058	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-18830	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-30879	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		1055	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		1354	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		1557	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2018-19

25. ಶುಂಠಿ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಹಾಸನ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		183140	50.40
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		206.45	59257
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	70.69	24833
		ಹೆಣ್ಣುಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	98.89	22419
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	29.26	10279
		ಹೆಣ್ಣುಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.61	1725
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			11161
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		4.85	10649
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.16	123
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.22	113
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		2.75	277
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			87491
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		34.05	14765
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ)		957.58	38010
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		453.78	10755
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		20.96	15238
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		4.08	2046
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		435.50	6315
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.45	363
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			1344
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			23888
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			180206
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		2660	0.73
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		73	0.02
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		1924	0.53
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		126142	34.72
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		47393	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2015	0.55
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		187797
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		315954
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		363347
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ರೈಜೋಮ್ ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	111.81	504566
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		4513
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		504566
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		316769
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		188613
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		141220
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		1680
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		2826
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		3250

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ: 2018-19

26. ಅರಿವಿಣ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಬೆಳಗಾವಿ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡಾವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			89068	55.69	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ			172.86	36200	22.63
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	39.82	11694	7.31	
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	102.74	17270	10.80	
		ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	17.07	5013	3.13
			ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	13.23	2224	1.39
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			5016	3.14	
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		6.14	3849	2.41	
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.17	1066	0.67	
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		1.28	101	0.06	
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			32434	20.28	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		2.48	6504	4.07	
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ)		714.79	14632	9.15	
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		499.44	8585	5.37	
	ದ್ರವ ರೂಪದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ		1.7	136	0.09	
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1.61	1140	0.71	
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.42	256	0.16	
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		31.35	1181	0.74	
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			3801	2.38	
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			11618	7.26	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			70873	44.31	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5)*			2660	1.66	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			12	0.01	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			866	0.54	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			44975	28.12	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			20862	13.04	
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1499	0.94	
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		92606	57.90	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		139080	86.96	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		159942	100.00	
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		26.67	170120	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)			6379	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.85	9778	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)			11504	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		179898		
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		87292		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		40819		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		19957		
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		3106		
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		4848		
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		5630		

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2018-19

27. ಕರಿ ಮೆಣಸು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಹಾಸನ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		50940	53.57
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		44.31	17911
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	30.16	12817
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.09	1434
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	7.73	3285
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	1.33	375
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಚಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		731	0.77
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.07	35
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		4.06	696
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		20389	21.44
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		109.72	7221
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		165.34	2384
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		105.13	2192
	ದ್ರವ ರೂಪದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ		0.61	54
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		7.55	4976
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		16.46	2119
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1.23	1444
4	ತೋಟದ ಕಾವಲುಗಾರರ ವೆಚ್ಚ			1092
5	ತಿರುಳು ತೆಗೆಯುವುದು (Pulping)			1055
6	ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ರೀಪರಿ ವೆಚ್ಚ			2960
7	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			157
8	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			6644
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		44160	46.43
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *			935
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			40
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			1948
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			14576
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			12404
6	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			12975
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			1281
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	66839	70.28
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	82696	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	95100	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	2.00	58304
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		29152
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		58304
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-8534
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-24391
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-36796
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		33419
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		41348
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		47550

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಅನುಬಂಧ- 4 (ಅ): ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕದಲ್ಲದ (2009-10 ರಿಂದ 2018-19) ಬದಲಾವಣೆ

(ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ: ಲಕ್ಷ ಏಕರಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಗಗಳು	2018-19		2009-10		ಉತ್ಪಾದನೆ	ಉತ್ಪಾದನೆ
		ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ	ಉತ್ಪಾದನೆ		
1	ಭತ್ತ	11.99 (11.22)	51.85 (9.01)	14.86 (13.71)	58.11 (12.43)	-2.87 (-19)	-6.26 (-11)
2	ಜೋಳ	9.94 (9.30)	9.31 (1.62)	13.69 (12.63)	12.96 (2.77)	-3.75 (-27)	-3.65 (-28)
3	ಸಜ್ಜೆ	1.94 (1.82)	1.77 (0.31)	3.05 (2.81)	1.31 (0.28)	-1.11 (-36)	0.46 (35)
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	14.09 (13.18)	37.77 (6.57)	12.40 (11.44)	29.25 (6.26)	1.69 (14)	8.52 (29)
5	ರಾಗಿ	5.55 (5.19)	6.78 (1.18)	7.64 (7.05)	11.96 (2.56)	-2.09 (-27)	-5.18 (-43)
6	ಗೋಧಿ	1.58 (1.48)	1.63 (0.28)	2.83 (2.61)	2.64 (0.57)	-1.25 (-44)	-1.01 (-38)
7	ಸಿಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳು	0.19 (0.18)	0.16 (0.03)	0.00234 (0.0023)	0.0026 (0.00055)	0.19 (7380)	0.16 (6054)
	ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ ಧಾನ್ಯಗಳು	45.28 (42.37)	109.27 (19.00)	54.5 (50.25)	116.23 (24.86)	-9.22 (-17)	-6.96 (-6)
1	ಮೆಂತರಿ	15.61 (14.61)	9.47 (1.65)	6.04 (5.57)	2.80 (0.60)	9.57 (158)	6.67 (238)
2	ಉದ್ದು	0.90 (0.84)	0.43 (0.07)	1.18 (1.09)	0.13 (0.03)	-0.28 (-24)	0.3 (231)
3	ಹುರುಳಿ	1.84 (1.72)	0.90 (0.16)	2.27 (2.10)	1.13 (0.24)	-0.43 (-19)	-0.23 (-20)
4	ಹೆಸರು	4.43 (4.15)	1.43 (0.25)	3.79 (3.50)	0.48 (0.10)	0.64 (17)	0.95 (198)
5	ಕಡಲೆ	11.88 (11.12)	5.75 (1.00)	9.72 (8.97)	5.57 (1.19)	2.16 (22)	0.18 (3)
6	ಅಲಸಂದೆ	0.62 (0.58)	0.21 (0.04)	0.90 (0.83)	0.36 (0.08)	-0.28 (-31)	-0.15 (-42)
7	ಅವರೆ	0.38 (0.36)	0.25 (0.04)	0.76 (0.70)	0.52 (0.11)	-0.38 (-50)	-0.27 (-52)
8	ಉಪರಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	0.04 (0.04)	0.02 (0.00)	0.12 (0.11)	0.04 (0.01)	-0.08 (-67)	-0.02 (-50)
	ಏಷ್ಯಾ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	35.70 (33.41)	18.46 (3.21)	24.8 (22.86)	11.03 (2.36)	10.9 (44)	7.43 (67)
	ಏಷ್ಯಾ ಖಾಸಗಿ ಧಾನ್ಯಗಳು	80.98 (75.77)	127.73 (22.21)	79.3 (73.14)	127.26 (27.22)	1.69 (2)	0.47 (0)
1	ಶೇಂಗಾ	5.41 (5.06)	3.97 (0.69)	8.18 (7.54)	4.57 (0.98)	-2.77 (-34)	-0.6 (-13)
2	ನೋಯಿಲಾಅವರೆ	2.62 (2.45)	2.57 (0.45)	1.84 (1.69)	0.82 (0.18)	0.78 (43)	1.75 (213)
3	ನೋಯಿಲಾಕಾಂಠಿ	1.45 (1.36)	1.08 (0.19)	7.94 (7.32)	2.51 (0.54)	-6.49 (-82)	-1.43 (-57)
4	ಕುಸುಮೆ	0.17 (0.16)	0.11 (0.02)	0.68 (0.63)	0.52 (0.11)	-0.51 (-75)	-0.42 (-81)
5	ಎಳ್ಳು	0.25 (0.23)	0.16 (0.03)	0.76 (0.70)	0.31 (0.07)	-0.51 (-67)	-0.15 (-48)
6	ಹರಳು	0.03 (0.03)	0.02 (0.00)	0.18 (0.16)	0.12 (0.03)	-0.15 (-83)	-0.1 (-83)
7	ಹುಣ್ಣಿಮೆ	0.01 (0.01)	0.002(0.000348)	0.26 (0.24)	0.09 (0.02)	-0.25 (-96)	-0.09 (-98)
8	ನಾಸಿವೆ	0.03 (0.028)	0.01 (0.0017)	0.05 (0.05)	0.01 (0.0021)	-0.02 (-41)	0 (0)
9	ಅಗಸೆ	0.02 (0.02)	0.003(0.000522)	0.12 (0.11)	0.04 (0.01)	-0.1 (-84)	-0.04 (-93)
	ಏಷ್ಯಾ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು	9.99 (9.35)	7.92 (1.38)	20.01 (18.45)	8.99 (1.92)	-10.02 (-50)	-1.08 (-12)
1	ಹತ್ತಿ*	7.18 (6.72)	14.00 (2.43)	4.57 (4.21)	7.05 (1.51)	2.61 (57)	6.95 (99)
2	ಕಬ್ಬು**	7.94 (7.43)	424.11 (73.74)	3.37 (3.10)	322.85 (69.06)	4.57 (136)	101.26 (31)
3	ಒಣ ಮುಸುಕಿನಕಾಯಿ	0.78 (0.73)	1.41 (0.25)	1.22 (1.12)	1.35 (0.29)	-0.44 (-36)	0.06 (4)
	ಏಷ್ಯಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	15.90 (14.88)	439.52 (76.42)	9.15 (8.44)	331.25 (70.86)	6.75 (74)	108.27 (33)
	ಏಷ್ಯಾ	106.87 (100)	575.17 (100)	108.46 (100.00)	467.50 (100.00)	-1.59 (-1)	107.66 (23)

ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು 2009-10 ಮತ್ತು 2018-19 (ಅಂದಾಜುಗಳು); ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾವಾರು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

ಅನುಬಂಧ- 4 (ಅ): ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ (2009-10 ರಿಂದ 2018-19) ಬದಲಾವಣೆ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	2018-19		2009-10		ನಶಕನಲ್ಲದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಬದಲಾವಣೆ	
		ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ
1	ಬೋನ್ಸಾಯಿ	0.58 (3.22)	17.76 (16.41)	0.49 (3.58)	16.73 (13.28)	0.09 (18)	1.03 (6)
2	ಕರುಳ್ಳಿ	1.91 (10.62)	26.46 (24.44)	1.81 (13.30)	24.69 (19.60)	0.09 (5)	1.77 (7)
3	ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ	0.30 (1.66)	3.93 (3.63)	0.38 (2.78)	3.78 (3.00)	-0.08 (-22)	0.15 (4)
	ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡಾವಾರು ಬೆಳೆಗಳು	2.78 (15.50)	48.15 (44.49)	2.68 (19.65)	45.20 (35.88)	0.1 (4)	2.95 (7)
1	ಬಾಳೆ	0.91 (5.06)	22.76 (21.03)	1.04 (7.66)	21.32 (16.93)	-0.14 (-13)	1.44 (7)
2	ಝಿಂಜಿ	0.28 (1.57)	5.27 (4.87)	0.17 (1.27)	3.18 (2.52)	0.11 (62)	2.1 (66)
3	ನಾಳಂದೆ	0.29 (1.63)	2.88 (2.66)	0.13 (0.97)	1.38 (1.10)	0.16 (121)	1.49 (108)
4	ಮಾವು	1.75 (9.77)	16.05 (14.83)	1.54 (11.28)	16.94 (13.45)	0.21 (14)	-0.89 (-5)
	ಒಟ್ಟು ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	3.23 (18.02)	46.96 (43.39)	2.89 (21.17)	42.83 (33.99)	0.34 (12)	4.13 (10)
1	ತೆಂಗು	6.15 (34.31)	2.57 (2.37)	4.87 (35.70)	26.33 (20.90)	1.28 (26)	-23.77 (-90)
2	ಅಡಕೆ	4.53 (25.27)	6.08 (5.62)	2.16 (15.80)	3.19 (2.53)	2.38 (110)	2.89 (91)
	ಒಟ್ಟು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು	10.68 (59.58)	8.65 (7.99)	7.03 (51.51)	29.52 (23.43)	3.66 (52)	-20.87 (-71)
1	ಶುಂಠಿ	0.19 (1.08)	2.26 (2.09)	0.48 (3.49)	5.46 (4.33)	-0.28 (-59)	-3.2 (-59)
2	ಅರಿಶಿನ	0.21 (1.16)	1.33 (1.23)	0.23 (1.65)	2.83 (2.25)	-0.02 (-8)	-1.5 (-53)
3	ಕರಿ ಮೆಣಸು	0.79 (4.40)	0.34 (0.32)	0.22 (1.62)	0.08 (0.06)	0.57 (256)	0.26 (330)
4	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	0.05 (0.27)	0.54 (0.50)	NA	NA	NA	NA
	ಒಟ್ಟು ಮಸಾಲೆ ಬೆಳೆಗಳು	1.24 (6.91)	4.47 (4.13)	1.05 (7.67)	8.44 (6.70)	0.19 (18)	-3.96 (-47)
	ಒಟ್ಟು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು (ಅ)	17.93 (100)	108.23 (100)	13.64 (100)	125.98 (100)	4.29 (31)	-17.76 (-14)
	ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು (ಅ+ಆ)	124.80	683.40	122.10	593.48	2.7 (2)	89.91 (15)

ಮೂಲ: ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳು 2009-10 ಮತ್ತು 2018-19 (ಮೂರನೇ ಅಂದಾಜುಗಳು)

ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾವಾರು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

ಅನುಬಂಧ-5 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಎಕರೆವಾರು ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ
 ಅ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು

ಗುಂಪು	ಬೆಳೆಗಳು	ವೆಚ್ಚ (ರೂ/ಎಕರೆಗೆ)			ಭದ್ರವಾದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)				ಅನಕಾಲ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)			
		ಭದ್ರವಾದ ವೆಚ್ಚ	ಅನಕಾಲ ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C3)	ವಿನೂಲ	ಎತ್ತು/ ಯಂತ್ರ	ಪರಿಕರ	ಒಡ್ಡಿ (ಚರಗಿರ ವೆಚ್ಚ)	ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ	ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೇಣಿ	ನಿರ್ವಹಣ ವೆಚ್ಚ	ವಾರ್ಷಿಕ ಸ್ಥಾಪನ ವೆಚ್ಚ
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಭತ್ತ (ಸೀ)	34992 (55)	28397 (45)	63389 (100)	13	11	27	6	6	24	13	0
	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)	20517 (53)	18349 (47)	38866 (100)	14	14	21	6	9	23	14	0
	ರಾಗಿ	21379 (59)	14580 (41)	35959 (100)	24	13	21	6	5	17	14	0
	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	16677 (61)	10537 (39)	27214 (100)	20	19	19	8	9	17	14	0
	ಜಳ ಜೋಳ	12292 (57)	9149 (43)	21441 (100)	16	21	17	6	8	25	14	0
	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	19017 (51)	18247 (49)	37264 (100)	13	14	21	6	7	11	14	0
ಸರಾಸರಿ	ಸಜ್ಜೆ	17072 (64)	9476 (36)	26548 (100)	17	20	22	7	10	10	14	0
	ಸರಾಸರಿ	20278 (57)	15534 (43)	35812 (100)	16	15	22	6	7	20	14	0
	ತೋರಿ	15369 (56)	12130 (44)	27499 (100)	16	16	21	6	7	21	14	0
	ಹಸರು	13279 (64)	6015 (36)	19294 (100)	18	20	22	7	7	12	14	0
	ಉದ್ದು	13748 (62)	8505 (38)	22253 (100)	21	17	18	7	7	16	14	0
	ಕಡಲೆ	14188 (61)	9146 (39)	23334 (100)	18	18	22	6	8	15	14	0
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು	ಸರಾಸರಿ	14146 (61)	8949 (39)	23095 (100)	18	17	21	7	7	16	14	0
	ಶೇಂಗಾ	20691 (61)	13435 (39)	34126 (100)	17	13	27	7	8	15	14	0
	ಸೋಯಾಅವರೆ	18057 (59)	12418 (41)	30475 (100)	17	18	20	6	6	19	14	0
	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	14739 (59)	10297 (41)	25036 (100)	18	16	22	7	8	13	16	0
	ಸರಾಸರಿ	17829 (60)	12050 (40)	29879 (100)	17	16	23	7	7	16	15	0
	ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	30614 (57)	22903 (43)	53517 (100)	15	9	26	7	6	22	14	0
ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	66984 (62)	40352 (38)	107336 (100)	19	7	30	6	6	18	14	0
	ಸರಾಸರಿ	48799 (61)	31628 (39)	80427 (100)	18	8	29	7	6	19	14	0

ಅ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು

ಗುಂಪು	ಬೆಳೆಗಳು	ವೆಚ್ಚ (ರೂ/ಎಕರೆ)			ಫಲಿತದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)				ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (ಶೇ)			
		ಫಲಿತದ ವೆಚ್ಚ	ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಛಿದ್ರಗೂಲಿ	ಎತ್ತು/ಯಂತ್ರ	ಸಲಿಕೆ	ಬಡ್ಡಿ (ಚರ+ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ)	ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ	ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗಾಗಿ	ನಿರ್ವಹಣ ವೆಚ್ಚ	ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಕುವ ವೆಚ್ಚ
ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	ಬೊಂಬೆಮೆ	117478 (62)	72487 (38)	189965 (100)	19	3	31	7	5	21	14	0
	ಕಾಕುಳಿ	41342 (58)	30353 (42)	71695 (100)	18	8	23	7	8	21	14	0
	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	46381 (65)	25316 (35)	71697 (100)	12	9	37	8	4	15	14	0
ಸರಾಸರಿ		68400 (62)	42719 (38)	111119 (100)	17	5	30	7	6	20	14	0
ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	ಒಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ	101412 (50)	102239 (50)	203651 (100)	10	4	28	8	3	34	13	0
	ಸೆಣೆ ಬಾಳೆ	108486 (48)	118559 (52)	227045 (100)	12	4	24	8	3	35	13	0
	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೀಬಲ್)	159423 (47)	178462 (53)	337885 (100)	12	1	18	6	5	37	12	8
	ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	178508 (42)	250730 (58)	429238 (100)	11	1	15	7	4	42	13	7
	ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್)	166279 (56)	128064 (44)	294343 (100)	15	1	24	7	2	28	13	10
	ದಾಳಂಬೆ	123570 (50)	125788 (50)	249358 (100)	11	2	23	8	6	33	14	4
	ಮಾವು	30194 (60)	20448 (40)	50642 (100)	8	7	13	11	2	24	14	20
ಸರಾಸರಿ		123982 (50)	124896 (50)	248878 (100)	12	2	22	7	4	33	13	8
ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	ತೆಂಗು	40671 (61)	25650 (39)	66321 (100)	9	6	18	9	2	22	13	20
	ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆ	95870 (47)	94631 (53)	190501 (100)	15	1	15	5	5	34	13	10
	ಬಣ್ಣ ಅಡಿಕೆ	96472 (49)	98983 (51)	195455 (100)	13	0	15	10	8	29	14	11
	ತಾಳೆ ಎಣ್ಣೆ	52941 (57)	39437 (43)	92378 (100)	17	1	20	10	11	17	14	10
ಸರಾಸರಿ		71489 (51)	64675 (49)	136164 (100)	14	2	18	6	7	28	14	12
ಸಾಂಚಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	ಬುಲೆ	175793 (48)	187554 (52)	363347 (100)	13	3	24	8	3	35	13	0
	ಅರಿಶಿನ	85369 (53)	74573 (47)	159942 (100)	19	3	21	10	5	29	13	0
	ಕಲಿ ಮುಖಮ	63179 (66)	31921 (34)	95100 (100)	16	1	23	11	4	16	14	15
ಸರಾಸರಿ		108114 (52)	98016 (48)	206130 (100)	15	3	23	9	4	31	13	6
		ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ (ಅ+ಆ)			16	8	23	7	6	23	14	3

ಅನುಬಂಧ- 6 : 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಎಕರೆಗೆ)

ಬೆಳೆಗಳು	ವೆಚ್ಚ	ಮೊಳಕೆ ಹಂತ		ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತ		ಮಾಗುವ ಹಂತ		ಕೊಯ್ಲು ಹಂತ		ಒಟ್ಟು	
		ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಶೇ.	ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಶೇ.	ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಶೇ.	ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಶೇ.	ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಶೇ.
ಭತ್ತ (ನೀರಾವಳಿ)	A1+FL	17374	45	8108	21	6949	18	6177	16	38608	100
	C3	28525	45	13312	21	11410	18	10142	16	63389	100
ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)	A1+FL	14203	60	3077	13	1894	8	4498	19	23672	100
	C3	23320	60	5053	13	3109	8	7385	19	38866	100
ರಾಗಿ	A1+FL	11013	48	3900	17	1377	6	6654	29	22944	100
	C3	17260	48	6113	17	2158	6	10428	29	35959	100
ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	A1+FL	10084	53	4376	23	761	4	3805	20	19026	100
	C3	14423	53	6259	23	1089	4	5443	20	27214	100
ಉಳಿ ಜೋಳ	A1+FL	9053	65	2646	19	279	2	1950	14	13927	100
	C3	13937	65	4074	19	429	2	3002	14	21441	100
ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	A1+FL	11733	55	3627	17	640	3	5333	25	21333	100
	C3	20495	55	6335	17	1118	3	9316	25	37264	100
ಸಜ್ಜೆ	A1+FL	11415	58	2952	15	787	4	4527	23	19681	100
	C3	15398	58	3982	15	1062	4	6106	23	26548	100
ತೊಗರಿ	A1+FL	7859	46	4955	29	854	5	3417	20	17085	100
	C3	12650	46	7975	29	1375	5	5500	20	27499	100
ಹೆಸರು	A1+FL	8981	61	2797	19	294	2	2650	18	14723	100
	C3	12676	61	3948	19	416	2	3740	18	20780	100
ಉದ್ದು	A1+FL	8478	56	3179	21	454	3	3028	20	15140	100
	C3	12462	56	4673	21	668	3	4451	20	22253	100
ಕಡಲೆ	A1+FL	9436	59	2879	18	320	2	3359	21	15993	100
	C3	13767	59	4200	18	467	2	4900	21	23334	100
ಶೇಂಗಾ	A1+FL	13167	57	5313	23	693	3	3927	17	23100	100
	C3	19452	57	7849	23	1024	3	5801	17	34126	100
ನೋಯಾಅವರೆ	A1+FL	10635	54	4333	22	394	2	4333	22	19694	100
	C3	16457	54	6705	22	610	2	6705	22	30475	100
ನೂರ್ಯಕಾಂತಿ	A1+FL	11315	68	2995	18	166	1	2163	13	16639	100
	C3	17024	68	4506	18	250	1	3255	13	25036	100
ಹತ್ತಿ	A1+FL	14896	44	8464	25	3385	10	7109	21	33854	100
	C3	23547	44	13379	25	5352	10	11239	21	53517	100
ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	A1+FL	20494	28	23422	32	9515	13	19762	27	73193	100
	C3	30054	28	34348	32	13954	13	28981	27	107336	100
ಮೊಮೆಮೊ	A1+FL	50633	40	26582	21	6329	5	43038	34	126582	100
	C3	75986	40	39893	21	9498	5	64588	34	189965	100
ಈರುಳ್ಳಿ	A1+FL	26654	57	8885	19	6079	13	5144	11	46762	100
	C3	40866	57	13622	19	9320	13	7886	11	71695	100
ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	A1+FL	30894	63	2452	5	5394	11	10298	21	49038	100
	C3	45169	63	3585	5	7887	11	15056	21	71697	100
ಶುಂಠಿ	A1+FL	120190	64	28170	15	16902	9	22536	12	187797	100
	C3	232542	64	54502	15	32701	9	43602	12	363347	100
ಅರಿಶಿಣ	A1+FL	56490	61	14817	16	8335	9	12965	14	92606	100
	C3	97565	61	25591	16	14395	9	22392	14	159942	100
ಸರಸಲಿ	A1+FL	22619	53	7997	19	3419	8	8413	20	42447	100
	C3	37313	54	12853	19	5633	8	13329	19	69128	100

ಅನುಬಂಧ-7: 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ 2019-20ರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ಪ್ರತಿಕ್ಟಂಟಾಲ್ ಗೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)		ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ಪ್ರತಿಕ್ಟಂಟಾಲ್ ಗೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)				ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಲಾಭಅಥವಾ ನಷ್ಟ (ಶೇ.)			
		2019-20	2018-19	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ(A1+FL)		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ (C2)		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಮೇಲೆ		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ (C2)	
				CACP	KAPC	CACP	KAPC	CACP	KAPC	CACP	KAPC
1	ಭತ್ತ (ಸಾಮಾನ್ಯ)	1815	1750	1208	1179	1619	1718	50	54	12	6
2	ಜೋಳ (ಹೈಬ್ರಿಡ್)	2550	2430	1698	2423	2324	3108	50	5	10	-18
	ಜೋಳ (ಮಾಲ್ಟಿಂಗ್)	2570	2450	1698	2558	2324	3571	51	0	11	-28
3	ಸಜ್ಜೆ	2000	1950	1083	2956	1463	3521	85	-32	37	-43
4	ರಾಲಿ	3150	2897	2100	2441	2672	3483	50	29	18	-10
5	ಮುಲಿಕಿನ ಜೋಳ	1760	1700	1171	1051	1570	1618	50	67	12	9
7	ತೋರಿ	5800	5675	3636	4668	5417	6533	60	24	7	-11
8	ಹಸರು	7050	6975	4699	7201	6359	8936	50	-2	11	-21
9	ಉದ್ದು	5700	5600	3477	4355	5460	5569	64	31	4	2
10	ಕಡಲೆ	4875	4620	2637	4936	3838	6262	85	-1	27	-22
11	ನಲಗಡಲೆ	5090	4890	3394	5039	4352	6509	50	1	17	-22
12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	5650	5388	3767	4821	4957	6339	50	17	14	-11
13	ಸೋಯಾಅವರೆ	3710	3399	2473	2939	3422	3955	50	26	8	-6
14	ಹತ್ತಿ (ಉದ್ದ ಎಳೆ)	5550	5450	3501	3671	4678	5069	59	51	19	9
	ಸರಾಸರಿ							57	19	15	-12

ವೆಚ್ಚ A1 ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 ವೆಚ್ಚ FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಡಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C2 = ಭೂಮಿಗಿಣಿ, ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಇತರೆ ವೆಚ್ಚಗಳು ಸೇರಿರುವ ವೆಚ್ಚ
 CACP- ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ
 KAPC- ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

ಅನುಬಂಧ-8 (ಅ) : ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ, 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ತುಲನೆ

ಅ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು

ನುಂಪು	ಬೆಳೆಗಳು	ಇಳುವರಿ (ಕ್ರಂ./ಎಕರೆ)		ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂) (ರೂ./ಎಕರೆ)		ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ರಂ.)					
		2017-18	2018-2019		2017-18	2018-19		ಫಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರಮಾ (A ₁ + FL)		ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)		ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇ.)
								2017-18	2018-19		2017-18	2018-19	
ಒಳದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಭತ್ತ (ರೀ)	27.97	30.63	9.51	54282	55121	1.55	1234	1179	-4.43	1841	1718	-6.70
	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)	18.06	18.45	2.16	36044	33797	-6.23	1343	1185	-11.76	1898	1734	-8.64
	ರಾಗಿ	7.58	7.99	5.41	29509	31269	5.96	2349	2441	3.92	3390	3483	2.74
	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	7.32	6.77	-7.51	25209	23665	-6.13	2283	2423	6.15	2980	3108	4.30
	ಜಳ ಜೋಳ	4.51	4.66	3.33	19880	18644	-6.22	2651	2558	-3.51	3725	3571	-4.13
	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	20.16	19.52	-3.17	31160	32404	3.99	1078	1051	-2.50	1504	1618	7.58
ಸಜ್ಜೆ	5.17	6.03	16.63	21164	23085	9.08	3195	2956	-7.49	3898	3521	-9.66	
ಸರಾಸರಿ				3.76			0.29			-2.80			-2.07
ಬ್ಲಿವಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ತೊಗರಿ	4.92	3.66	-25.61	35292	23912	-32.25	5493	4668	-15.02	7117	6533	-8.21
	ಹಸರು	3.98	1.93	-51.51	23249	18070	-22.27	4379	7201	64.45	5786	8936	54.43
	ಉದ್ದು	3.28	3.47	5.79	22612	19351	-14.42	5482	4355	-20.56	6894	5569	-19.22
	ಕಡಲೆ	4.13	3.24	-21.55	24062	20289	-15.68	4609	4936	7.09	5775	6262	8.43
ಸರಾಸರಿ				-23.22			-21.16			8.99			8.86
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಡುಗಳು	ಶೇಂಗಾ	5.11	4.47	-12.52	29809	29675	-0.45	4297	5039	17.26	5729	6509	13.61
	ನೋಯಾಲವರೆ	5.70	6.70	17.54	25774	26500	2.82	3541	2939	-16.99	4522	3955	-12.53
	ನೋಯಾಲಕಾಂತಿ	3.92	3.38	-13.78	24623	21770	-11.59	4619	4821	4.37	5991	6339	5.80
ಸರಾಸರಿ				-2.92			-3.07			1.55			2.29
ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಹತ್ತಿ	8.21	9.11	10.96	45161	46537	3.05	4098	3676	-10.30	5454	5069	-7.06
	ಬಣ್ಣ ಮೂಲನಕಾಯಿ	14.08	9.51	-32.46	122183	93336	-23.61	6358	7696	21.04	8678	9814	13.09
ಸರಾಸರಿ				-10.75			-10.28			5.37			3.02
ಸಮಗ್ರ ಸರಾಸರಿ (ಅ)				-6.05			-7.03			1.98			2.11

ಅನುಬಂಧ-8 (ಅ) : ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ತುಲನೆ

ಅ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು

ಗುಂಪು	ಬೆಳೆಗಳು	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)		ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)							
		ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)						ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)		ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)				
		ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)					ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)			
ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	ಬೊಂಬೆಕೋಳಿ	148.80	153.84	3.39	150115	165181	10.04	767	823	7.30	1009	1074	6.46	
	ಕುರುಕುಳಿ	62.66	64.36	2.71	68508	62344	-9.00	745	727	-2.36	1093	969	-11.37	
	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	36.47	31.99	-12.28	68254	62345	-8.66	1499	1533	2.27	1872	1949	4.11	
ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	ಸರಾಸರಿ			-2.06			-2.54			2.40			-0.27	
	ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ	92.77	98.13	5.78	177580	177088	-0.28	884	1095	23.89	1914	1805	-5.70	
	ಪೆಚ್ಚೆ ಬಾಳೆ (ಐ-9)	290.10	321.66	10.88	323090	197431	-38.89	285	358	25.60	1114	614	-44.86	
	ದ್ರಾಕ್ಷೆ (ಬೆಲಬರ್)	115.34	111.81	-3.06	267245	297171	11.20	1239	1575	27.09	2317	2658	14.72	
	ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷೆ	39.28	39.86	1.48	362048	373250	3.09	4355	4949	13.65	9217	9364	1.59	
	ದ್ರಾಕ್ಷೆ (ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಲಾಕ್)	115.44	179.46	55.46	190544	255950	34.33	931	966	3.76	1651	1426	-13.63	
	ನಾಳಂಬೆ	58.37	68.28	16.98	192504	216833	12.64	1903	2012	5.73	3298	3176	-3.70	
	ಮಾವು	25.20	21.20	-15.87	38820	44037	13.44	972	1475	51.75	1540	2077	34.87	
	ಸರಾಸರಿ			10.23			5.07			21.64				-2.39
	ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು	ತೆಂಗು *	4964	4369	-11.99	63706	57983	-8.98	8	10	25.00	13	13	0.00
ಕೊಬ್ಬರಿ		7.09	6.24	-11.99	79239	67111	-15.31	7587	8224	8.40	11174	10753	-3.77	
ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ		8.02	8.00	-0.25	182211	179242	-1.63	11744	13564	15.50	22720	22405	-1.39	
ಱಕೆ ಅಡಕೆ		8.75	8.74	-0.11	177755	169961	-4.38	10095	12748	26.28	20315	19446	-4.28	
ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಸರಾಸರಿ			-6.09			-7.58			18.79			-2.36	
	ಬುಲೆ	126.83	111.81	-11.84	265619	315954	18.95	1568	1680	7.17	2094	2826	34.94	
	ಅಲಿಶಿ	23.26	26.67	14.66	145618	139080	-4.49	2974	3106	4.44	5416	4848	-10.49	
	ಕರಿ ಮೆಣಸು	2.29	2.00	-12.66	99105	82696	-16.56	27110	33419	23.27	43277	41348	-4.46	
ಸರಾಸರಿ			-3.28			-0.70			11.63			6.66		
ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು	ಸಮಗ್ರ ಸರಾಸರಿ (ಅ)			1.84			-0.26			15.81			-0.41	
	ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು (ಅ+ಆ)			-4.21			-7.29			17.79			1.71	

* ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ

ಅನುಬಂಧ-9 : ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಾದ ಹೆಚ್ಚಳ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಲೆವರ್ಧನೆ ದರ (ಶೇ.)
1	ಛತ್ರ	1000	1080	1250	1310	1360	1410	1470	1550	1750	1815	6.38
2	ಹೈಲಿಡ್ ಜೋಳ	880	980	1500	1500	1530	1570	1625	1700	2430	2550	10.73
3	ರಾಲಿ	965	1050	1500	1500	1550	1650	1725	1900	2897	3150	12.49
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	880	980	1175	1310	1310	1325	1365	1425	1700	1760	7.02
5	ತೋಗರಿ	3000	3200	3850	4300	4350	4625	5050	5450	5675	5800	7.69
6	ಹಸರು	3170	3500	4400	4500	4600	4850	5225	5575	6975	7050	8.66
7	ಉದ್ದು	2900	3300	4300	4300	4350	4625	5000	5400	5600	5700	7.18
8	ಶೋಂಗಾ	2300	2700	3700	4000	4000	4030	4220	4450	4890	5090	7.80
9	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	2350	2800	3700	3700	3750	3800	3950	4100	5388	5650	8.33
10	ಸೋಯಾಬೀಜ	1440	1690	2240	2560	2560	2600	2775	3050	3399	3710	9.66
11	ಏಲಕ್ಕಿ	2900	3400	4200	4500	4600	4700	5000	5300	6249	6485	8.20
12	ಗುರುಳ್ಳು (ಕಾರುಳ್ಳು)	2450	2900	3500	3500	3600	3650	3825	4050	5877	5940	8.81
13	ಹತ್ತಿ	2500	2800	3600	3700	3750	3800	3860	4020	5450	5550	7.89

ಅನುಬಂಧ - 10 : ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತುತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ -ಕಳೆದ ಸಾಲುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಫಲಿತಾಂಶ

ಗುಂಪು	ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಎಕರೆವಾರು ಲಾಭ/ನಷ್ಟ(ರೂ.)	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ(A ₁ +FL) (ರೂ./ಎಕರೆ)	ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ(ಶೇ.)	ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ		
						ಎಕರೆವಾರು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ(A ₁ +FL)	ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ(ಶೇ.)
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	1	ಭತ್ತ (ನೀರಾವರಿ) ^μ	18268	34443	3	100	100	100
		ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ^μ	2131	26693	3	12	77	100
	2	ರಾಗಿ ^μ	-1255	23348	12	-7	68	400
	3	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ^μ	-3756	16035	10	-21	47	333
		ಉಳಿ ಜೋಳ ^μ	1130	14698	9	6	43	300
	4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ^μ	7663	20138	13	42	58	433
	5	ಸಜ್ಜೆ ^μ	-7223	16137	15	-40	47	500
ಸರಾಸರಿ			2423	21642	9	13	63	310
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	6	ತೊಗರಿ ^μ	7966	21287	6	44	62	200
	7	ಹೆಸರು	763	16134	5	4	47	167
	8	ಉದ್ದು	-1837	16573	19	-10	48	633
	9	ಕಡಲೆ ^μ	-424	17276	19	-2	50	633
ಸರಾಸರಿ			1617	17817	12	9	52	408
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು	10	ಶೇಂಗಾ ^μ	-643	22193	11	-4	64	367
	11	ಸೋಯಾಅವರೆ ^μ	1586	18521	11	9	54	367
	12	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ^μ	-2118	16816	6	-12	49	200
ಸರಾಸರಿ			-392	19177	9	-2	56	311
ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	13	ಹತ್ತಿ ^μ	10130	32180	9	55	93	300
	14	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ^μ	20003	66673	7	109	194	233
ಸರಾಸರಿ			15067	49427	8	82	144	267
ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	15	ಬೊಂಬೆ ^μ	33901	117411	73	186	341	2433
	16	ಕೇರುಳ್ಳಿ	26944	41255	45	147	120	1500
	17	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	1656	55015	6	9	160	200
ಸರಾಸರಿ			20834	71227	41	114	207	1378
ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	18	ಬಾಳೆ ಏಲಕಿ	172881	88848	19	946	258	633
		ಸಜ್ಜೆ	222101	89944	7	1216	261	233
	19	ದ್ರಾಕ್ಷಿಬೇಬಲ್	155906	135036	7	853	392	233
		ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	342645	151873	7	1876	441	233
		ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂ.ಬಲ್ಲ)	127100	132903	12	696	386	400
	20	ದಾಳಂಬೆ	173696	103970	11	951	302	367
21	ಮಾವು	18518	27062	40	101	79	1333	
ಸರಾಸರಿ			173264	104234	15	948	303	490
ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	22	ತೆಂಗು	3616	47648	14	20	138	467
		ಕೊಬ್ಬರಿ	19284	59874	20	106	174	667
	23	ಕೆಂಪಡಿಕೆ	142853	88925	7	782	258	233
		ಉಳಿಡಿಕೆ	124520	99672	3	682	289	100
ಸರಾಸರಿ			72568	74030	11	397	215	367
ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು	24	ಶುಂಠಿ	173682	159021	19	951	462	633
	25	ಅರಿಶಿಣ	155955	89382	7	854	260	233
	26	ಕರಿ ಮೆಣಸು	60391	61691	10	331	179	333
ಸರಾಸರಿ			130009	103364	12	712	300	400
ಸಮಗ್ರ ಸರಾಸರಿ			60850	58445	14	333	170	470

ದ್ರಾಕ್ಷಿ (ಬೆಂ.ಬಲ್ಲ) ಹಾಗೂ ಮಾವಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ

^μ ಏನು ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ, ಉಳಿದಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ

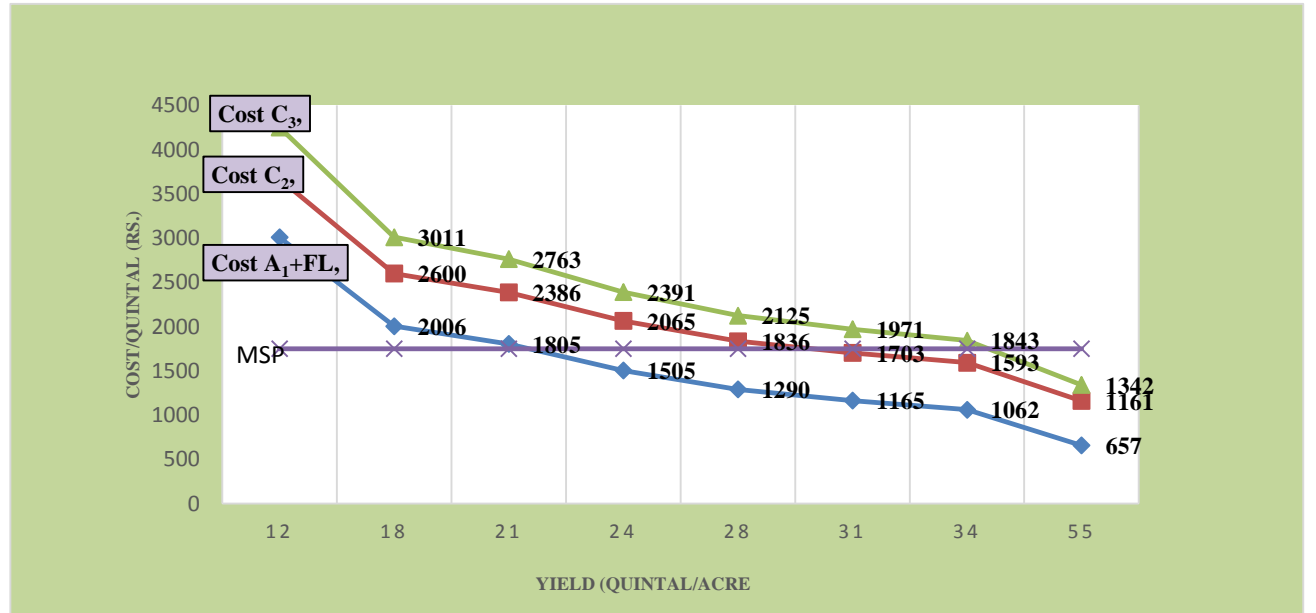
CV= Coefficient of Variation

ವಿ.ಸೂ : ಭತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣ=100 ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ

ಅನುಬಂಧ-11 : ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿತ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ರೈತರು ಪಡೆದ ಉಳುವಲಿ ಮತ್ತು ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (Cost A₁+FL) ನಡುವಿನ ವೆತರಿಕೃತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)

1.ಭತ್ತ (ನೀರಾವಲಿ)

ಉಳುವಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
12	3009	3669	4251	1750	3
18	2006	2600	3011	1750	4
21	1805	2386	2763	1750	6
24	1505	2065	2391	1750	6
28	1290	1836	2125	1750	13
31	1165	1703	1971	1750	30
34	1062	1593	1843	1750	34
55	657	1161	1342	1750	3

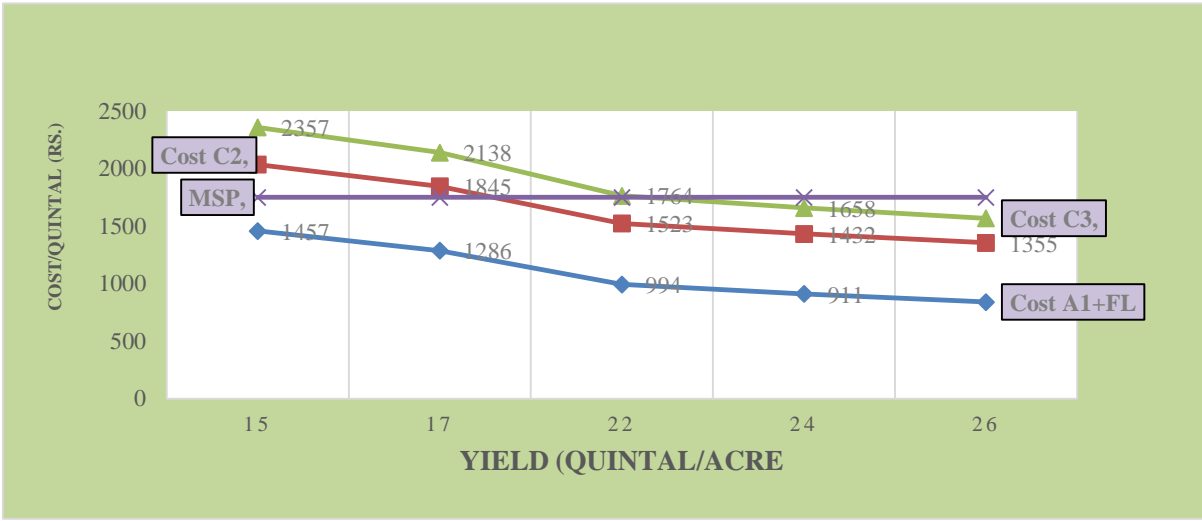
$\ln(\text{Cost } C_3) = 9.6529 - 0.95153 \ln(\text{yield})$
 (85.7103) (-59.4293)

R Square 0.983295493

Figures in brackets are t values

2.ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
15	1457	2034	2357	1750	39
17	1286	1845	2138	1750	13
22	994	1523	1764	1750	5
24	911	1432	1658	1750	32
26	841	1355	1568	1750	10

$\ln(\text{Cost C}_3) = 10.3213 - 0.9753 \ln(\text{yield})$
 (114.95) (-77.49)

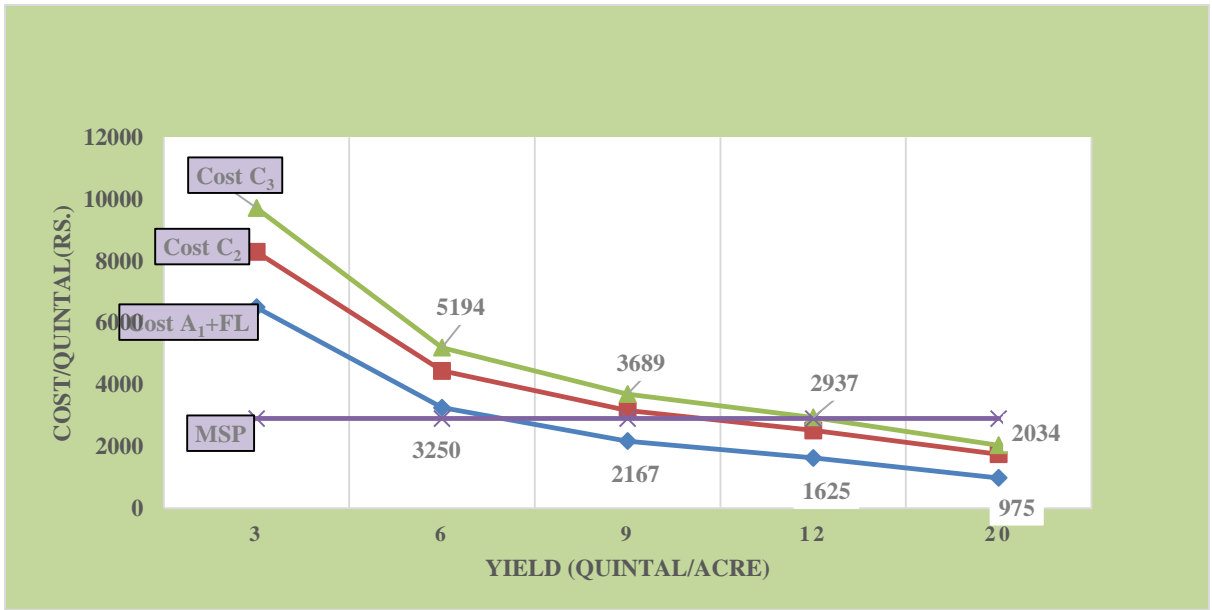
R Square

0.9856

Figures in brackets are *t* values

3.ರಾಲಿ

ಇಲುವಲಿ ಪ್ರಲಿ ಲಕರೇಗೆ	ಭಲಿಲದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	6500	8293	9709	2897	8
6	3250	4442	5194	2897	38
9	2167	3158	3689	2897	28
12	1625	2516	2937	2897	19
20	975	1746	2034	2897	6

$\ln(\text{Cost } C_3) = 9.9610 - 1.0116 \ln(\text{yield})$
(120.68) (-96.56)

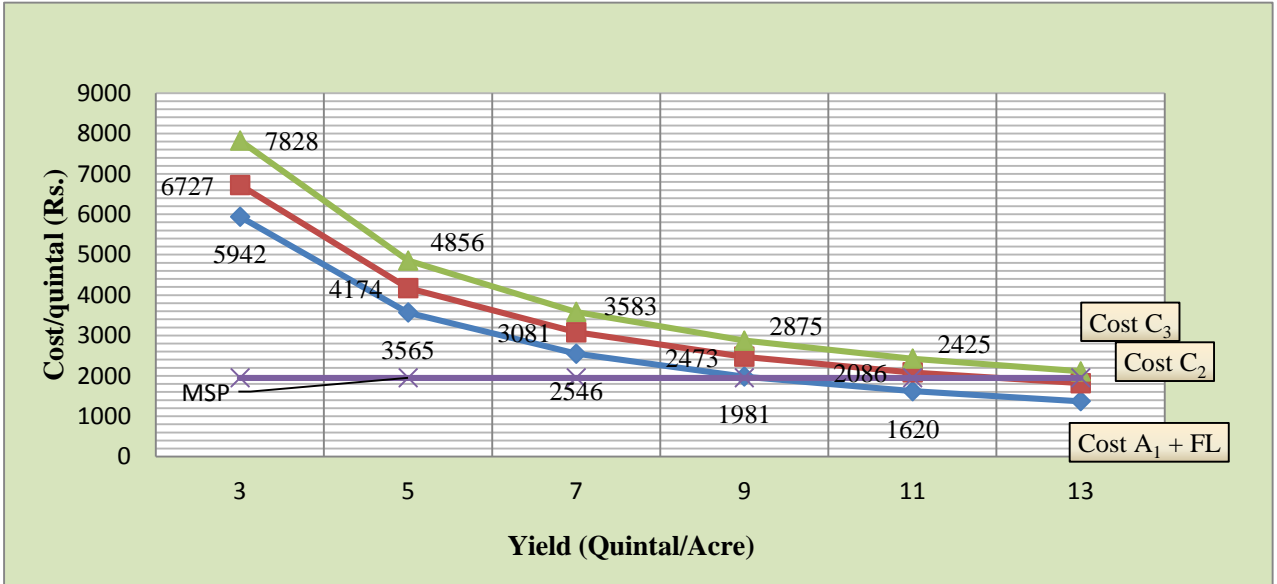
R Square

0.9938

Figures in brackets are t values

4.ನಜ್ಜೆ

ಇಲುವಲಿ ಪ್ರತಿ ಂಕರಗೆ	ಭಲಿಲನಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಁಁಬನ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಁಁು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ನಮರ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	5942	6727	7828	1950	17
5	3565	4174	4856	1950	3
7	2546	3081	3583	1950	2
9	1981	2473	2875	1950	10
11	1620	2086	2425	1950	2
13	1371	1819	2113	1950	4

$$\ln(\text{Cost } A_1 + FL) = 9.6212 - 0.9801 \ln(\text{yield})$$

(120.23) (-100.13)

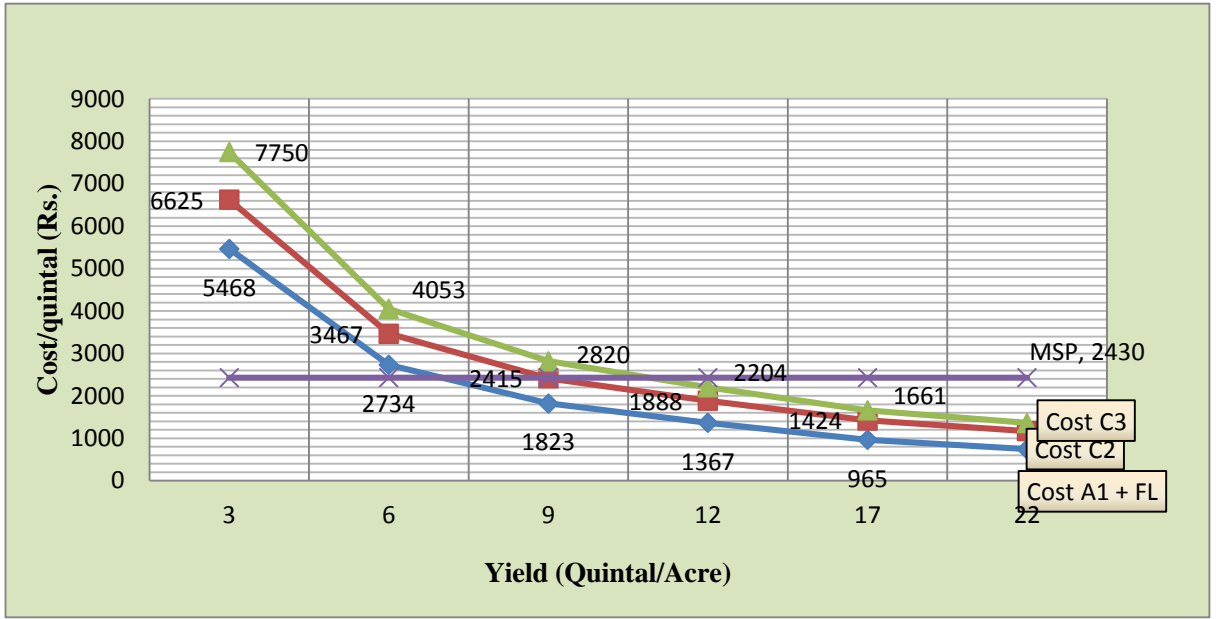
R Square

0.9942

Figures in brackets are *t* values

5. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	5468	6625	7750	2430	2
6	2734	3467	4053	2430	21
9	1823	2415	2820	2430	20
12	1367	1888	2204	2430	26
17	965	1424	1661	2430	10
22	746	1171	1364	2430	9

$$\ln(\text{Cost C3}) = 10.0846 - 1.0519 \ln(\text{yield})$$

(92.96) (-73.85)

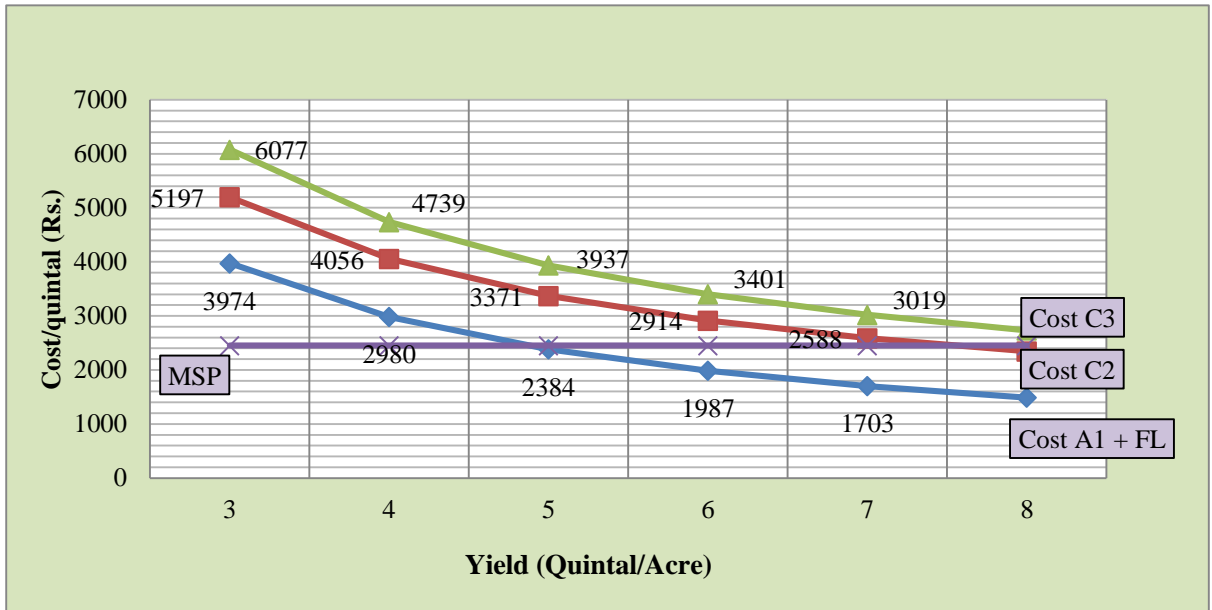
R Square

0.9841

Figures in brackets are *t* values

6.ಬೀಜ ಜೋಲೆ

ಐಟಿಎಂ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭಲಿಲದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	3974	5197	6077	2450	12
4	2980	4056	4739	2450	12
5	2384	3371	3937	2450	16
6	1987	2914	3401	2450	30
7	1703	2588	3019	2450	8
8	1490	2344	2733	2450	11

$$\ln(\text{Cost C3}) = 9.0989 - 0.9663 \ln(\text{yield})$$

R Square

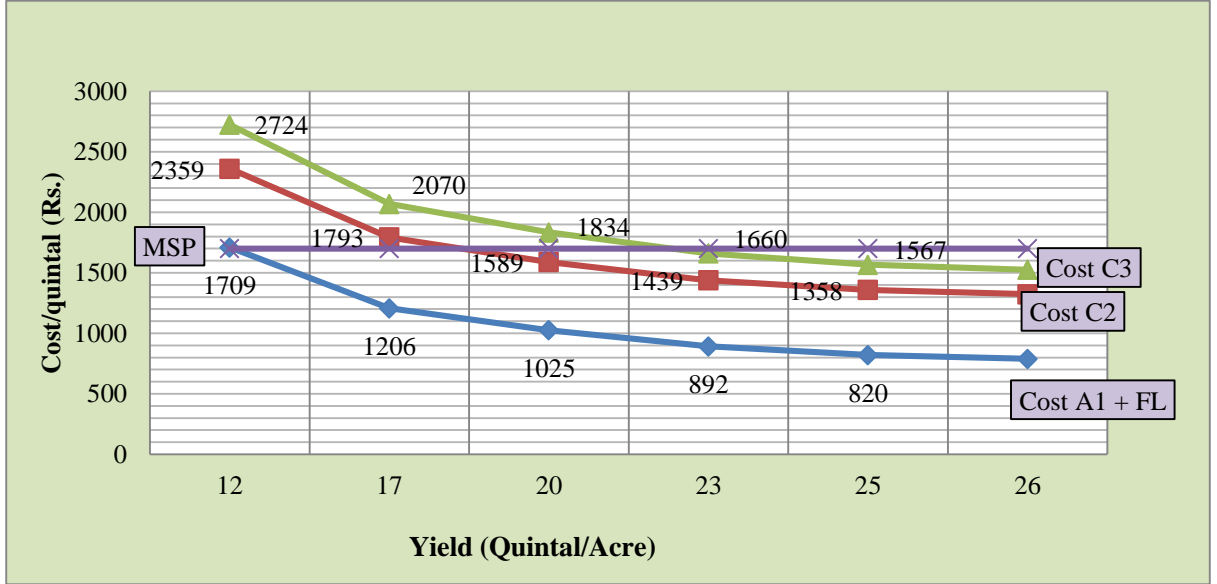
0.9728

$$(67.31) \quad (-56.08)$$

Figures in brackets are *t* values

7. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
12	1709	2359	2724	1700	4
17	1206	1793	2070	1700	38
20	1025	1589	1834	1700	15
23	892	1439	1660	1700	37
25	820	1358	1567	1700	3
26	789	1323	1526	1700	2

$$\ln(\text{Cost A1 + FL}) = 9.9019 - 0.9963 \ln(\text{Yield})$$

(215.30) (-150.92)

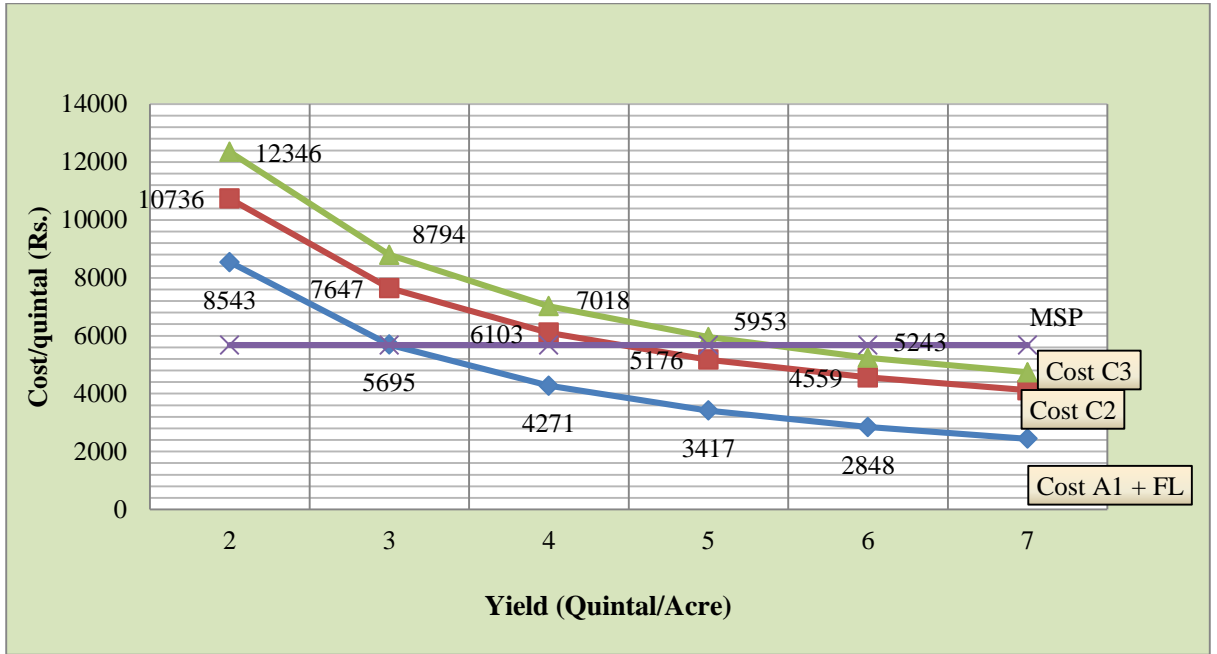
R Square

0.9974

Figures in brackets are *t* values

೩.ತೂಗಲಿ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
2	8543	10736	12346	5675	17
3	5695	7647	8794	5675	35
4	4271	6103	7018	5675	22
5	3417	5176	5953	5675	7
6	2848	4559	5243	5675	13
7	2441	4118	4735	5675	7

$$\ln(\text{Cost A1 + FL}) = 9.4030 - 0.9624 \ln(\text{Yield})$$

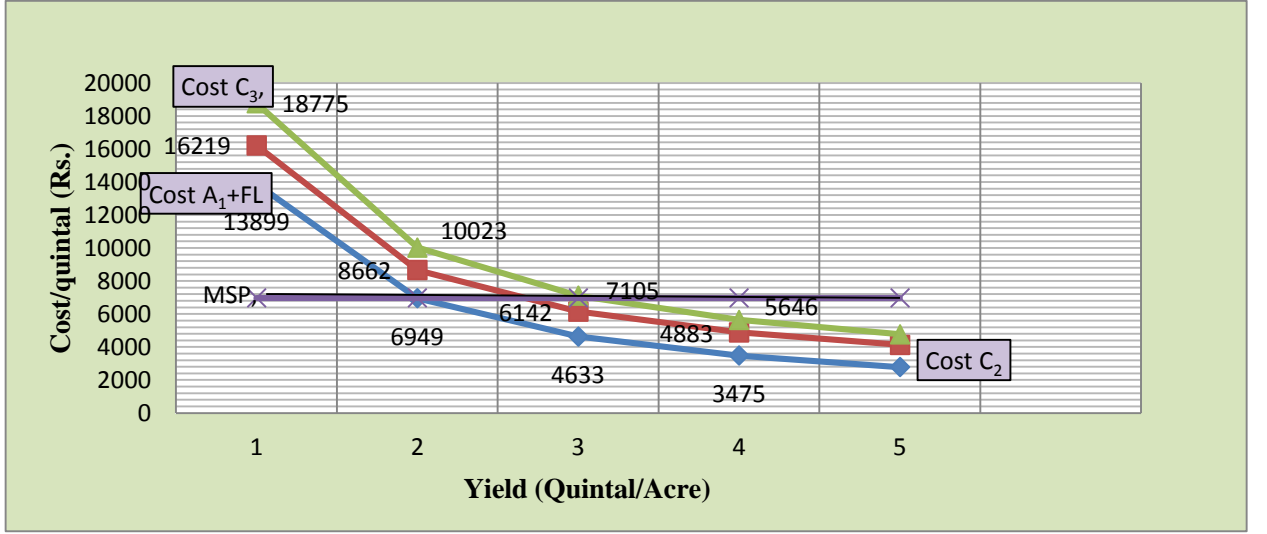
(39.42) (-34.20)

R Square 0.9527

Figures in brackets are t values

9. ಹೆಸರು

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತೀಕರಣ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
1	13899	16219	18775	6975	14
2	6949	8662	10023	6975	59
3	4633	6142	7105	6975	24
4	3475	4883	5646	6975	1
5	2780	4127	4771	6975	1

$$\ln(\text{Cost } A_1 + \text{FL}) = 8.2931 - 0.8622 \ln(\text{Yield})$$

(17.20) (-15.96)

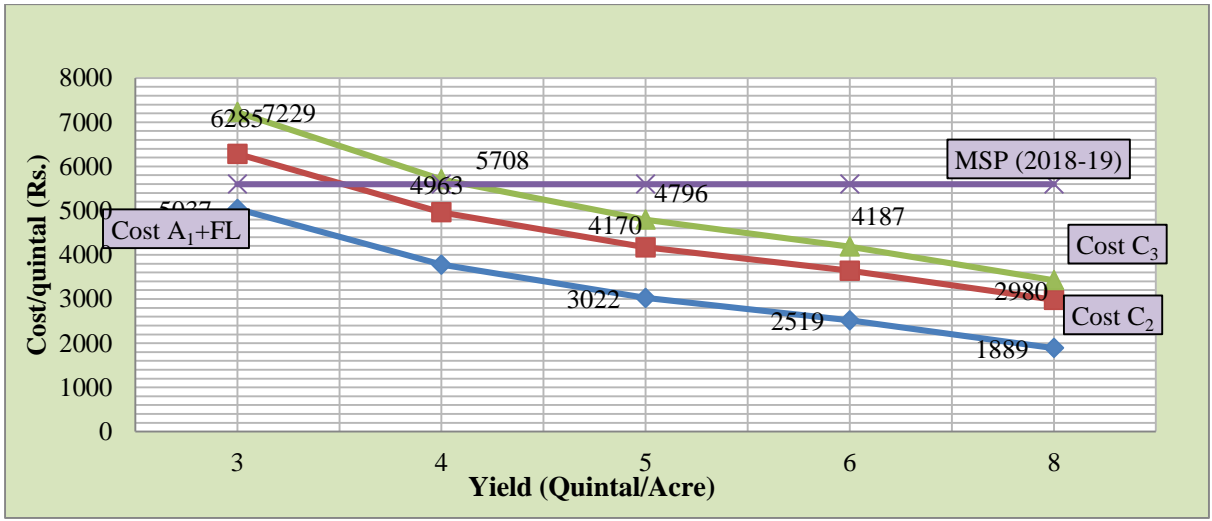
R Square

0.8146

Figures in brackets are *t* values

10.ಉದ್ದ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	5037	6285	7229	5600	43
4	3778	4963	5708	5600	13
5	3022	4170	4796	5600	8
6	2519	3641	4187	5600	10
8	1889	2980	3427	5600	2

$$\ln(\text{Cost } A_1+FL) = 9.57950 - 0.99928 \ln(\text{yield})$$

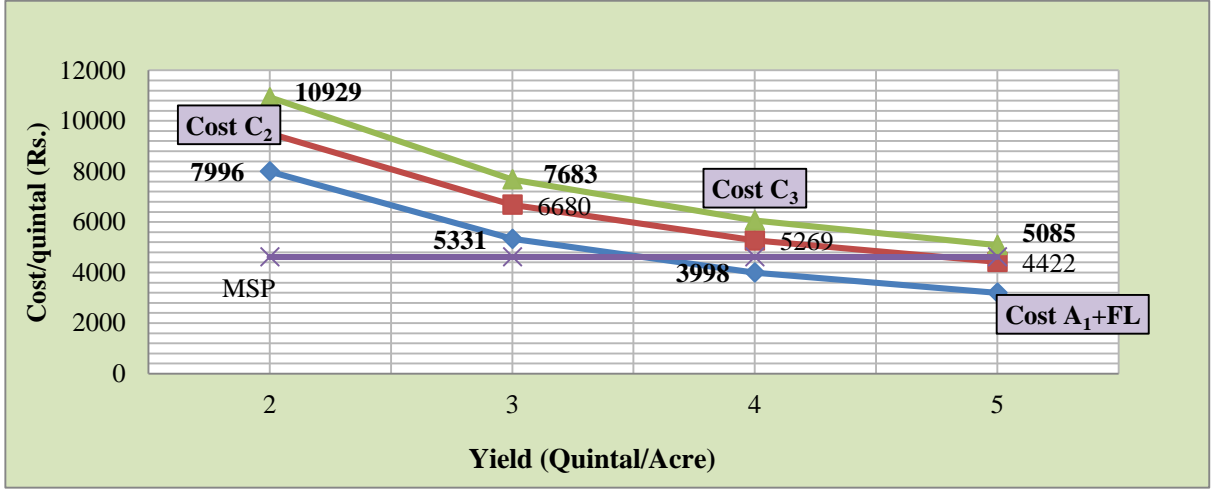
(35.715) (-31.56)

R Square 0.944996607

Figures in brackets are *t* values

11.ಕಡಲೆ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
2	7996	9504	10929	4620	22
3	5331	6680	7683	4620	32
4	3998	5269	6059	4620	30
5	3199	4422	5085	4620	17

$$\ln(\text{Cost } A_1+FL) = 8.819 - 0.9023 \ln(\text{yield})$$

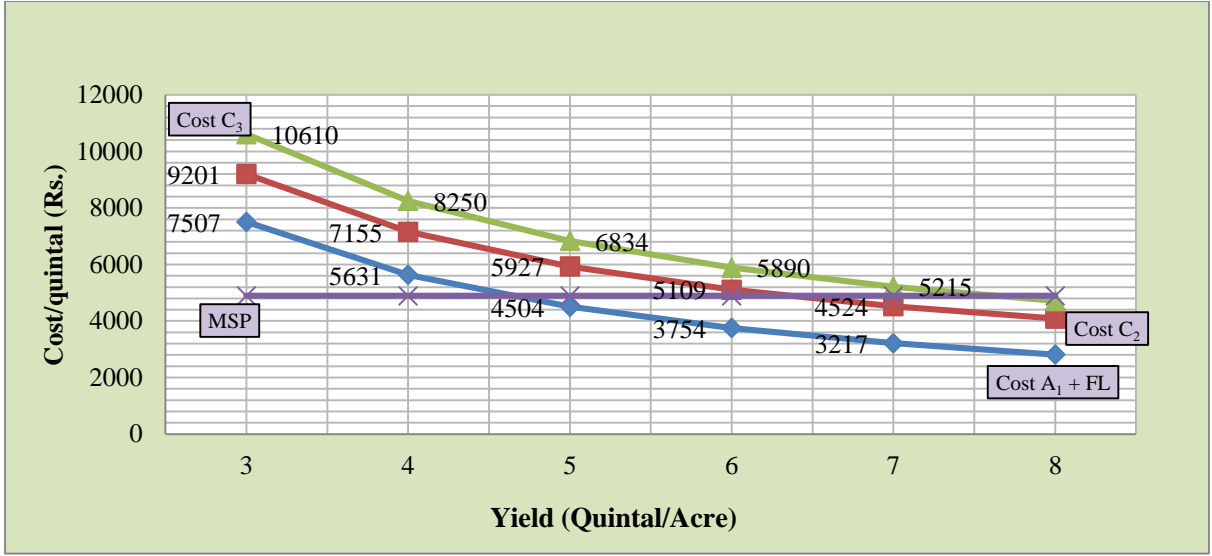
(32.83) (-28.60)

R Square 0.933819

Figures in brackets are *t* values

12. ಶೇಂಗಾ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
3	7507	9201	10610	4890	21
4	5631	7155	8250	4890	21
5	4504	5927	6834	4890	30
6	3754	5109	5890	4890	13
7	3217	4524	5215	4890	2
8	2815	4086	4710	4890	3

$$\ln(A_1+FL) = 9.9685 - 0.9965 \ln(\text{yield})$$

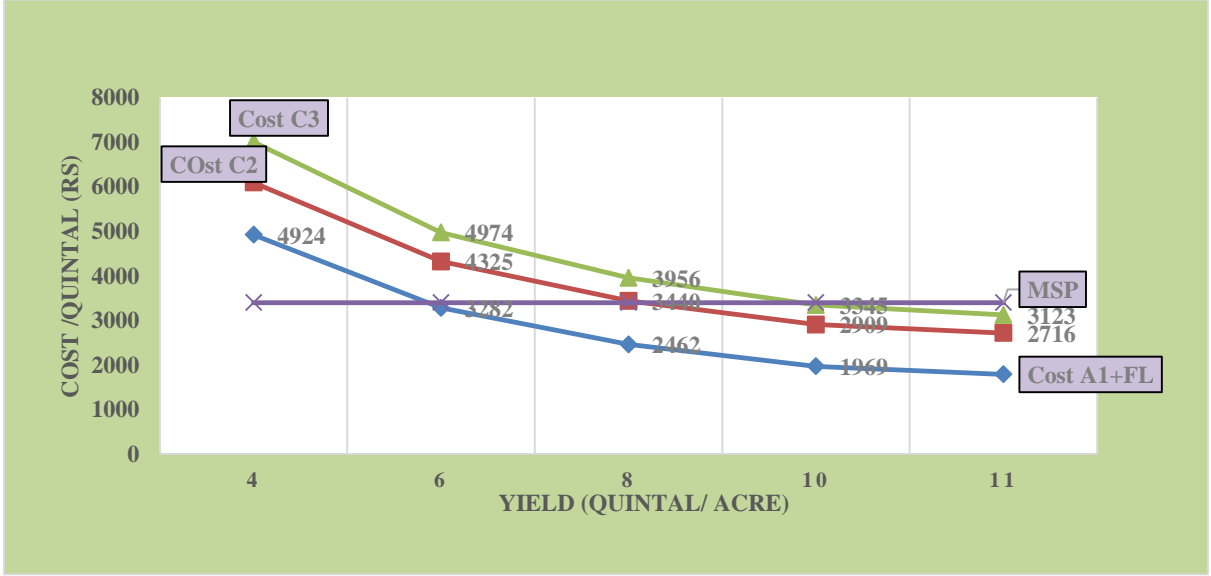
(34.68) (-29.83)

R Square 0.938829

Figures in brackets are *t* values

13. ಸೋಯಾ ಅವರೆ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
4	4924	6095	7009	3399	13
6	3282	4325	4974	3399	33
8	2462	3440	3956	3399	33
10	1969	2909	3345	3399	18
11	1790	2716	3123	3399	2

$$\ln(A_1+FL) = 9.74451 - 0.9828 \ln(\text{yield})$$

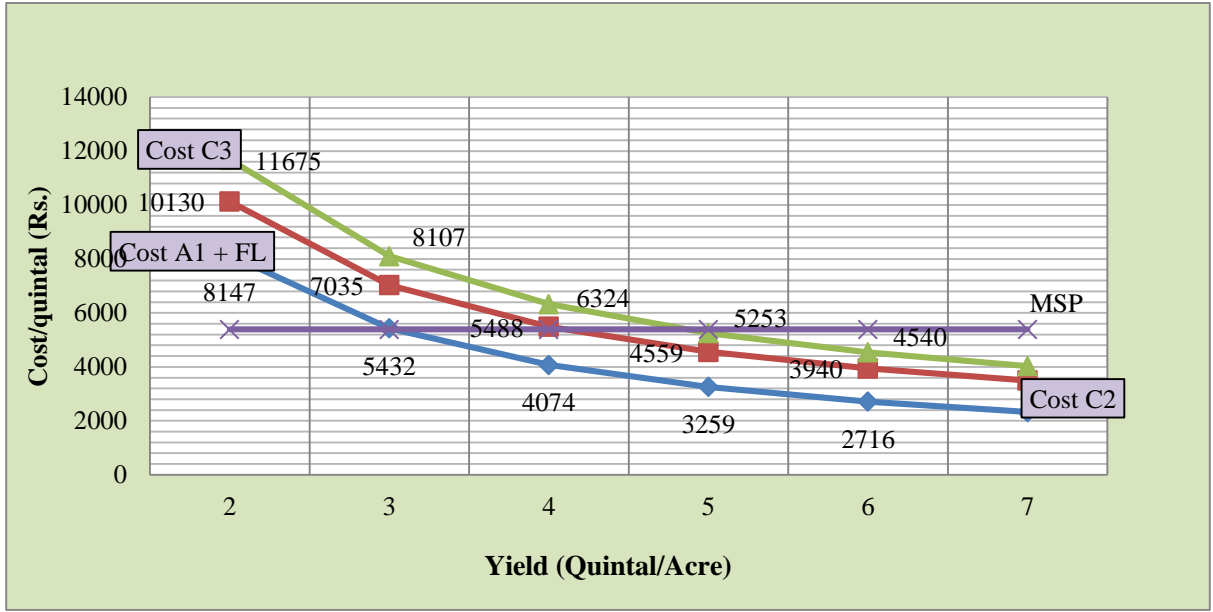
(63.038) (-51.14)

R Square 0.978311

Figures in brackets are t values

14. ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
2	8147	10130	11675	5388	18
3	5432	7035	8107	5388	27
4	4074	5488	6324	5388	37
5	3259	4559	5253	5388	7
6	2716	3940	4540	5388	2
7	2328	3498	4030	5388	5

$$\ln(\text{Cost C3}) = 9.0649 - 0.9811 \ln(\text{yield})$$

(19.18) (-16.67)

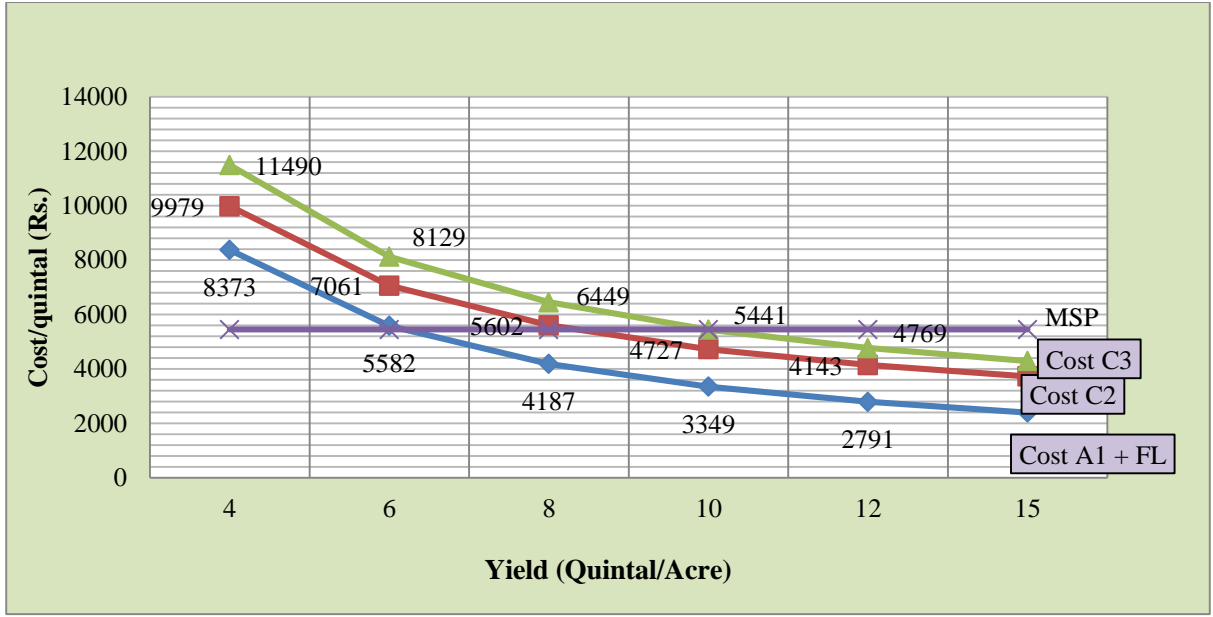
R Square

0.827414437

Figures in brackets are *t* values

15.ಹತ್ತಿ

ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ(C ₂)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ(C ₃)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ	ರೈತರು (%)
4	8373	9979	11490	5450	3
6	5582	7061	8129	5450	2
8	4187	5602	6449	5450	35
10	3349	4727	5441	5450	13
12	2791	4143	4769	5450	13
15	2392	3726	4289	5450	3

$$\ln(\text{Cost C}_3) = 10.6164 - 1.0259 \ln(\text{yield})$$

(75.10) (-59.89)

R Square

0.9840

Figures in brackets are *t* values

ಅನುಬಂಧ- 12 (ಅ): ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಷೋಬರ್‌ವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಅವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ (ಶೇ.)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಅವಕ/ಧಾರಣೆ	ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾವಣೆ										ಒಟ್ಟು
			ಜನವರಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ	ಮಾರ್ಚ್	ಏಪ್ರಿಲ್	ಮೇ	ಜೂನ್	ಜುಲೈ	ಆಗಸ್ಟ್	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಅಕ್ಟೋಬರ್	
I	ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಅವಕ	12	0	-12	-19	-7	-28	-11	-33	-28	-46	-14
		ಧಾರಣೆ	29	29	32	38	45	46	47	47	39	19	37
1	ಭತ್ತ	ಅವಕ	50	91	70	14	21	-15	13	-22	-31	-33	13
		ಧಾರಣೆ	-7	-7	-4	-1	2	3	6	9	7	6	1
2	ರಾಗಿ	ಅವಕ	23	126	14	0	24	3	-31	-28	48	36	20
		ಧಾರಣೆ	20	17	9	15	17	24	21	21	11	2	15
3	ಜೋಳ (ಹೈ)	ಅವಕ	19	216	162	153	140	-13	-35	-60	-63	-34	63
		ಧಾರಣೆ	55	43	54	50	70	59	63	64	60	24	54
4	ಜೋಳ (ಉಳ)	ಅವಕ	51	35	13	14	-16	-35	-43	-53	-21	-22	-13
		ಧಾರಣೆ	30	30	37	43	53	60	63	68	61	34	47
5	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	ಅವಕ	-14	-46	-57	-55	-61	-69	-76	-67	-26	-70	-49
		ಧಾರಣೆ	46	57	65	75	73	67	73	62	57	42	62
6	ಸಜ್ಜೆ	ಅವಕ	-44	-46	-36	-2	-8	-13	-20	-10	30	180	13
		ಧಾರಣೆ	57	64	73	88	89	88	84	79	61	13	68
II	ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	ಅವಕ	10	-49	-38	-34	-22	-33	-34	-47	0	-16	-27
		ಧಾರಣೆ	19	19	18	23	31	39	30	26	26	28	26
7	ತೊಗರಿ	ಅವಕ	29	-51	-38	-31	-18	-25	-17	5	-42	-17	-21
		ಧಾರಣೆ	18	24	29	37	48	51	49	50	47	36	38
8	ಹೆಸರು	ಅವಕ	142	92	82	215	207	75	-52	-58	11	-25	-16
		ಧಾರಣೆ	10	8	5	8	16	24	22	26	16	28	16
9	ಉದ್ದು	ಅವಕ	4	5	-19	8	37	4	-24	-76	-36	31	-5
		ಧಾರಣೆ	28	27	28	28	36	54	38	21	38	41	34
10	ಕಡಲೆ	ಅವಕ	-46	-51	-44	-47	-39	-58	-52	-44	19	-27	-45
		ಧಾರಣೆ	22	21	17	24	28	34	15	8	9	7	18
III	ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು	ಅವಕ	1	52	-36	-24	-22	-35	-30	-1	-73	-37	-19
		ಧಾರಣೆ	18	12	8	14	23	26	24	21	26	17	19
11	ಶೇಂಗಾ	ಅವಕ	-22	61	-47	-62	-61	-82	-79	-57	-84	-64	-32
		ಧಾರಣೆ	11	13	15	33	48	60	57	39	50	39	36
12	ಸೋಯಾಅವರೆ	ಅವಕ	173	22	30	239	278	168	71	106	-74	-30	18
		ಧಾರಣೆ	14	4	0	2	4	11	8	12	20	13	9
13	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಅವಕ	-72	-24	26	53	-18	-29	-81	-20	-48	33	-26
		ಧಾರಣೆ	32	21	10	8	17	8	6	8	5	-3	11
IV	ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು	ಅವಕ	11	17	-6	-45	-50	-57	-26	-33	-8	-55	-18
		ಧಾರಣೆ	-6	-12	-4	3	-1	-3	-7	-4	1	0	-3
14	ಹತ್ತಿ	ಅವಕ	-14	-26	-48	-42	-66	-75	-53	-52	-14	-57	-42
		ಧಾರಣೆ	5	6	23	45	37	26	8	2	-2	-8	12
15	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಅವಕ	66	65	32	-47	19	66	56	40	16	-37	24
		ಧಾರಣೆ	-12	-21	-16	-17	-19	-18	-15	-7	2	5	-12
ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳು (ಅ)		ಅವಕ	11	-4	-15	-23	-10	-30	-14	-35	-27	-44	-16
		ಧಾರಣೆ	8	5	8	14	16	18	14	13	16	12	12

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ (KRIPA) ಫಲಕ, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

ಅನುಬಂಧ- 12 (ಆ): ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ವೋಬಾರ್‌ವರೆಗಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಆವಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ (ಶೇ.)

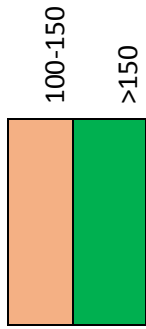
ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಆವಕ/ಧಾರಣೆ	ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾವಣೆ										ಒಟ್ಟು
			ಜನವರಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ	ಮಾರ್ಚ್	ಏಪ್ರಿಲ್	ಮೇ	ಜೂನ್	ಜುಲೈ	ಆಗಸ್ಟ್	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಅಕ್ಟೋಬರ್	
V	ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು	ಆವಕ	6	2	-5	4	-11	-12	-6	-15	-17	-22	-10
		ಧಾರಣೆ	-16	-16	3	29	50	36	15	23	51	54	22
16	ಮೊಮೆಮೊ	ಆವಕ	-48	-41	-23	-17	-34	-33	-8	-11	4	-5	-18
		ಧಾರಣೆ	211	83	73	148	237	147	75	78	65	142	124
17	ಈರುಳ್ಳಿ	ಆವಕ	37	10	-6	2	-10	-8	-9	-24	-34	-29	-13
		ಧಾರಣೆ	-67	-56	-23	9	34	33	8	52	155	117	9
18	ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ	ಆವಕ	10	32	11	26	3	26	8	-3	11	-6	10
		ಧಾರಣೆ	9	7	-6	-14	-22	-19	-21	-21	-18	-17	-14
VI	ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು	ಆವಕ	-15	5	23	62	37	-29	-62	-46	-29	3	-20
		ಧಾರಣೆ	20	6	33	6	1	11	28	23	9	-16	11
19	ಮಾವು	ಆವಕ				74	39	-31	-68	-31			-28
		ಧಾರಣೆ				-6	-15	26	104	77			28
20	ಕಸ್ತೂರಿ	ಆವಕ	5	-40	63	-40	194	-28	148	36	-27	9	19
		ಧಾರಣೆ	24	4	15	5	-7	12	6	7	-9	-17	3
21	ಬೀಜ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	ಆವಕ	49	40	17	203	383	129	-25	-53	-31	-40	72
		ಧಾರಣೆ	14	20	24	14	11	7	32	25	3	-11	14
22	ದಾಳಂಬೆ	ಆವಕ	-40	-42	-8	69	31	-20	-34	-47	-37	-19	-23
		ಧಾರಣೆ	40	25	8	10	3	8	26	26	20	5	16
23	ಬಾಳೆ	ಆವಕ	41	86	32	32	13	-9	-26	-49	-16	23	7
		ಧಾರಣೆ	-21	-18	-7	-2	5	14	24	11	4	15	2
VII	ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು	ಆವಕ	-3	9	41	14	17	0.30	27	1	4	17	11
		ಧಾರಣೆ	0.11	-2	-0.11	1	-1	0.07	4	2	-2	-5	-0.34
24	ಬೀಜ ಅಡಕೆ	ಆವಕ	-20	-18	18	2	18	-16	-22	-16	-33	15	-6
		ಧಾರಣೆ	9	5	4	3	2	2	3	2	-4	-2	2
25	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	ಆವಕ	23	36	18	-6	12	-7	60	25	-9	31	18
		ಧಾರಣೆ	-10	-10	-8	-2	-2	2	14	9	6	-4	-1
26	ತೆಂಗು	ಆವಕ	79	83	101	58	32	5	33	-10	2	-10	24
		ಧಾರಣೆ	-16	-22	-17	-19	-22	-15	-13	-8	-8	-3	-15
27	ಕೊಬ್ಬರಿ	ಆವಕ	-52	-43	23	-4	5	5	19	16	21	45	-2
		ಧಾರಣೆ	20	16	21	11	2	-7	-14	-15	-16	-16	-1
VIII	ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು	ಆವಕ	6	4	14	-31	632	34	-52	-18	209	14	79
		ಧಾರಣೆ	-10	-3	1	3	-3	3	0	-2	-1	-2	-2
28	ಕಲಿ ಮೆಣಸು	ಆವಕ	663	298	35	48	145	-1	-33	-33	42	46	50
		ಧಾರಣೆ	-22	-19	-16	-15	-7	-2	5	-7	-12	-12	-11
29	ಶುಂಠಿ	ಆವಕ	-87	-90	-87	-81	4280	-75	-93	-71	-80	63	316
		ಧಾರಣೆ	58	92	94	113	13	31	-15	27	53	50	48
30	ಅಲಿಶಿಣ	ಆವಕ	-29	-11	30	-47	-28	128	-47	86	544	-16	10
		ಧಾರಣೆ	-4	4	-2	2	-5	-9	-4	-8	6	-6	-3
ಒಟ್ಟು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು (ಅ)		ಆವಕ	3	3	2	8	8	-14	-14	-14	-14	-19	-8
		ಧಾರಣೆ	-3	-2	3	3	0	4	5	3	1	-4	1
ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ (ಅ+ಆ)		ಆವಕ	10	-2	-11	-16	-4	-23	-14	-25	-21	-32	-13
		ಧಾರಣೆ	-0.11	0.00	5	6	4	8	8	6	6	1	4

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ (KRIPA) ಫಲಕ, ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

ಅನುಬಂಧ-13 (ಅ):ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕಳೆದ ಐವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)

ಮಾಸಗಳು	ಛತ್ತ	ರಾಜಿ	ಜೋಳ(ಹೈ)	ಜೋಳ(ಉಳ)	ಮುಲಕಿನ ಜೋಳ	ನಜ್ಜೆ	ಕಡಲೆ	ತೂಗರಿ	ಉಡ್ಡು	ಹಸರು	ಶಂಂಗಾ	ಸೋಯಾಅವಕ	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಹತ್ತಿ	ಒಣಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ
ಜೂನ್	21	111	83	88	44	46	65	63	58	23	48	48	15	31	21
ಜುಲೈ	19	69	75	80	38	41	49	48	66	50	26	26	16	21	19
ಆಗಸ್ಟ್	20	73	63	79	34	36	46	42	66	276	10	10	78	34	20
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	23	65	81	84	46	100	43	28	244	388	49	49	181	65	23
ಅಕ್ಟೋಬರ್	25	70	78	111	80	205	46	28	235	174	111	111	194	132	25
ನವೆಂಬರ್	37	134	75	84	146	191	34	30	136	79	96	96	105	196	37
ಡಿಸೆಂಬರ್	106	106	71	82	195	167	44	157	110	60	88	88	200	216	106
ಜನವರಿ	172	184	112	80	197	123	186	275	64	41	89	89	187	151	172
ಫೆಬ್ರವರಿ	276	109	210	93	148	85	253	180	43	27	292	292	68	118	276
ಮಾರ್ಚ್	291	96	159	176	138	70	191	151	47	31	204	204	70	112	291
ಏಪ್ರಿಲ್	166	91	111	133	76	72	148	123	70	29	114	114	56	80	166
ಮೇ	45	91	80	110	58	64	94	74	62	23	72	72	30	44	45
	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200

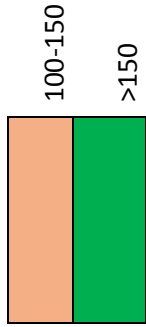
ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ(krishimaratavahini.kar.nic.in)

ಅನುಬಂಧ-13 (ಆ) : ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೋಟಗಾಲಿಕ ಬೆಳೆಗಳ ಕೆಲವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅವಕ ಸೂಚಕ (Seasonal Index)

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ಬೋಟಮ್	ಕಾರುಕಟ್ಟೆ	ಅಲೂಗಡ್ಡೆ	ಬಾಳೆ	ದ್ರಾಕ್ಷೆ	ದಾಳಂಬೆ	ಮಾವು	ಅಡಕ		ಶುಂಠಿ	ಅರಿಶಿನ	ಕರಿ ಮುಜು	ಕೆಂಗು	ಕೊಬ್ಬರಿ
								ಕೆಂಪು ಅಡಕ	ಬಣ್ಣ ಅಡಕ					
ಜೂನ್	112	68	97	86	105	119	350	60	112	61	210	89	92	94
ಜುಲೈ	149	67	93	97	91	146	163	53	100	94	74	114	113	124
ಆಗಸ್ಟ್	175	74	104	105	93	137	2	49	86	60	63	103	132	124
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	122	125	113	85	74	109	4	54	91	87	62	65	140	109
ಅಕ್ಟೋಬರ್	101	219	105	93	73	82		80	76	108	52	58	135	136
ನವೆಂಬರ್	89	164	94	76	55	75		85	74	83	38	71	119	94
ಡಿಸೆಂಬರ್	88	109	109	92	68	96		146	61	65	55	60	114	104
ಜನವರಿ	85	80	96	85	116	90		185	76	74	59	94	96	117
ಫೆಬ್ರವರಿ	75	68	82	90	129	79		171	82	67	140	95	68	89
ಮಾರ್ಚ್	70	77	93	121	161	81	4	146	130	72	214	170	63	68
ಏಪ್ರಿಲ್	64	74	85	153	116	80	31	82	160	53	136	147	59	62
ಮೇ	71	74	130	117	119	106	147	89	153	376	97	133	69	79
	1200	1200	1200	1200	1200	1200	700	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200

ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವಾಹಿನಿ(krishimaratavahini.kar.nic.in)

ಅನುಬಂಧ- 14 :ಕರ್ನಾಟಕಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತುತೋಟಗಾರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳ (2013-14 ಲಿಂದ 2018-19 ವರೆಗೆ) ಖರೀದಿ ವಿವರ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆ	2013-14			2014-15			2015-16					
		ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕಂ.)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪತ್ರಿಕಾಹದನ (ರೂ./ಕ್ವಂ.)	ಖರೀದಲದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕಂ.)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪತ್ರಿಕಾಹದನ (ರೂ./ಕ್ವಂ.)	ಖರೀದಲದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕಂ.)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪತ್ರಿಕಾಹದನ (ರೂ./ಕ್ವಂ.)	ಖರೀದಲದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಛತ್ತ	22.92	1310+290=1600	366.75	31585	12.43	1360 (ಸಾಮಾನ್ಯ)	169.46	18509	8.12	1410+100=1510 (ಸಾಮಾನ್ಯ)	122.64	14587
2	ಛೇವಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಛತ್ತ					0.35	1360	4.72	859				
3	ರಾಣಿ					13.60	1550+450=2000	271.91	27855	20.38	1650+450=2100	427.91	62487
4	ಮುಸುಕನ ಜೋಳ	71.38	1310	934.82	66609	0.22	1100	2.39	562				
5	ಜೋಳ (ಬಳ)					0.68	1550+750=2300	15.73	2112	0.71	1590+510=2100	14.97	1761
6	ತೋರಿ	2.51	4300+700=5000	125.51	15142								
7	ಹೆಸರು ಕಾಳು												
8	ಕಡಲೆ	1.41	3100	43.77	3785								
9	ಉದ್ದು												
10	ಶೆಂಗಾ	0.89	4000	35.46	3693								
11	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	0.36	3700	13.38	1704								
12	ಗುಂಪುತೋಟಲಿ	2.95	5500+1000=6500	191.97	33211								
13	ತೆಂಗು												
14	ಮೋಮೋ	2.1	300	6.31	6283								
15	ಕೇರುಕುಳಿ												
16	ಮಾವು												
ಒಟ್ಟು		104.52		1717.97	162012	27.28		464.21	49897	29.21		565.52	78835
	ಖರೀದಿ/ವ್ಯಕ್ತಗ (ಕ್ವಂ)				64.51				54.67				37.05
	ಖರೀದಿ ಮೌಲ್ಯ/ ವ್ಯಕ್ತಗ (ರೂ.)				106040				93034				71735

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.....

ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.....

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಬೆಳೆ	2016-17			2017-18			2018-19				ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ					
		ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪರಿಶೋಧನ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಖರೀದಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪರಿಶೋಧನ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಖರೀದಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ + ಪರಿಶೋಧನ (ರೂ./ಕ್ವಿಂ.)	ಖರೀದಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ)	ಖರೀದಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಖ್ಯೆ	
1	ಭತ್ತ					8.23	1770	144.53	23593	51.71	803.38	88274					
2	ಬೇಲಗೆಯ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭತ್ತ									0.35	4.72	859					
3	ರಾಗಿ					8.82	2897	255.59	25740	42.79	955.41	116082					
4	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ									71.60	937.21	67171					
5	ಜೋಳ (ಇಳು)					0.07	2450	1.76	37	1.47	32.46	3910					
6	ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	35.22	5050+450=5500	1955.11	145000	33.58	5450+550=6000	2015.10	279435	12.67	5675+425=6100	141581	83.98	4868.72	581158		
7	ಹೆಸರು ಕಾಳು	0.17	5225	9.06	1008	2.19	5575	122.10	22034	2.97	6975	79331	5.33	338.36	102373		
8	ಕಡಲೆ					13.22	4400	581.67	107134	0.003	4620	38	14.63	625.59	110957		
9	ಉದ್ದು					1.32	5400	71.19	19317	0.017	5600	278	1.34	72.14	19595		
10	ಶೇಂಗಾ					1.17	4450	52.27	9908				2.06	87.73	13601		
11	ನಾರ್ಕೇಡಾ												0.36	13.38	1704		
12	ಗುಂಡುಕೋಣ್ಣಿ	0.18	6240+1000=7240	13.3	1525								3.13	205.27	34736		
13	ಬೆಂಗು	0.12	1600	2.05	724								0.12	2.05	724		
14	ಬೊಂಬೆ												2.10	6.31	6283		
15	ಈರುಳ್ಳಿ	8.38	624	65.43	15025					5.16	PDPS (Floor Price Rs.700, Max Rs.200)		13.54	65.43	15025		
16	ಮಾವು										2500	6836	0.00	9.69	6836		
	ಒಟ್ಟು	44.07		2044.95	163282	51.49		2842.33	437828	37.94		1392.87	277434	294.51	9027.85	1169288	
	ಖರೀದಿ ಮೌಲ್ಯ/ ಸ್ವತ್ತಿನ (ಕ್ವಿಂ.)				26.99				11.76			13.68			25.19		
	ಖರೀದಿ ಮೌಲ್ಯ/ ಸ್ವತ್ತಿನ (ರೂ.)				125240				64919			50205			77208		

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ

ಅನುಬಂಧ- 15 ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ-ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯೋಜನೆಯ (ಐ ಎಸ್ ಐ ಎಂ) ಉಪ ಯೋಜನೆ
(NABARD)

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯೋಜನೆಯ (ಐ ಎಸ್ ಐ ಎಂ) ಉಪ ಯೋಜನೆ

ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ

೧. ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪೂರಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರು / ರೈತರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ , ತನ್ಮೂಲಕ ರೈತ - ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು.

೨ . ಅರ್ಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು

- ೫೦ - ೧೦೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ (ಮೆ.ಟ) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಗೋದಾಮುಗಳು (ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ೧೦೦೦೦ ಮೆ.ಟ ವರೆಗೆ)
- ✓ ಉತ್ಪಾದನಾ ೧೦೦೦ ಮೆ.ಟ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಶೈತಲೀಕರಣ ಗೋದಾಮು ಘಟಕಗಳು.
- ✓ ಕಚ್ಚಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೂಲಗುಣ ಬದಲಾಯಿಸದ ಹಾಗೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ.
- ✓ ದೇಶೀಯ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಿಂದ ಆಹಾರಯೋಗ್ಯ ತೈಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತೈಲ ವಿಸರ್ಜಕ (ಎಫ್ ಎಸ್ ಎಸ್ ಎ ಐ ಪ್ರಕಾರ ಆದರೆ ಶುದ್ಧೀಕರಣವಿಲ್ಲದಂತೆ)
- ✓ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಳೆಕಾಳು ಗಿರಣಿಗಳು
- ✓ ರೈತರು - ಗ್ರಾಹಕರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು , ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳು / ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು
- ✓ ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು , ಇ - ವ್ಯಾಪಾರ , ರೈತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು.

೩. ರೈತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಉತ್ತೇಜನ

- ಮುಖ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಒಣಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಸೋಲಾರ್/ಸಹಜ) , ತೂಕ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯುತ್ ತಕ್ಕಡಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಉಪಕರಣ , ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಕರಣ , ಗೋದಾಮು , ಶೀತಲೀಕರಣ ಕೋಣೆ , ಶೈತ್ಯಾಗಾರ , ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ಥಳ , ಫಲ ಮಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೋಣೆ , ಹೊರಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು , ಧಾನ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕರಣ , ವಿಂಗಡೀಕರಣ , ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಳೆ ಗಿರಣಿ , ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತೈಲ ವಿಸರ್ಜಕ , ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಭತ್ತದ ಹೊಟ್ಟು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ , ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಪೂರಕ / ಬೆಂಬಲಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು (೨೫ % ರವರೆಗೆ ನಿಬಂಧ) - ನಿಲ್ದಾಣದ ಷೇಡ್ಡುಗಳು , ಒಳಗಿನ ರಸ್ತೆಗಳು , ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ , ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆ , ಶೌಚಾಲಯ , ಇತ್ಯಾದಿ.

೪. ಸಹಾಯಧನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ನಬಾರ್ಡ್) - ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣ ಪೂರೈಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (ಎನ್ ಸಿ ಡಿ ಸಿ) - ಎನ್ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಹಣ ಪೂರೈಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಎನ್ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಣ ಬದಗಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ
- ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ (ಡಿಐಸಿ ಮತ್ತು ಎಫ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ) , ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಾಲಯ , ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ - ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

೫. ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು

<ul style="list-style-type: none"> ಶೇಖರಣ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ (೫೦ - ೫೦೦೦ ಮೆ.ಟ) ಮತ್ತು ಶೇಖರಣಾ ರಹಿತ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ 	<ul style="list-style-type: none"> ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು , ರೈತರ /ಉತ್ಪಾದಕ ಗುಂಪುಗಳು ,ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಒಡತನದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ಕಂಪನಿಗಳು , ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು , ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಗಳು , ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಶೇಖರಣ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ (೫೦ - ೧೦೦೦೦ ಮೆ.ಟ) (ನಿಲೋಸ್ ೧೫೦೦೦ ಮೆ.ಟ ವರೆಗೂ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು , ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಉದಾ: ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ / ಮಂಡಳಿ, ರಾಜ್ಯ ಉಗ್ರಾಣ ನಿಗಮಗಳು , ರಾಜ್ಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ನಿಗಮಗಳು , ಇತ್ಯಾದಿ)
<ul style="list-style-type: none"> ರೈತರ ಗ್ರಾಹಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣ 	<ul style="list-style-type: none"> ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು , ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಗಳು , ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿಗಳು , ರೈತರ /ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆ /ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ರೈತರು , ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು , ಟ್ರಸ್ಟಿ , ಇತ್ಯಾದಿ.

೬. ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ವಿಧಾನ

ಅ. ಶೇಖರಣಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ

ವಿಭಾಗ	ಸಹಾಯ ದನ ಶೇಕಡೆ ದರ (ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ)	ಸಹಾಯಧನದ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ		
		೫೦ - ೧೦೦೦ ಮೆ.ಟ (ರೂ ಮೆ.ಟ .)	೧೦೦೦ ಮೆ.ಟ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ೧೦೦೦೦ ಮೆ.ಟ ವರೆಗೆ (ರೂ/ಮೆ.ಟ)	ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ
ನೊಂದಾಯಿತ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ಪಂಚಾಯತಿಗಳು , ಮಹಿಳೆಯರು , ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ , ಪಂಗಡಗಳ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು	೩೩.೩೩%	೧೧೭೭.೫೫೫	೧೦೦೦.೦೦	೧೦೦.೦೦
ಇತರ ಎಲ್ಲ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ	೨೫%	೮೭೫.೦೦	೭೫೦.೦೦	೭೫.೦೦

ಆ. ಶೇಖರಣಾ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ರೈತರು - ಗ್ರಾಹಕರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ / ಉನ್ನತೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ

ವಿಭಾಗ	ಸಹಾಯಧನದ ಶೇಕಡೆ ದರ (ಬಂಡವಾಳದ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ)	ಸಹಾಯ ಧನದ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ (ರೂ.ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)
ನೊಂದಾಯಿತ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು , ಪಂಚಾಯತಿಗಳು , ಮಹಿಳೆಯರು , ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ , ಪಂಗಡಗಳ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು / ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು	೩೩.೩೩%	೩೦.೦೦
ಇತರ ಎಲ್ಲ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ	೨೫%	೨೫.೦೦

- ಪ್ರವರ್ತಕರ ಸ್ವಂತ ಪಾಲು ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತದ ಕನಿಷ್ಠ 90% ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಿಷ್ಠ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ (ಸಹಾಯ ಧನ ಸೇರಿ), ಯೋಜನಾ ಮೊತ್ತದ 10% ಇದ್ದು , ಕನಿಷ್ಠ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಅವಧಿ (ಲಾಕ್ - ಇನ್ - ಪಿರಿಯಡ್) ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಬಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಂತ ಪಾಲು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಯೋಜನೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಧಾನ

- ಪ್ರವರ್ತಕರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ
- ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ
- ಸಹಾಯ ಧನದ ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಗೆ , ಮೊದಲನೆ ಕಂತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ 30 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಧಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಬಾರ್ಡ್ ನಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮುಂಗಡ ಸಹಾಯಧನದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ
- ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಂತರ , ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಂಟಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತದೆ. ನಬಾರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (ಡಿಎಂಐ) ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಡನೆ ಜಂಟಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ , ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸು ಅರ್ಹತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೮ . ಇತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ/ ಎನ್ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಯಿಂದ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾದ ನಂತರವೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ , ಪ್ರವರ್ತಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪಾಲಿನ ಹಣವನ್ನು , ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮುಂಚೆಯೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು.
- ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತ.

ಅರಿಶಿನ ಹೊಳಪು ಯಂತ್ರ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆ

ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : www.nabard.org and www.dmi.gov.in

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್

ನಬಾರ್ಡ್ ಟವರ್ಸ್ , #೪೬ , ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೦೯

Policy Initiatives - Reserve bank of India

The following are the important initiatives taken by the RBI in Agriculture and Rural Sector:

1. Kisan Credit Card (KCC) Scheme: Working Capital for Animal Husbandry and Fisheries

In the Budget 2018-19 the Union Government had announced their decision to extend the facilities of Kisan Credit Card (KCC) to Animal Husbandry farmers and Fisheries (AH&F) to help them meet their working capital requirements. In pursuance of the said budget announcement the matter has been examined, and in consultation with all stakeholders, it has been decided to extend the KCC facility for working capital requirement for activities related to Animal Husbandry and Fisheries.

The KCC facility will meet the short term credit requirements of rearing of animals, birds, fish, shrimp, other aquatic organisms, capture of fish. The scale of finance will be fixed by the District Level Technical Committee (DLTC) based on local cost worked out on the basis of per acre/per unit/per animal/per bird etc.

The working capital components in fisheries, under the scale of finance, may include recurring cost towards seed, feed, organic and inorganic fertilisers, lime/other soil conditioners, harvesting and marketing charges, fuel/electricity charges, labour, lease rent (if leased water area) etc. For capture fisheries, working capital may include the cost of fuel, ice, laboring charges, mooring/landing charges etc. may form part of the scale of finance.

The working capital components in Animal Husbandry, under the scale of finance, may include recurring cost towards feeding, veterinary aid, labour, water and electricity supply.

The rate of interest will be as stipulated in DBR's Master Direction – Reserve Bank of India (Interest Rate on Advances) Directions 2016.

(RBI/2018-19/112-FIDD.CO.FSD.BC.12/05.05.010/2018-19 dated February 04, 2019)

2. Interest Subvention Scheme for MSMEs

The Micro, Small and Medium Enterprises [MSME] sector is a significant contributor towards building up of a strong and stable national economy. Hon'ble Prime Minister while launching out reach initiative for MSME sector on November 2nd, 2018 highlighted that access to credit, access to market, technology upgradation, ease of doing business and a sense of security for employees are five key aspects for facilitating MSME sector. Twelve announcements have been made to address each of these five categories. As part of access to credit, Prime Minister announced 2% interest subvention for all GST registered MSMEs, on fresh or incremental loans.

Ministry of MSME (MoMSME) has decided that a new scheme viz. "Interest Subvention Scheme for Incremental credit to MSMEs 2018" will be implemented over 2018-19 and 2019-20.

The Scheme aims at encouraging both manufacturing and service enterprises to increase productivity and provides incentives to MSMEs for onboarding on GST platform which helps in formalization of economy, while reducing the cost of credit. The Scheme will be in operation for a period of two financial years FY 2019 and FY 2020.

Eligibility for Coverage

- i. All MSMEs who meet the following criteria shall be eligible as beneficiaries under the Scheme
 - a. Valid Udyog Aadhar Number[UAN]
 - b. Valid GSTN Number
- ii. Incremental term loan or fresh term loan or incremental or fresh working capital extended during the current FY viz. from **2nd November 2018** and next FY would be eligible for coverage.
- iii. The term loan or working capital should have been extended by Scheduled Commercial Banks.
- iv. In order to ensure maximum coverage and outreach, all working capital or term loan would be eligible for coverage to the extent of ₹100 lakh only during the period of the Scheme.
- v. Wherever both the facilities working capital and term loan are extended to a MSME by an eligible institution, interest subvention would be made available for a maximum financial assistance of ₹100lakh.
- vi. MSME exporters availing interest subvention for pre-shipment or post-shipment credit under Department of Commerce will not be eligible for assistance under Interest Subvention Scheme for Incremental credit to MSMEs2018.
- vii. MSMEs already availing interest subvention under any of the Schemes of the State / Central Govt. will not be eligible under the proposed Scheme
(RBI/2018-19/125 - FIDD.CO.MSME.BC. No. 14/06.02.031/2018-19 dated February21, 2019)

3. Micro, Small and Medium Enterprises (MSME) sector- Restructuring of Advances

With a view to facilitate meaning ful restructuring of MSME accounts {MSME as defined in the Micro, Small and Medium Enterprises Development (MSMED) Act,2006} that have become stressed,it has been decided to permit a one-time restructuring of existing loans to MSMEs classified as ‘standard’ without a downgrade in the asset classification, subject to the following conditions:

- i. The aggregate exposure, including non-fund based facilities, of banks and NBFCs to the borrower does not exceed ₹250 million as on January 1,2019.
- ii. The borrower’s account is in default but is a ‘standard asset’ as on January 1,2019 and continues to be classified as a ‘standard asset’ till the date of implementation of the restructuring.
- iii. The borrowing entity is GST-registered on the date of implementation of the restructuring. However, this condition will not apply to MSMEs that are exempt from GST-registration.
- iv. The restructuring of the borrower account is implemented on or before March 31, 2020.

A restructuring would be treated as implemented if the following conditions are met:

- a. all related documentation, including execution of necessary agreementsbetween lenders and borrower / creation of security charge / perfection of securities are completed by all lenders; and
- b. the new capital structure and / or changes in the terms and conditions of the existing loans get duly reflected in the books of all the lenders and the borrower.

v. A provision of 5% in addition to the provisions already held, shall be made in respect of accounts restructured under these instructions. Banks will, however, have the option of reversing such provisions at the end of the specified period, subject to the account demonstrating satisfactory performance during the specified period as defined at paragraph 5 below.

vi. Post-restructuring, NPA classification of these accounts shall be as per the extant IRAC norms.

vii. Banks and NBFCs shall make appropriate disclosures in their financial statements, under 'Notes on Accounts', relating to the MSME accounts restructured under these instructions as per the following format:

No. of accounts restructured	Amount (₹ in million)

viii. All other instructions applicable to restructuring of loans to MSME borrowers shall continue to be applicable.

(RBI/2018-19/100-DBR.No.BP.BC.18/21.04.048/2018-19 dated January 01, 2019)

4. Credit Flow to Agriculture- Collateral free agricultural loans

Keeping in view the overall inflation and rise in agriculture input cost over the years since 2010, it has been decided to raise the limit for collateral free agricultural loans from the existing level of Rs.1lakh to Rs.1.6lakh. Accordingly, banks may waive margin requirements for agricultural loans upto Rs.1.6 lakh.

(RBI/ 2018-19/ 118 –FIDD.CO.FSD.BC.No.13/ 05.05.010 / 2018-19 dated February 07, 2019)

5. Co-origination of loans by Banks and NBFCs for lending to priority sector

Interms of Para 3 of the Statement on Developmental and Regulatory Policies of the Third Bi-Monthly Monetary Policy Statement 2018-19 dated August 1, 2018, introducing the Co-origination Model between Banks and Non-Banking Financial Companies - Non-Deposit taking-Systemically Important (NBFC-ND-SIs) for providing competitive credit to priority sector. The detailed guidelines in this regard are as under.

2) All scheduled commercial banks (excluding Regional Rural Banks and Small Finance Banks) may engage with NBFC-ND-SIs (hereinafter referred to as NBFC) to co-originate loans for the creation of priority sector assets. The arrangement should entail joint contribution of credit at the facility level, by both lenders. It should also involve sharing of risks and rewards between the bank and the NBFC for ensuring appropriate alignment of respective business objectives, as per the mutually decided agreement between the bank and the NBFC, *inter-alia*, covering the essential features as indicated in Annex 1.

3) The bank can claim priority sector status in respect of its share of credit while engaging in the co-origination arrangement. However, the priority sector assets on the bank's books should at all times be without recourse to the NBFC. Further, the loans extended by foreign banks under the co-origination framework shall be restricted only to loans qualifying as priority sector assets.

4) Based on the respective interest rates and proportion of risk sharing, a single blended interest rate should be offered to the ultimate borrower in case of fixed rate loans. In the scenario of floating interest rates, a weighted average of the benchmark interest rates in proportion to the respective loan contribution, should be offered. The interest rate charged by the bank for its portion of credit, shall be subject to applicable directions on interest rates on advances. Further, the NBFC-MFIs which are categorized as NBFC-ND-SIs, are also required to abide by the pricing of credit and other applicable guidelines for loans covered under “Qualifying Assets” regarding their contribution towards the co-originated loan. It is envisaged that the benefit of low cost funds from banks and lower cost of operations of NBFC would be passed on to the ultimate beneficiary through the blended rate/ weighted average rate. In this regard, banks/NBFCs shall provide all the information like loan details including interest rate and other charges, details of risk sharing arrangement, etc., as and when called for by the Reserve Bank of India.

5) While engaging in co-origination arrangements, *inter-alia*, the bank/ NBFC is required to adhere to extant guidelines on outsourcing of financial services. Accordingly, though the NBFC is expected to source loans as per the mutually agreed parameters between the bank and the NBFC, bank shall not outsource its part of credit sanction component to the NBFC.

6) With regard to grievance redressal, any complaint registered by a borrower with the NBFC/ bank shall also be shared with the bank/ NBFC; in case the complaint is not resolved within 30 days, the borrower would have the option to escalate the same with the concerned Banking Ombudsman/ Ombudsman for NBFCs.

7) The bank/ NBFC shall formulate a Board approved policy for entering into a co-origination agreement with the NBFC/ bank. The loans under the co-origination agreements shall be subjected to periodic verification by bank's/NBFC's internal auditors to ensure adherence to its internal guidelines, terms of the agreement and extant regulatory requirements

(RBI / 2018-19 /49 – FIDD.CO.Plan.BC.No.08 / 04.09.01 /2018-19 dated September 21, 2018)

6. Interest Subvention Scheme for Short Term Crop Loans during the years 2018-19 and 2019-20

RBI conveying continuation of Interest Subvention Scheme on the interim basis. In this regard, it is advised that Government of India has approved the implementation of the Interest Subvention Scheme with modifications for the years 2018-19 and 2019-20 for short term crop loans upto Rs.3 lakh with the following stipulations:

i) In order to provide short-term crop loans upto Rs. 3 lakh to farmers at an interest rate of 7% p.a. during the years 2018-19 and 2019-20, it has been decided to offer interest subvention of 2% per annum to lending institutions viz. Public Sector Banks (PSBs) and Private Sector Commercial Banks (in respect of loans given by their rural and semi-urban branches only). This interest subvention of 2% will be calculated on the crop loan amount from the date of its disbursement/drawal up to the date of actual repayment of the crop loan by the farmer or upto the due date of the loan fixed by the banks whichever is earlier, subject to a maximum period of one year.

ii) To provide an additional interest subvention of 3% per annum to such of those farmers repaying in time i.e. from the date of disbursement of the crop loan upto the actual date of repayment by farmers or upto the due date fixed by the banks for repayment of crop loan, whichever is earlier, subject to a maximum period of one year from the date of

disbursement. This also implies that the farmers repaying promptly as above would get short term crop loans @ 4% per annum during the years 2018-19 and 2019-20. This benefit would not accrue to those farmers who repay their crop loans after one year of availing such loans.

iii) In order to discourage distress sale by farmers and to encourage them to store their produce in warehouses, the benefit of interest subvention will be available to small and marginal farmers having Kisan Credit Card for a further period of upto six months post the harvest of the crop at the same rate as available to crop loan against negotiable warehouse receipts issued on the produce stored in warehouses accredited with Warehousing Development Regulatory Authority (WDRA).

iv) To provide relief to farmers affected by natural calamities, an interest subvention of 2% per annum will be made available to banks for the first year on the restructured loan amount. Such restructured loans will attract normal rate of interest from the second year onwards.

v) However, to provide relief to the farmers affected due to **severe natural calamities**, an interest subvention of 2 percent per annum will be made available to banks for the first three years/entire period (subject to a maximum of five years) on the restructured loan amount. Further, in all such cases, the benefit of prompt repayment incentive @ 3% per annum shall also be provided to the affected farmers. The grant of such benefits in cases of severe natural calamities shall, however, be decided by a High Level Committee (HLC) based on the recommendation of Inter-Ministerial Central Team (IMCT) and Sub Committee of National Executive Committee (SC-NEC).

vi) To avoid multiple loaning and to ensure that only genuine farmers avail concessional crop loan through the mechanism of gold loans, the lending institutions may conduct due diligence and ensure proper documentation including recording of land details even when the farmer avails gold loans for such purposes.

vii) To ensure hassle-free benefits to farmers under Interest Subvention Scheme, banks are advised to make Aadhar linkage mandatory for availing short-term crop loans in 2018-19 and 2019-20.

viii) Further, from 2018-19, the Interest Subvention Scheme is being put on **DBT mode** on 'InKind/services' basis and all short term crop loans processed in 2018-19 are required to be brought on ISS portal / DBT platform. Banks are advised to capture and submit category wise data of beneficiaries under the scheme and report the same on ISS portal individual farmer wise once it is launched to settle the claims arising from 2018-19 onwards.

(RBI/2018-19/137-FIDD.CO.FSD.BC.No.15/05.02.001/2018-19 dated March 07, 2019)

7. Harmonisation of different categories of NBFCs

Over a period of time, evolution of the NBFC sector has resulted in several categories of NBFCs intended to focus on specific sector/ asset classes. Different sets of regulatory prescriptions were accordingly put in place.

On a review, it has been decided that in order to provide NBFCs with greater operational flexibility, harmonization of different categories of NBFCs into fewer ones shall be carried out based on the principle of regulation by activity rather than regulation by entity. Accordingly, it has been decided to merge the three categories of NBFCs viz. Asset Finance Companies (AFC), Loan Companies (LCs) and Investment Companies (ICs) into a new category called **NBFC - Investment and Credit Company (NBFC-ICC)**.

(RBI/2018-19/130 – DNBR(PD). CC.No. 097/03.10.001/2018-19 dated February 22, 2019)

8. Risk Weights for exposures to NBFCs

At present claims on rated as well as unrated Non-deposit Taking Systemically Important Non-Banking Financial Companies (NBFC-ND-SI), other than Asset Finance Companies (AFCs), Non-Banking Financial Companies–Infrastructure Finance Companies (NBFCs-IFC), and Non-banking Financial Companies – Infrastructure Development Funds (NBFCs-IDF), have to be uniformly risk weighted at 100%. Exposures to AFCs, NBFCs– IFC, NBFCs–IDF and other NBFCs which are not NBFC-ND-SI, are risk weighted as per the ratings assigned by the rating agencies accredited by the Reserve Bank of India.

RBI has been decided that exposures to all NBFCs, excluding Core Investment Companies (CICs), will be risk weighted as per the ratings assigned by the rating agencies registered with SEBI and accredited by the Reserve Bank of India, in a manner similar to that of corporates as prescribed under para 5.8.1 of the Master Circular DBR.No.BP.BC.1/21.06.201/2015-16 dated July 1, 2015 on Basel III Capital Regulations read with Circular DBR.No.BP.BC.6/21.06.001/2016-17 dated August 25, 2016 on “Review of Prudential Norms–Risk Weights for Exposures to Corporates, AFCs and NBFC-IFCs” and Mailbox Clarification dated December 29, 2017. Exposures to CICs, rated as well as unrated, will continue to be risk-weighted at 100%.

(RBI/2018-19/126–DBR.BP.BC.No.25/21.06.001/2018-19 dated February 22, 2019)

9. Priority Sector Lending – Targets and Classification

With reference to Para 10 of the Statement on Developmental and Regulatory Policies of the First Bi-Monthly Monetary Policy Statement 2019-20 dated April 4, 2019 and Para 9 of Master Direction–Regional Rural Banks (RRBs)-Priority Sector Lending–Targets and Classification dated July 7, 2016/Para 5 of the Compendium for Small Finance Banks (SFBs) – Priority Sector Lending – Targets & Classification dated July 6, 2017, RBI prescribing eligibility criteria of housing loans for classification under priority sector.

In terms of the above Master Direction for RRBs, loans to individuals upto Rs.20 lakh for purchase/construction of a dwelling unit per family provided the overall cost of the dwelling unit does not exceed Rs.25 lakh are eligible to be classified under priority sector. In terms of the Compendium for SFBs, loans to individuals up to Rs.28 lakh in metropolitan centres (with population of ten lakh and above) and Rs.20 lakh in other centres, are eligible to be classified under priority sector, provided that the cost of dwelling unit does not exceed Rs.35 lakh and Rs.25 lakh, respectively.

In order to bring the RRBs and SFBs at a level playing field with other Scheduled Commercial Banks, it has now been decided to enhance the housing loan limits for eligibility under priority sector lending. Accordingly, in respect of RRBs and SFBs, housing loans to individuals upto Rs.35 lakh in metropolitan centres (with population of ten lakh and above) and Rs.25 lakh in other centres, provided the overall cost of the dwelling unit in the metropolitan centres and at other centres does not exceed Rs.45 lakh and Rs.30 lakh, respectively will be eligible for classification under Priority Sector Lending.

(RBI/2018-19/179 – FIDD.CO.Plan.BC.18/04.09.01/2018-19 dated May 06, 2019)

Extract from NITI Aayog Working Group Report February 2018-Demand & Supply Projections Towards 2033: Crop, Livestock, Fisheries and Agricultural Inputs

Credit

In order to transform agriculture more effectively, credit plays a pivotal role especially among small and marginal farmers. Apparently, public investment, price support, trade and credit policy will have major effect on the agricultural productivity. The existing policy of low input and low output prices will continue due to food security reasons followed by increasing focus on enhancing availability of institutional credit. Providing relief to drought affected farmers as part of welfare measures needs attention. The growth in credit has been significant during last 7-8 years. It is an urgent need to assess the projected/estimated demand for credit in view of changing scenario of agriculture and more paid out costs for inputs, farm implements and other critical activities. The long term credit requirement needs to be spelled out keeping in view the changing dynamics of agriculture and allied activities.

The Government has taken many policy initiatives for strengthening of farm credit delivery system for providing credit at lower rates of interest to support the resource requirements of the agricultural sector. The emphasis of these policies has been on providing timely and adequate credit support to farmers with particular focus on small and marginal farmers and weaker sections of society to enable them to adopt modern technology and improved agricultural practices for increasing agricultural production and productivity. The policy essentially lays emphasis on augmenting credit flow at the ground level through credit planning, adoption of region specific strategies and rationalization of lending policies and procedures and bringing down the rate of interest on farm loan. The targets have been suitably increased every year to ensure that farmers get adequate and timely credit for their crop production and agri-allied activities. These targets have been surpassed by banks for over the years. Government announces annual target for agriculture credit in the budget every year. Agricultural credit flow has shown consistent progress every year. Agriculture Credit of Rs.711,621 crore was provided to the farmers against target of Rs.7,00,000 crore in 2013-14. In the year 2014-15, agriculture credit flow was Rs. 845,328.23 crore against the target of Rs.8,00,000 crore. Target for the year 2015-16 was fixed at Rs.850,000 crore and achievement is Rs.877,224 crore. The Target for the year 2016-17 has been fixed at Rs.9,00,000 crore and a sum of Rs.755,995.17 crore has been disbursed as agriculture credit during April-September, 2016. Details of disbursement of Ground Level credit (GLC) and Short Term Crop Loan from 2006-07 onwards and targets set for the future are given in Table 2.10.

Table 2.10: Future requirements for Ground Level Credit (GLC) and Short Term Crop Loan
(Amount in Rs. Crore)

Year	Ground Level Credit (GLC)		Short Term Crop Loan	
	Target	Achievement	Target	Achievement
2006 -07	175000	229400	NA	138455
2007 -08	225000	254657	140000	181393
2008 -09	280000	301908	160000	210461
2009 -10	325000	384514	200000	276656
2010 -11	375000	468291	220000	335550
2011 -12	475000	511029	280000	396158
2012 -13	575000	607376	345000	473500
2013 -14	700000	730123	500000	548435
2014 -15	800000	845328	575000	635412
2015 -16*	850000	915510	595000	665313
2016 -17*	900000	1065756	615000	622685
2017 -18	1000000	--	680000	--
2019 -20	1200000	--	822800	--
2023 -24	1640000	--	1180000	--
2032 -33	3820000		2800000	--

*Provisional data. 2017-18 onwards calculated @ apprx 10% annual growth

The Government has been implementing Interest Subvention Scheme since 2006-07. Under the Scheme, interest subvention of 2 percent per annum is provided to Public Sector Banks, Private Sector Scheduled Commercial Banks, Cooperative Banks and Regional Rural Banks on their own fund used for short term crop loans up to Rs.3.00 lakh per farmer provided the lending institutions make available short term credit at the ground level at 7 percent per annum to farmers. Farmers are provided with 3 percent additional interest subvention for the short term crop loan of up to Rs.3.00 lakh for a maximum period of one year for prompt repayment on or before the due date. Thus, farmers, who promptly repay their crop loans as per their payment schedule fixed by the banks, are extended loans at an effective interest rate of 4 percent per annum. Government has extended the scheme to crop loans borrowed from private sector scheduled commercial banks in respect of loans given within the service area of the branch concerned. Further, in order to discourage distress sale by farmers and to encourage them to store their produce in warehouses against warehouse receipts, the benefit of interest subvention scheme has been extended to small and marginal farmers having Kisan Credit Card for a further period up to six months post-harvest on the same rate as available to crop loan against negotiable warehouse receipt for keeping their produce in warehouses.

To provide relief to farmers affected by natural calamities, the interest subvention of two percent continues to be available to banks for the first year on the restructured amount. Such restructured loans may attract normal rate of interest from the second year onwards as per the policy laid down by the RBI.

ಅನುಬಂಧ- 1B(ಅ): ಮಾಲಿಕವಾರಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ (ಭತ್ತ)ದ ಏವರ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	ಅಂತಿಮವಿಧಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂತಿಮವಿಧಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ರ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	ಅಂತಿಮವಿಧಿ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ರ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	NPHH ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	NPHH ಯೋಜನೆಯ ಏಜೆಂಟ್‌ರ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	PHH ಯೋಜನೆಯ ಸಲಾಮುಫಣಿಗಣಕ ಸಂಖ್ಯೆ	PHH ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	PHH ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	PHH ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)	PHH ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್/ಗಂಟಲೆ)
ಬಾಗಲಕೋಟೆ	36577	1920	53348	800	1255248	9414	3766	13180		
ಬೆಂಗಳೂರು	6125	322	69647	1045	1669356	12520	5008	17528		
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪೂ)	2009	105	81026	1215	242778	1821	728	2549		
ಬೆಂಗಳೂರು (ಉ)	2157	113	59442	892	382460	2868	1147	4016		
ಬೆಂಗಳೂರು (ದ)	5272	277	657820	9867	372455	2793	1117	3911		
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	4112	216	92400	1386	615869	4619	1848	6467		
ಬೆಂಗಳೂರು (ರಾ)	6510	342	14778	222	753593	5652	2261	7913		
ಬೆಳಗಾವಿ	44258	2324	286401	4296	3411796	25588	10235	35824		
ಬಳ್ಳಾರಿ	62710	3292	55062	826	1853081	13898	5559	19457		
ಬೀದರ್	34590	1816	45462	682	1044462	7833	3133	10967		
ಬಿಜಯಪುರ	35234	1850	68908	1034	1539727	11548	4619	16167		
ಚಾಮರಾಜನಗರ	21238	1115	10295	154	793105	5948	2379	8328		
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	12449	654	52570	789	823886	6179	2472	8651		
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	24542	1288	24963	374	1292911	9697	3879	13576		
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	13494	708	12141	182	965087	7238	2895	10133		
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	23373	1227	149762	2246	994202	7457	2983	10439		
ದಾವಣಗೆರೆ	25662	1347	31422	471	1200114	9001	3600	12601		
ಧಾರವಾಡ	21538	1131	75395	1131	1196255	8972	3589	12561		
ಗದಗ	20233	1062	30793	462	735221	5514	2206	7720		
ಕಲಬುರಗಿ	52220	2742	83844	1258	1642134	12316	4926	17242		
ಕಾಸರಗೋಡಿ	10991	577	28535	428	1428701	10715	4286	15001		
ಕಾವೇರಿ	30990	1627	46014	690	1199060	8993	3597	12590		
ಕೊಡಗು	6235	327	26175	393	322856	2421	969	3390		
ಕೋಲಾರ	20189	1060	32147	482	1121691	8413	3365	11778		
ಕೊಪ್ಪಳ	36689	1926	11778	177	986852	7401	2961	10362		
ಮಂಡ್ಯ	19222	1009	45021	675	1495482	11216	4486	15703		
ಮೈಸೂರು	18854	990	86783	1302	2152136	16141	6456	22597		
ರಾಯಚೂರು	44812	2353	30321	455	1319204	9894	3958	13852		
ರಾಮನಗರ	11691	614	8182	123	907047	6803	2721	9524		
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	15687	824	88138	1322	1238031	9285	3714	12999		
ತುಮಕೂರು	29615	1555	47568	714	2113103	15848	6339	22188		
ಉಡುಪಿ	28798	1512	96315	1445	639948	4800	1920	6719		
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	9735	511	80867	1213	1016538	7624	3050	10674		
ಯಾದಗಿರಿ	26558	1394	8320	125	812063	6090	2436	8527		
ಒಟ್ಟು	764369	40129	1999605	29994	39536452	296523	118609	415133		
	7.64 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು	0.40 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ	20 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು	0.29 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ	395 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು	2.96 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ	1.18 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ	4.15 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಭತ್ತ		

NPHH: Non Priority Household
PHH : Priority Household

ಅನುಬಂಧ- 18(ಅ): ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಅರ್ಜಿ (ಫಲಿತದ ವಿವರ)

ಜಿಲ್ಲೆ	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)	ಅಂತಿಮದ ಅರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತ ಪ್ರಮಾಣ (ಒಟ್ಟು)
ಬಾಗಲಕೋಟೆ	36577	53348	9603	1255248	112972	45189	158161						
ಬೆಂಗಳೂರು	6125	69647	12536	1669356	150242	60097	210339						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪೂ)	2009	81026	14585	242778	21850	8740	30590						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಉ)	2157	59442	10700	382460	34421	13769	48190						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	5272	65782	11841	372455	33521	13408	46929						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	4112	92400	16632	615869	55428	22171	77599						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	6510	14778	2660	753593	67823	27129	94953						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	44258	286401	51552	3411796	307062	122825	429886						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	62710	55062	9911	1853081	166777	66711	233488						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	34590	45462	8183	1044462	94002	37601	131602						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	35234	68908	12403	1539727	138575	55430	194006						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	21238	10295	1853	793105	71379	28552	99931						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	12449	52570	9463	823886	74150	29660	103810						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	24542	24963	4493	1292911	116362	46545	162907						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	13494	8501	2185	965087	86858	34743	121601						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	23373	149762	26957	994202	89478	35791	125269						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	25662	31422	5656	1200114	108010	43204	151214						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	21538	75395	13571	1196255	107663	43065	150728						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	20233	30793	5543	735221	66170	26468	92638						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	52220	83844	15092	1642134	147792	59117	206909						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	10991	28535	5136	1428701	128583	51433	180016						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	30990	46014	8283	1199060	107915	43166	151082						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	6235	26175	4712	322856	29057	11623	40680						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	20189	32147	5786	1121691	100952	40381	141333						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	36689	11778	2120	986852	88817	35527	124343						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	19222	45021	8104	1495482	134593	53837	188431						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	18854	86783	15621	2152136	193692	77477	271169						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	44812	30321	5458	1319204	118728	47491	166220						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	11691	8182	1473	907047	81634	32654	114288						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	15687	88138	15865	1238031	111423	44569	155992						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	29615	47568	8562	2113103	190179	76072	266251						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	28798	96315	17337	639948	57595	23038	80633						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	9735	80867	14556	1016538	91488	36595	128084						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	26558	8320	1498	812063	73086	29234	102320						
ಬೆಂಗಳೂರು (ಪ)	764369	1999605	359929	39536452	3558281	1423312	4981593						
ಒಟ್ಟು	7.64 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	20 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	3.59 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	396 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	36.08 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	14.23 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು	49.81 ಲಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾರರು						

NPHH: Non Priority Household
PHH : Priority Household

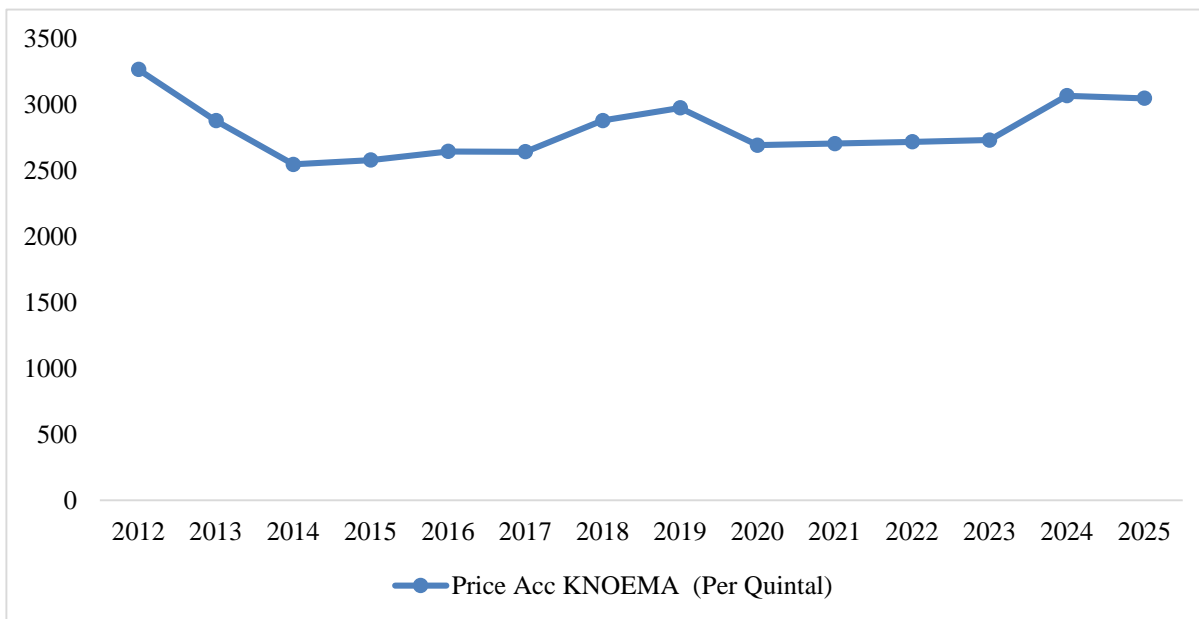
ಅನುಬಂಧ-19: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮತ್ಸ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಮಾಸಿಕ ಬೆಲೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ
(Forecasting)(ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಲ್)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬೆಳೆಗಳು	ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು	ಡಿಸೆಂಬರ್ 19	ಜನವರಿ 20	ಫೆಬ್ರವರಿ 20	ಮಾರ್ಚ್ 20	ಏಪ್ರಿಲ್ 20	ಮೇ 20
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು								
1	ಭತ್ತ	ಸಿಂಧನೂರ	2202	2207	2204	2212	2214	2211
		ಕಾರಟಗಿ	2457	2461	2471	2474	2477	2484
ಸರಾಸರಿ			2329	2334	2338	2343	2345	2348
2	ರಾಗಿ	ನಾಗಮಂಗಲ	2107	2034	1972	1904	1839	1774
		ಬೆಂಗಳೂರು	3245	3282	3283	3312	3323	3341
ಸರಾಸರಿ			2676	2658	2627	2608	2581	2557
3	ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ	ಸಿಂಧನೂರ	2094	2134	2167	2192	2224	2266
4	ಬಟ ಜೋಳ	ಕಲಬುರಗಿ	2479	2434	2519	2598	2681	2763
5	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	1898	1896	1901	1913	1924	1934
		ಶಿಕಾಲಿಪುರ	2261	2328	2391	2453	2520	2583
ಸರಾಸರಿ			2080	2112	2146	2183	2222	2258
6	ಸಜ್ಜೆ	ಅಂಗನೂರು	1880	1802	1723	1652	1575	1500
		ಕುಷ್ಟಗಿ	1630	1480	1325	1178	1023	872
ಸರಾಸರಿ			1755	1641	1524	1415	1299	1186
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು								
7	ತೊಗರಿ	ಕಲಬುರಗಿ	5818	5862	5942	6007	6067	6119
		ಬೀದರ್	5176	5183	5213	5235	5255	5276
ಸರಾಸರಿ			5497	5522	5577	5621	5661	5698
8	ಹೆಸರು	ಗದಗ	6717	7267	7750	8260	8760	9273
		ಯಾದಗಿರಿ	6433	6481	6552	6597	6668	6729
ಸರಾಸರಿ			6575	6874	7151	7428	7714	8001
9	ಉದ್ದು	ಕಲಬುರಗಿ	6853	6926	7022	7034	7099	7186
10	ಕಡಲೆ	ಗದಗ	3855	3735	3618	3512	3390	3281
		ಕಲಬುರಗಿ	4087	4054	4017	3983	3947	3907
ಸರಾಸರಿ			3971	3895	3818	3748	3669	3594
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳು								
11	ಶೇಂಗಾ	ಯಾದಗಿರಿ	5065	5201	5323	5447	5576	5696
		ರಾಯಚೂರು	4745	4756	4768	4777	4788	4801
ಸರಾಸರಿ			4905	4979	5046	5112	5182	5249
12	ಸೋಯಾಅವರೆ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ್	3652	3784	4101	4413	4744	5062
		ಬೀದರ್	3097	3478	4121	4750	5410	6054
ಸರಾಸರಿ			3374	3631	4111	4582	5077	5558
13	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	4177	4257	4786	5313	5860	6389
		ಕಲಬುರಗಿ	3254	3241	3193	3159	3111	3071
ಸರಾಸರಿ			3715	3749	3989	4236	4485	4730
ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು								
14	ಹತ್ತಿ	ವಿಜಯಪುರ	5072	5285	5702	6116	6540	6960
		ಅನ್ನಿಗೇರೆ	5685	5762	5845	5931	6014	6101
ಸರಾಸರಿ			5379	5524	5773	6023	6277	6531
15	ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ	8424	8263	8463	8269	8427	8376

		ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	7589	7778	7854	8131	8319	8539
		ಸಿಂಧನೂರ	5977	5778	5920	5953	5992	6024
ಸರಾಸರಿ			7330	7273	7412	7451	7579	7646
ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು								
16	ಬೊಮ್ಮೇ	ಕೋಲಾರ	1118	1087	1067	1046	1025	1001
		ಚಿಂತಾಮಣಿ	1628	1653	1689	1724	1756	1790
		ಮೈಸೂರು	1795	1778	1812	1840	1870	1896
		ಮುಳಬಾಗಿಲು	1547	1575	1606	1628	1654	1679
ಸರಾಸರಿ			1522	1523	1543	1559	1576	1592
17	ಈರುಳ್ಳಿ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	1963	2327	2667	2997	3341	3676
		ಬೆಳಗಾವಿ	2145	2092	2011	1932	1849	1764
ಸರಾಸರಿ			2054	2210	2339	2465	2595	2720
18	ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ	ಬೆಳಗಾವಿ	947	929	925	915	907	900
		ಹಾಸನ	1440	1472	1515	1533	1576	1603
		ಬೆಂಗಳೂರು	1524	1553	1554	1566	1571	1580
ಸರಾಸರಿ			1304	1318	1331	1338	1351	1361
ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳು								
20	ಬಟಾ	ಬೆಂಗಳೂರು ಇನ್ಸಿ ಮಿಲ್	3139	3112	3114	3107	3102	3096
21	ಕಪ್ಪುದ್ರಾಕ್ಷಿ	ಬೆಂಗಳೂರು ಇನ್ಸಿ ಮಿಲ್	2440	2463	2477	2487	2501	2523
22	ದಾಳಂಬೆ	ಬೆಂಗಳೂರು ಇನ್ಸಿ ಮಿಲ್	7955	8053	8130	8151	8224	8281
ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು								
23	ತೆಂಗು (ಸಾವಿರ ಕಾಯಿಗಳು)	ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ	10122	9791	9488	9195	8883	8582
		ತರಿಕೆರೆ	11202	11212	11141	10865	10804	10572
		ಸಿ.ಆರ್.ಪಟ್ಟಣ	10456	10517	10521	10583	10592	10634
ಸರಾಸರಿ			10593	10507	10383	10215	10093	9929
24	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	32946	32378	31855	31355	30817	30309
		ನಿರಸಿ	30019	29491	28994	28454	27961	27438
ಸರಾಸರಿ			31482	30934	30425	29904	29389	28873
25	ಬಟಾ ಅಡಕೆ	ನಿರಸಿ	24675	24919	25128	25307	25514	25727
		ಯೆಲ್ಲಾಪುರ	24561	24848	25072	25288	25519	25738
ಸರಾಸರಿ			24618	24883	25100	25297	25516	25732
ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು								
26	ಶುಂಠಿ	ಹೊಸನಗರ	12499	13962	15488	16947	18396	20005
		ಹಾಸನ	14836	20315	25615	30793	36197	41499
ಸರಾಸರಿ			13667	17139	20551	23870	27296	30752
27	ಕರಿ ಮೆಣಸು	ಗೋಣಿಪುಟ್ಟು	27976	26516	25226	24033	22681	21492
28	ಅರಿಶಿನ	ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	6608	6620	6709	6741	6779	6861
		ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	6345	6385	6425	6422	6466	6506
ಸರಾಸರಿ			6477	6503	6567	6581	6623	6683

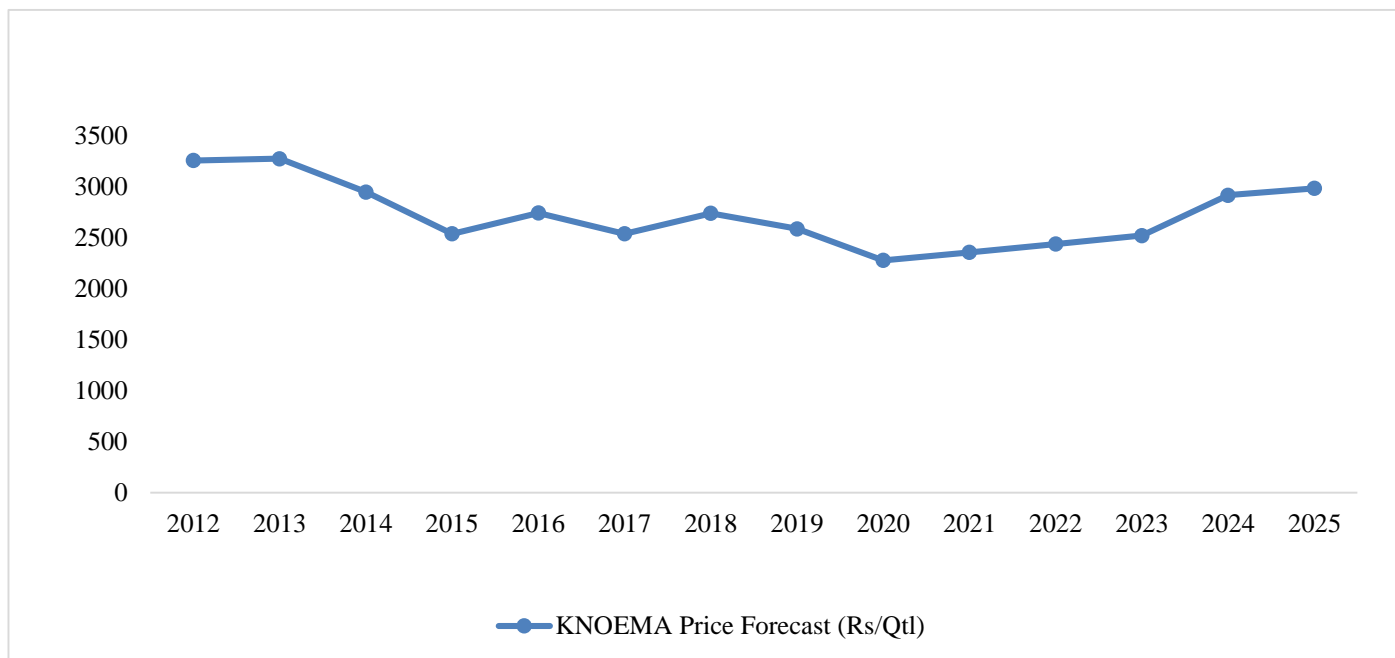
1. Price Projection of Rice – up to 2025 as per knoema.com

Rice				
Year	Value of Dollar	Price acc knoema		
		US \$/ tonnes	In Rs (Per tonne)	In Rs (Per Quintal)
2012	57.12	572.00	32673	3267
2013	58.82	489.50	28792	2879
2014	60.15	422.80	25431	2543
2015	64.71	386.00	24978	2498
2016	67.61	396.20	26787	2679
2017	64.48	398.90	25721	2572
2018	69.40	420.70	29197	2920
2019	70.85	418.00	29615	2962
2020	64.14	420.00	26940	2694
2021	64.14	421.90	27062	2706
2022	64.14	423.90	27190	2719
2023	64.14	425.90	27318	2732
2024	71.72	427.90	30689	3069
2025	70.92	429.90	30489	3049

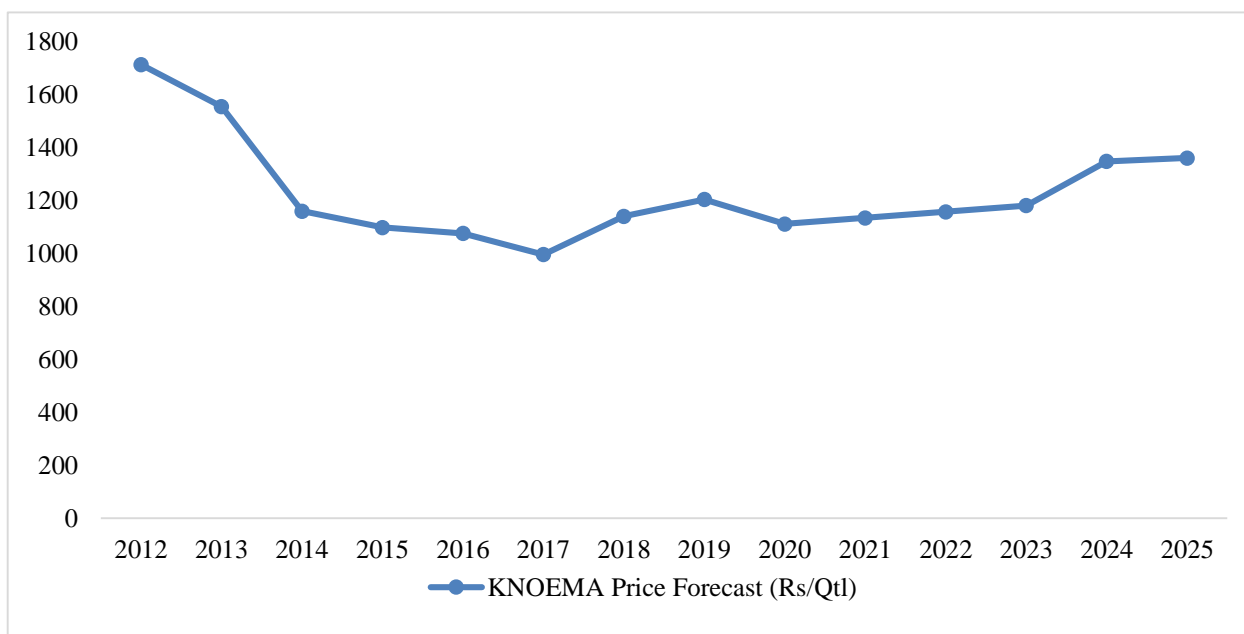
2. Price Projection of Soybean - up to 2025 as per Knoema.com

Soyabean				
Year	Value of Dollar	Price acc knoema		
		US \$/ tonnes	In Rs (Per tonne)	In Rs (Per Quintal)
2012	57.12	570	32558	3256
2013	58.82	556.5	32733	3273
2014	60.15	489.9	29467	2947
2015	64.71	392.1	25373	2537
2016	67.61	405.4	27409	2741
2017	64.48	393.4	25366	2537
2018	69.4	394.4	27371	2737
2019	70.85	365	25860	2586
2020	64.14	354.9	22764	2276
2021	64.14	367.2	23553	2355
2022	64.14	379.8	24361	2436
2023	64.14	392.9	25202	2520
2024	71.72	406.5	29154	2915
2025	70.92	420.5	29822	2982

3. Price Projection of Maize - up to 2025 as per Knoema.com

Maize				
Year	Value of Dollar	Price acc knoema		
		US \$/ tonnes	In Rs (Per tonne)	In Rs (Per Quintal)
2012	57.12	300	17136	1714
2013	58.82	264.4	15552	1555
2014	60.15	192.9	11603	1160
2015	64.71	169.8	10988	1099
2016	67.61	159.2	10764	1076
2017	64.48	154.5	9962	996
2018	69.4	164.4	11409	1141
2019	70.85	170	12045	1204
2020	64.14	173.3	11116	1112
2021	64.14	176.9	11347	1135
2022	64.14	180.5	11578	1158
2023	64.14	184.2	11815	1182
2024	71.72	188	13483	1348
2025	70.92	191.9	13610	1361

ഭാരതം - 20

F.No. L-15016/10/2018-MPS
Government of India
Ministry of Agriculture & Farmers Welfare
Department of Agri., Cooperation and farmers welfare
(Cooperation Division)

Krishi Bhavan, New Delhi
Dated 11th October, 2018.

To,

The Chief Secretary of all State Government / UTs

Subject: An Umbrella scheme "Pradhan Mantri Annadata Aay SanraksHan Abhiyan" (PM-AASHA) to ensure minimum support price to farmers, comprising of Price Support Scheme (PSS), Price Deficiency Payment Scheme (PDPS), Pilot of Private Procurement & Stockiest Scheme (PPSS).

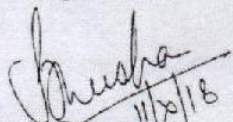
Sir

As you are aware, Cabinet has approved an Umbrella scheme "Pradhan Mantri Annadata Aay SanraksHan Abhiyan" (PM-AASHA) to ensure minimum support price to farmers, comprising of Price Support Scheme (PSS), Price Deficiency Payment Scheme (PDPS), Pilot of Private Procurement & Stockiest Scheme (PPSS).

2. In this regard, a set of guidelines i.e. amended guidelines for Price Support Scheme (PSS), guidelines for Price Deficit Payment Scheme and pilot of Private Procurement and Stockist Scheme under the Umbrella scheme of PM-AASHA have been envisaged for quick implementation of the scheme in a fair and efficient manner. A copy of the same are enclosed herewith for your reference.

3. You are therefore, requested to kindly take due notice of the above guidelines while initiating the proposals under the above scheme.

Encl; as above

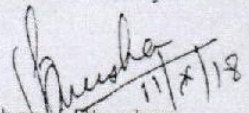

(Shashi Bhushan)
Director (Coopn)
Tel. No.011- 23381385

Copy to :-

1. The Principal Secretary (Agriculture/Cooperation) of all States & UTs
2. Managing Director, NAFED / SFAC / FCI / NCCF / CWC

Copy also forwarded to :-

PS to AM / MoS / Sr. PPS to Secretary (DAC&FW) / Additional Secretary / JS(Coop.) .

Shashi Bhushan,
Director (Coopn)

सत्यमेव जयते

Amended Guidelines for Price Support Scheme (PSS) (Pulses, Oilseeds & Copra) Under PM-AASHA

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF AGRICULTURE & FARMERS WELFARE
DEPARTMENT OF AGRICULTURE, COOPERATION & FARMERS WELFARE
KRISHI BHAWAN, NEW DELHI

October 2018

CONTENT		
CHAPTER NO.	Chapter Name	Page No.
I	Introduction	3-4
II	Role and responsibility of Govt./ Agencies	5-12
III	Procurement, Storage & Disposal Operations	13-19
Annexure		
	Proforma for State/UT Government for implementing Price Support Scheme (PSS) for Pulses, Oilseeds and Copra	20
	Proforma for Undertaking by Principal Secretary (Agriculture) State/UT Government.	21-22
	Proforma for submission of audited account by central nodal agency as advised by office of Chief Adviser Cost, DoE	23-27

CHAPTER – I

INTRODUCTION

Assurance of a remunerative and stable price environment for growers/farmers is very important for increasing agricultural production and productivity. The market price for agricultural produce many times tends to be unstable and volatile which may result in undue losses to the growers and discourage adoption of the modern technology and required inputs.

The Government's price policy for agricultural commodities seeks to ensure remunerative prices to the growers for their produce with a view to encourage higher investment and production and to safeguard the interest of consumers by making available supplies at reasonable prices with low cost of intermediation. The price policy also seeks to evolve a balanced and integrated price structure in the perspective of the overall needs of the economy.

Towards this end, the Government announces Minimum Support Prices (MSP) for 25 major agricultural commodities each year in Kharif and Rabi Crop seasons after taking into account the recommendations of the Commission for Agricultural Costs and Prices (CACP). CACP recommends MSP for twenty two (22) crops and Fair & Remunerative Price (FRP) for sugarcane. Apart from Sugarcane for which FRP is declared by the Department of Food & Public Distribution, twenty two crops covered under MSP are Paddy, Jowar, Bajra, Maize, Ragi, Arhar, Moong, Urad, Groundnut-in-shell, Soyabean, Sunflower, Sesamum, Nigerseed, Cotton, Wheat, Barley, Gram, Masur (lentil), Rapeseed/Mustard seed, Safflower, Jute and Copra. In addition to this, MSP for Toria and De-Husked coconut is fixed by the Department on the basis of MSP's of Rapeseed/Mustard seed and Copra respectively.

The Government organize procurement operations of MSP notified agricultural commodities through various public agencies such as Food Corporation of India (FCI), Cotton Corporation of India (CCI), Jute Corporation of India (JCI), Central Warehousing Corporation (CWC), and cooperative and other agencies such as National Agricultural Cooperative Marketing Federation (NAFED), National Consumer Cooperative Federation (NCCF), and Small Farmers Agri. Business Consortium (SFAC). Besides, State Governments also appoint state agencies to undertake PSS operations.

The Government of India has recently decided to implement a new Umbrella scheme "Pradhan Mantri –Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan" (PM AASHA). Under PM-AASHA, the procurement of Pulses and Copra shall be done under Price Support Scheme and for oilseeds

Who
SKU?

states /UT governments will be offered a bouquet of Price Deficiency Payment Scheme (PDPS) and Price Support Scheme , with the flexibility to choose either of them in a given marketing season for particular oilseeds for the entire State/UT . Further , for oilseeds, States/ UTs will have option to rollout a pilot of Private Procurement & Stockiest Scheme (PPSS) in selected district/APMCs of district involving participation of private stockiest. PSS, PDPS and Pilot PPSS will be implemented by Department of Agriculture, Cooperation & Farmers Welfare. For other MSP notified crops like Wheat, Paddy and other cereals including nutri cereals existing scheme of Department of Food & Public Distribution and for Cotton and Jute scheme of Ministry of Textile will be continued to be implemented.

REASONS FOR AMENDING THE PSS GUIDELINES

The PSS Guidelines were first compiled in May 2014. Requests and suggestions for suitable revision/amendment in the PSS guidelines were being received from State Governments. Accordingly the suggestions were examined and suitable amendments have been incorporated in the existing PSS guidelines. The new PSS guidelines under the umbrella scheme "PM AASHA" will be effective from Kharif Marketing Season 2018-19.

CHAPTER-II

ROLE AND RESPONSIBILITY OF GOVERNMENT OF INDIA, STATE GOVERNMENTS AND THEIR AGENCIES IN PSS OPERATIONS

(A) Department of Agriculture & Cooperation & Farmers' Welfare (DAC&FW):

- (i) **Policy matters:** The DAC&FW shall be responsible for any policy matters relating to PSS operations for oilseeds, pulses and copra. High level Committee consisting of Finance Minister, Agriculture Minister and Food Minister will be constituted for taking decisions on policy related matters under PM-AASHA.
- (ii) **Nomination /deletion of central nodal agencies:** The DAC&FW shall be responsible for nomination of central nodal agencies and/ or deletion of any agency from the list of central nodal agency. At present the Central Nodal Agencies for PSS Operation includes NAFED , FCI, SFAC ,NCCF etc.
- (iii) **Declaration of Minimum Support Price (MSP):**The Department of Agriculture Cooperation & Farmers' Welfare (DAC&FW) shall declare the Minimum Support Price for notified agricultural commodities every year, well before both Kharif & Rabi cropping/sowing season so that the farmers may take a considered view whether any particular crop will be a profitable venture for them or not.
- (iv) **MSP information:** In every crop season, DAC&FW shall inform the MSP of notified crops to the central nodal agencies well in advance.
- (v) **Duration of the Scheme:** Based on the request of respective State/UT governments, the DAC&FW shall decide the duration of PSS procurement operations, crop wise, state wise, and depending upon the seasonality/climatic/geographical/locational advantages and disadvantages. The duration of PSS procurement operations for particular pulses and oilseeds in the marketing season shall be for a maximum period of 90 days. For copra this period will be 6 months. However, in exceptional cases, the procurement period may be increased with prior approval of DAC&FW. The decision of DAC & FW will be final and binding.
- (vi) **Fair Average Quality (FAQ) norms:** Fair Average Quality (FAQ) norms shall be decided/ approved by the DAC&FW for each crop. While, deciding the FAQ norms, it shall be ensured that only those parameters which are variable would form the specification of FAQ norms. ?
- (vii) **Working capital arrangement:** The DAC&FW shall provide the working capital to its Central Nodal Agencies through Government guarantee , letter of comfort etc. in nature of *

CHAPTER-II

ROLE AND RESPONSIBILITY OF GOVERNMENT OF INDIA, STATE GOVERNMENTS AND THEIR AGENCIES IN PSS OPERATIONS

(A) Department of Agriculture & Cooperation & Farmers' Welfare (DAC&FW):

- (i) **Policy matters:** The DAC&FW shall be responsible for any policy matters relating to PSS operations for oilseeds, pulses and copra. High level Committee consisting of Finance Minister, Agriculture Minister and Food Minister will be constituted for taking decisions on policy related matters under PM-AASHA.
- (ii) **Nomination /deletion of central nodal agencies:** The DAC&FW shall be responsible for nomination of central nodal agencies and/ or deletion of any agency from the list of central nodal agency. At present the Central Nodal Agencies for PSS Operation includes NAFED , FCI, SFAC ,NCCF etc.
- (iii) **Declaration of Minimum Support Price (MSP):**The Department of Agriculture Cooperation & Farmers' Welfare (DAC&FW) shall declare the Minimum Support Price for notified agricultural commodities every year, well before both Kharif & Rabi cropping/sowing season so that the farmers may take a considered view whether any particular crop will be a profitable venture for them or not.
- (iv) **MSP information:** In every crop season, DAC&FW shall inform the MSP of notified crops to the central nodal agencies well in advance.
- (v) **Duration of the Scheme:** Based on the request of respective State/UT governments, the DAC&FW shall decide the duration of PSS procurement operations, crop wise, state wise, and depending upon the seasonality/climatic/geographical/locational advantages and disadvantages. The duration of PSS procurement operations for particular pulses and oilseeds in the marketing season shall be for a maximum period of 90 days. For copra this period will be 6 months. However, in exceptional cases, the procurement period may be increased with prior approval of DAC&FW. The decision of DAC & FW will be final and binding.
- (vi) **Fair Average Quality (FAQ) norms:** Fair Average Quality (FAQ) norms shall be decided/ approved by the DAC&FW for each crop. While, deciding the FAQ norms, it shall be ensured that only those parameters which are variable would form the specification of FAQ norms. ?
- (vii) **Working capital arrangement:** The DAC&FW shall provide the working capital to its Central Nodal Agencies through Government guarantee , letter of comfort etc. in nature of *

whom the government guarantee for PSS is provided. Further, the central agencies may also involve the state agencies for disposal of PSS stocks and may share the said incentive with the state agencies, as per the terms & conditions mutually agreed.

- (xii) Economic cost sheet defining the operation-wise incidental expenses for every season will be submitted by Central Nodal Agencies before commencement of procurement of crops to DAC&FW for approval.
- (xiii) Payment or exemption of GST and its extent to be shared between Central and State Government will be informed by DAC&FW in consultation with Finance Ministry.
- (xiv) Commodity-wise normal handling loss (including storage loss) in PSS operations will be as per the scientific study in this regard and will be finalized by the DAC&FW. In the meantime, CWC norms as followed now for storage loss will remain applicable.
- (xv) The required budget provision for day to day operations, monitoring, concurrent audit, administrative works, monitoring and evaluation studies etc. will be made by DAC&FW.
- (xvi) An Empowered Committee, constituted under PM AASHA, under the chairmanship of Secretary, DAC&FW with Secretary, Department of Food and Public Distribution, Secretary Consumer Affairs and representative from the other related departments and State Governments will monitor the schemes and will take other decisions. Moreover, an Implementation Cell and Cost Cell will also be setup in DAC&FW.

(B) **State/UT Governments**

- (i) **Notification of agricultural crops:** State/UT Governments shall be required to notify the expected production, sowing area, average yield, peak arrival/harvesting period for all those crops for which MSP is declared and the State Government is willing to implement the Price Support Scheme. The PSS operations shall be taken up in the respective State/UT Governments only after such notification is issued and copies of the same are sent to the DAC&FW along with proposal at least 30 days prior to its implementation. All the states/UT Govt. willing to implement the PSS operations shall have to furnish the authenticated details to the DAC&FW, **as per the format annexed herewith (A to C).**
- (ii) **Exemption from mandi tax/levy etc.:** State/UT Govt. shall exempt all state duties in respect of PSS operations (Procurement/transportation/warehousing/Sale etc.) in the interest of its farmers and to reduce the procurement costs. Further these taxes, if charged by

the State/UT Government, shall not be admissible / reimbursable to the State/UT Government and State/Procuring agency.

(iii) **Documents required:** The State/UT Governments shall also notify the relevant land revenue documents which are required to be produced before the procuring agencies to prove the genuineness of the farmers.

(iv) **PSS awareness/ publicity:** The State/UT Governments shall make adequate publicity of PSS operations like MSP for the crops, name and address of procurement centers, procurement period, documents required, contact details of authorized person of central/state/primary procuring agencies. The costs of publicity related activities shall be borne by respective State/UT Government.

(v) **Demarcation of area of operation between the central agencies:** The State/UT Governments shall also decide the area of the operation of various central nodal agencies for procurement of agricultural commodities in the State/UT, in consultation with the central government(DAC&FW) so as to provide a level playing opportunity to all the procuring agencies and to ensure that the PSS operations are carried out even in the remote areas. Further, while deciding the area of operation, the State/UT Government shall ensure that there shall not be any duplication of work and/or overlap of PSS operations by more than one central agency in the same area. In case of any disagreements/disputes relating to area of operation between the Central nodal agencies, the matter will be decided by DAC&FW.

(vi) **Logistics arrangements:** The State/UT Government shall make all necessary arrangements like booking of CWC/SWC godowns, identification of procurement centers, arrangement of gunny bags, GPRS enabled transportation facilities, weighing machines, moisture/foreign matters/oil content testing machines etc. in consultation with central/state agencies. The cost of transportation up to 30 km from procurement center to the storage place will be borne by Central government. For transportation of procured stock beyond 30km, the cost has to borne by state governments. The logistic costs shall be reimbursed by DAC&FW as per the norms/expenditure approved under PSS Scheme. Further, these preparatory costs shall be reimbursed to the concerned agencies only when the PSS procurement has been implemented for the specific crop during the specific period.

(vii) **Working capital arrangements for state agencies and revolving fund:** The State/UT Governments shall ensure adequate liquidity to the State procuring agency so as to pay the dues of farmers for their produce within 3 days from the receipt of their produce. The cost of such investment of State/UT government shall be duly reimbursed by the DAC&FW upto 10 day at the market rate of the interest or actual cost, whichever is less. The State Government shall create revolving fund atleast equivalent to 15% of MSP value and incidental expenses for each commodity as per 25% of estimated production/sanctioned quantity by DAC&FW. In case state/UT government intends to procure over 25% of production, the state government will do so at their own cost and through its own agencies. If the State government intends to procure quantities beyond 25% and up to 40% of production through central agencies then the States Government will use the same for their PDS and other welfare schemes, at their own cost.

(viii) **Establishment of godowns, processing mills in the procuring areas:** The State/UT Government shall encourage/launch massive programmes for establishment of godowns, processing mills through public private partnership mode etc. in the rural areas in a time bound manner, so that the farmers may be able to avail adequate storage, value addition facilities for their produce, at their farm gate. State government needs to provide adequate storage space (in proximity to procurement centers) to the Central Nodal Agency since reimbursement of transportation expenses will be restricted to maximum of 30 km from procurement center.

(ix) **Utilization of PSS stocks in various Government schemes:** The State/UT government shall take steps to utilize the PSS stocks in their various welfare schemes/programmes like ICDP, Mid-day Meal, Antyodaya, Annapurna, PDS etc. at the "Issue Price" as decided by the DAC&FW. The "Issue Price" will be the weighted average of wholesale price in selected mandi/s in the sourcing state or Dynamic Reserve Price, whichever is more. Dynamic reserve price is defined as "weighted average of the last seven days modal price of the specific pulses in the mandies situated within 100 km of the godown where the stock being auctioned/issued is kept".

(x) **State /District level Monitoring Mechanism:** A State Level Monitoring Committee (SLMC) under the chairmanship of Chief Secretary with the representative from the related/concerned departments like Agriculture, Food and supply, Finance etc and state implementing agency will be constituted to monitor and evaluate the implementation at state

level. Similarly, a District Level Monitoring Committee (DLMC) shall be constituted under the chairmanship of Deputy Commissioner of each District with representatives from the related departments and procuring agencies. The State and District level monitoring committee shall review the progress of the scheme in their State/ District and its effective implementation from time to time.

(C) Central Nodal Agencies

- (i) **Procurement and Disposal Plan:** Before the start of Kharif and Rabi Marketing season, Central Nodal Agencies will submit procurement and disposal plan, arrangement of funds required and their preparedness for carrying out the PSS operations to DAC&FW.
- (ii) **Appointment of State/primary agencies and signing of MOU:** After the announcement of MSP, central nodal agencies shall appoint their state/primary agencies in consultation with respective State/UT Governments by entering into an MOU within 15 days with clear provisions of procurement modalities and corrective measures for disputes if any.
- (iii) **Identification of procurement centers:** Central agency shall identify the purchase centers in consultation with state/UT. Govt., state agency & primary procuring agencies. However purchase centers shall be opened preferably at CWC/SWC godowns and close to the processing mill to minimized the transportation cost.
- (iv) **Fair Average Quality (FAQ) norms:** It will be the responsibility of Central Nodal Agencies to ensure that the stock that is procured conforms to FAQ norms. Central Nodal Agency may at their own cost engage reputed third party agency to ensure procurement at FAQ norms.
- (v) **PSS awareness/publicity:** The central nodal agencies shall also make adequate publicity of PSS operations like MSP for the crops, name and address of procurement centers, procurement period, documents required, contact details of authorized person of central/state/primary procuring agencies in conjunction with State Agencies.
- (vi) **Technical support:** Central agencies shall provide all technical support to its State and primary agencies relating to the procurement operation. In case of any further clarifications, the matter may be referred to DAC&FW and its decision shall be binding on all concerned.
- (vii) **Financial support:** Central agencies shall release 100% of MSP value and 50% of incidental expenses to the state agencies within 3 days from receiving the stock and hypothecation of it

in their name. Central Nodal Agency need to ensure that the stock stored in warehouse conforms to FAQ. If at any stage, it is found that there is any deviation from FAQ norms of stock hypothecated in their name, loss shall be borne by the concerned Central Nodal Agency.

(viii) **Disposal of procured stock:** Central agencies shall be fully responsible to dispose the PSS stock within the stipulated time and mode of disposal as provided in Chapter III point no. (xiii) and as directed by the DAC&FW from time to time.

(ix) **Reimbursement of losses, if any:** The central nodal agencies shall submit the final audited accounts of PSS operations to DAC&FW within three months from the disposal of PSS stocks for final settlement of claims in the proforma A (annexed with this guidelines).

(D) **State/Primary Agencies/FPO's/Panchayati Raj Institutions**

(i) **Appointment of primary agencies and signing of MOU:** Immediately after the announcement of MSP, state agency shall appoint their primary agencies by entering into MOU with clear provisions of procurement modalities and corrective measures for disputes if any. In addition to Primary Cooperative Societies, state agency may also involve FPOs in procurement operations. ✕

(ii) **PSS awareness/ publicity:** The state/primary agency shall also make adequate publicity of PSS operations like MSP for the crops name and addresses of procurement centers, procurement period, documents required, contact details of authorized person of central/state/primary procuring agencies. The cost of such awareness/publicity shall be borne by State Government/State Procurement Agency.

(iii) **Working capital arrangement:** The state/primary agency shall also make adequate working capital arrangement through State/UT Govt., invest its own fund or borrow the funds from market etc. for a maximum period of 10 days. The state/primary agency whomsoever has invested the fund and/or borrowed the funds from market shall be eligible for reimbursement at the market rate of interest up to 10 days. ?

(iv) **Payment to the farmers:** The state/primary agency shall be responsible to make the payments to the farmers within three days from the receipt of their produce.

(v) **Custody/hypothecation of stocks:** The state agency shall be responsible to take the custody of the stocks and get it hypothecated in the name of central nodal agency within the prescribed period so as to get the funds from **central agency**.

(vi) **Verification of documents/quality of stock:** The state/primary agency shall be responsible to verify the documents of the farmers which prove their genuineness. Further, they shall also be responsible to purchase the stock from farmers strictly as per the FAQ norms as notified by Central Government from time to time. At the time of receipt of stock at warehouse for storage, Central Nodal Agency need to accept only stock which conforms to FAQ. If during storage and during disposal, it is found that there is any deviation from FAQ norms, loss shall be borne by the concerned Central Nodal Agency.

CHAPTER III

A. PROCUREMENT, STORAGE & DISPOSAL OPERATIONS

(i) Preconditions for implementation of the Scheme:

- a. To get the benefit of the scheme, farmers must be registered within the stipulated time period. A portal is to be specifically developed for this purpose by the respective State /UT Government. The registration data of the farmers on the portal should be integrated with the registration data of other government procurement scheme for MSP crops including procurement done by FCI or its agencies. The registration data will include farmers' details like name of crops sown/harvested, Aadhaar Number, Bank Account Number, Mobile Number and other related land record information maintained in the respective States/UTs. The registration data shall be verified by the States/UTs prior to procurement / period notified for the particular commodity by Revenue Authority. Registration, however, is not an assurance for procurement.
- b. State to adopt model "The Agricultural Produce and Livestock Marketing (Promotion and Facilitation) Act, 2017" or commit to do so within specified time frame.

(ii) Mode of purchase: Following modalities will be followed for procurement under PSS:

- a. The stocks ^{of farmers} shall be purchased by Cooperative Societies, Farmers' Producer's Organizations (FPO), Farmers' Producer's Companies, Panchayati Raj Institutions directly from registered farmers.
- b. State government will notify the procurement centers, send the information of same to Central Nodal Agencies, upload a list of these centers on government websites and publish in local newspapers for information of farmers.
- c. The reporting of purchases shall be made through online mechanism and the central/state procuring agencies shall display the details of purchases on a daily basis on their website.

- (iii) Limit of purchase in one single day: Only 50 bags ^(i.e. 25 mt) (50 kg. each) of produce shall be purchased from, one farmer, in one day.

- (iv) **Genuineness of the farmer and his landholding:** Before undertaking purchases of any commodity under PSS, the central nodal agencies will contact the concerned state authorities for deciding the documents to ensure the genuineness of the farmer and his landholding. At the time of procurement, the procuring agency to ensure appropriate measures to establish the identity of farmer selling the crop like Aadhar authentication and photograph of farmer etc. in addition to capturing their land records, original registration receipt to establish the identity of farmer selling the crop. There should not be any overwriting or cutting or erasing etc. in any documents showing the genuineness of the farmer and his landholding in the form of girdawari or any other document of the state government. Copies of these documents are to be retained by procuring agencies.
- (v) **Arrival of stocks:** The farmer may be advised to bring their stocks to the nearest procurement centre from his farm. The land records must indicate that the commodity, which is being offered under PSS, has been harvested from his own/leased land.
- (vi) **Average yield district wise:** While undertaking purchases of any commodity under PSS, Central nodal agencies may get the estimates of average yield and production in that area covered by the procurement centers from concerned State/UT government authorities to ensure that in a district quantity of procurement do not exceed 25% of production of that commodity in the district and the procurement of produce is done from the farmers only. In case the variation in any district beyond +/-20%, specific reasons may also be recorded for higher procurement.
- (vii) **Area of operation:** Purchase will be made from only those registered farmers who come into the area of operation of that particular purchase center/APMC.
- (viii) **Quantity for procurement:** The overall quantity of procurement by central government will be restricted to 25% of the actual production of the commodity for that particular season. In case state/UT government intends to procure over 25% of production, the state government may do so at their own cost and through its own agencies. In case state/UT government intends to procure over 25% of production, the state government will do so at their own cost and through its own agencies. If the State government intends to procure quantities beyond 25% and up to 40% of production through central agencies then the States Government will use the same for their PDS and other welfare schemes, at their own cost.

- (ix) **Display of information:** The procurement centre shall prominently display the MSP, bonus, operating hours & days, period of procurement, mode & time of payment to farmers. The updated information of the procured stock and list of beneficiary farmers who have availed the scheme as well as those in waiting list (if any) shall be displayed at the procurement center/website of procuring agencies.
- (x) **Payment to Farmers:** The payments to the farmers shall be released to their individual bank accounts through RTGS or NEFT within three days from actual delivery to the procuring agency. For making timely payment to farmers, state government needs to arrange sufficient revolving funds at the disposal of procuring agencies. Further, the procuring agencies shall ensure that the payments have been made directly into the bank account of the farmer provided at the time of registration. The bank account of one individual farmer shall not be used for making payments of other farmers. The state agency will be required to provide daily information of the payment made to farmers as per above stipulation.
- (xi) **Storage of procured Stock:** Before the start of procurement, State Government will make available list of Scientific Warehouses to Central Nodal Agencies. The Central Nodal Agency will ensure that procuring agencies store the procured stock only in CWC/SWC Godowns. In case of non-availability of CWC/SWC godowns/space, the stock may be stored in other godowns as approved by the State Government and Central Nodal Agency. However such permission may be given only after ensuring that the stock is stored safely and scientifically so that it does not suffer any preventable loss.
- (xii) **Limitation on holding the stock:** The procured material will be stored only for its biological life and it should be disposed of preferably with in nine months from the closure of PSS operation to avoid increasing holding cost and quality deterioration. Biological life referred to as Future Expiry Date (FED) in the parlance of commodity exchange, is the life of the commodity after which it must be re-assessed/ consumed in order to remain fit for human consumption. Further, while holding the stock, the seasonality/durability of that particular crop will also be kept in mind. However, in exceptional circumstances, requiring stocking over nine months, prior approval of the DAC & FW should be obtained. It will be the responsibility of the Central Nodal Agency to ensure that the goods are properly stored. Any loss occurring on account of poor storage in the warehouse will be

the responsibility of Central Nodal Agency and will be borne by it. The Central Nodal Agency must submit a storage ageing report on monthly basis to DAC&W clearly mentioning the ageing and quality of all the stored material.

(xiii) **Disposal of Stock:**

- a) **Open Market Disposal:** - After end of procurement operation, central nodal agency/ies will prepare disposal plan to ensure disposal of procured stock with the stipulated period. Accordingly Central Nodal Agency/ies may fix the monthly target for disposal of the procured stock. The stocks shall be disposed through competitive bidding like e-auctions, open auction, using online platforms as approved by DAC&FW of commodity exchanges/ online spot market platforms, future trading etc. Further, the traditional disposal mechanism should be done only in exceptional case with the approval of DAC&FW for better realization and greater transparency. In other words, the disposal shall be carried out in most transparent and competitive manner well within the biological life of the procured stock and in the off season when the prices of the produced are usually high, to secure highest price and minimum loss and maximum profit to the Government. The procured stock may be disposed within the State or outside. The central/state agencies shall maintain a verifiable data of prices throughout the year to justify its decision to sell their procured stock in a certain month/season. The Central Nodal Agency will dispose the stock on FIFO (First in first out basis). Central Nodal Agency has to start disposal of procured stock after the close of procurement operation. Any stock which is not disposed off within 9 months after the closing of procurement, the carry over cost of such stock (interest on MSP value and incidental, warehouse rent etc.) will be borne by concerned Central Nodal Agencies. The stock position, centre, quantity, quality, value, variety etc. and disposal statement, ruling price shall be kept updated, and placed on line on the website of the Central Nodal agencies as well as sent to the DAC& FW through sms, e-mail, fax, etc. on daily basis.
- b) **Issue of PSS stock to the State/UTs to utilized in various welfare schemes:** - The PSS stock can be issued to intending states/UTs at "Issue Price" as mentioned at Chapter II Para B(ix). The State/UT government shall place their indent to the Central Nodal Agencies for release of PSS stocks to be utilize in their various welfare schemes/programmes like ICDP, Mid-day Meal, Antyodaya, Annapurna, PDS etc. at the "Issue Price" as decided by the DAC&FW.

- c) **Transfer of stock from PSS to PSF:-** Based on the request of the Department of Consumer Affairs, Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution, PSS stock of particular commodity may be transferred to National Buffer Stock maintained under Price Stabilization Fund(PSF). Such transfer may be done on the cost basis which includes all the expenses related to procurement and holding of such stock. In such case, the Central Nodal Agency/ies will work out the provisional cost of the stocks proposed to be transferred and after due approval of DAC&FW will book transfer the stock from PSS to PSF on receipt of such cost in advance. The final costing may be done with the concurrence of the Chief Adviser (Cost), Department of Expenditure. The service charges and other common incidental expenses of procurement of PSS should not be charged again for such transfer of stock.
- (xiv) **Short recovery:** Central/State agencies should recover the value for any short recovery as per terms of the agreement entered into with the millers. Further, the common storage norms like Moisture Adjusted Weight (MAW) for the procured stock must be accounted for by the procurement agency.
- (xv) **Procurement and disposal report :** All agencies shall be responsible to furnish the daily progress reports of procurement & disposal (quantity and value wise) to their immediate hierarchy through SMS, email, fax etc. Central Nodal Agency will furnish a daily report to DAC&FW regarding daily procurement, disposal, quality of procured stock and status of disposal.
- (xvi) **Maintenance of Documents/Accounts:** The procuring agencies and Central Nodal Agencies shall be responsible to maintain all relevant records like samples drawn, checking of FAQ parameters including the moisture content, quantity and value of produce procured daily with name and address of farmers, payment made to farmers, produce rejected, expenditure incurred, ruling market price of the commodity etc.
- (xvii) **Visits & Inspections:** All agencies shall be responsible to closely monitor the PSS operations and ensure the strict compliance of the provisions and conditions of the scheme and its guidelines. The officers of Central Nodal Agency need to visit procurement centers, Storage Centers during storage (to ensure scientific storage) and at the time of disposal.

B. Financial Resources and Accounts :

(i) **Fund utilized against Government Guarantee:** Central Nodal Agencies shall maintain proper record for utilization of fund drawn from the accounts backed by Government Guarantee. The Central Nodal Agencies shall be able to withdraw money from such accounts for payment of MSP value corresponding to WHRs (Warehouse Receipts) received against the procured stocks and incidentals expenses backed by the supporting documents. Central Nodal Agency will make payment to State Government/agencies only for WHRs received within 30 days from the end of procurement period. In exceptional situations, the Committee chaired by the concerned states' Principal Secretary / Additional Chief Secretary Agriculture may examine the reasons for delay, if any, on a case to case basis and extend such period for a maximum period of 30 days over and above the allowed period. To avoid time lag in processing of WHRs, efforts should be made to develop an integrated portal with facility of online WHR by CNA/ State/UTs. The loss, if any, under the PSS will be reimbursed as per the notification by the Central Government. On vetting of accounts by the O/o CAC, Department of Expenditure, the expenses disallowed should be deposited in the concern cash credit accounts within 15 days by the central nodal agency.

(ii) **Service charges:** The Service charges to the concern central nodal agencies will be payable @1 % on the MSP value of procured stock and 0.50% on disposal value on disposal of procured stock. The service charges linked to procurement may be drawn by central nodal agency only after entire PSS operation for particular season is over and similar service charges linked to disposal may be drawn on completion of disposal of procured PSS and final vetting of their claims. The service charges by the central procuring agency may be drawn with prior approval of DAC&FW. Additionally, a maximum of 2% service charge will be paid to procuring agencies at the state/procurement level. Procurement by the State level Marketing Federation shall be made through the Primary Cooperative Societies in which service charges @ 1%(out of total 2%) shall be paid to Primary Societies. However, if there is no Primary Societies functional in a particular area as certified by the State Government, the State Agencies/Federations would be paid 2% service charge provided they open and manage the procurement centers as per the guidelines. Besides, the DAC&FW shall also provide 1% incentive to the Central Agencies on the net profit earned for disposal of PSS stocks.

Besides this DAC&FW shall also provide 1% incentive to the central agencies on the net profit earned for disposal of PSS stocks.

(iii) **Finalization of Accounts/Sharing of Loss/ Audit:** The central Nodal Agency will submit the provisional accounts for reimbursement of proportionate provisional loss based on disposal of

25/50/75 % of procured stock. The final audited accounts must reach DAC&FW within three months from disposal of 100% stock. The State agencies will submit their accounts to central agencies within one month from the last date of procurement. The DAC&FW will examine the accounts and after accepting the same, either full or in part will send to Cost Cell, DAC&FW (till the Cost Cell is established in DAC&FW, the claim will be forwarded to O/o Chief Adviser(Cost), Department of Expenditure) through IFD, DAC for final acceptance of accounts. The computation of loss shall be the total cost of procured stock (MSP paid to the farmers, the statutory taxes i.e. commission payable to the agents, grading, labour and packing charges, loading/unloading charges, interest, bank charges, godown charges, service charges to procurement agencies and any other charges directly related with either procurement or/and disposal of the procured stock) minus realization from sale of stock. Further, if there is any profit in the PSS operations, the same shall be deposited into main account so that it can be used for further PSS operations. All the documents should be available in the public domain and easily accessible to the general public.

- (iv) **Booking commodity wise expenses:** Central nodal agencies should ensure that commodity wise expenses are properly booked under exact PSS operation.

Government of India
Department of Agriculture and Farmer Welfare

Sub: Guideline for Price Deficit Payment Scheme under the Umbrella scheme of Pradhan Mantri – Annadata Aya Sanrakshan Abhiyan “ PM AASHA”

1 .Title : This scheme of Govt. of India is under the umbrella scheme of Pradhan Mantri – Annadata Aya Sanrakshan Abhiyan (**PM AASHA**) and will be called as **Price Deficit Payment Scheme (PDPS)** for Oilseeds

2 . Objective : This scheme is aimed to ensure remunerative price to the producer of oilseeds whose MSP are notified by the Government of India and when sold in the harvest season without the actual procurement by the government agencies. The scheme envisages direct payment of the difference between the MSP and the market price to the farmers selling their produce in the notified APMC yard through a transparent auction process. The state Govts/UTs has to send option for implementation of the PDPS for one or more oilseeds for the marketing season for the whole of the state in place of Price Support Scheme (PSS).

3 .Background :-

a) The Government's price policy for agricultural commodities seeks to ensure remunerative prices to the growers for their produce with a view to encourage higher investment and production and to safeguard the interest of consumers by making available supplies at reasonable prices with low cost of intermediation. The Government announces, Minimum Support Prices (MSP) for 22 major agricultural commodities of Fair Average Quality (FAQ) each year in Kharif and Rabi Crop seasons after taking into account the recommendations of the CACP. In addition to this, MSP for Toria and De-Husked Coconut are fixed by the DAC&FW on the basis of MSP's of Rapeseed/Mustard seed and Copra respectively.

b) The Government of India has decided to implement a new Umbrella scheme “Pradhan Mantri –Annadata Aya Sanrakshan Abhiyan” (PM AASHA). Under PM-AASHA, the procurement of Pulses and Copra shall be done under Price Support Scheme and for oilseeds states /UT governments will be offered a bouquet of Price Deficiency Payment Scheme (PDPS) and Price Support Scheme , with the flexibility to choose either of them in a given marketing season for particular oilseeds for the entire State/UT . Further , for oilseeds, States/ UTs will have option to rollout pilot of Private Procurement & Stockiest Scheme (PPSS) in selected district/APMCs of district involving participation of private stockiest .PSS,PDPS and Pilot PPSS will be implemented by Department of Agriculture, Cooperation & Farmers Welfare.

c) The oil seeds for which MSP is declared by Government will be covered under PDPS. The Oil Seeds includes Ground nut in shell, Soyabean, Sunflower, Sesamum, Niger seed, Rapeseed/ Mustard seed, Safflower and Toria.

d) Due to increased level of procurement, requirement of warehouses space and working capital has increased manifold in recent years. Oilseeds particularly ground nuts require excessive warehouse space and majority of the oilseeds turn rancid due to accumulation of enzymes and moisture during long storage period. Oilseeds stock requires specialized storage and good inventory management practices which involves higher carryover cost. Further there is very limited potential of usage of oilseeds in welfare schemes as oilseeds needs to be processed before consumption. In addition to this, private sector units in oilseeds space particularly big oil mills have already created storage spaces which can be used. Therefore, for oil seeds a new scheme called Price Deficiency Payment Scheme (PDPS) under the PM AASHA has been introduced to do away with the need for physical procurement by government.

4) Pre Conditions of implementation of PDPS :-

a) To get the benefit of the scheme, farmers must be registered within the stipulated time period. A portal is to be specifically developed for this purpose by the respective State/ UT Government. The registration data of the farmers on the portal should be integrated with the registration data of other government procurement scheme for MSP crops including procurement done by FCI or its agencies. The registration data will include farmers' details like name of crops sown/harvested, Aadhaar Number, Bank Account Number, Mobile Number and other related land record information maintained in the respective States/UTs. The registration data shall be verified by the States/UTs prior to procurement/ period notified for the particular commodity by Revenue Department. However, such Registration is not an assurance of deficiency payment

b) Implement or amend their marketing act in line with the provisions of modal "APLM Act":- The state/UTs to adopt the Model "The Agricultural Produce and Livestock Marketing (Promotion and Facilitation) Act, 2017" or commit to do so **within specified time frame.**

c) Support beyond 25% of production :- The state/UTs desirous to avail the benefit of this scheme has to give consent to bear the financial burden for procurement/support for quantities beyond 25% of production and for price deficit more than 25% of MSP in PDPS.

H.W. & u
P. 21. 2017
Date 4/10/17

R

D) Coverage of PDPS:-

- a) The scheme of PDPS is applicable for Oilseeds produced in the implementing state for which MSP is announced by Govt. of India.
- b) The implementing state/UT has to choose the one or more oilseeds produced in their state for which PDPS is proposed to be implemented for the particular marketing season.
- c) The period of registration has to be during the predefined period preferably prior to the arrival in the market.
- d) The scheme will be implemented for the fixed period of 90 days.

E) Scheme design:

a) This is an alternative methodology for Oil Seeds available to the states/UTs under which the deficit between the sale price and MSP can be made to farmers. The scheme is an alternative to Price Support Scheme and state/UT opting for scheme for particular oilseeds crops for the season has to implement the same scheme for the whole state for that season. The scheme envisages direct payment of the difference between the MSP and the market/selling price to the farmers selling his produce in the notified APMC yard through a transparent auction process. The payment will be done directly into farmers bank account provided at the time of registration. #

1. Registration of Farmers :-

- 1.1. Under this scheme, registration of the farmers to be done free of cost from predefined period on PDPS portal of the state.
- 1.2. To get benefit of the Scheme, farmer must register on the portal specifically developed for this purpose within the stipulated time at registration centers. Every farmer shall be provided with a unique registration number (URN). He will also be informed of the URN through SMS on his registered mobile.
- 1.3. The registration data shall be verified by the revenue officials in the field, This verification may be done parallel with the registration process so that verification is complete before the sale period notified finishes.

2. Open Market Sale by the farmers :-

- 2.1. This scheme shall benefit only farmers of implementing state for their agriculture produce of oilseeds during the marketing season. For availing the benefit of the scheme, the agriculture commodity has to be traded in the notified APMC campus within the time period declared for the sale under Price Deficit Payment Scheme (PDPS) by the implementing State/UT . The oilseeds crops covered in the scheme will be notified by the State along with its marketing season along the two or more state

whose modal whole sale market price will be considered for arriving at "MODAL Price".

- 2.2. State government should ensure that the commodity covered under PDPS are tested for FAQ on arrival in the notified APMC. If commodity are traded in under eNAM , only FAQ quality of stock as per lab test report will be considered for Deficient payment . If the stock are traded in non eNAM APMC, State Government should ensure that commodity conforming to FAQ norms are only covered under PDPS.
- 2.3. The APMCs shall carryout the sale of the FAQ oilseeds crop produce as per the rules of the APMCs.
- 2.4. The farmers shall provide the URN generated during registration on PDPS portal during the sale auction in APMC.
- 2.5. The difference between the actual sale price of produce and MSP/Modal price will be paid to the farmers as price compensation when the commodity is sold in notified markets and have received the payment through RTGS or other methods of e-payment from the traders into their own bank account registered under the PDPS. The entitled compensation will be paid to the farmer within one month effective from the date of sale of the commodity in the notified market(s) of the state/UT.
- 2.6. Nominated employee/ officer of APMC will mention URN along with Quantity of sale and rate of sale on Agreement Slip, Weight Slip and Payment slip after the completion of the auction. The auction at APMC market should be done along with the other normal auction in the auction space without distinguishing whether its coverage under PDPS or not.
- 2.7. APMC will upload details of the agriculture produce, its daily arrival and rate on the AGMARKNET Portal of Central Government after closure of the auction process every day.
- 2.8. The entry of Agreement Slip, FAQ test report, Weight Slip and Payment slip will be uploaded against the URN of the farmers on the PDPS portal. The details would be uploaded only after the Mandi Fee has been deposited by the trader and payment by the licensee trader to the farmer has been made in the registered bank accounts. This should also be informed to the concern registered farmers through SMS.
- 2.9. The sale carried out using Trade Receipt (where the whole stock is not brought in the APMC yard and the auction happens only on the basis of sample) shall not be valid for the benefits of this scheme.

3. **Calculation of Modal Price** :- The calculation of the modal wholesale price shall be done for the specified oilseeds crops after the completion of the time period in the following manner:

- 3.1. Weighted Modal wholesale price for the crops in the APMCs of implementing State/UT will be calculated from the data drawn from the AGMARKNET portal on monthly basis.
- 3.2. Weighted Modal wholesale prices of the same crops as appeared in AGMARKNET portal of other two or more notified states as identified by the implementing State Government on monthly basis.
- 3.3. All these states shall be given weightage in the calculation of average modal (wholesale) price. This shall be published on the website of implementing state and portal of State PDPS.
- 3.4. Information related to Daily Arrival and Price shall be available on the web portal of Government of India (<http://agmarknet.gov.in>)

4. The price deficiency payment would be made to the farmers bank account for the FAQ quantity traded in the APMC which is upto the maximum limit fixed by the state, based on the of expected production on sown area verified by the revenue department and average productivity of the district based on CCEs of the crop.

5. The price compensation to the farmer against his actual sale price vis-à-vis the estimated modal price/MSP for the month shall be determined in the following manner:

(a) If the sale price of selected agriculture commodity (conforming to FAQ) in the notified market yard(s) is at par or more than Minimum Support Price (MSP), no compensation would be admissible.

(b) If the sale price of agriculture commodity (conforming to FAQ) sold in the notified market yard(s) is less than MSP, but more than the modal wholesale price declared by the state/UT government, compensation would be admissible only to the extent of difference between MSP and actual sales price received by farmer.

(c) If the sale price of agriculture commodity (conforming to FAQ) in the notified market yard(s) is less than the modal wholesale price declared by the state/UT government, the compensation would be admissible to

the extent of difference between MSP and modal wholesale price declared by State/UT Government.

- (d) If the average of modal wholesale price of the agriculture commodity of two or more states (as mentioned above) is above MSP, there shall be no compensation.
- (e) The entitled amount shall be transferred to the bank account of the farmer registered on the portal at the time of registration.

(f) The farmer would be paid the difference between the MSP and the monthly modal price/actual sale price subject to a maximum of 25 per cent of the MSP value based on MSP notified for the Year/Season.

6. **Steps involved in PDPS :-**

- (a) Proposal of State/UT Government for implementation of the PDPS for one or more crops in their states in the marketing season with details of state preparedness, period of the scheme, coverage of production and estimated expenditure with details to be submitted to the department.
- (b) Registration of farmers on the portal and URN generated during registration informed to the farmers through SMS. Integration of registration data with other procurement scheme of Govt. of India. The farmers registered for particular crops needs to be checked with the other registered data for other procurement schemes for other crops based on their sowing area and duplication to be rectified under the information to the farmers. The registration data shall also be verified by the revenue officials in the field during the registration period itself.
- (c) Arrival of selected oilseeds in the notified APMC market by farmers. Issue of Gate Pass and verification of grade of crops brought in by the farmers. Crops conforming to FAQ will only be covered under the PDPS.
- (d) Transparent and competitive trading of the FAQ stock. The implementing State/UTs shall ensure to carry out the trading of the oilseeds in conformity to FAQ norms only under PDPS.
- (e) State government to calculate the "MODAL price" considering the wholesale price of same commodity in implementing state and other selected notified states.
- (f) Working out deficit payment needs to be made to each farmers and payment of compensation to the farmers in their registered banks accounts.

Government of India
Department of Agriculture and Farmer Welfare

Sub: Guidelines for pilot of Private Procurement & Stockist Scheme under umbrella scheme of Pradhan Mantri – Annadata Aya Sanrakshan Abhiyan “PM AASHA”

1. **Title** : This is a pilot scheme of Govt. of India under umbrella scheme of Pradhan Mantri – Annadata Aya Sanrakshan Abhiyan (PM AASHA) and will be called as **Private Procurement & Stockist Scheme (PPSS) for oilseeds.**

2. **Objective** : The objective of implementation of PPSS is to assess the workability of private agencies in the procurement operation at MSP . Till now procurement operations for ensuring MSP have remained in the domain of public sector and cooperatives only. There is a need to tap into the private sector expertise and efficiencies for procurement operations. Therefore, it is essential to test the workability of Private Procurement Stockist Scheme on pilot basis for oilseeds. A well designed and closely monitored private sector intervention can be made to serve the cause of farmers' welfare without an additional burden on the government exchequer. Such an intervention may be particularly required in regions with production surpluses but there exists no effective demand. In such areas private sector led procurement operations will create a demand and possibly influence the market positively. In such areas, the private trader should promote warehouses, processing mill, so that it is the processed product that is transported and not just the raw produce.

3. **Background :-**

a. The Government of India has decided to implement a new Umbrella scheme "Pradhan Mantri -Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan" (PM AASHS). Under PM-AASHA, the procurement of Pulses and Copra shall be done under Price Support Scheme and for oilseeds states /UT governments will be offered a bouquet of Price Deficiency Payment Scheme (PDPS) and Price Support Scheme (PSS), with the flexibility to choose either of them in a given marketing season for particular oilseeds for the entire State/UT . Further, for oilseeds, States/ UTs will have option to rollout pilot of Private Procurement & Stockiest Scheme (PPSS) in selected district/APMCs of District involving participation of private stockiest .PSS,PDPS and Pilot PPSS will be implemented by Department of Agriculture, Cooperation & Farmers Welfare.

b) The oilseeds for which MSP is declared by Government will be covered under PPSS. Such oilseeds include Groundnut in shell, Soyabean, Sunflower, Sesamum, Niger seeds, Rapeseed/ Mustard seed, Safflower and Toria.

4) Preconditions for implementation of the Pilot PPSS Scheme:

a. To get the benefit of the scheme in the selected districts/APMC(s) of the district where PPSS is proposed to be implemented, farmers must be registered within the stipulated time period. A portal is to be specifically developed for this purpose by the respective State/ UT Government. The registration data of the farmers on the portal should be integrated with the registration data of other government procurement scheme for MSP crops including procurement done by FCI or its agencies in the selected districts. The registration data will include farmers' details like name of crops sown/harvested, Aadhaar Number, Bank Account Number, Mobile Number

and other related land record information maintained in the respective States/UTs. The registration data shall be verified by the States/UTs through the revenue department prior to procurement/ period notified for the particular commodity by the Revenue Department. However, such registration will not be an assurance of procurement.

- b. Implement or amend their marketing act in line with the provisions of modal "APLM Act":- The state/UTs shall adopt the Model "The Agricultural Produce and Livestock Marketing (Promotion and Facilitation) Act, 2017" or commit to do so within specified time frame.
- c. Procurement of only Fair Average Quality (FAQ) products at MSP to be done by the selected private agency upto 25% of production of the districts, whenever the market price of selected notified oilseeds falls below the MSP for that season/year. ✂

5. Coverage of PPSS:-

- a) The proposal from the states should be taken up on "First Come First Serve" basis and only 8 such pilot will be approved by DAC&FW.
- b) The pilot scheme of PPSS is applicable for Oilseeds produced in the selected districts where the state has opted for procurement at MSP of selected oilseeds by an empanelled private agency. ?
- c) The implementing state/UT has to choose one or more oilseeds produced in their state for which pilot PPSS is proposed to be implemented for the particular marketing season.
- ?? || d) The period of online registration has to be during the predefined period || preferably prior to the arrival in the market and procurement period.
- e) The scheme will be implemented for the period of 90 days.

f) As PPSS is a pilot scheme for test check, hence the scheme implemented in the States/UTs for the selected oilseeds viz. PSS/PDPS may also be implemented simultaneously in the selected district/ APMCs where PPSS is to be implemented, so that the farmers should be able to avail the benefit of normal windows of procurement / incentive through scheme of PDPS/PPSS scheme

6. Selection of private agency for implementation of pilot PPSS:-

- a) The private agency can be selected on the basis of their track record, corporate governance, management of agricultural produce and their targeted investments in the market procurement sector. The criteria need to be developed in such a manner that any number of private agency are crowded in to participate, so that no monopoly practices are adopted that can create adverse fluctuations in the market.
- b) The private procurement agencies shall be empanelled by the state/UTs governments through a transparent and open tendering process quoting the lowest service charges based on prescribed techno-financial parameters as per extant financial rules/ regulation application.
- c) The private agencies to be empanelled may include oil manufacturers, oilseeds processors, traders etc.

7. Incentives to the selected private agency

- i. The maximum eligible service charges may be 15% of the MSP notified for the year and for the crop-commodity under consideration.
- ii. The private agency may be offered facilitative business environment as per the extent state Industrial/ Agro Processing policies including liberalization

of stock limits under the relevant Control Order vide the Essential Commodities Act, 1894.

- iii. The State Govt. will exempt market fee levied under respective Mandi Board Acts.
- iv. The holding/disposal of their stocks will be in accordance with the terms & conditions agreed between State Govt. and the private agency in consonance with extant rule/regulations applicable.

8. Disposal Mechanism:

- I. The private agency will not be allowed to sale the procured quantities in PPSS during the procurement period notified under PDPS /PSS for that particular commodity in that state.
- II. The private agency shall be completely responsible for all forms of handling including storage & transportation, as also its disposals of the commodity procured.

9. Monitoring Mechanism: A State Level Monitoring Committee (SLMC) under the Chairmanship of Chief Secretary with the representative from the related/concerned departments like Agriculture, Food and supply, Finance etc and state implementing agency will be constituted to monitor and evaluate the implementation at state level. Similarly, a District Level Monitoring Committee (DLMC) shall be constituted under the chairmanship of Deputy Commissioner/District Collector/District Magistrate of each District with representatives from the related departments and procuring agencies. The State and District level monitoring committee shall review the progress of the scheme in their State/ District and its effective implementation from time to time.

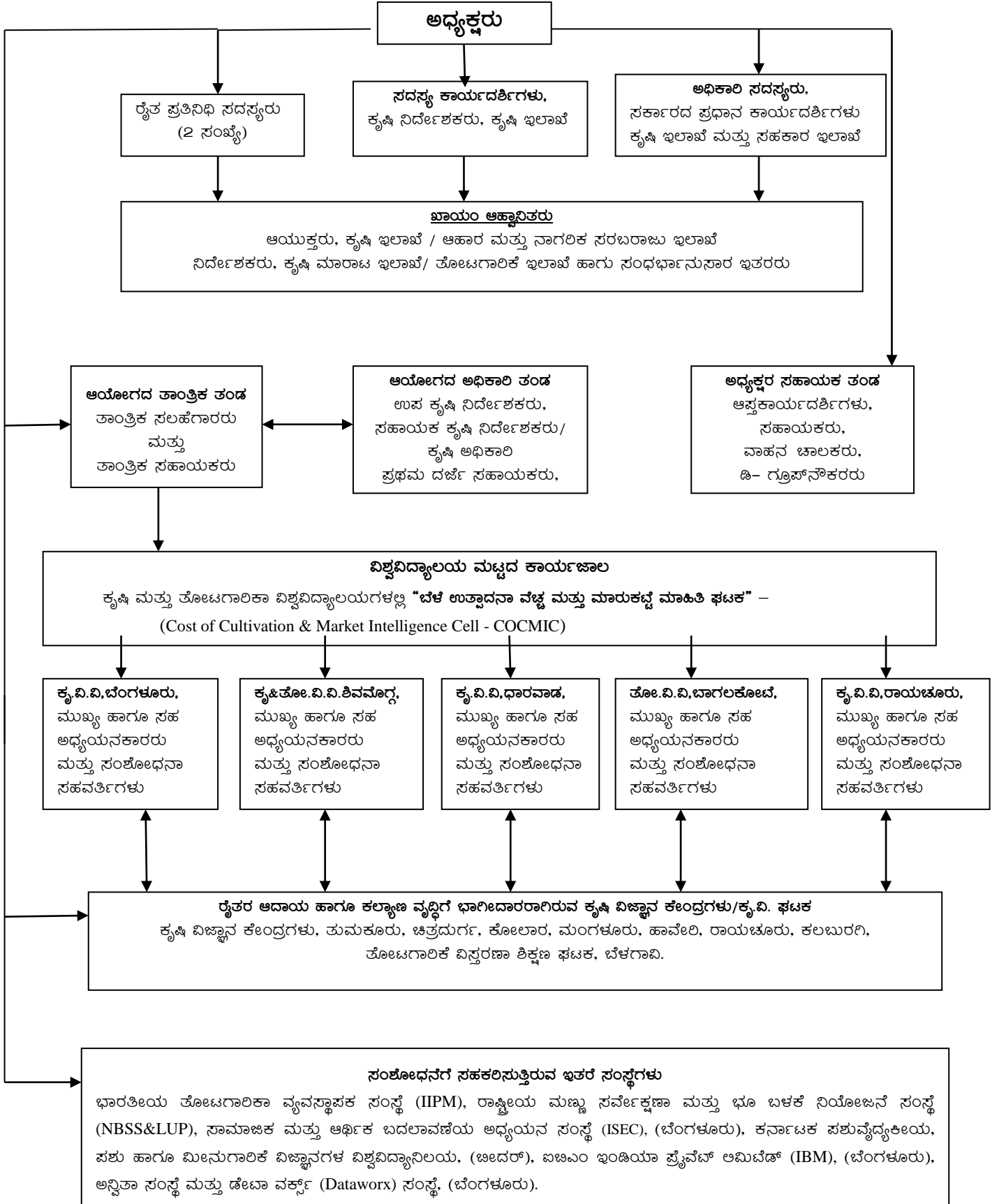
10. Budgetary Support and Reimbursement: The service charges paid to the implementing private agencies by the State Govt. will be reimbursed by GoI subject to maximum of 15% of MSP value of procured quantity including 1% of administrative expenses. The reimbursement will be made on submission of audited accounts and on vetting of same by Office of Chief Adviser(Cost), Deptt. of Expenditure.

11. Impact Analysis: The DAC&FW may arrange concurrent and third party evaluation of the scheme through an independent agency as per due procedure.

12. Dispute Resolution:

In case of any dispute between the private agency and the State /Central Govt. the extant applicable legal procedure will be binding.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಜಾಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

(Karnataka Agriculture Price Commission)

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ57ಕೃಷಿ2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 14/07/2017

ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. AGRI-ACT/86/2019 ದಿ:04.09.2019, ಮತ್ತು

ಆದೇಶ ಸಂ. AGRI-ACT/86/2019 ದಿ:24.10.2019

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸ್ತಾವದನ್ವಯ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ:31/01/2014 ರಂತೆ 10 ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆ, 10 ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ರಚನೆಗಳಂತೆ ಓರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಐವರು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ 57 ಕೃಷಿ 2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 14.07.2017ರ ಅನ್ವಯ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಧಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪಾಲು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು:

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೇತರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದು, ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ', ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಬೆಳೆ ವಿಮೆ, ಇ-ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ

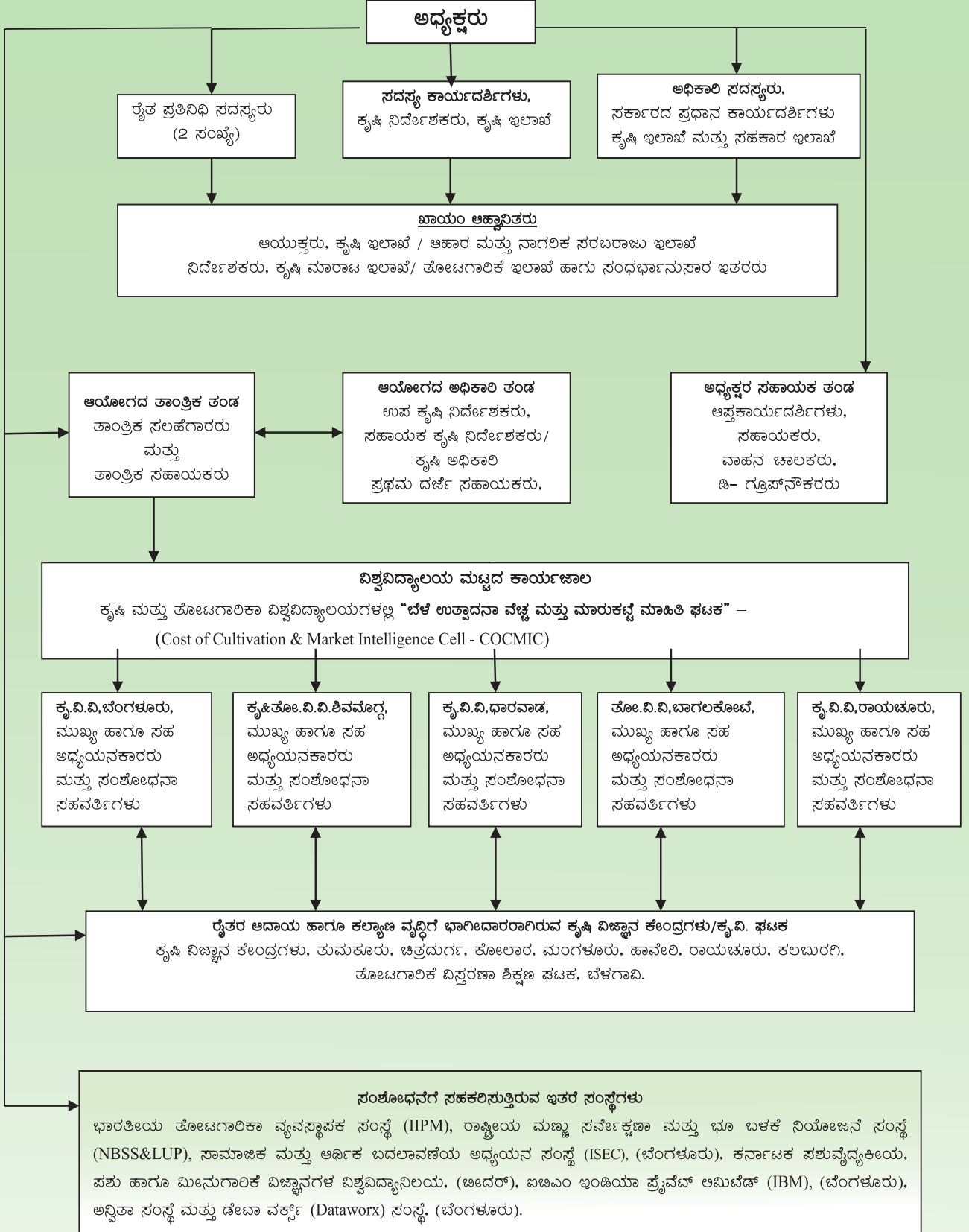
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಫೋನ್: 080-22115496

ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಜಾಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

(Karnataka Agriculture Price Commission)

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ57ಕೃಷಿ2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 14/07/2017

ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. AGRI-ACT/86/2019 ದಿ:04.09.2019, ಮತ್ತು

ಆದೇಶ ಸಂ. AGRI-ACT/86/2019 ದಿ:24.10.2019

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸ್ತಾಪದನ್ವಯ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ61ಕೃಷಿ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ:31/01/2014 ರಂತೆ 10 ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆ, 10 ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ರಚನೆಗಳಂತೆ ಓರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಐವರು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ 57 ಕೃಷಿ 2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 14.07.2017ರ ಅನ್ವಯ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಧಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪಾಲು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು:

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೇತರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದು, ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ', ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಬೆಳೆ ವಿಮೆ, ಇ-ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ

ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಫೋನ್: 080-22115496

ಇ-ಮೇಲ್: agripripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org